

คู่มือการอนุมัติ อนุญาต ขอใช้พื้นที่จากส่วนราชการ

ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2567

ที่สาธารณประโยชน์

ที่ราชพัสดุ

พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม

ที่ดิน
ศาสนสมบัติ

พื้นที่ป่าชายเลน

พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
และป่าตาม พ.ร.บ.ป่าไม้

พื้นที่ป่าอนุรักษ์

พื้นที่ล่องลำน้ำ

พื้นที่ชลประทาน

พื้นที่นิคมสร้างตนเอง

พื้นที่โรงงานอุตสาหกรรม

พื้นที่นิคมสหกรณ์

พื้นที่การรถไฟ
แห่งประเทศไทย

การขออนุญาต
ขุดเจาะน้ำบาดาล
และการใช้น้ำบาดาล

การจัดทำรายงาน
การประเมิน
ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การดำเนินงาน
ของศูนย์ราชการ
ระดับจังหวัด

พื้นที่มรดกโลก

พื้นที่เมืองเก่า

พื้นที่ชุ่มน้ำ

พื้นที่เขตทาง

คำนำ

การบริหารราชการแผ่นดินในปัจจุบันท่ามกลางกระแสความต้องการของประชาชน รัฐจำเป็นต้องจัดบริการสาธารณะ หรือการเข้าแก้ไขปัญหาและรักษาผลประโยชน์ของประชาชนอย่างรวดเร็วและทันทั่วทั้งการขออนุมัติอนุญาตใช้พื้นที่จากส่วนราชการเพื่อจัดบริการสาธารณะ หรือเพื่อใช้ประโยชน์ของส่วนราชการ จึงมีความสำคัญจำเป็นที่จะต้องขออนุญาตให้ถูกต้องตามระเบียบกฎหมายและต้องดำเนินการอย่างรวดเร็วที่สุด โดยในอดีตที่ผ่านมาพบปัญหาหลายประการในขั้นตอนการขออนุมัติอนุญาตใช้พื้นที่จากส่วนราชการ เช่น มีการใช้ระยะเวลาในการพิจารณา ส่งผลให้หน่วยงานไม่สามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณ หรือต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการ/ส่งคืนงบประมาณ โดยสาเหตุสำคัญเกิดจากขั้นตอนกระบวนการที่ระบุตามระเบียบกฎหมาย ต้องใช้เวลาในการศึกษาและทำความเข้าใจ อีกทั้งพื้นที่ประเภทต่าง ๆ มีกฎหมายเฉพาะของพื้นที่นั้น รวมทั้งมีการแก้ไขปรับปรุงขั้นตอนและวิธีการอยู่อย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานขาดความเข้าใจในกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ส่วนราชการ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีองค์ความรู้ในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มความเร็วและลดความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางกฎหมายที่อาจจะเกิดขึ้น

กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ประชาชน รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานจังหวัด ได้เห็นความสำคัญของการจัดทำ “คู่มือการอนุมัติ อนุญาตขอใช้พื้นที่จากส่วนราชการ (ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2567)” เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่สนใจศึกษา ซึ่งในคู่มือดังกล่าวได้รวบรวม กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนการดำเนินการ แผนภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินงาน (Flowchart) ที่เป็นข้อมูลปัจจุบัน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยได้รับความร่วมมือและสนับสนุนด้านข้อมูลจากหน่วยงานผู้รับผิดชอบพื้นที่ทั้ง 19 หน่วยงาน ซึ่งเป็นข้อมูลการขออนุมัติอนุญาตในพื้นที่เดิม จำนวน 16 พื้นที่/หน่วยงาน ประกอบด้วย 1) ที่สาธารณประโยชน์ 2) ที่ราชพัสดุ 3) พื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม 4) ที่ดินศาสนสมบัติ 5) พื้นที่ป่าชายเลน 6) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ 7) พื้นที่ป่าอนุรักษ์ 8) พื้นที่ล่งล้าลำน้ำ 9) พื้นที่ชลประทาน 10) พื้นที่นิคมสร้างตนเอง 11) พื้นที่โบราณสถาน 12) พื้นที่นิคมสหกรณ์ 13) พื้นที่การรถไฟแห่งประเทศไทย 14) การขุดเจาะน้ำบาดาลและการใช้น้ำบาดาล 15) การจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และ 16) การดำเนินงานของศูนย์ราชการระดับจังหวัด นอกจากนี้ ยังได้เพิ่มเติมข้อมูลในพื้นที่ใหม่ จำนวน 4 พื้นที่ ได้แก่ 1) พื้นที่มรดกโลก 2) พื้นที่เมืองเก่า 3) พื้นที่ชุ่มน้ำ และ 4) พื้นที่เขตทาง

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า “คู่มือการอนุมัติ อนุญาตขอใช้พื้นที่จากส่วนราชการ (ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2567)” จะเป็นแหล่งข้อมูลที่รวบรวมระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องและขั้นตอนการปฏิบัติในพื้นที่ของส่วนราชการต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของส่วนราชการ หน่วยงาน และจังหวัด รวมถึงผู้ที่สนใจ ได้ศึกษาข้อมูลในประเด็นดังกล่าวให้สามารถเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ ขั้นตอน และวิธีการขออนุมัติอนุญาตใช้พื้นที่ของส่วนราชการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของส่วนราชการที่มีความต้องการ/จำเป็นต้องขอใช้พื้นที่ในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ หรือการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน เพื่อให้สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ภารกิจ และประโยชน์สุขของประชาชน

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
กุมภาพันธ์ 2567

สารบัญ

1. ที่สาธารณประโยชน์	1
2. ที่ราชพัสดุ	11
3. พื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	25
4. ที่ดินศาสนสมบัติ	47
5. พื้นที่ป่าชายเลน	57
6. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้	67
7. พื้นที่ป่าอนุรักษ์	87
8. พื้นที่ลุ่มล้าลำนํ้า	103
9. พื้นที่ชลประทาน	111
10. พื้นที่นิคมสร้างตนเอง	121
11. พื้นที่โบราณสถาน	131
12. พื้นที่นิคมสหกรณ์	143
13. พื้นที่การรถไฟแห่งประเทศไทย	159
14. การขออนุญาตขุดเจาะน้ำบาดาล และการใช้น้ำบาดาล	167
15. การจัดทำรายงานการประเมิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	177
16. การดำเนินงานของศูนย์ราชการ ระดับจังหวัด	189
17. พื้นที่มรดกโลก	209
18. พื้นที่เมืองเก่า	229
19. พื้นที่ชุ่มน้ำ	241
20. พื้นที่เขตทาง	257

รวมระเบียบ
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

01

ที่สาธารณประโยชน์

• กรมที่ดิน

ที่สาธารณประโยชน์

- กรมที่ดิน -

ที่สาธารณประโยชน์ หมายถึง ที่ดินสำหรับประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะโดยสภาพธรรมชาติ โดยการใช้ร่วมกันของประชาชน โดยทางนิติกรรม หรือโดยผลของกฎหมาย เช่น ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ ป่าช้าฝางและเผาศพ ห้วย หนอง ที่ชายตลิ่ง ทางหลวง ทะเลสาบ เป็นต้น ตามมาตรา 1304 (2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ถือว่าเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ผู้ใดจะเข้ายึดถือครอบครอง เพื่อประโยชน์แต่เฉพาะตนนั้นไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนดไว้ หากฝ่าฝืนจะมีความผิดและได้รับโทษตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายอื่นที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ

ส่วนราชการที่มีความประสงค์จะใช้ที่สาธารณประโยชน์อย่างถาวร เช่น เป็นที่ตั้งอาคารสำนักงาน จะต้องดำเนินการถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียน และการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2550 ก่อนเข้าดำเนินการใช้พื้นที่เพื่อให้สามารถใช้พื้นที่ดังกล่าวได้อย่างถาวร ทั้งนี้ ที่ดินที่จะถอนสภาพได้ ต้องเป็นที่ยังเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน (ที่สาธารณประโยชน์) การถอนสภาพที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันนั้นต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ แต่หากพลเมืองได้เลิกใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นแล้ว การถอนสภาพให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยผู้ขอจะต้องเป็นทบวงการเมือง ตามประมวลกฎหมายที่ดิน และบริเวณที่ดินนั้นต้องอยู่ในโซนที่กำหนดให้ใช้ประโยชน์ในราชการ รวมทั้งไม่ขัดต่อกฎหมายผังเมืองอย่างใดก็ตาม การขอถอนสภาพนั้นเป็นกระบวนการที่ใช้เวลานาน ดังนั้น ส่วนราชการสามารถขอใช้ประโยชน์ที่สาธารณประโยชน์ ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดินได้เป็นการชั่วคราวครั้งละไม่เกิน 5 ปี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2543

1. ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 มาตรา 8 วรรคสอง (1) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
- 1.2 มาตรา 9 ประมวลกฎหมายที่ดิน
- 1.3 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2543
- 1.4 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียน และการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2550
- 1.5 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2565
- 1.6 คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 109/2538 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2538 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
- 1.7 หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0723/ว 10962 ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2544 เรื่อง ทบวงการเมืองขอใช้ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันในเขตปฏิรูปที่ดิน
- 1.8 หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0511.3/ว 3312 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2547 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองหรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการ

1.9 หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท 0511.3/ว 16851 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2554 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองหรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการ

1.10 หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0511.3/ว 1578 ลงวันที่ 10 เมษายน 2555 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทบวงการเมืองหรือส่วนราชการขอใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการ

1.11 หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0511.3/ว 0688 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2559 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ต้นเงิน การขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามมาตรา 9 และการขอสัมปทานตามมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

1.12 หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0310.1/ว0003 ลงวันที่ 3 มกราคม 2561 เรื่อง การชักซ้อมแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับที่สาธารณประโยชน์

1.13 หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0511.3/ว 2297 ลงวันที่ 21 เมษายน 2564 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามมาตรา 9 และการขอสัมปทานตามมาตรา 12 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

1.14 หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0511.3/ว 9404 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2565 เรื่อง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2565

2. ผู้มีอำนาจอนุมัติ

2.1 การถอนสภาพที่ดินอันเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน (ที่สาธารณประโยชน์) การถอนสภาพที่ดินต้องกระทำโดยตราพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาแล้วแต่กรณี

2.2 การขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นการชั่วคราวตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

2.2.1 กรณีที่ดินที่ขอใช้เป็นที่ดินอันเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน หากการอนุญาตไม่ขัดต่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันของราษฎร และได้ผ่านที่ประชุมการรับฟังความคิดเห็นจากราษฎรในพื้นที่ สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาตามกฎหมายผู้ว่าราชการจังหวัดท้องถิ่นเป็นผู้ออกใบอนุญาต

2.2.2 กรณีที่ดินที่ขอใช้เป็นที่ดินที่มีได้มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง ที่เวนคืน ที่ทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์ ที่รกร้างว่างเปล่า หรือที่สาธารณประโยชน์ที่ราษฎรเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกัน และถูกถอนสภาพโดยกฎหมายปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้วตกอยู่ในสถานะที่รกร้างว่างเปล่า เมื่อได้รับหนังสือยืนยันจาก ส.ป.ก. ว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป และยินยอมให้กระทรวงมหาดไทยอนุญาตให้ทบวงการเมืองเข้าใช้ประโยชน์ในราชการหรือดำเนินการขึ้นทะเบียนการใช้ประโยชน์ได้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ออกใบอนุญาต

3. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

3.1 ในเขตกรุงเทพมหานคร

3.1.1 เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร หรือ

3.1.2 เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานครสาขา แล้วแต่กรณี

3.2 ในเขตจังหวัดอื่น

3.2.1 เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด หรือ

3.2.2 เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาแล้วแต่กรณี

4. ขั้นตอนการขออนุญาตที่ดินและขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาต

4.1 การถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน (ที่สาธารณประโยชน์)

4.1.1 ผู้ขอซึ่งเป็นทบวงการเมืองยื่นเรื่องต่อผู้ว่าราชการจังหวัด หากเป็นในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นต่ออธิบดีกรมที่ดิน โดยที่ดินจะต้องอยู่ในบริเวณที่กำหนดความเหมาะสมใช้ประโยชน์ในราชการและไม่ขัดกฎหมายผังเมือง

4.1.2 อำเภอท้องที่ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสอบสวนประวัติความเป็นมา พร้อมให้ความเห็น

4.1.3 ผู้ขอประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของราษฎร

4.1.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.1.5 สำนักงานที่ดินจังหวัดแจ้งขอความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น ส.ป.ก. จังหวัด หน่วยงานป่าไม้พื้นที่ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

4.1.6 สำนักงานที่ดินจังหวัดเสนอคณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐประจำจังหวัดพิจารณาให้ความเห็น

4.1.7 สำนักงานที่ดินจังหวัดสรุปเรื่องพร้อมความเห็นของจังหวัดส่งให้กรมที่ดินเพื่อพิจารณา

4.1.8 กรมที่ดินตรวจสอบเรื่องและยกร่างพระราชกฤษฎีกา/พระราชบัญญัติ ถอนสภาพฯ พร้อมรูปแผนที่แนบท้าย เสนอกระทรวงมหาดไทยพิจารณา

4.1.9 สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เสนอคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย

4.1.10 กรมที่ดินส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเข้าคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

4.1.11 คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบแล้วส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกา/พระราชบัญญัติ ถอนสภาพฯ

4.1.12 กระบวนการออกพระราชกฤษฎีกา/พระราชบัญญัติ ถอนสภาพฯ

4.1.13 กรมที่ดินแจ้งจังหวัด ผู้ขอ และกรมธนารักษ์

ขั้นตอนการดำเนินการขออนุญาต ตามมาตรา 8 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

กรณีขอใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ทางราชการ

ขั้นตอนการออก พ.ร.ฎ./พ.ร.บ. ดอนสภาพฯ

กรณีที่ 1 การตราเป็น พ.ร.ฎ. ดอนสภาพ

กรณีที่ 2 การตราเป็น พ.ร.บ. ดอนสภาพ

4.2 การขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

4.2.1 ส่วนราชการที่มีความประสงค์ขอใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการ ยื่นคำขอ (แบบ ท.ด. 64) ต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด/เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา พร้อมแผนงาน/โครงการ เหตุผล ความจำเป็น วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ งบประมาณ แผนที่สังเขป สำเนาแผนที่ภูมิประเทศ 1 : 50,000 แสดงที่ตั้งและค่าพิกัด

4.2.2 สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ตรวจสอบข้อเท็จจริงตามแบบ ท.ด. 66 และออกไปชั้นสูตร สอบสวน ตามแบบ ท.ด. 67

4.2.3 รังวัดตามหลักวิชาการแผนที่ แสดงขอบเขตที่ดิน เนื้อที่ ลงที่หมายในระวาง ระวางแผนที่ ภูมิประเทศ 1 : 50,000 ระบุค่าพิกัด เจ้าหน้าที่รับรองความถูกต้อง

4.2.4 อำเภอลงข้อบังคับการปกครองส่วนท้องถิ่น สอบสวนประวัติความเป็นมาของที่ดิน ตามกรอบแนวทางในการดำเนินการถอนสภาพตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียน และการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2550 ข้อ 13

4.2.5 ประกาศตามแบบ ท.ด. 25 กำหนด 30 วัน

4.2.6 จัดให้มีการประชุมราษฎรในพื้นที่/ราษฎรที่เคยใช้ประโยชน์ร่วมกัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อขอความเห็นในการขอใช้และขอถอนสภาพ หรือจัดขึ้นทะเบียนที่ดิน

4.2.7 จังหวัดดำเนินการทำหนังสือขอให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายตรวจสอบ และให้ความเห็นว่า เห็นควรอนุญาตในการขอใช้และขอถอนสภาพหรือจัดขึ้นทะเบียนที่ดินดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร

4.2.7.1 สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตพื้นที่ที่ตรวจสอบและให้ความเห็นเขตป่าไม้ถาวร ตามมติคณะรัฐมนตรี

4.2.7.2 สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ตรวจสอบและให้ความเห็นเขตป่าสงวน แห่งชาติ

4.2.7.3 สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ตรวจสอบและให้ความเห็นเขตอุทยานแห่งชาติ หรือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

4.2.7.4 สถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนพื้นที่ที่ตรวจสอบและให้ความเห็นเขตพื้นที่ ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี

4.2.7.5 หน่วยทหารในเขตพื้นที่ที่ตรวจสอบและให้ความเห็นว่า มีความสำคัญ ทางยุทธศาสตร์หรือไม่ และควรอนุญาตหรือไม่

4.2.7.6 สำนักงานศิลปากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบตรวจสอบและให้ความเห็นว่า มีโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ หรือเป็นแหล่งโบราณคดีซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์หรือไม่

4.2.7.7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบและให้ความเห็นว่าขัดข้องหรือไม่ ควรอนุญาตหรือไม่

4.2.7.8 สำนักงานสิ่งแวดล้อมจังหวัดหรือสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคตรวจสอบและให้ ความเห็นว่า จะขัดข้องทางด้านสิ่งแวดล้อมหรือไม่ ควรอนุญาตหรือไม่

4.2.7.9 สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดตรวจสอบและให้ความเห็นว่าขัดข้อง ทางด้านผังเมืองหรือไม่

4.2.7.10 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตรวจสอบและให้ความเห็นว่าอยู่ในเขตพระราชกฤษฎีกากำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินหรือไม่ หากอยู่จะต้องได้รับแจ้งว่าไม่ประสงค์จะใช้เพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไปก่อน

4.2.7.11 อำเภอ/จังหวัด มีความเห็นเป็นประการใด ควรอนุญาตหรือไม่

4.2.7.12 หน่วยราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วแต่เห็นสมควร เช่น แขวงทางหลวง เป็นต้น

4.2.8 นำเข้าคณะกรรมการประจำจังหวัดพิจารณาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2543 ข้อ 8, 9

4.2.9 เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดออกใบอนุญาตแล้วแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการดำเนินการขออนุญาต ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีขอใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ทางราชการ

4.3 หลักเกณฑ์ผู้ขอ

ผู้ขอมีสถานะเป็นทบวงการเมือง พร้อมแสดงเหตุผลความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนินการ และเหตุผลความจำเป็นในการใช้ประโยชน์ในที่ดินเกิน 10 ไร่

4.4 การออกใบอนุญาต

4.4.1 ออกใบอนุญาตได้คราวละไม่เกิน 5 ปี

4.4.2 แบบใบอนุญาต ท.ด. 69 ให้กำหนดเงื่อนไขไว้ด้วยว่า ผู้ขอจะต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินการถอนสภาพหรือจัดขึ้นทะเบียนที่ดิน โดยใช้งบประมาณตนเองให้แล้วเสร็จก่อนครบกำหนดเวลาที่อนุญาต โดยเสียค่าตอบแทนให้แก่รัฐตามนัยมาตรา 9/1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

4.4.3 ถ้าไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด หรือมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือเกิดอันตราย ความเสียหายอย่างร้ายแรง ให้เพิกถอนใบอนุญาตได้

4.5 การกำหนดค่าตอบแทน

ผู้ขอต้องเสียค่าตอบแทนเป็นรายปีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา 9/1 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แต่ไม่เกินไร่ละ 1,000 บาทต่อปี ตามบัญชีท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน

5. แบบฟอร์มคำขออนุญาต

การขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ยื่นคำขอตามแบบ ท.ด. 64

6. เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา

แผนงาน/โครงการ เหตุผลความจำเป็น วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการ งบประมาณ แผนที่สังเขป สำเนาแผนที่ภูมิประเทศ มาตรฐานส่วน 1 : 50,000 แสดงที่ตั้งและค่าพิกัด

ข้อสังเกต:

ทบวงการเมืองผู้ขอสามารถยื่นความประสงค์ขอใช้และถอนสภาพหรือจัดขึ้นทะเบียนที่ดินไปในคราวเดียวกัน โดยในการขอความเห็นราษฎรในพื้นที่/ราษฎรที่เคยใช้ประโยชน์ร่วมกัน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด และหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องควรให้ความเห็นพร้อมไปในคราวเดียวกันว่าไม่ขัดข้อง เห็นควรอนุญาต ในการขอใช้ และถอนสภาพหรือจัดขึ้นทะเบียน (แล้วแต่กรณี) ที่สาธารณประโยชน์ (ชื่อที่สาธารณะ) ทั้งแปลง/บางส่วน เนื้อที่..... เพื่อให้...(ชื่อหน่วยงาน)..... ใช้ประโยชน์ (ตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน) เพื่อจะได้ใช้ประกอบการพิจารณาการขอใช้ และถอนสภาพหรือจัดขึ้นทะเบียนที่ดินต่อไป โดยไม่ต้องกลับไปขอความเห็นใหม่อีกครั้ง

02

ที่ราชพัสดุ

• กรมธนารักษ์

ที่ราชพัสดุ

- กรมธนารักษ์ -

กฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ มีจุดมุ่งหมายให้ที่ราชพัสดุมิ่วหรือสงวนไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในทางราชการ ดังนั้น ส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงสามารถขอใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการ ในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจได้ตามความจำเป็นและสมควร โดยเมื่อครอบครองหรือใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุแล้ว จะต้องมิหน้าที่ในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และใช้ที่ราชพัสดุให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับที่ราชพัสดุที่เกี่ยวข้อง จึงได้จัดทำคู่มือการใช้ที่ราชพัสดุนี้นี้ขึ้น เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การใช้ที่ราชพัสดุให้กับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ใช้ที่ราชพัสดุได้ทราบและใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อให้ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตระหนักว่า ที่ราชพัสดุนั้น มีจำกัดควรดูแลรักษาและหวงแหนไว้ อีกทั้งเป็นทรัพย์สินส่วนรวมของประเทศมิใช่ของส่วนราชการใด ส่วนราชการหนึ่งเป็นการเฉพาะ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการต่อไป

1. นิยามของผู้มีสิทธิขอใช้/ผู้ใช้ที่ราชพัสดุ

กฎกระทรวงการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2563 ได้กำหนดคำนิยามของผู้มีสิทธิขอใช้และผู้ใช้ที่ราชพัสดุไว้ ดังนี้

1.1 “ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุ” หมายความว่า ส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ขอใช้ที่ราชพัสดุ

1.2 “ผู้ใช้ที่ราชพัสดุ” หมายความว่า ส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เป็นผู้ใช้ปกครอง

ดูแล และบำรุงรักษาที่ราชพัสดุ

หมายเหตุ:

“ส่วนราชการ” “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตามกฎหมายเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ หมายถึง

1. ส่วนราชการ หมายถึง ส่วนราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญหรือศาล หรือองค์กรอัยการหรือรัฐสภา
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

2. ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.1 พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2562

2.2 กฎกระทรวงการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2563

2.3 คำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ 367/2564 สั่ง ณ วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2564 เรื่อง การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการใช้ที่ราชพัสดุ

2.4 คำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ 26/2566 สั่ง ณ วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2566 เรื่อง การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการใช้ที่ราชพัสดุ เพื่อกิจการสาธารณูปการ

2.5 คำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ 499/2566 สั่ง ณ วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2566 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการขอใช้ที่ราชพัสดุ

3. หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุ

หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุเป็นอำนาจของอธิบดีกรมธนารักษ์เว้นแต่การใช้ที่ราชพัสดุ ตามกฎกระทรวงการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2563 ข้อ 7 ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการพิจารณาอนุญาต

4. การยื่นหนังสือแสดงความประสงค์ขอใช้ที่ราชพัสดุ

ให้ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุยื่น ณ สถานที่ดังต่อไปนี้

4.1 ที่ราชพัสดุตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นต่อกรมธนารักษ์

4.2 ที่ราชพัสดุตั้งอยู่ในจังหวัดนอกเหนือจากกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ซึ่งที่ราชพัสดุตั้งอยู่

5. หลักเกณฑ์การขอใช้ที่ราชพัสดุและมาตรฐานการใช้ที่ราชพัสดุ

5.1 การขอใช้ที่ราชพัสดุ

ในการขอใช้ที่ราชพัสดุ ให้ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุซึ่งประสงค์จะขอใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการ ในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจยื่นหนังสือแสดงความประสงค์ขอใช้ที่ราชพัสดุ โดยแจ้งวัตถุประสงค์ในการขอใช้ที่ราชพัสดุ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี คือ กรณีที่ 1 ที่ราชพัสดุที่ขอใช้เป็นที่ย่างและไม่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานใด และกรณีที่ 2 ที่ราชพัสดุที่อยู่ในความครอบครองของส่วนราชการ ซึ่งกรมธนารักษ์ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการไว้ดังนี้

5.1.1 กรณีที่ราชพัสดุเป็นที่ย่างและไม่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานใดให้ยื่นคำขอใช้ต่อกรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่

5.1.2 กรณีผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุประสงค์จะขอใช้ที่ราชพัสดุที่อยู่ในความครอบครองของส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุจะต้องทำความตกลงกับส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ครอบครองใช้ประโยชน์อยู่ก่อน ให้ส่งคืนที่ราชพัสดุให้กรมธนารักษ์ตามแบบส่งมอบ-รับมอบที่ราชพัสดุ (ทบ.10) และเมื่อกรมธนารักษ์ได้รับคืนที่ราชพัสดุดังกล่าวแล้ว ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุจึงจะสามารถยื่นเรื่องขอใช้ที่ราชพัสดุได้ เว้นแต่กรณีตามข้อ 9 แห่งกฎกระทรวงการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2563 ที่กำหนดให้ผู้ครอบครองใช้ประโยชน์ที่เป็นราชพัสดุที่อยู่ในเขตทางหลวงและกรมชลประทาน และมีพื้นที่เพียงพอสำหรับกิจการสาธารณูปการที่ใช้พื้นที่ขนาดเล็กและมีลักษณะไม่ถาวร สามารถให้ความยินยอมในการใช้ที่ดินนั้น เพื่อการดังกล่าวได้ ทั้งนี้ กรณีที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ให้จังหวัดหรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เสนอเรื่องขอใช้ต่อกรมธนารักษ์เพื่อพิจารณาเป็นรายกรณี

5.2 หลักเกณฑ์และขั้นตอนการขอใช้ที่ราชพัสดุ

5.2.1 หลักฐานประกอบการขอใช้ที่ราชพัสดุ

ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุซึ่งประสงค์จะขอใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจยื่นหนังสือแสดงความประสงค์ขอใช้ที่ราชพัสดุ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

1) รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการที่จะขอใช้ที่ราชพัสดุ

2) ค่าขอตั้งงบประมาณหรือเอกสารการได้รับอนุมัติงบประมาณของโครงการที่จะขอใช้

ที่ราชพัสดุ

3) แผนที่แสดงรายละเอียด

3.1) ที่ตั้งและพิกัดของที่ราชพัสดุ โดยแสดงสถานที่สำคัญ เช่น ศูนย์ราชการหลัก ของจังหวัดหรืออำเภอ ศาลากลาง โบราณสถาน หรือสถานศึกษาในระยะสิบกิโลเมตรจากที่ตั้งของที่ราชพัสดุ (แผนที่โดยสังเขป)

3.2) บริเวณที่ขอใช้ที่ราชพัสดุ (สร. 9)

3.3) การใช้ประโยชน์ในที่ดินที่เป็นที่ราชพัสดุในปัจจุบันทั้งแปลง และแสดง การใช้ประโยชน์ในที่ดินบริเวณข้างเคียง

4) แผนผังแสดงการใช้ประโยชน์ในที่ดินเฉพาะบริเวณที่ขอใช้ที่ราชพัสดุ โดยแสดง รายละเอียดเกี่ยวกับอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่จะปลูกสร้าง ซึ่งมีมาตราส่วนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและ รับรองโดยสถาปนิก วิศวกร นายช่างโยธา หรือ นายช่างสำรวจ ทั้งนี้ ให้สอดคล้องกับรูปแผนที่ (สร. 9) ของ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่หรือกรมธนารักษ์แล้วแต่กรณี

5) แบบขอใช้ที่ราชพัสดุ (แบบ ทบ.4)

6) ภาพถ่ายที่ราชพัสดุบริเวณที่ราชพัสดุที่ขอใช้

7) แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศบริเวณที่ราชพัสดุขอใช้

8) สำเนาหนังสือแสดงความเห็นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ กรณีที่มี กฎหมายบัญญัติให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐใดที่มีหน้าที่และอำนาจ ดูแลรับผิดชอบในพื้นที่เดียวกัน กับที่ราชพัสดุที่ขอใช้

9) สำเนาคำสั่ง หรือหนังสือมอบอำนาจให้ดำเนินการขอใช้ที่ราชพัสดุ (กรณีผู้ลงนาม ขอใช้ที่ราชพัสดุ ที่มีใช้หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

10) สำเนาเอกสารหลักฐานการถ่ายโอนภารกิจ กรณีขอใช้เนื่องจากมีการถ่ายโอน ภารกิจ

11) เอกสารหลักฐานแสดงภารกิจ หน้าที่และอำนาจของส่วนราชการหรือองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบกฎหมาย

12) กรณีขอใช้อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างของรัฐที่ปลูกอยู่บนที่ดินที่มีใช้ที่ราชพัสดุ ต้องแนบเอกสาร หลักฐาน ดังนี้

12.1) ที่ดินของรัฐ แนบสำเนาเอกสารหลักฐานแสดงความยินยอมจาก ส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจปกครอง ดูแล บำรุงรักษาที่ดินอื่นที่ไม่ใช่ที่ราชพัสดุ

12.2) ที่ดินเอกชน แนบสำเนาเอกสารหลักฐานการให้ความยินยอมจาก เจ้าของที่ดินและสำเนาหลักฐานการจดทะเบียนสิทธิเหนือพื้นดิน

5.2.2 กรณีส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอใช้ที่ราชพัสดุ

ส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุจะขอใช้ที่ราชพัสดุได้เฉพาะเพื่อประโยชน์ในทางราชการในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจเท่านั้น โดยในการขอใช้จะต้องแจ้งเหตุผลความจำเป็นในการขอใช้ที่ราชพัสดุนั้นให้ชัดเจน และจะต้องยื่นคำขอใช้ต่อกรมธนารักษ์ ดังนี้

1) กรณีที่ราชพัสดุตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอใช้ที่ราชพัสดุต่อกรมธนารักษ์ โดยแนบเอกสารหลักฐานประกอบคำขอใช้ตามข้อ 5.2.1 ให้ครบถ้วน และมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

กรณีที่ราชพัสดุตั้งอยู่ใน กทม.

1. ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน/ประสานขอข้อมูลเพิ่มเติม
2. ตรวจสอบ/สำรวจรังวัดจัดทำแผนที่
3. พิจารณาเหตุผลความจำเป็น/ความเหมาะสม/จำนวนเนื้อที่ที่ขอใช้
4. เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ/แจ้งผลการพิจารณาพร้อมจัดส่งบันทึกรับทราบแนวเขตฯ
5. เสนอผู้มีอำนาจลงนามในหนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุ/หมายเหตุการอนุญาตในระบบทะเบียนที่ราชพัสดุ

2) กรณีที่ราชพัสดุตั้งอยู่ในจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอใช้ที่ราชพัสดุต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ โดยแบ่งเป็น 2 กรณี คือ

2.1) การขอใช้ที่ราชพัสดุเป็นการชั่วคราวในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ในการป้องกันหรือบรรเทาสาธารณภัย และการขอใช้ที่ราชพัสดุเพื่อก่อสร้างอาคารที่ทำการบ้านพัก กิจการสาธารณูปการ หรือกิจการสาธารณูปโภค ซึ่งมีเนื้อที่ที่ใช้ในการก่อสร้างและเนื้อที่ที่ขอใช้ทั้งหมดตามที่อธิบดีกำหนด ให้ยื่นคำขอใช้ต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ พร้อมแนบเอกสารประกอบคำขอตามข้อ 5.2.1 ให้ครบถ้วน โดยสำนักงานธนารักษ์พื้นที่จะรวบรวมเอกสารหลักฐานนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาอนุญาต และมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

กรณีที่ราชพัสดุตั้งอยู่ในจังหวัดอื่น
การขอใช้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

- **1. ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน/ ประสานขอข้อมูลเพิ่มเติม**
- **2. ตรวจสอบ/สำรวจรังวัด จัดทำแผนที่**
- **3. พิจารณาเหตุผลความจำเป็น/ ความเหมาะสม/จำนวนเนื้อที่ ที่ขอใช้**
- **4. เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ/แจ้งผลการพิจารณาพร้อมจัดส่งบันทึก รับทราบแนวเขตฯ**
- **5. เสนอผู้มีอำนาจลงนามใน หนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุ/ หมายเหตุการอนุญาตในระบบ ทะเบียนที่ราชพัสดุ**

2.2) กรณีการขอใช้ที่ราชพัสดุที่มีเนื้อที่ที่ใช้ในการก่อสร้างและเนื้อที่ ที่ขอใช้ทั้งหมดไม่เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุจะต้องยื่นคำขอใช้ต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ โดยแนบเอกสารหลักฐานประกอบคำขอตามข้อ 5.2.1 ให้ครบถ้วน และสำนักงานธนารักษ์พื้นที่จะรวบรวมเอกสารหลักฐานนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความยินยอม แล้วส่งเรื่องให้กรมธนารักษ์พิจารณาอนุญาต โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

กรณีการขอใช้ที่ราชพัสดุ ตั้งอยู่ในจังหวัดอื่น
การขอใช้เกินมาตรฐาน ที่กรมธนารักษ์กำหนด

1. ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน / ประสานขอข้อมูลเพิ่มเติม
2. ตรวจสอบ/สำรวจรังวัด จัดทำแผนที่
3. พิจารณาเหตุผลความจำเป็น / ความเหมาะสม/จำนวนเนื้อที่ที่ขอใช้
4. กรมธนารักษ์ตรวจสอบ เอกสารหลักฐาน/ประสาน ขอข้อมูลเพิ่มเติม
5. ตรวจสอบแผนผัง โครงการ/พิจารณาความ เหมาะสม/จำนวนเนื้อที่ที่ ขอใช้
6. รวบรวมข้อมูลเสนอ ผู้มีอำนาจอนุมัติ/ แจ้งผลให้จังหวัดดำเนินการ

5.2.3 กรณีผู้ใช้ที่ราชพัสดุเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้ที่ราชพัสดุ

กระบวนการนี้ไม่รวมถึงการขอเปลี่ยนแปลงจากการใช้ในราชการมาเป็นการจัดหาประโยชน์ ซึ่งการดำเนินการในลักษณะเช่นนี้ต้องส่งคืนหรือยินยอมในการนำที่ราชพัสดุในความครอบครองมาจัดให้เช่า โดยต้องแจ้งให้กรมธนารักษ์เป็นผู้ดำเนินการ

ตามกฎกระทรวงการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2563 ข้อ 11 วรรคสอง กำหนดไว้ว่า เมื่อผู้ใช้ที่ราชพัสดุเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้ที่ราชพัสดุ ให้แจ้งและขอทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ใหม่ โดยให้นำความในข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6 และข้อ 7 มาใช้บังคับแก่การขอทำความตกลงเพื่อเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้ที่ราชพัสดุตามวรรคสองด้วยโดยอนุโลม โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

**กรณีผู้ใช้ที่ราชพัสดุ
เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์
การใช้ที่ราชพัสดุ**

- 1. ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน/
ประสานขอข้อมูลเพิ่มเติม**
- 2. ตรวจสอบ/สำรวจรังวัด
จัดทำแผนที่**
- 3. พิจารณาเหตุผลความจำเป็น/
ความเหมาะสม/จำนวนเนื้อที่
ที่จะขอใช้**
- 4. เสนอผู้มีอำนาจลงนามใน
หนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุ/
หมายเหตุการอนุญาตในระบบ
ทะเบียนที่ราชพัสดุ**

5.3 เกณฑ์มาตรฐานการใช้ที่ราชพัสดุ

กรมธนารักษ์ได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้ส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งขอใช้ที่ราชพัสดุนั้นตามที่จำเป็นและสมควร เพื่อประโยชน์ในทางราชการให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนี้

5.3.1 การขอใช้ที่ราชพัสดุเพื่อก่อสร้างที่ทำการ หมายถึง สถานที่ทำงาน เช่น อาคารที่ทำการ ห้องสมุดประชาชน ศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น

เกณฑ์มาตรฐานการใช้ที่ราชพัสดุ	
การขอใช้ที่ดินราชพัสดุ	การขอใช้อาคารราชพัสดุ
เนื้อที่ไม่เกิน 1 ไร่	เนื้อที่ไม่เกิน 10 ตารางเมตรต่อคน

** ในกรณีขอใช้เกินมาตรฐานหรือมิได้กำหนดมาตรฐานไว้ ให้ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุชี้แจงเหตุผลความจำเป็น พร้อมกับจัดทำแผนผังแสดงโครงการที่จะใช้ประโยชน์ส่งให้กรมธนารักษ์เพื่อประกอบการพิจารณาเป็นราย ๆ ไป **

5.3.2 การขอใช้ที่ราชพัสดุเพื่อก่อสร้างบ้านพักข้าราชการ

ประเภท/ระดับตำแหน่ง	เนื้อที่ที่ขอใช้ทั้งหมด (ไม่เกิน)			
	บ้านเดี่ยว (ตรว.)	บ้านแฝด (ตรว.)	อาคารชุด พักอาศัย 3 ชั้น ไม่เกิน 15 ยูนิต (ตรว.)	อาคารชุด พักอาศัย 3 ชั้น ไม่เกิน 30 ยูนิต (ตรว.)
1. จวนผู้ว่าราชการจังหวัด	400	-	-	-
2. ประเภทบริหาร - ระดับต้นและระดับสูง ประเภทวิชาการ - ระดับทรงคุณวุฒิ	80	-	-	-
3. ประเภทอำนวยการ - ระดับต้นและระดับสูง ประเภทวิชาการ - ระดับเชี่ยวชาญ ประเภททั่วไป - ระดับทักษะพิเศษ	65	-	-	-
4. ประเภทวิชาการ - ระดับชำนาญการพิเศษ ประเภททั่วไป - ระดับอาวุโส	55	-	250	450
5. ประเภทวิชาการ - ระดับชำนาญการ ประเภททั่วไป - ระดับชำนาญงาน	45	-	250	450

ประเภท/ระดับตำแหน่ง	เนื้อที่ที่ขอใช้ทั้งหมด (ไม่เกิน)			
	บ้านเดี่ยว (ตรว.)	บ้านแฝด (ตรว.)	อาคารชุด พักอาศัย 3 ชั้น ไม่เกิน 15 ยูนิต (ตรว.)	อาคารชุด พักอาศัย 3 ชั้น ไม่เกิน 30 ยูนิต (ตรว.)
6. ประเภทวิชาการ - ระดับปฏิบัติการ ประเภททั่วไป - ระดับปฏิบัติงาน	-	65	200	400

เนื้อที่ที่ใช้ในการปลูกสร้างให้รวมพื้นที่สัญญาและระยะเว้นว่างตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีพื้นที่ใช้สอยของอาคารสิ่งปลูกสร้างตามบัญชีราคามาตรฐานสิ่งก่อสร้างของสำนักงบประมาณที่ประกาศใช้ล่าสุด ณ ช่วงเวลาที่ขอใช้

** ในกรณีขอใช้ที่ดินราชพัสดุเพื่อก่อสร้างบ้านพักข้าราชการในลักษณะรูปแบบอื่นที่ไม่ได้กำหนดมาตรฐานไว้หรือขอใช้เกินมาตรฐานกำหนด ให้ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุรวบรวมเอกสารหลักฐานส่งให้กรมธนารักษ์พิจารณาความเหมาะสมเป็นกรณีไป **

5.3.3 การขอใช้ที่ราชพัสดุเพื่อก่อสร้างกิจการสาธารณูปโภค

กิจการสาธารณูปโภค	ลักษณะการดำเนินการ
1. ถนน	<ul style="list-style-type: none"> - การขยายความกว้างหรือความยาว การปรับปรุง ซ่อมแซม ถนนที่มีอยู่เดิมในที่ราชพัสดุ หรือถนนในเขตคันคลองชลประทาน - การตัดถนนใหม่ในที่ราชพัสดุเชื่อมระหว่างถนนสาธารณะกับถนนสาธารณะ - การตัดถนนใหม่ในที่ราชพัสดุเชื่อมระหว่างทางหรือถนนภายในที่ราชพัสดุที่มีอยู่เดิม
2. ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ การระบายน้ำ การสื่อสาร สถานีสูบน้ำ เชื้อนป้องกันตลิ่ง เชื้อนป้องกันน้ำท่วม กำแพงกันดิน	<ul style="list-style-type: none"> - การปักเสา พาดสายไฟฟ้า หรือปรับปรุง ซ่อมแซมเสาหรือสายไฟฟ้า - การวางหรือปรับปรุง ซ่อมแซมท่อประปา ท่อระบายน้ำ - การวางหรือปรับปรุง ซ่อมแซมสายโทรศัพท์ หรือสายส่งระบบการสื่อสาร - การก่อสร้าง หรือปรับปรุง ซ่อมแซมสถานีสูบน้ำ - การก่อสร้าง หรือปรับปรุง ซ่อมแซมเชื้อนป้องกันตลิ่ง/การก่อสร้าง เชื้อนป้องกันน้ำท่วม/การก่อสร้างกำแพงกันดิน
3. ระบบโครงข่ายคมนาคมที่ใช้ในการสัญจรไปมา	<ul style="list-style-type: none"> - การก่อสร้างสะพาน ทางเชื่อมระหว่างถนนสาธารณะ ทางยกระดับหรือทางลอด หรืออุโมงค์ข้ามแยก - การก่อสร้างสะพานลอยคนข้าม - การก่อสร้างสะพานทางเดินเท้า - หรือลักษณะการดำเนินการจัดสร้างระบบโครงข่ายการจราจรที่มีลักษณะเดียวกัน

อนึ่ง การขอใช้ที่ราชพัสดุเพื่อจัดสร้างระบบโครงข่ายคมนาคมที่ใช้ในการสัญจรไปมาดังกล่าว ต้องไม่เป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่เอกชนรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ

5.3.4 การขอใช้ที่ราชพัสดุเพื่อจัดสร้างสาธารณูปการ

ประเภทกิจการสาธารณูปการ	มาตรฐานการใช้ที่ราชพัสดุ เนื้อที่ไม่เกิน
1. สวนสาธารณะ	เนื้อที่ไม่เกิน 12-0-00 ไร่
2. สนามกีฬา ลานกีฬา	เนื้อที่ไม่เกิน 5-0-00 ไร่
3. การก่อสร้างศาลาที่พักริมทาง ป้อมยาม ป้อมตำรวจ ศูนย์บริการ ข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยว	ให้ใช้ที่ราชพัสดุจำนวนเนื้อที่ ตามความจำเป็น
4. การติดตั้งป้ายบอกทางหรือป้ายประชาสัมพันธ์ของทางราชการ หรือการดำเนินการในลักษณะทำนองเดียวกันในที่ราชพัสดุ	ให้ใช้ที่ราชพัสดุจำนวนเนื้อที่ ตามความจำเป็น

5.4 เงื่อนไขการใช้ที่ราชพัสดุสำหรับผู้ใช้ที่ราชพัสดุ

5.4.1 ต้องใช้ที่ราชพัสดุตามวัตถุประสงค์ที่ขอใช้ภายในระยะเวลา 3 ปี นับแต่วันที่ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์

5.4.2 ในกรณีที่มีการใช้ รื้อถอน หรือตัดแปลงที่ราชพัสดุ หรือกระทำการใด ๆ อันมีผลกระทบต่อสาระสำคัญหรือสถานะของที่ราชพัสดุ โดยยังเป็นการดำเนินการตามวัตถุประสงค์เดิมให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุแจ้งกรมธนารักษ์ทราบเพื่อแก้ไขรายการทะเบียนที่ราชพัสดุให้ถูกต้อง

5.4.3 ผู้ใช้ที่ราชพัสดุซึ่งประสงค์จะรื้อถอนหรือตัดแปลงอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุที่อาจมีผลกระทบต่อคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม หรือสถาปัตยกรรมที่ควรอนุรักษ์ของอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง ตามบัญชีรายชื่ออาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการที่ราชพัสดุ ต้องได้รับความยินยอมจากกรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่แล้วแต่กรณีก่อน

5.4.4 ผู้ใช้ที่ราชพัสดุซึ่งประสงค์จะรื้อถอนหรือตัดแปลงอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุที่เป็นโบราณสถาน ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

5.4.5 การจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่รื้อถอนการจำหน่ายวัสดุที่รื้อถอน หรือการจำหน่ายต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่น ๆ ที่ได้จากที่ราชพัสดุ ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ ถ้ามีเงินที่ได้จากการจำหน่ายให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินในนามของกรมธนารักษ์

5.4.6 ต้องดูแลและบำรุงรักษาที่ราชพัสดุให้คงอยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การใช้ประโยชน์อยู่เสมอ และระมัดระวังมิให้เกิดการบุกรุกหรือความเสียหายใด ๆ แก่ที่ราชพัสดุ และให้เจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบสภาพที่ราชพัสดุได้ โดยเจ้าหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

5.4.7 ต้องจัดทำรายงานเกี่ยวกับการใช้ ปกครอง ดูแลและบำรุงรักษาที่ราชพัสดุ เสนอต่อกรมธนารักษ์ภายในเดือนกันยายนของทุกปี

6. แบบฟอร์มคำขออนุญาต

แบบขอใช้ที่ราชพัสดุ (แบบ ทบ.4) โดยกรอกรายละเอียดต่าง ๆ ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ และลงนามโดยหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากหัวหน้าส่วนราชการดังกล่าว

7. เอกสารหลักฐานประกอบการขอใช้ที่ราชพัสดุ

ส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความประสงค์ขอใช้ที่ราชพัสดุ จะต้องยื่นหนังสือแสดงความประสงค์ขอใช้ที่ราชพัสดุ พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องตามข้อ 5.2.1

03

พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม

• สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

พื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

- สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม -

“การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม” ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 มาตรา 4 หมายความว่า การปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิ และการถือครองในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมตลอดถึง การจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น โดยรัฐนำที่ดินของรัฐ หรือที่ดินที่รัฐจัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน ซึ่งมิได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเอง หรือมีที่ดินเกินสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อจัดให้แก่เกษตรกร ผู้ไม่มีที่ดินของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพและสถาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อ เช่า หรือเข้าทำประโยชน์ โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาอาชีพเกษตรกร การปรับปรุงทรัพยากร และปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น โดยมีหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ คือ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว นอกจากภารกิจในการจัดที่ดินให้เกษตรกรเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ส.ป.ก. ยังมีภารกิจหน้าที่ในการช่วยเหลือพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตทางการเกษตร และชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อให้เกษตรกรได้ใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าสูงสุด แต่เนื่องจากการพัฒนาพื้นที่โดยการก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภคในเขตปฏิรูปที่ดินต้องใช้งบประมาณและความรู้ เฉพาะทางในการดำเนินการ ส.ป.ก. จึงได้ออกระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการมอบหมาย ให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดิน เพื่อกิจการสาธารณูปโภค และกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536 เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไรสามารถขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อดำเนินกิจการสาธารณูปโภค และกิจการอื่น ๆ ตามที่ระบียบฯ กำหนดไว้ ได้แก่

- 1) การใช้ที่ดินเพื่อการศึกษาให้ใช้ได้ดังต่อไปนี้ (ระเบียบฯ ข้อ 6)
  - 1.1) โรงเรียนระดับอนุบาล เนื้อที่ไม่เกิน 12 ไร่
  - 1.2) โรงเรียนระดับประถมศึกษา เนื้อที่ไม่เกิน 25 ไร่
  - 1.3) โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เนื้อที่ไม่เกิน 50 ไร่กรณีขอใช้ที่ดินสำหรับโรงเรียนที่มีการสอนหลายระดับ ให้ใช้เนื้อที่สำหรับโรงเรียนในระดับสูงกว่า
- 2) การใช้ที่ดินเพื่อการอนามัยและสาธารณสุข ให้ใช้ได้ดังต่อไปนี้ (ระเบียบฯ ข้อ 7)
  - 2.1) สถานบริการสาธารณสุขชุมชน เนื้อที่ไม่เกิน 3 ไร่
  - 2.2) สถานอนามัย เนื้อที่ไม่เกิน 10 ไร่
  - 2.3) โรงพยาบาล เนื้อที่ไม่เกิน 20 ไร่
- 3) การใช้ที่ดินเพื่อการศาสนา ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ไม่เกิน 15 ไร่ สำหรับจัดตั้งศาสนสถาน ตามประเพณีนิยมแห่งท้องถิ่น (ระเบียบฯ ข้อ 8)
- 4) การใช้ที่ดินเพื่อกิจการไฟฟ้า ประปา ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ที่จำเป็นแก่การนั้น (ระเบียบฯ ข้อ 9)
- 5) การใช้ที่ดินเพื่อสร้างถนน ทางลัดเสียง ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ที่จำเป็นแก่การนั้น (ระเบียบฯ ข้อ 10)
- 6) การใช้ที่ดินเพื่อการก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการประกอบเกษตรกรรม เช่น ขุดคู คลอง สระน้ำ ฝาย อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ที่จำเป็นแก่การนั้น (ระเบียบฯ ข้อ 11)
- 7) การใช้ที่ดินเพื่อจัดสร้างสถานที่ราชการและรัฐวิสาหกิจ ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ไม่เกิน 5 ไร่ (ระเบียบฯ ข้อ 12)
- 8) การใช้ที่ดินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ที่จำเป็นและเหมาะสม (ระเบียบฯ ข้อ 13)

9) การใช้ที่ดินเพื่อสร้างที่ทำการสหกรณ์หรือสิ่งก่อสร้างอื่นเพื่อประโยชน์ของสหกรณ์ เช่น ยุ้ง ฉาง โกดังหรือโซโล เพื่อเก็บรักษาผลผลิต ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ที่จำเป็นและเหมาะสม (ระเบียบฯ ข้อ 14)

10) การใช้ที่ดินเพื่อสร้างสถานที่จัดเป็นนันทนาการ ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ตามที่พิจารณาเห็นสมควร (ระเบียบฯ ข้อ 15)

11) การใช้ที่ดินเพื่อจัดสร้างศาลาประจำหมู่บ้าน ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านหรือห้องสมุดให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่รวมกันไม่เกิน 1 ไร่ (ระเบียบฯ ข้อ 16)

12) การใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจาก ข้อ 1 ถึงข้อ 11 (ระเบียบฯ ข้อ 6 ถึงข้อ 16) หรือการขอใช้ที่ดินเกินจำนวนที่กำหนดไว้ ให้เสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาตามความจำเป็นเพื่อกิจการนั้น (ระเบียบฯ ข้อ 17)

โดยกระบวนการและขั้นตอนการขอและการพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน รวมทั้งกฎหมาย คุณสมบัติผู้ยื่นคำขอ ผู้มีอำนาจ ในการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต และสถานที่ยื่นคำขอ สรุปได้ ดังนี้

1. ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1.1 ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536

1.2 คำสั่ง ส.ป.ก. ที่ 855/2561 สั่ง ณ วันที่ 13 กรกฎาคม 2561 เรื่อง การกำหนดแบบและขั้นตอนแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาคำขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ

1.3 ประกาศคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ณ วันที่ 27 มิถุนายน 2562 เรื่อง แนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาการขอใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเนื้อที่เกินกว่า 15 ไร่

1.4 คำสั่ง ส.ป.ก. ที่ 200/2562 สั่ง ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2562 เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามบันทึกข้อตกลงร่วมมือระหว่าง 9 หน่วยงาน

1.5 หนังสือ ส.ป.ก. ที่ กษ 1204/ว 265 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2562 เรื่อง การกำหนดแบบแนวทางขั้นตอนปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง 9 หน่วยงานในเขตปฏิรูปที่ดิน

1.6 มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 1/2546 เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2546 และครั้งที่ 2/2547 เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2547

1.7 คำสั่ง ส.ป.ก. ที่ 973/2565 สั่ง ณ วันที่ 2 พฤศจิกายน 2565 เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน และมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาการปฏิบัติตามเงื่อนไขหนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน

2. ผู้มีอำนาจอนุมัติ

2.1 เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (เลขาธิการ ส.ป.ก.) หรือผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากเลขาธิการ ส.ป.ก. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดินได้ตามที่ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยกิจการสาธารณูปโภคฯ กำหนดไว้

2.2 คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) มีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคฯ กรณีใช้ที่ดินเกินจำนวนที่ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยกิจการสาธารณูปโภคฯ กำหนด หรือการใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากระเบียบดังกล่าวข้อ 6 ถึงข้อ 16 กำหนดไว้

2.3 คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) มีอำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนนำเสนอผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาต

3. คุณสมบัติผู้ขออนุญาต

ผู้ขออนุญาต หมายถึง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร กรณีผู้ขออนุญาตที่มีได้มีฐานะเป็นนิติบุคคลต้องได้รับมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจตามกฎหมายซึ่งมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในกิจการที่ขออนุญาต

ส่วนราชการ หมายถึง กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า

- 1) ส่วนราชการ/หน่วยงานของรัฐ
- 2) รัฐวิสาหกิจ
- 3) องค์การมหาชน
- 4) หน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

หมายเหตุ:

1. รัฐวิสาหกิจ หมายความว่า

1.1 องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐ ซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

1.2 บริษัทหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตาม 1.1 มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

1.3 บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตาม 1.1 หรือ 1.2 หรือรัฐวิสาหกิจตาม 1.1 และ 1.2 หรือที่รัฐวิสาหกิจมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบตาม 1.2

2. เอกชนที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร หมายความว่ารวมถึง นิติบุคคลที่ประกอบกิจการที่เป็นการให้บริการด้านสาธารณูปโภคหรือกิจการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยไม่หวังผลกำไร (ต้องมีวัตถุประสงค์ตรงตามกิจการหรือโครงการที่ขออนุญาตฯ และผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ซึ่งมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในกิจการที่ขออนุญาต

4. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด)

ที่	สถานที่ยื่นคำขอ	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์	โทรสาร	E-mail
1	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดกระบี่	99/5 ถนนศรีตรัง ตำบลกระบี่ใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ 81000	0-7566-3562	0-7566-3562	krabi@alro.go.th
2	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดกาญจนบุรี	100/22 แม่น้ำแม่กลอง ตำบลปากแพรก อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 71000	0-3456-4320	0-3456-4320	kanchanaburi@alro.go.th
3	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดกาฬสินธุ์	213 ถนนบายพาส-ทุ่งมน อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000	0-4381-2078	-	kalasin@alro.go.th
4	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดกำแพงเพชร	หมู่ที่ 9 ถนนพหลโยธิน ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000	0-5585-0938	0-5585-0932	kamphaengphet@alro.go.th
5	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดขอนแก่น	ถนนประชาสโมสร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000	0-4346-6245	0-4346-6245	khonkaen@alro.go.th
6	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดจันทบุรี	1162/12 ถนนตากสิน ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี 22000	0-3932-2015	0-3932-2015	chanthaburi@alro.go.th
7	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดฉะเชิงเทรา	877/1 ถนนเทพคุณากร ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000	0-3851-1500	0-3851-1500	chachoengsao@alro.go.th
8	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดชลบุรี	339/2 หมู่ที่ 3 ถนนมรรณพเสวี 1 ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000	0-3839-8044	0-3839-7607	chonburi@alro.go.th
9	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดชัยนาท	225 หมู่ที่ 2 ถนนพหลโยธิน ตำบลเขาท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท 17000	0-5647-6552	0-5647-6688	chainat@alro.go.th

ที่	สถานที่ยื่นคำขอ	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์	โทรสาร	E-mail
10	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดชัยภูมิ	227/5 ถนนองค์การสาย 1 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ 36000	0-4482-2476	0-4482-2476	chaiyaphum@alro.go.th
11	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดชุมพร	295/3 หมู่ที่ 1 ตำบลนาชะอัง อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร 86000	0-7750-3724	0-775-02611	chumphon@alro.go.th
12	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดเชียงราย	1107/49 ถนนไกรสรสิทธิ์ ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย 57000	0-5371-1985	0-5374-4271	chiangrai@alro.go.th
13	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดเชียงใหม่	65 หมู่ที่ 1 ถนนสุเทพ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200	0-5332-8470	0-5332-8470	chiangmai@alro.go.th
14	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดตรัง	80 หมู่ที่ 3 ถนนเลียงเมือง ตำบลบางรัก อำเภอเมือง จังหวัดตรัง 92000	0-7557-0515	-	-
15	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดตราด	11 หมู่ที่ 7 ตำบลหนองเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดตราด 23000	0-3951-3569	0-3951-3569	trat@alro.go.th
16	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดตาก	ถนนพหลโยธิน ตำบลหนองหลวง อำเภอเมือง จังหวัดตาก 63000	0-5551-4378	0-5551-4719	Tak@alro.go.th
17	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดนครนายก	85 หมู่ที่ 10 ถนนสุวรรณศร ตำบลพรหมณี อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก 26000	0-3731-5966	-	nakhonnayok@alro.go.th
18	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดนครปฐม	220/5 ถนนเทศบาล ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000	0-3425-0876	0-3425-0876	nakhonpathom@alro.go.th
19	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดนครพนม	82 ถนนกลางเมือง ตำบลหนองแสง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม 48000	0-4251-1587	0-4251-1587	Nakhonphanom@alro.go.th

ที่	สถานที่ยื่นคำขอ	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์	โทรสาร	E-mail
20	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดนครราชสีมา	601/1 ถนนเดชอุดม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000	0-4427-4224	0-4425-9089	Nakhonratchasima@alro.go.th
21	สำนักงานการปฏิรูป ที่ดินจังหวัด นครศรีธรรมราช	200 หมู่ที่ 3 ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัด นครศรีธรรมราช 80000	0-7534-7313	0-7534-8015	Nakhonsithammarat@alro.go.th
22	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดนครสวรรค์	400/71 ถนนสวรรควิถี ตำบลนครสวรรค์ อำเภอมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000	0-5622-1616	0-5622-1747	nakhonsawan@alro.go.th
23	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดนราธิวาส	ถนนศูนย์ราชการ ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส 96000	0-7353-2082	0-7353-2082	narathiwat@alro.go.th
24	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดน่าน	504 หมู่ที่ 2 บ้านแสงดาว ตำบลฝายแก้ว อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน 55000	0-5471-0751	0-5477-1625	nan@alro.go.th
25	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดบึงกาฬ	421 หมู่ที่ 5 ตำบลบึงกาฬ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ 38000	0-4249-0708	0-4249-0708	buengkan@alro.go.th
26	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดบุรีรัมย์	67/20 ถนนหลักเมือง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000	0-4461-3258	0-4461-1608	buriram@alro.go.th
27	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดปทุมธานี	68 หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี 12000	0-2567-0796	0-2567-0796	pathumtani@alro.go.th
28	สำนักงานการปฏิรูป ที่ดินจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์	73/12-13 ถนนสุขใจ ตำบลประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77000	0-3260-3288	0-3260-2288	prachuapkhirikhan@alro.go.th
29	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดปราจีนบุรี	ศูนย์ราชการจังหวัดปราจีนบุรี (ชั้น 3) ตำบลไม้เค็ด อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี 25230	0-3745-4073	0-3745-4073	prachinburi@alro.go.th

พื้นที่บริการที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ที่	สถานที่ยื่นคำขอ	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์	โทรสาร	E-mail
30	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดปัตตานี	12/6 ถนนเจริญประดิษฐ์ ซ.5 ตำบลสะบารัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000	0-7334-8633	0-7334-8633	pattani@alro.go.th
31	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดพะเยา	56 หมู่ 11 ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000	0-5488-7059	0-5488-7059	phayao@alro.go.th
32	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดพังงา	22/6-8 ถนนเทศบาลบำรุง ตำบลท้ายช้าง อำเภอเมือง จังหวัดพังงา 82000	0-7641-1849	0-7641-1849	phangnga@alro.go.th
33	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดพัทลุง	27 ถนนช่วยทุกราษฎร์ ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง 93000	0-7461-4060	0-7461-4060	phatthalung@alro.go.th
34	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดพิจิตร	29/19 ถนนคลองคะเชนทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร 66000	0-5661-2006	-	phichit@alro.go.th
35	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดพิษณุโลก	63/5-6 ตำบลวัดจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000	0-5533-4093	0-5533-4093	Phitsanulok@alro.go.th
36	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดเพชรบุรี	313 หมู่ที่ 2 ตำบลธงชัย อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000	0-3240-2314	0-3240-2314	phetchaburi@alro.go.th
37	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดเพชรบูรณ์	104 หมู่ที่ 10 ถนนสระบุรี- หล่มสัก ตำบลสะเดียง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ 67000	0-5672-0785	0-5672-0786	phetchabun@alro.go.th
38	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดแพร่	149 หมู่ที่ 2 ถนนแพร่-ลอง ตำบลป่าแมต อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ 54000	0-5452-0693	0-5452-0693	phrae@alro.go.th
39	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดภูเก็ต	709/1 ถนนปลัก ตำบลกะรน อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต 83100	0-7651-0737	0-7651-0737	phuket@alro.go.th

ที่	สถานที่ยื่นคำขอ	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์	โทรสาร	E-mail
40	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดมหาสารคาม	ศาลากลางจังหวัด ชั้น 1 ห้อง 105 ตำบลนางาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000	0-4377-7645	0-4377-7645	mahasarakham@alro.go.th
41	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดมุกดาหาร	186 ถนนมุกดาหาร-คำชะอี ตำบลมุกดาหาร อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร 49000	0-4261-3033	0-4261-3033	mukdakan@alro.go.th
42	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	126/9 ถนนขุนลุมประพาส ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 58000	0-5361-1739	-	maehongson@alro.go.th
43	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดยโสธร	137 หมู่ที่ 6 ถนนแจ้งสนิท ตำบลสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร 35000	0-4576-1044	0-4576-1044	yasothon@alro.go.th
44	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดยะลา	34 ถนนสิโรรส ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000	0-7336-1254	-	-
45	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดร้อยเอ็ด	322 ถนนร้อยเอ็ด-โพนทอง ตำบลเหนือเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด 45000	0-4351-5388	0-4351-1338	roiet@alro.go.th
46	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดระนอง	7/19 ถนนชลระอุ ตำบลเขา นิเวศน์ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง 85000	0-7782-3985	0-7782-3236	ranong@alro.go.th
47	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดระยอง	ศาลากลางจังหวัดระยอง ชั้น 3 ถนนสุขุมวิท ตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง 21150	0-3869-4112	0-3869-4113	rayong@alro.go.th
48	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดราชบุรี	41 ถนนอำเภอ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี 70000	0-3233-7755	0-3233-7755	ratchaburi@alro.go.th

ที่	สถานที่ยื่นคำขอ	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์	โทรสาร	E-mail
49	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดลพบุรี	16/1 ถนนพหลโยธิน ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 15000	0-3642-1194	0-3641-1629	lopburi@alro.go.th
50	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดลำปาง	999/1 ศูนย์ราชการจังหวัด ลำปาง ถนนวชิราวุธดำเนิน ตำบลพระบาท อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง 52000	0-54820-061	0-54820-061	lampang@alro.go.th
51	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดลำพูน	208 หมู่ที่ 3 ตำบลเวียงยอง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน 51000	0-5351-1222	0-5351-2444	lamphun@alro.go.th
52	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดเลย	316 หมู่ที่ 7 ตำบลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000	0-4281-3545	0-4281-3545	loeil@alro.go.th
53	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดศรีสะเกษ	ถนนกสิกรรม ตำบลโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ 33000	0-4561-2133	0-4561-2134	sisaket@alro.go.th
54	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสกลนคร	1767/22 ถนนสุขสวัสดิ์ ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร 47000	0-4271-4781	0-4271-4781	sakonnakhon@alro.go.th
55	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสงขลา	163/39 ถนนกาญจนวนิช ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000	0-7432-2400	0-7431-2466	songkhla@alro.go.th
56	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสตูล	ตำบลพิมาน อำเภอเมือง จังหวัดสตูล 91000	0-7472-3172	0-7471-1160	satun@alro.go.th
57	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสระแก้ว	607 ศูนย์ราชการ ตำบลท่าเกษม อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว 27000	0-3742-5078	0-3742-5136	sakaeo@alro.go.th

ที่	สถานที่ยื่นคำขอ	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์	โทรสาร	E-mail
58	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสระบุรี	681/24 ถนนพิชัยณรงค์สงคราม ตำบลปากเพรียว อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี 18000	0-3667-9946	-	saraburi@alro.go.th
59	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสิงห์บุรี	61/1 หมู่ที่ 6 ถนนเลี้ยวเมือง ตำบลต้นโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี 16000	0-3669-9393	0-3669-9393	singburi@alro.go.th
60	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสุโขทัย	138/26 ถนนสิงห์วัฒน์ ตำบลธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย 64000	0-5561-1038	0-5561-1957	sukhothai@alro.go.th
61	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสุพรรณบุรี	251 หมู่ที่ 4 ตำบลรั้วใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี 72000	0-3555-5258	0-3555-5632	suphanburi@alro.go.th
62	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ถนนตลาดใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000	0-7728-4808	0-7728-4808	suratthani@alro.go.th
63	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสุรินทร์	461 ถนนปัทมานนท์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000	0-4451-2050	0-4451-2040	surin@alro.go.th
64	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดหนองคาย	ศูนย์ราชการ ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย 43000	0-4241-1015	-	nongkhai@alro.go.th
65	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดหนองบัวลำภู	65/10 (ศูนย์ราชการจังหวัด) หมู่ที่ 2 ตำบลลำภู อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู 39000	0-4231-2881	0-4231-6759	nongbualamphu@alro.go.th
66	สำนักงานการปฏิรูป ที่ดินจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ชั้น 3 อาคาร 4 ชั้น 123 ตำบลคลองสวนพลู อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000	0-3533-6629	0-3533-6629	-

ที่	สถานที่ยื่นคำขอ	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์	โทรสาร	E-mail
67	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดอ่างทอง	33/9 หมู่ที่ 11 ตำบลบ้านอิฐ อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง 14000	0-3561-4011	0-3561-4012	Angthong@alro.go.th
68	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดอำนาจเจริญ	ศูนย์ราชการแห่งที่ 2 ถนนขงนงูร ตำบลไค้คำ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 37000	0-4552-3518	-	amnatcharoen@alro.go.th
69	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดอุตรธานี	191 ถนนบุญยาหาร ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดอุตรธานี 41000	0-4232-5608	0-4292-0033	udonthani@alro.go.th
70	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดอุตรดิตถ์	251 หมู่ที่ 9 ถนนพิษณุโลก- เด่นชัย ตำบลน้ำริด อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ 53000	0-5542-8503	0-5542-8503	uttaradit@alro.go.th
71	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดอุทัยธานี	ตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี 61000	0-5697-0105	0-5697-0104	uthaithani@alro.go.th
72	สำนักงาน การปฏิรูปที่ดิน จังหวัดอุบลราชธานี	700 หมู่ที่ 11 ถนนคลังอาวุธ ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000	0-4521-0477	0-4521-0472	ubonratchathani@alro.go.th

5. ขั้นตอนการขออนุญาต

5.1 ผู้ที่ประสงค์จะขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่ระเบียบฯ กำหนด สามารถยื่นคำขอฯ ตามแบบที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กำหนดพร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุในคำสั่ง ส.ป.ก. ณ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) ที่ที่ดินตั้งอยู่

5.2 ส.ป.ก.จังหวัด ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของคำขอฯ เอกสารหลักฐานประกอบคำขอฯ และคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอฯ (หากไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วนต้องแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอฯ ดำเนินการแก้ไขให้ครบถ้วนถูกต้อง) และพิจารณาความเห็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการประกอบกิจการที่ขออนุญาต

5.3 ส.ป.ก.จังหวัด จัดส่งเอกสารหลักฐานเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบความถูกต้อง ดังนี้

5.3.1 หลักฐานพร้อมจัดทำแผนที่แปลงที่ดินให้สำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแนวเขตปฏิรูปที่ดิน

5.3.2 สำเนาคำขออนุญาตและแผนที่แสดงตำแหน่งแปลงที่ดินตามคำขอฯ มาตรฐาน 1 : 50,000 ให้สำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดินตรวจสอบพื้นที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดินและพิจารณาว่ากิจกรรมขออนุญาตใช้ที่ดินมีความเหมาะสมทางด้านวิศวกรรมหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานด้านการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือไม่

5.4 ส.ป.ก.จังหวัด ตรวจสอบคำขอฯ และเอกสารประกอบคำขอฯ พร้อมด้วยผลการตรวจสอบและพิจารณาจากสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน และสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดินหากเห็นว่าเอกสารถูกต้องครบถ้วน ส.ป.ก.จังหวัดดำเนินการเสนอความเห็นประกอบให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) พิจารณาเห็นชอบ

5.5 หาก คปจ. มีมติเห็นชอบให้ใช้ที่ดินและมติเกี่ยวกับการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ที่ดินแล้ว ส.ป.ก.จังหวัด เสนอต่อผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาตตามกรณี ดังนี้

5.5.1 ส.ป.ก.จังหวัด ทำความเห็นประกอบการพิจารณาเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจ กรณีขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคตามประเภทกิจการที่กำหนดในคำสั่ง ส.ป.ก. ที่ 973/2565 สั่ง ณ วันที่ 2 พฤศจิกายน 2565 เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน และมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาการปฏิบัติตามเงื่อนไขหนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจได้ดำเนินการพิจารณาแล้ว ส.ป.ก.จังหวัด แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ขออนุญาตใช้ที่ดินฯ ทราบ

5.5.2 ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการส่งคำขอฯ และเอกสารประกอบคำขอฯ ให้ ส.ป.ก. พิจารณา ซึ่ง ส.ป.ก. โดยสำนักกฎหมายตรวจสอบคำขออนุญาตพร้อมเอกสารหลักฐานประกอบคำขออนุญาต หากมีความถูกต้อง ครบถ้วน สำนักกฎหมายทำความเห็นประกอบการพิจารณาเสนอต่อผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาตตามกรณี ดังนี้

5.5.2.1 เลขาธิการ ส.ป.ก. กรณีขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคประเภท กิจการก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดกลางและขนาดใหญ่ หรือสร้างสถานที่จัดเป็นนันทนาการ เนื้อที่เกินกว่า 20 ไร่ ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปจ.) ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536

5.5.2.2 คปจ. กรณีขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ตามข้อ 6 ถึงข้อ 16 หรือการใช้ที่ดินเกินจำนวนเนื้อที่ที่กำหนดไว้ตามระเบียบ คปจ. ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2536

5.5.2.3 เมื่อผู้มีอำนาจในการพิจารณา (เลขาธิการ ส.ป.ก./คปจ.) ได้ดำเนินการพิจารณาแล้ว สำนักกฎหมายแจ้งผลการพิจารณาไปยัง ส.ป.ก.จังหวัด เพื่อจะได้แจ้งให้ผู้ขออนุญาตใช้ที่ดินฯ ทราบ

5.6 กรณีได้รับอนุญาต ผู้ขออนุญาตใช้ที่ดินฯ รับหนังสืออนุญาตและบันทึกรับรองการปฏิบัติตามเงื่อนไขการได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินพร้อมชำระค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน (หากมี)

5.7 กรณีไม่ได้รับอนุญาต

5.7.1 กรณีเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจ ผู้ขออนุญาตใช้ที่ดินฯ สามารถยื่นอุทธรณ์คำสั่งได้ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ผู้ขออนุญาตใช้ที่ดินฯ รับทราบคำสั่ง และหากไม่เห็นด้วยกับการพิจารณาอุทธรณ์สามารถยื่นฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวได้ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ผู้ขออนุญาตใช้ที่ดินฯ ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์

5.7.2 กรณีเป็นอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ผู้ขออนุญาตใช้ที่ดินฯ สามารถยื่นอุทธรณ์คำสั่งได้ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ผู้ขออนุญาตใช้ที่ดินฯ รับทราบคำสั่ง และหากไม่เห็นด้วยกับการพิจารณาอุทธรณ์สามารถยื่นฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวได้ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ผู้ขออนุญาตใช้ที่ดินฯ ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์

5.7.3 กรณีเป็นอำนาจของ คปก. ผู้ขออนุญาตใช้ที่ดินฯ สามารถยื่นฟ้องศาลปกครองเพื่อเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวได้ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ผู้ขออนุญาตใช้ที่ดินฯ ได้รับแจ้งผลการพิจารณา

5.8 กรณีผู้รับอนุญาตหมดความจำเป็นที่จะใช้ที่ดินดังกล่าวหรือถูกเพิกถอนการอนุญาตหรือระยะเวลาการอนุญาตสิ้นสุดลง ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่ต้องรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างพร้อมทั้งปรับสภาพที่ดินให้สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อไปได้ ภายในเวลาที่ ส.ป.ก. กำหนด หากเพิกเฉย ส.ป.ก. จะดำเนินการเอง โดยผู้รับอนุญาตเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด เว้นแต่ ส.ป.ก. ประสงค์จะใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินนั้นต่อไป

สรุปขั้นตอนการพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภค กรณีขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดกลางและขนาดใหญ่ หรือสร้างสถานที่จัดเป็นนันทนาการ เนื้อที่เกินกว่า 20 ไร่ (อำนาจการพิจารณาเป็นของเลขาธิการ ส.ป.ก.)

ที่	ประเภทขั้นตอน	รายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลาการดำเนินงาน	ส่วนงาน/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1	การตรวจสอบเอกสาร	1.1 ยื่นคำขอ 1.2 ตรวจสอบคำขอและเอกสารประกอบคำขอ 1.3 ออกใบรับคำขอ	1 วันทำการ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด
2	การพิจารณา	2.1 ดำเนินการตรวจสอบแปลงที่ดินและสำรวจรังวัดแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน 2.2 ส.ป.ก.จังหวัดดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการจัดทำวาระการประชุมเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดต่อ ส.ป.ก. 2.3 ส.ป.ก. ตรวจสอบแผนงานโครงการ แปลงที่ดินกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	15 วันทำการ 90 วันทำการ 40 วันทำการ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
3	การลงนาม	เจ้าหน้าที่เสนอให้ผู้มีอำนาจลงนามและแจ้ง ส.ป.ก.จังหวัดเพื่อแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอทราบ	1 วันทำการ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

การดำเนินการขอและการพิจารณาอนุญาต ให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการ อื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน

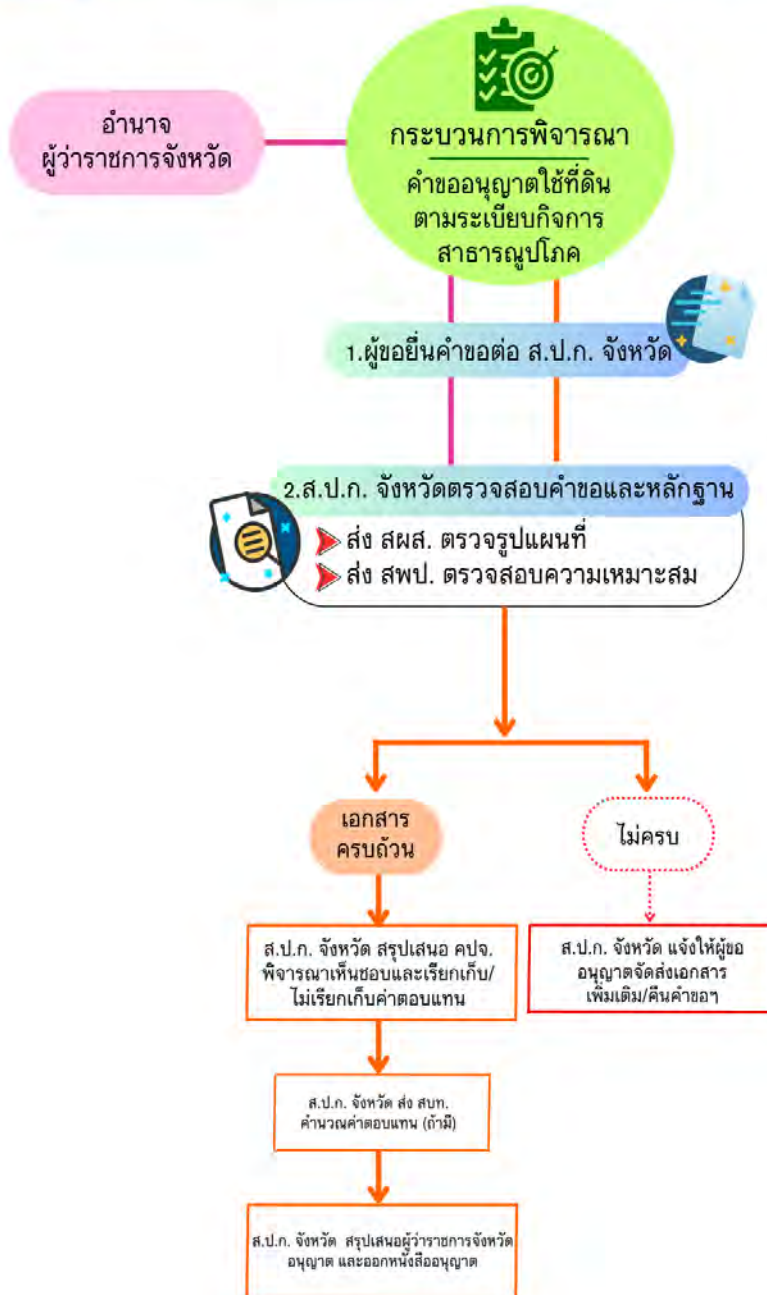

สรุปขั้นตอนการพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภค
(อำนาจการพิจารณาเป็นของ ผู้ว่าราชการจังหวัด)

ที่	ประเภทขั้นตอน	รายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลาการดำเนินงาน	ส่วนงาน/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1	การตรวจสอบเอกสาร	1.1 ยื่นคำขอ 1.2 ตรวจสอบคำขอและเอกสารประกอบคำขอ 1.3 ออกใบรับคำขอ	1 วันทำการ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด
2	การพิจารณา	2.1 ดำเนินการตรวจสอบแปลงที่ดินและสำรวจรังวัดแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน 2.2 ส.ป.ก.จังหวัดดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการจัดทำวาระการประชุมเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิจารณา และแจ้งผลการพิจารณา	15 วันทำการ 90 วันทำการ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด
3	การลงนาม	เจ้าหน้าที่เสนอให้ผู้มีอำนาจลงนามและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอทราบ	1 วันทำการ	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

การดำเนินการขอและการพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดิน เพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน

6. แบบฟอร์มคำขออนุญาต

แบบคำขอ ส.ป.ก. 4 - 29 ก.

7. เอกสารหลักฐาน

7.1 บันทึกรับรองการปฏิบัติตามเงื่อนไขการได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินตามแบบที่ ส.ป.ก. กำหนด (ส.ป.ก. 4 - 30 ก.) (ส.ป.ก. 4 - 30 ข.) แล้วแต่กรณี จำนวน 3 ฉบับ (ตัวจริง) เพื่อให้ผู้ขออนุญาตได้รับทราบเงื่อนไขและภาระหน้าที่ภายหลังเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินและให้ความยินยอมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขและหน้าที่ที่ ส.ป.ก. กำหนด

7.2 แผนที่ภูมิประเทศแสดงจุดที่ตั้งที่ดินแปลงที่ยื่นคำขออนุญาตฯ มาตราส่วน 1 : 50,000 โดยให้แสดงตำแหน่งแนวเขตบริเวณที่ขอใช้ด้วยปากกาเขียนแผนที่ให้ชัดเจน กรณีที่ผู้ขอยื่นคำขอไม่สามารถจัดทำให้ได้ ให้ ส.ป.ก.จังหวัด อำนวยความสะดวกให้

7.3 แผนผังแสดงบริเวณและสิ่งก่อสร้างในที่ดิน ซึ่งผู้ขอรับอนุญาตลงนามกำกับขนาด เอ 3 หรือ เอ 4 จำนวน 3 ฉบับ โดยแสดงให้เห็นตำแหน่งการจัดวางสิ่งปลูกสร้างทั้งหมดตามโครงการดำเนินงาน พร้อมกำกับขนาดสิ่งปลูกสร้างแต่ละชนิดตามมาตราส่วนย่อมาตรฐาน

7.4 หนังสือสละสิทธิในที่ดินตามแบบที่ ส.ป.ก. กำหนด (ส.ป.ก. 4 - 52) กรณีที่มีการขออนุญาตใช้ที่ดินในแปลงที่ ส.ป.ก. ได้ดำเนินการจัดที่ดินตามระเบียบการจัดที่ดินแล้ว กล่าวคือ เกษตรกรได้รับ ส.ป.ก. 4 - 01 หรือจัดทำสัญญาเช่าซื้อที่ดินจาก ส.ป.ก. แล้ว

7.5 หนังสือยินยอมจากผู้ถือครองทำประโยชน์ในที่ดิน กรณีที่ดินที่ยังไม่ได้จัดให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์

7.6 กรณีการใช้ที่ดินเหนือพื้นดินหรือใต้พื้นดิน เช่น การปักเสาเพื่อเดินสายไฟฟ้า สายโทรศัพท์หรือการวางท่อส่งน้ำเพื่อการประปา หรือการชลประทาน หากเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินยังสามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินบริเวณที่ขอใช้ได้ และการใช้ที่ดินของผู้ขอใช้เป็นเพียงการรอนสิทธิบางส่วนให้มีหลักฐานเป็นหนังสือยินยอมจากเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินโดยเกษตรกรนั้นไม่ต้องสละสิทธิในที่ดิน

7.7 แบบแปลนการก่อสร้าง

7.8 แสดงบัตรประชาชน และทะเบียนบ้านหรือสำเนาบัตรข้าราชการของผู้ยื่นคำขอ หนังสือมอบอำนาจ หนังสือจดทะเบียนมูลนิธิ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ

7.9 รายละเอียด แผนงานโครงการ งบประมาณ ที่ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจตามกฎหมาย

7.10 ภาพถ่ายที่ดินปัจจุบัน และภาพถ่ายสิ่งก่อสร้าง

7.11 รายงานการประชุมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือประชาคมหมู่บ้านตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นกรรมการหมู่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. 2551 ซึ่งเห็นชอบการก่อสร้างและรับรองว่าจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ดิน น้ำ เสียง และอากาศ

04

ที่ดินศาสนสมบัติ

• สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ที่ดินศาสนสมบัติ

- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ -

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้วัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีเจ้าอาวาส เป็นผู้แทนของวัดในกิจการทั่วไป สำหรับวัดร้างที่ไม่มีพระภิกษุอยู่อาศัยให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีหน้าที่ปกครองดูแลรักษาวัดนั้น รวมทั้งศาสนสมบัติกลางที่ซึ่งเป็นทรัพย์สินของพระศาสนาซึ่งมิใช่ของวัดใดวัดหนึ่ง การขอใช้ที่ดินศาสนสมบัติสามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณี คือ การขอใช้ที่ดินวัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา และการขอใช้ที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง หากเป็นที่ดินวัด มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ส่วนราชการสามารถ ยื่นหนังสือขอเช่าที่ดินได้ที่วัดเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงที่จะขอเช่า หากเป็นที่ดินศาสนสมบัติกลาง หรือที่ดิน วัดร้าง ส่วนราชการสามารถยื่นหนังสือขอเช่าที่ดินที่จังหวัด สำหรับเขตกรุงเทพมหานครยื่นหนังสือขอเช่า ที่ดินที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ทั้งนี้ ส่วนราชการที่มีความประสงค์ขอใช้ที่ดินศาสนสมบัติ ต้องดำเนินการจัดทำสัญญาเช่าเช่นเดียวกับเอกชนขอเช่าที่ดิน เนื่องจากการใช้ที่ดินโดยไม่มีค่าตอบแทน ไม่ชอบด้วยพระวินัย ตามมติคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ครั้งที่ 18/2534 เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2534 และเป็นการป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการครอบครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินอาจเกิดขึ้นได้ จากการไม่ได้จัดทำสัญญาเช่า

กรณีที่ดินวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา

1. ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.2 กฎกระทรวงการดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด พ.ศ. 2564
- 1.3 ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. 2556
- 1.4 มติมหาเถรสมาคม ในการประชุม ครั้งที่ 18/2549 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2549 เรื่อง ปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดินวัดร้างและศาสนสมบัติกลาง สำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเช่า
- 1.5 มติมหาเถรสมาคม ในการประชุม ครั้งที่ 17/2540 เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2540 เรื่อง การปรับปรุงอัตราค่าเช่าสำหรับส่วนราชการเช่าที่ดินวัดร้าง
- 1.6 มติมหาเถรสมาคม ในการประชุม ครั้งที่ 9/2563 เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2563 เรื่อง กำหนดอายุสัญญาเช่าที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง สำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเช่า
- 1.7 มติคณะกรรมการพิจารณาประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) ในการประชุม ครั้งที่ 18/2534 เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2534 เรื่อง ขอใช้ที่ดินวัดสุเทพธารามสร้างหลุมหลบภัย จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. ผู้มีอำนาจอนุมัติ

มหาเถรสมาคม และได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

3. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

วัดเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงที่จะขอเช่า

4. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

4.1 ส่วนราชการยื่นหนังสือขอเช่าที่ดินวัด กรณีเป็นที่ดินที่ตั้งวัดต้องดำเนินการขอเช่าที่วัดไว้สำหรับเป็นที่จัดประโยชน์ก่อน โดยวัดรวบรวมเอกสารขอเช่าเขตจัดประโยชน์และเอกสารการจัดให้เช่าที่ดินมาพร้อมในคราวเดียวกัน

4.2 วัดรวบรวมเอกสารประกอบการพิจารณา และมีหนังสือส่งเรื่องไปยังจังหวัด กรณีวัดอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ส่งเรื่องไปยังสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

4.3 จังหวัดตรวจสอบและรวบรวมเอกสารประกอบการพิจารณาแล้วมีหนังสือส่งเรื่องไปยังสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

4.4 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติตรวจสอบเอกสารประกอบการพิจารณา โดยแยกเป็น 2 กรณี ได้แก่ กรณีที่ตั้งวัด และกรณีที่ธรณีสงฆ์

4.4.1 กรณีเป็นที่ตั้งวัด เจ้าหน้าที่จะลงพื้นที่ตรวจสอบและกำหนดแนวเขตการกันที่วัดไว้สำหรับเป็นที่จัดประโยชน์ ก่อนสรุปเรื่องการขอเช่าเขตจัดประโยชน์ และเรื่องขอเช่าที่ดินเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาให้ความเห็นชอบ

4.4.2 กรณีเป็นที่ธรณีสงฆ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติสรุปเรื่อง ขอเช่าที่ดินเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาให้ความเห็นชอบ

4.5 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติสรุปเรื่องการขอเช่าเขตจัดประโยชน์ (ถ้ามี) และเรื่องขอเช่าที่ดินเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ พิจารณาให้ความเห็นชอบ

4.6 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำ พิจารณาให้ความเห็นชอบ

4.7 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเสนอมหาเถรสมาคมพิจารณานุมัติ

4.8 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นชอบตามมติมหาเถรสมาคม และมีหนังสือแจ้งจังหวัด

4.9 จังหวัดมีหนังสือแจ้งไปยังวัดเพื่อแจ้งส่วนราชการมาจัดทำสัญญาเช่าตามที่ได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคม

4.10 วัดแจ้งส่วนราชการมาจัดทำสัญญาเช่าตามหลักการและเงื่อนไขในมติมหาเถรสมาคม

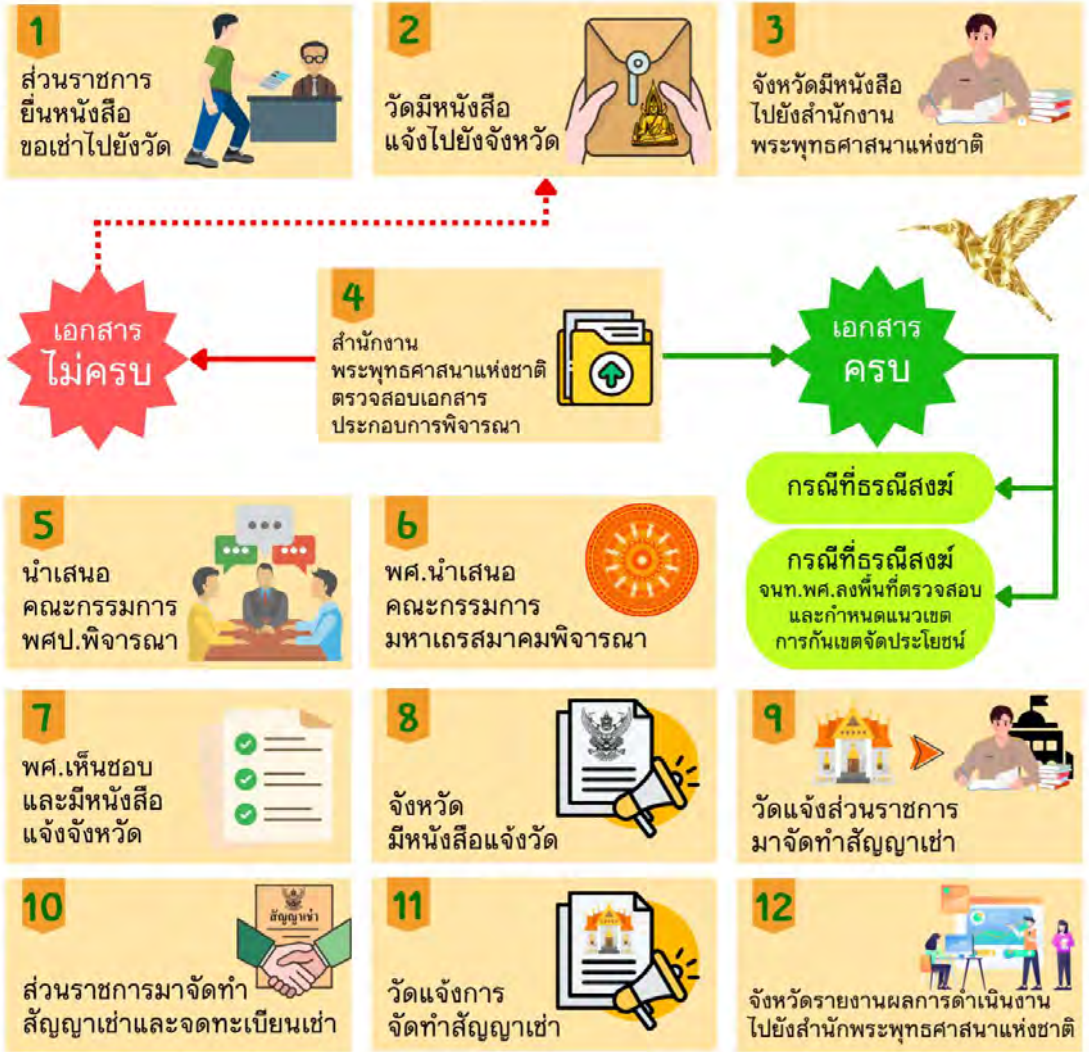
4.11 ส่วนราชการมาจัดทำสัญญาเช่า และนำสัญญาไปจดทะเบียนเช่าที่สำนักงานที่ดิน

4.12 วัดแจ้งผลการจัดทำสัญญาเช่าให้จังหวัดทราบ

4.13 จังหวัดรายงานผลการดำเนินการไปยังสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำเพื่อทราบ

ขั้นตอนขอใช้ที่ดินศาสนสมบัติ สำหรับส่วนราชการ กรณีที่ดินวัดมีภิกษุอยู่ประจำพรรษา

5. แบบฟอร์มคำขออนุญาต

แบบฟอร์มทำขออนุญาตกระทรวงฯ ข้อ 1.2 และระเบียบฯ ตามข้อ 1.3

6. เอกสารหลักฐาน

6.1 กรณีการเช่าที่ดิน

6.1.1 หนังสือแสดงความประสงค์ขอเช่าที่ดินของส่วนราชการ โดยระบุรายละเอียดต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์การเช่า เนื้อที่ที่ขอเช่า ระยะเวลาการเช่า เป็นต้น

6.1.2 เอกสารสิทธิที่ดินแปลงที่ขอเช่า โดยมีขนาดเท่าต้นฉบับ

6.1.3 หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินปีปัจจุบันออกโดยส่วนราชการ

6.1.4 แผนที่สังเขปแสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดินที่ขอเช่า โดยระบุสัญลักษณ์ที่สำคัญได้บ้าง

6.1.5 แผนผังแสดงสิ่งปลูกสร้างในที่ดินที่ขอเช่า โดยระบุจำนวนสิ่งปลูกสร้าง ความกว้าง ความยาว จำนวนชั้น ระบุมาตราส่วนให้ชัดเจน (สำเนาที่มีขนาดเท่าต้นฉบับจริง)

6.1.6 ภาพถ่ายสถานที่ขอเช่าสภาพปัจจุบัน

6.1.7 สำเนาบัตรข้าราชการ หรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้ยื่นหนังสือขอเช่า และหนังสือมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจ หรือหน่วยงานต้นสังกัด

6.2 กรณีการขอกันเขตจัดประโยชน์

6.2.1 เอกสารสิทธิที่ดินที่ตั้งวัด

6.2.2 แผนผังเสนาสนะและบริเวณขอกันเขตจัดประโยชน์

6.2.3 รูปแบบการก่อสร้าง

6.2.4 แผนผังรายละเอียดการใช้ที่ดินบริเวณที่ขอกันเขตจัดประโยชน์

6.2.5 แผ่นซีดีบันทึกข้อมูล (Power Point)

กรณีที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง

1. ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.2 กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. 2557
- 1.3 ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและเงินบำรุงศาสนสมบัติ พ.ศ. 2556
- 1.4 มติมหาเถรสมาคม ในการประชุม ครั้งที่ 13/2520 เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2520 เรื่อง การปฏิบัติกับหน่วยราชการขอใช้หรือขอเช่าที่ดินวัดร้าง
- 1.5 มติมหาเถรสมาคม ในการประชุม ครั้งที่ 18/2549 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2549 เรื่อง ปรับปรุงอัตราค่าเช่าที่ดินวัดร้างและศาสนสมบัติกลาง สำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเช่า
- 1.6 มติมหาเถรสมาคม ในการประชุม ครั้งที่ 17/2540 เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2540 เรื่อง การปรับปรุงอัตราค่าเช่าสำหรับส่วนราชการเช่าที่ดินวัดร้าง
- 1.7 มติมหาเถรสมาคม ในการประชุม ครั้งที่ 9/2563 เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2563 เรื่อง กำหนดอายุสัญญาเช่าที่วัด ที่ธรณีสงฆ์ ที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง สำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเช่า

2. ผู้มีอำนาจอนุมัติ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม

3. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

ส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ส่วนภูมิภาค (จังหวัดอื่น ๆ) : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดที่ที่ดินตั้งอยู่

4. ขั้นตอนการขออนุญาต

- 4.1 ส่วนราชการยื่นหนังสือขอเช่าที่ดินที่จังหวัด สำหรับเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นหนังสือขอเช่าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- 4.2 จังหวัดรวบรวมเอกสารประกอบการพิจารณาแล้วมีหนังสือไปยังสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- 4.3 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติตรวจสอบเอกสารประกอบการพิจารณาและสรุปเรื่อง เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำพิจารณา
- 4.4 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาตินำเสนอคณะกรรมการงบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- 4.5 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาตินำเสนอมหาเถรสมาคมพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- 4.6 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติอนุมัติตามมติมหาเถรสมาคม และมีหนังสือแจ้งจังหวัด
- 4.7 จังหวัดมีหนังสือแจ้งส่วนราชการมาจัดทำสัญญาเช่าตามมติมหาเถรสมาคม
- 4.8 ส่วนราชการจัดทำสัญญาเช่าที่จังหวัด และนำสัญญาไปจดทะเบียนเช่าที่สำนักงานที่ดินจังหวัด
- 4.9 จังหวัดรายงานผลการดำเนินการไปยังสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณางบประมาณศาสนสมบัติกลางประจำเพื่อทราบ

ขั้นตอนการอนุมัติอนุญาต กรณีที่ดินศาสนสมบัติกลางและวัดร้าง

➤ 1 ส่วนราชการยื่นหนังสือขอเช่าที่ดินที่จังหวัด สำหรับเขตกรุงเทพมหานคร ยื่นหนังสือขอเช่า ที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

2 จังหวัดรวบรวมเอกสารประกอบการ พิจารณาแล้วมีหนังสือไปยัง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

3 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตรวจสอบเอกสารและสรุปเรื่องเสนอ คณะกรรมการพิจารณางบประมาณ ศาสนสมบัติกลางประจำพิจารณา

4 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาตินำเสนอ คณะกรรมการพิจารณางบประมาณ ศาสนสมบัติกลางประจำ (พศป.) พิจารณาให้ความเห็นชอบ

5 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาตินำเสนอ มหาเถรสมาคมพิจารณาให้ความเห็นชอบ

6 สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติอนุมัติ

7 จังหวัดมีหนังสือแจ้งส่วนราชการ มาจัดทำสัญญาเช่าตามมติมหาเถรสมาคม

8 ส่วนราชการจัดทำสัญญาเช่าที่จังหวัดและ นำสัญญามาจดทะเบียนเช่าที่สำนักงานที่ดิน

9 จังหวัดรายงานผลการดำเนินการ ไปยังสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เอกสารประกอบการยื่นคำขอ

1. หนังสือแสดงความประสงค์ขอเช่าที่ดิน ของส่วนราชการ โดยระบุรายละเอียดต่างๆ เช่น วัตถุประสงค์การเช่าเนื้อที่ ที่ขอเช่า ระยะเวลาการเช่า เป็นต้น
2. เอกสารสิทธิที่ดินแปลงที่ขอเช่า โดยมีขนาดเท่าต้นฉบับจริง
3. ราคาประเมินที่ดินของสำนักงานที่ดิน ปัจจุบัน
4. แผนที่สังเขปแสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดิน ที่ขอเช่าโดยระบุใกล้สถานที่สำคัญใดบ้าง
5. แผนผังแสดงสิ่งปลูกสร้างในที่ดินที่ขอเช่า โดยระบุจำนวนสิ่งปลูกสร้าง ความ กว้าง - ยาว จำนวนชั้น ระบุมาตราส่วนให้ ชัดเจน สำเนาเท่าต้นฉบับจริง
6. ภาพสถานที่ขอเช่าสภาพปัจจุบัน
7. สำเนาบัตรข้าราชการ หรือสำเนาบัตร ประชากรประจำตัวประชาชนผู้ยื่นหนังสือขอเช่า และหนังสือมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจ หรือหน่วยงานต้นสังกัด

สถานที่ติดต่อขอรับใบอนุญาต

1. กรุงเทพมหานคร
ติดต่อที่ สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ

2. ส่วนภูมิภาค
ติดต่อที่ สำนักงานพระพุทธ
ศาสนาจังหวัดที่ที่ดินตั้งอยู่

5. แบบฟอร์มคำขออนุญาต

แบบฟอร์มท้ายระเบียบฯ ตามข้อ 1.3 และมติมหาเถรสมาคมฯ ตามข้อ 1.4

6. เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา

- 6.1 หนังสือแสดงความประสงค์ขอเช่าที่ดินของส่วนราชการ โดยระบุรายละเอียดต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์ การเช่า เนื้อที่ที่ขอเช่า ระยะเวลาการเช่า เป็นต้น
- 6.2 เอกสารสิทธิที่ดินแปลงที่ขอเช่า โดยมีขนาดเท่าต้นฉบับ
- 6.3 หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดินปัจจุบันออกโดยส่วนราชการ
- 6.4 แผนที่สังเขปแสดงตำแหน่งที่ตั้งของที่ดินที่ขอเช่า โดยระบุใกล้สถานที่สำคัญใดบ้าง
- 6.5 แผนผังแสดงสิ่งปลูกสร้างในที่ดินที่ขอเช่า โดยระบุจำนวนสิ่งปลูกสร้าง ความกว้าง ความยาว จำนวนชั้น ระบุมาตราส่วนให้ชัดเจน (สำเนาที่มีขนาดเท่าต้นฉบับจริง)
- 6.6 ภาพถ่ายสถานที่ขอเช่าสภาพปัจจุบัน
- 6.7 สำเนาบัตรข้าราชการ หรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้ยื่นหนังสือขอเช่า และหนังสือมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจ หรือหน่วยงานต้นสังกัด

05

พื้นที่ป่าชายเลน

• กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

พื้นที่ป่าชายเลน

- กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง -

ป่าชายเลน (mangrove) คือ ระบบนิเวศที่ประกอบไปด้วยพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์หลายชนิด ดำรงชีวิตร่วมกันในสภาพแวดล้อมที่เป็นดินเลน น้ำกร่อย และมีน้ำทะเลท่วมถึงอย่างสม่ำเสมอ (อ้างอิงจากระบบฐานข้อมูลกลางและมาตรฐานข้อมูลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 15 ธันวาคม 2530 เห็นชอบการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลนประเทศไทย โดยจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน เป็น (1) เขตอนุรักษ์ หมายถึง พื้นที่ป่าชายเลนที่หวงห้ามไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ นอกจากจะปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติเพื่อรักษาไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ (2) เขตเศรษฐกิจ แบ่งเป็น (2.1) เศรษฐกิจ ก หมายถึง พื้นที่ป่าชายเลนที่ยอมให้มีการใช้ประโยชน์เฉพาะในกิจการด้านป่าไม้เพื่อผลผลิตที่สม่ำเสมอตามหลักวิชาการป่าไม้ (2.2) เศรษฐกิจ ข หมายถึง พื้นที่ป่าชายเลนที่ยอมให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินและการพัฒนาด้านอื่น ๆ

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 23 กรกฎาคม 2534 ให้ระงับการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนโดยเด็ดขาดเพื่อหยุดยั้งการบุกรุกที่ดินในเขตป่าไม้ชายเลน และระงับการพิจารณาขออนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนของทางราชการ

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 22 สิงหาคม 2543 เห็นชอบกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการพื้นที่ป่าชายเลน เพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งของราษฎรที่ได้เข้าครอบครองอาศัยพื้นที่ทำกินในเขตป่าชายเลนและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในกรณีการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนโดยถูกต้องตามกฎหมาย อาทิ (1) ผู้ได้รับสัมปทานทำไม้ป่าชายเลนและประสงค์จะดำเนินการต่อคงมีสิทธิ์ทำไม้ต่อไปจนสิ้นอายุสัมปทาน (2) ผู้ได้รับสัมปทานบัตรเหมืองแร่ให้พื้นที่ป่าชายเลนดำเนินการต่อไปจนสิ้นอายุสัมปทาน (3) มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการกำหนดอัตราและเรียกเก็บค่าใช้ประโยชน์พื้นที่ในเขตป่าชายเลน (4) พื้นที่ที่มีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหลังแนวเขตป่าชายเลนที่ราษฎรบุกรุกและพื้นที่กรรมสิทธิ์ของเอกชนให้กรมประมง กรมป่าไม้ และกรมควบคุมมลพิษร่วมกันดูแลและจัดให้มีระบบน้ำ ระบบบำบัด และระบบกำจัดของเสีย เพื่อรักษาสุขภาพป่าชายเลนและคุณภาพสิ่งแวดล้อม (5) ให้นำพื้นที่ป่าชายเลนที่จำแนกออกเป็นเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลนตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2530 พื้นที่ออกชายฝั่งทะเลที่เกิดขึ้นใหม่ให้กรมป่าไม้กันไว้เป็นพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ฟื้นฟูรวมกันเป็นพื้นที่ฟื้นฟูทั้งหมดและห้ามอนุญาตให้ใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนทุกกรณีทั้งภาครัฐและเอกชน ยกเว้นบริเวณพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้มีการใช้ประโยชน์

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 17 ตุลาคม 2543 เห็นชอบพิจารณาทบทวนการแก้ไขปัญหาการจัดการพื้นที่ป่าชายเลน อาทิ (1) อนุญาตให้ราษฎรที่เข้าไปอยู่อาศัยในเขตป่าชายเลนก่อนมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 23 กรกฎาคม 2534 โดยมีเดิมเอกสารสิทธิ์ยังคงอยู่ต่อไปได้ แต่ไม่อนุญาตให้ทำกิน (ต้องขออนุญาตกรมป่าไม้ทุกปี และห้ามไม่ให้ออกเอกสารสิทธิ์ใด ๆ) (2) ทำเทียบเรือประมง ที่ดำเนินการก่อนวันที่ 23 กรกฎาคม 2534 ให้กรมป่าไม้พิจารณาอนุญาตให้ใช้พื้นที่ในเขตป่าชายเลนคราวละไม่เกิน 2 ปี รวมกันแล้วต้องไม่เกิน 15 ปี (3) การจัดสรรงบประมาณในการจัดการระบบน้ำเสียให้ผู้ประกอบการออกค่าใช้จ่ายทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งแล้วแต่กรณี ตามความเหมาะสมเนื่องจากเป็นผู้ก่อมลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (4) ในเขตอนุรักษ์ห้ามมิให้อนุญาตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนในทุกรณี โดยรวมถึงพื้นที่ก่อสร้างสาธารณูปโภค สาธารณูปการเพื่อก่อสร้างระบบบำบัดต่าง ๆ

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หมายความว่า สิ่งที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นตามธรรมชาติในบริเวณทะเลและชายฝั่ง รวมถึงพืชมะพร้าว พื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่ง คลอง คูแพรก ทะเลสาบ และบริเวณพื้นที่ปากแม่น้ำที่มีพื้นที่ติดต่อกับทะเลหรืออิทธิพลของน้ำทะเลเข้าถึง เช่น ป่าชายเลน ป่าชายหาด หาดที่ชายทะเล เกาะ หมู่เกาะทะเล ปะการัง ดอนหอย ฟีชี และสัตว์ทะเล หรือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์แก่ระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง เช่น ปะการังเทียม แนวลดแรงคลื่น และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง (พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558)

ป่าชายเลนอนุรักษ์ หมายถึง เป็นพื้นที่ป่าชายเลนบริเวณใดบริเวณหนึ่งที่ได้ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อประโยชน์ในการสงวน การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูพื้นที่ให้คงสภาพธรรมชาติและมีสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์ โดยที่พื้นที่ป่าชายเลนนั้นต้องไม่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า หรือไม่อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติเป็นผู้กำหนดพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ ตามมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558)

พื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หมายถึง พื้นที่ที่ (1) มีทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอยู่ในสภาพสมบูรณ์อันสมควรสงวนไว้ให้คงอยู่ในสภาพตามธรรมชาติเดิม (2) เป็นถิ่นที่อยู่ของสัตว์และพืชตามสภาพทางธรรมชาติที่สมบูรณ์ (3) มีความสำคัญด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งอันควรแก่การอนุรักษ์และไม่เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ หรือเขตที่ได้รับอนุญาตให้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการประมง (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติเป็นผู้กำหนดพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558)

พื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง เป็นพื้นที่ที่ถูกกำหนดเพื่อการป้องกันปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง และป้องกันความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติเป็นผู้กำหนดพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558)

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 29 พฤศจิกายน 2559 กรณีการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐที่มีผลกระทบโดยตรงต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ เช่น การใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาติ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่ป่าไม้ถาวร เป็นต้น ส่วนราชการเจ้าของเรื่องต้องขอความเห็นชอบจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก่อน และให้นำความเห็นชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังกล่าวเสนอไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพร้อมกับเรื่องที่จะเสนอคณะรัฐมนตรี

1.ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1.1 พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558

1.2 พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

1.2.1 กฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. 2558

1.2.2 ประกาศกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เรื่อง กำหนดสถานที่ยื่นคำขอ กำหนดแบบคำขอ แบบใบอนุญาตและแบบอื่น ๆ ในการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่าชายเลนหรือป่าชายเลนอนุรักษ์ ตามกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. 2558

1.3 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

1.3.1 ระเบียบกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งว่าด้วยการอนุญาตให้เข้าไปศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการในพื้นที่ป่าชายเลนที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2560

1.3.2 ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อื่นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2565

1.3.3 ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2565

1.3.4 ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2565

1.3.5 ประกาศกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เรื่อง กำหนดสถานที่ยื่นคำขอ ในการขออนุญาตและการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าชายเลนหรือป่าชายเลนอนุรักษ์ ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2566

1.4 มติคณะรัฐมนตรี

1.4.1 วันที่ 15 ธันวาคม 2530

1.4.2 วันที่ 23 กรกฎาคม 2534

1.4.3 วันที่ 22 สิงหาคม 2543

1.4.4 วันที่ 17 ตุลาคม 2543

1.4.5 วันที่ 29 มกราคม 2556

1.4.6 วันที่ 29 พฤศจิกายน 2559

2. ผู้มีอำนาจอนุมัติ

2.1 พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 โดยอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

2.2 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

3. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

3.1 พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

ผู้ขอใช้พื้นที่สามารถยื่นคำขอตามประกาศกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เรื่อง กำหนดสถานที่ยื่นคำขอ กำหนดแบบคำขอ แบบใบอนุญาตและแบบอื่น ๆ ในการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่าชายเลนหรือป่าชายเลนอนุรักษ์ ตามกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. 2558

3.2 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

ผู้ขอใช้พื้นที่สามารถยื่นคำขอตามแบบท้ายระเบียบฯ ต่อจังหวัดท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่หรือตามประกาศกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเรื่อง กำหนดสถานที่ยื่นคำขอ ในการขออนุญาตและการอนุญาต ให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าชายเลนหรือป่าชายเลนอนุรักษ์ ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2566 และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 140 ตอนพิเศษ 229 ง วันที่ 18 กันยายน 2566

4. แบบฟอร์มคำขออนุญาต

4.1 พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

แบบฟอร์มตามประกาศกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เรื่อง กำหนดสถานที่ยื่นคำขอ กำหนดแบบคำขอ แบบใบอนุญาตและแบบอื่น ๆ ในการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่าชายเลน หรือป่าชายเลนอนุรักษ์ ตามกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. 2558

4.2 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

แบบฟอร์มทำระเบียบฯ ตามข้อ 1.3

5. เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา

5.1 แบบคำขออนุญาต

5.2 รายละเอียดของโครงการและแผนผังแสดงบริเวณที่ขอใช้พื้นที่

5.3 แผนที่สังเขปและแผนที่มาตราส่วน 1 : 50,000 แสดงบริเวณขอใช้พื้นที่

5.4 หนังสือมอบอำนาจให้ดำเนินการแทน

5.5 สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประชาชน (กรณีมอบอำนาจ)

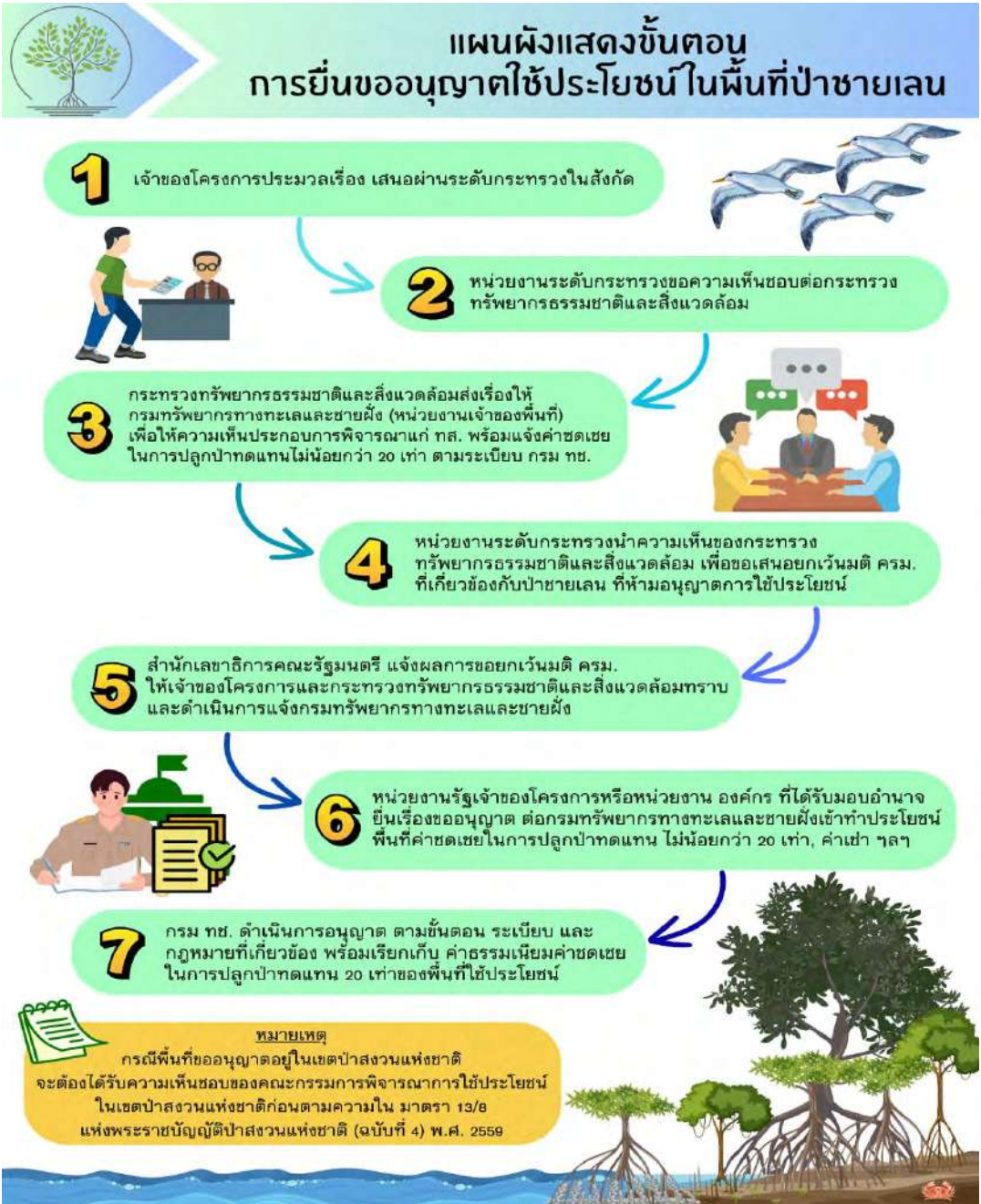
5.6 หนังสือแสดงการได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

5.7 บันทึกยินยอมแก้ไขปัญหาราษฎร

5.8 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (รายละเอียดปรากฏตามข้อ 6 ขั้นตอนขออนุมัติ/อนุญาต)

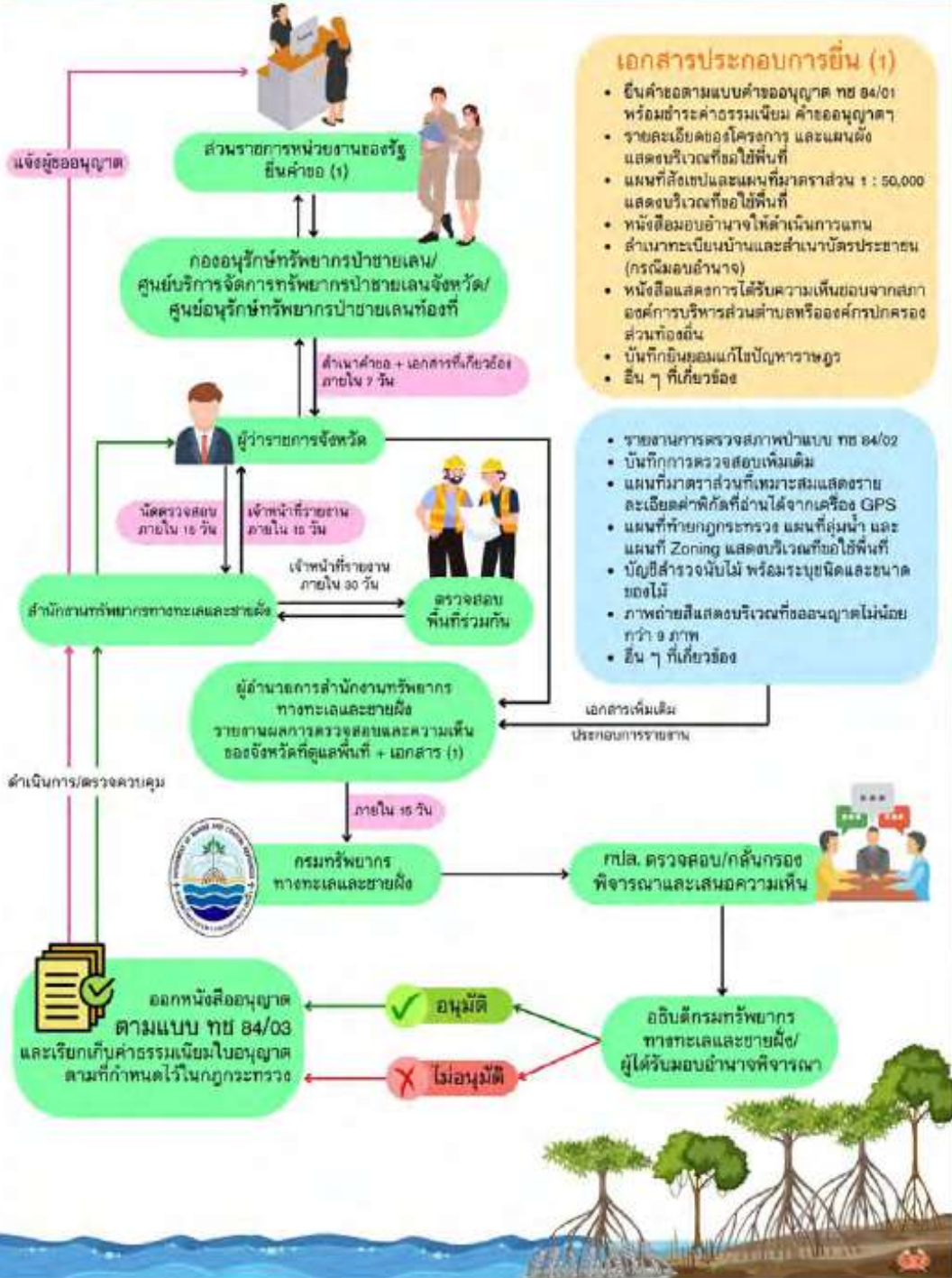
6. ขั้นตอนการขออนุญาต

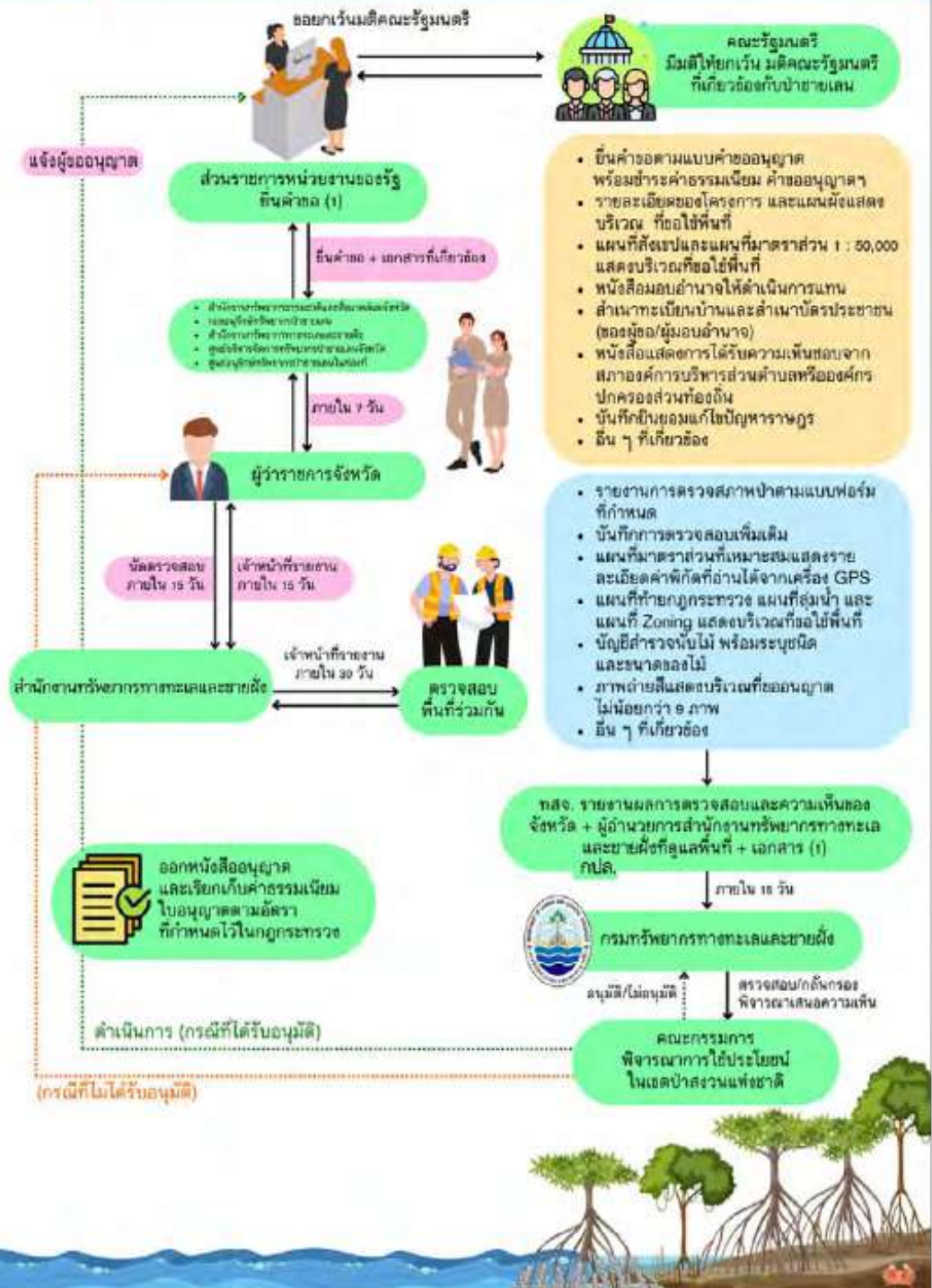

การขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าชายเลน ที่อยู่ในพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

การขอใช้พื้นที่ป่าชายเลน ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

06

พื้นที่ป่า

(ป่าสงวนแห่งชาติและป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้)

- กรมป่าไม้

พื้นที่ป่า

(ป่าสงวนแห่งชาติ และป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้)

- กรมป่าไม้ -

นิยามความหมาย

การขอใช้พื้นที่ป่านั้นสามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณี คือ

1. การขอใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
2. การขอใช้พื้นที่ป่าตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และเขตป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ (ป่ามดึก)

กรณีป่าสงวนแห่งชาติ

“ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมายถึง ที่ดิน รวมตลอดถึงภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมาย

“ป่าสงวนแห่งชาติ” หมายถึง ป่าที่ได้กำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ได้แก่

- 1) ป่าที่เป็นป่าสงวนตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและสงวนป่าก่อนวันที่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ใช้บังคับ
- 2) พื้นที่ป่าที่รัฐมนตรีเห็นสมควรกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติเพื่อรักษาสภาพป่าไม้ของป่าหรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น (ออกเป็นกฎกระทรวงต้องมีแผนที่แสดงแนวเขตป่าที่กำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาตินั้นแนบท้ายกฎกระทรวงด้วย)

1.ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 13/1 มาตรา 16 และมาตรา 20
- 1.2 ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2565 (มาตรา 13/1)
- 1.3 ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การขออนุญาตและการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2565 (มาตรา 16)
- 1.4 ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การขออนุญาตและการอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2565 (มาตรา 20)
- 1.5 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2556 ให้จัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกป่าทดแทนเพื่อการอนุรักษ์หรือรักษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่ โดยพิจารณาจัดสรรค่าปลูกป่าทดแทน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2565 ซึ่งอัตราราคาเป็นไปตามที่สำนักงบประมาณกำหนด
- 1.6 กรณีพื้นที่ขอใช้ประโยชน์อยู่ในเขตจำแนกการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 และ 17 มีนาคม 2535 เขตป่าเพื่อการอนุรักษ์เพิ่มเติม (Zone C) ต้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2554 เรื่อง ทบพทวนการกำหนดประเภทและขนาดโครงการของหน่วยงานของรัฐ ที่ต้องเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

1.7 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2537 เรื่อง ขออนุมัติในหลักการเกี่ยวกับการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

1.8 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2532 “จะไม่อนุมัติให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1A อีกไม่ว่ากรณีใด”

1.9 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2563 เรื่อง ขอบทพวนและยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1

1.10 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 เรื่อง การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ และขอผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2523 ในกรณีที่ปรากฏว่ายังมีส่วนราชการใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต

1.11 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 เรื่อง ขอยกยเวลาในการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563

1.12 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการหรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2561 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

1.13 มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำและการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ

2. ผู้มีอำนาจอนุมัติ

อธิบดีกรมป่าไม้ หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

3. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด

4. ขั้นตอนการขออนุญาต

การขอใช้พื้นที่ป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 สามารถแบ่งได้ 4 กรณี ประกอบด้วย (1) การขอใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 13/1 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 (2) การขอเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 สำหรับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ และ (3) การขออนุญาตทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 กรณีเกิน 1,000 ไร่ และไม่เกิน 1,000 ไร่

4.1 การขอใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 13/1 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มีขั้นตอน ดังนี้

4.1.1 ผู้ขออนุญาตยื่นคำขออนุญาต (ป.ส. 17) พร้อมเอกสารแนบท้ายคำขอให้ครบถ้วนถูกต้อง สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด

4.1.2 กรณีที่คำขอและเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้อง ให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด นำเสนอพร้อมความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

4.1.3 ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบสภาพป่าร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักท้องที่หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด โดยมีผู้ขออนุญาตร่วมออกตรวจสอบพื้นที่ที่ขออนุญาตด้วย

4.1.3.1 เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบสภาพป่ารายงานผลการตรวจสอบสภาพป่า พร้อมทั้งให้ความเห็นต่อจังหวัดและสำนักท้องที่หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด แล้วแต่กรณี

4.1.3.2 ผู้อำนวยการสำนักท้องที่รายงานความเห็นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

4.1.4 ผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจสอบพิจารณาและทำความเข้าใจ พร้อมรวบรวมเอกสารหรือหลักฐานเสนอไปยังกรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี

4.1.5 กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี พิจารณา/ประมวลเรื่องเสนอคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หากคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีมติให้กลับไปทบทวน/ขอข้อมูลเพิ่มเติม ให้กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งขอข้อมูลเพิ่มเติมตามมติคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด

4.1.6 เมื่อคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเห็นชอบแล้ว

4.1.6.1 กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี ดำเนินการออกประกาศตามแบบ ป.ส. 19 – 1 หรือ ป.ส. 19 – 2 และแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อดำเนินการตรวจสอบควบคุม (ให้จังหวัดแจ้งสำนักท้องที่หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนดตรวจสอบควบคุม)

4.1.6.2 กรณีป่าโซน C กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ในกรณีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีพื้นที่ป่าโซน C) เสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่ออนุมัติก่อน เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอนุมัติแล้ว กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี จึงดำเนินการออกประกาศกรมป่าไม้ตามแบบ ป.ส. 19 – 1 หรือ ป.ส. 19 – 2 และแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อดำเนินการตรวจสอบควบคุม (ให้จังหวัดแจ้งสำนักท้องที่หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนดตรวจสอบควบคุม)

4.1.7 ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งผู้ขออนุญาต/จัดทำบ้านที่รับรองไว้เป็นหลักฐานด้วยว่าจะปฏิบัติเงื่อนไขที่แนบท้ายประกาศ ก่อนส่งมอบประกาศดังกล่าวให้แก่ส่วนราชการหรือองค์การของรัฐผู้ได้รับอนุญาต

ข้อมูลเพิ่มเติม

1. กรณีกิจกรรมหรือโครงการใดต้องได้รับอนุญาตหรือปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายอื่น ให้ผู้ยื่นคำขอ ปฏิบัติตามกฎหมายอื่นให้แล้วเสร็จก่อนยื่นคำขอ เว้นแต่กรณีที่กฎหมายอื่นกำหนดไว้ว่าผู้ยื่นคำขอจะต้องได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ก่อน

2. ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐต้องใช้พื้นที่ตามวัตถุประสงค์และโครงการที่ปรากฏตามประกาศเท่านั้น หากมีความจำเป็นจะดำเนินการอื่นใดนอกเหนือวัตถุประสงค์และโครงการที่ระบุไว้ในประกาศ ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้จังหวัดท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด เพื่อทราบและให้จังหวัดพิจารณาเสนอกรมต่อไป

3. ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ได้รับการผ่อนผันตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 ให้ยื่นเอกสารและหลักฐาน ตามข้อ 6 วรรคท้าย ของระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์อื่นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2565

4. กรณีโครงการที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ 10 ของระเบียบฯ แต่มีวัตถุประสงค์อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนโดยส่วนรวมในด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง ซึ่งมีความจำเป็นและไม่อาจหลีกเลี่ยงไปใช้พื้นที่อื่นได้ และเป็นกิจกรรมที่สามารถควบคุมผลกระทบต่อระบบนิเวศได้ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข และมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนด

5. เงื่อนไขที่แนบท้ายประกาศให้ใช้ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบฯ นี้ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรกำหนดเงื่อนไขและการจัดทำกิจกรรมเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมให้ผู้ยื่นคำขอปฏิบัติเพิ่มเติม ให้ระบุไว้ในเงื่อนไขแนบท้ายประกาศ

6. ในการดำเนินการขอหรือพิจารณาอนุญาตใช้พื้นที่ สามารถดำเนินการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ ทั้งนี้ ตามที่ระเบียบฯ กำหนด

มาตรา 13/1

ขั้นตอนการขอเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 สำหรับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ

เอกสารประกอบการยื่น (1)

1. ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส. 17
2. รายละเอียดโครงการที่ขอเข้าทำประโยชน์, วัตถุประสงค์ ลักษณะการดำเนินงานของโครงการ ผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการ แนวทางการบริหาร และการจัดการโครงการ รายละเอียดงบประมาณ พร้อมแบบแปลนแผนผัง และแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน
3. แผนที่แสดงภูมิประเทศ มาตราส่วน 1 : 50,000 และ แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ มาตราส่วนตามความ เหมาะสม พร้อมแผนที่สังเขปแสดงบริเวณพื้นที่ที่ขอ ใช้ประโยชน์และพื้นที่ข้างเคียงที่ติดต่อกับพื้นที่ที่ขอ ใช้ประโยชน์และพื้นที่ซึ่งได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการ แทนส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ
4. หนังสือแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการ แทนส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ
5. หลักฐานการแจ้งให้สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่บ้านนั้นตั้งอยู่ทราบ
6. กรณีโครงการหรือกิจการที่เข้าข่ายจะต้องจัดทำรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้แนบสำเนา หนังสือแจ้งผลการพิจารณารายงานการประเมิน ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการ มีมติให้ความเห็นชอบ แต่สำหรับโครงการหรือกิจการ ที่เข้าข่ายจะต้องจัดทำรายการข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม หรือรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ให้แนบรายงาน ข้อมูลดังกล่าวด้วย
7. กรณีพื้นที่ขออนุญาตต้องปฏิบัติตามมาตรการที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด ให้แนบผลการพิจารณาจาก คณะรัฐมนตรี
8. หากเป็นพื้นที่ตามประกาศหรือหนังสืออนุญาตเดิมของ รายอื่นที่ยังไม่สิ้นอายุ ต้องมีหนังสือยินยอมให้ใช้พื้นที่ ของผู้ใช้พื้นที่หรือผู้รับอนุญาตเดิม
9. กรณีการขอใช้พื้นที่ตามประกาศเดิมสิ้นอายุ ให้แนบ หลักฐานแสดงว่าที่ผ่านมาผู้ใช้พื้นที่ได้ปฏิบัติตาม เงื่อนไขแนบท้ายประกาศหรือไม่ และได้ปฏิบัติตาม มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และ มาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม(ถ้ามี)
10. บันทึกยินยอมแก้ไขปัญหาราษฎร
11. เอกสารหรือหลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี)

* หากมีความจำเป็นไม่สามารถตรวจสอบ ให้แล้วเสร็จ ภายในระยะเวลา 20 วัน ให้ขยายระยะเวลา ได้อีกไม่เกิน 30 วัน พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการ ให้แล้วเสร็จตามกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

4.2 การขอเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 สำหรับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ มีขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 ผู้ขออนุญาตยื่นคำขออนุญาต (ป.ส. 20) พร้อมเอกสารแนบท้ายคำขอให้ครบถ้วนถูกต้อง สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด

4.2.2 กรณีที่คำขอและเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้อง ให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด นำเสนอพร้อมความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

4.2.3 ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบสภาพป่าร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักท้องที่หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด โดยมีผู้ขออนุญาตร่วมออกตรวจสอบพื้นที่ที่ขออนุญาตด้วย

4.2.3.1 เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบสภาพป่ารายงานผลการตรวจสอบสภาพป่า พร้อมทั้งให้ความเห็นต่อจังหวัดและสำนักท้องที่หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด แล้วแต่กรณี

4.2.3.2 ผู้อำนวยการสำนักท้องที่รายงานความเห็นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

4.2.4 ผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจสอบพิจารณาและทำความเข้าใจ พร้อมรวบรวมเอกสารหรือหลักฐานเสนอไปยังกรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี

4.2.5 กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี พิจารณา/ประมวลเรื่องเสนอคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หากคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีมติให้กลับไปทบทวน/ขอข้อมูลเพิ่มเติม ให้กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งขอข้อมูลเพิ่มเติมตามมติคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด

4.2.6 เมื่อคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเห็นชอบแล้ว

4.2.6.1 กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี มีหนังสือแจ้งจังหวัดดำเนินการออกหนังสืออนุญาตตามแบบ ป.ส. 23 - 1 หรือ ป.ส. 23 - 2 ให้กับผู้รับอนุญาต และจัดทำบันทึกรับรองไว้เป็นหลักฐานว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่แนบท้ายหนังสืออนุญาต พร้อมทั้งดำเนินการตรวจสอบควบคุม (ให้จังหวัดแจ้งสำนักท้องที่หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนดตรวจสอบควบคุม)

4.2.6.2 กรณีป่าโซน C กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ในกรณีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีพื้นที่ป่าโซน C) เสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่ออนุมัติก่อน เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอนุมัติแล้ว กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี มีหนังสือแจ้งจังหวัดดำเนินการออกหนังสืออนุญาตตามแบบ ป.ส. 23 - 1 หรือ ป.ส. 23 - 2 ให้กับผู้รับอนุญาต และจัดทำบันทึกรับรองไว้เป็นหลักฐานว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่แนบท้ายหนังสืออนุญาตพร้อมทั้งดำเนินการตรวจสอบควบคุม (ให้จังหวัดแจ้งสำนักท้องที่หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนดตรวจสอบควบคุม)

ข้อมูลเพิ่มเติม

1. การขออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติต้องมีวัตถุประสงค์ตามข้อ 6 ของระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2565

2. ผู้ขออนุญาตเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนด ให้เป็นไปตามข้อ 7 ของระเบียบฯ และการอนุญาต เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนด ให้เป็นไปตามข้อ 15 - 35 ของระเบียบฯ

มาตรา 16

ขั้นตอนการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัย ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 16 (สำหรับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ)

เอกสารประกอบการยื่น (1)

1. ยื่นคำขอ ตามแบบ ป.ส. 20
2. รายละเอียดโครงการที่ขอเข้าทำประโยชน์ วัตถุประสงค์ ลักษณะการดำเนินงานของโครงการ ผู้ได้รับประโยชน์ จากโครงการ แนวทางการบริหารและการจัดการโครงการ รายละเอียดงบประมาณ พร้อมแบบแปลน แผนผัง และแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน สำหรับการขออนุญาตตามข้อ 6 (10) โครงการที่เสนอต้องเป็นโครงการที่พัฒนาพื้นที่ให้สอดคล้อง กับวิถีของชุมชน มุ่งเน้นให้เกิดการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร ป่าไม้ พร้อมจัดทำแผนการกำหนดให้มีพื้นที่สีเขียว
3. แผนที่แสดงภูมิประเทศ มาตราส่วน 1 : 50,000 และแผนที่ ภาพถ่ายทางอากาศ มาตราส่วนตามความเหมาะสม พร้อมแผนที่เชิงแปลแสดงบริเวณพื้นที่ที่ขอใช้ประโยชน์ และพื้นที่ข้างเคียงที่ติดต่อกับพื้นที่ที่ขอ
4. หนังสือแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการแทน ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ
5. หลักฐานการแจ้งให้สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ป่านั้น ตั้งอยู่ทราบ เว้นแต่กรณีการขออนุญาตตามข้อ 6 (2) (3) (4) (6) (7) (8) (9) (10) (11) (14) และ (15) ให้ใช้เอกสารหลักฐาน ที่แสดงผลการพิจารณาให้ความเห็นจากสภาองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่ป่านั้นตั้งอยู่
6. กรณีโครงการหรือกิจการที่เข้าข่ายจะต้องจัดทำรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้แนบสำเนาหนังสือ แจ้งผลการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อมที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการมีมติให้ ความเห็นชอบ แต่สำหรับโครงการหรือกิจการที่เข้าข่าย จะต้องจัดทำรายการข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมหรือรายงานข้อมูล ด้านสิ่งแวดล้อมให้แนบรายงานข้อมูลดังกล่าวด้วย
7. กรณีพื้นที่ขออนุญาตต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษารัฐมนตรี กำหนด ให้แนบผลการพิจารณาจากคณะรัฐมนตรี
8. กรณีการขออนุญาตในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเดิมสิ้นอายุ การอนุญาต ให้แนบผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขแนบท้าย หนังสืออนุญาต
9. หากเป็นพื้นที่อนุญาตเดิมของรายอื่นที่ยังไม่สิ้นอายุต้องมี หนังสือแสดงความยินยอมให้ใช้พื้นที่ของผู้รับอนุญาตเดิม
10. กรณีการขออนุญาตในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเดิมสิ้นอายุ /การเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ ให้แนบหลักฐาน แสดงว่าที่ผ่านมาผู้รับอนุญาตได้ปฏิบัติตามมาตรการ ป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการ ติดตาม ตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม (เฉพาะกรณี โครงการที่เข้าข่ายต้องทำรายงานการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อม)
11. บันทึกยินยอมแก้ไขปัญหาราษฎร เอกสารหรือหลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี)

* หากมีความจำเป็นไม่สามารถตรวจสอบ ให้แล้วเสร็จ ภายในระยะเวลา 20 วัน ให้ขยายระยะเวลา ได้อีกไม่เกิน 30 วัน พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการ ให้แล้วเสร็จตามกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

4.3 การขออนุญาตทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 กรณีเกิน 1,000 ไร่ มีขั้นตอน ดังนี้ (ต้องขออนุมัติคณะรัฐมนตรี)

4.3.1 ผู้ขออนุญาตยื่นคำขออนุญาต (ป.ส. 29) พร้อมเอกสารแนบท้ายคำขอให้ครบถ้วนถูกต้อง สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด

4.3.2 กรณีที่คำขอและเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้อง ให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด นำเสนอพร้อมความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

4.3.3 ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบสภาพป่าร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักทองที่หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด โดยมีผู้ขออนุญาตร่วมออกตรวจสอบพื้นที่ที่ขออนุญาตด้วย

4.3.3.1 เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบสภาพป่ารายงานผลการตรวจสอบสภาพป่า พร้อมทั้งให้ความเห็นต่อจังหวัดและสำนักทองที่หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด แล้วแต่กรณี

4.3.3.2 ผู้อำนวยการสำนักทองที่รายงานความเห็นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

4.3.4 ผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจสอบพิจารณาและทำความเข้าใจ พร้อมรวบรวมเอกสารหรือหลักฐานเสนอไปยังกรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี

4.3.5 กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี พิจารณา/ประมวลเรื่องเสนอคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หากคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีมติให้กลับไปทบทวน/ขอข้อมูลเพิ่มเติม ให้กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ขอข้อมูลเพิ่มเติมตามมติคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด

4.3.6 เมื่อคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเห็นชอบแล้ว กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี นำเสนอคำขอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ และเมื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติแล้ว กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี ดำเนินการออกหนังสืออนุญาตตามแบบ ป.ส. 31 - 1 หรือ ป.ส. 31 - 2 และแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อดำเนินการตรวจสอบควบคุม (ให้จังหวัดแจ้งสำนักทองที่ หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนดตรวจสอบควบคุม)

4.3.7 กรณีป่าโซน C กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ในกรณีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีพื้นที่ป่าโซน C) เสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่ออนุมัติใช้พื้นที่ป่าโซน C ก่อน เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอนุมัติแล้ว จึงนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ และเมื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติแล้ว กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการออกหนังสืออนุญาตตามแบบ ป.ส. 31 - 1 หรือ ป.ส. 31 - 2 และแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อดำเนินการตรวจสอบควบคุม (ให้จังหวัดแจ้งสำนักทองที่หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนดตรวจสอบควบคุม)

4.3.8 ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งผู้ขออนุญาตและจัดทำบันทึกรับรองไว้เป็นหลักฐานด้วยว่าจะปฏิบัติเงื่อนไขที่แนบท้ายหนังสืออนุญาต ก่อนส่งมอบหนังสืออนุญาตดังกล่าวให้แก่ส่วนราชการหรือองค์การของรัฐ ผู้ได้รับอนุญาต

4.4 การขออนุญาตทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 กรณี ไม่เกิน 1,000 ไร่ มีขั้นตอน ดังนี้ (ไม่ต้องขออนุมัติ คณะรัฐมนตรี)

4.4.1 ผู้ขออนุญาตยื่นคำขออนุญาต (ป.ส. 29) พร้อมเอกสารแนบท้ายคำขอให้ครบถ้วนถูกต้อง สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด

4.4.2 กรณีที่คำขอและเอกสารหลักฐานครบถ้วนถูกต้อง ให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด นำเสนอพร้อมความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

4.4.3 ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบสภาพป่าร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักท้องที่หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด โดยมีผู้ขออนุญาตร่วมออกตรวจสอบพื้นที่ที่ขออนุญาตด้วย

4.4.3.1 เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบสภาพป่ารายงานผลการตรวจสอบสภาพป่า พร้อมทั้งให้ความเห็นต่อจังหวัดและสำนักท้องที่หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนด แล้วแต่กรณี

4.4.3.2 ผู้อำนวยการสำนักท้องที่รายงานความเห็นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

4.4.4 ผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจสอบพิจารณาและทำความเห็น พร้อมรวบรวมเอกสารหรือหลักฐานเสนอไปยังกรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี

4.4.5 กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี พิจารณา/ประมวลเรื่องเสนอคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หากคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีมติให้กลับไปทบทวน/ขอข้อมูลเพิ่มเติม ให้กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ขอข้อมูลเพิ่มเติมตามมติคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด

4.4.6 คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว

4.4.6.1 กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี ดำเนินการออกหนังสืออนุญาตตามแบบ ป.ส. 31 – 1 หรือ ป.ส. 31 – 2 และแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อดำเนินการตรวจสอบควบคุม (ให้จังหวัดแจ้งสำนักท้องที่หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนดตรวจสอบควบคุม)

4.4.6.2 กรณีป่าโซน C กรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ในกรณีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีพื้นที่ป่าโซน C) เสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่ออนุมัติก่อน เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอนุมัติ แล้วกรมป่าไม้หรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี จึงดำเนินการออกหนังสืออนุญาตตามแบบ ป.ส. 31-1 หรือ ป.ส. 31 – 2 และแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อดำเนินการตรวจสอบควบคุม (ให้จังหวัดแจ้งสำนักท้องที่หรือหน่วยงานที่อธิบดีกำหนดตรวจสอบควบคุม)

4.4.7 ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งผู้ขออนุญาตและจัดทำบันทึกรับรองไว้เป็นหลักฐานด้วยว่าจะปฏิบัติเงื่อนไขที่แนบท้ายหนังสืออนุญาต ก่อนส่งมอบหนังสืออนุญาตดังกล่าวให้แก่ส่วนราชการหรือองค์การของรัฐ ผู้ได้รับอนุญาต

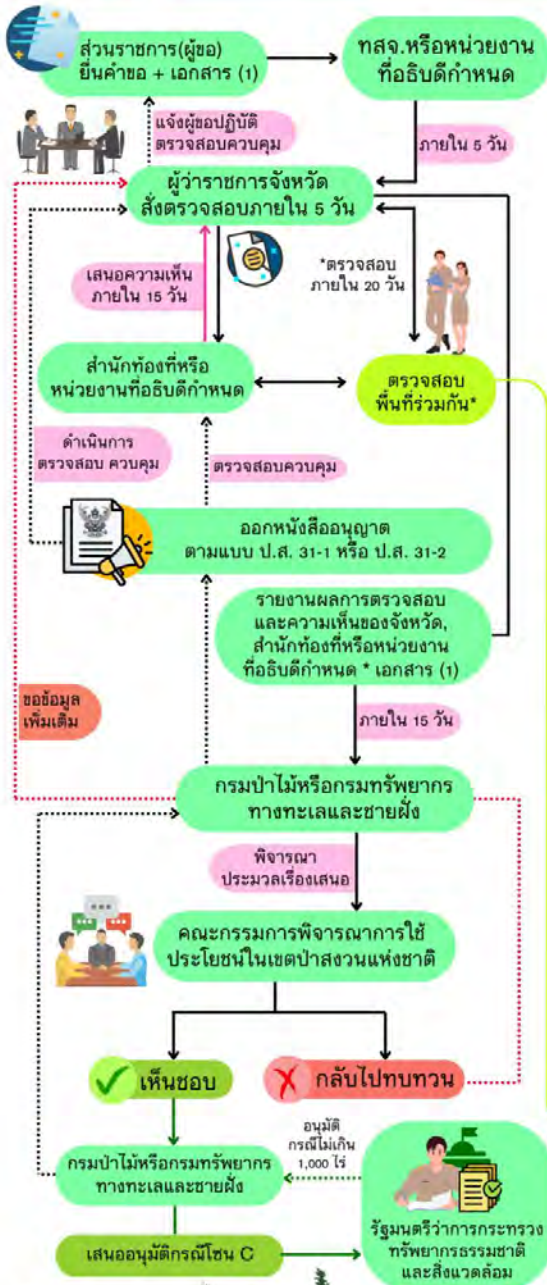
ข้อมูลเพิ่มเติม

การอนุญาตให้เป็นไปตามข้อ 13 – 19 ของระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2565

มาตรา 20

ขั้นตอนการขอทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 20 กรณีไม่เกิน 1,000 ไร่

เอกสารประกอบการยื่น (1)

1. ยื่นคำขอ ตามแบบ ป.ส. 29
2. กรณีมีการมอบอำนาจ ให้แนบหนังสือมอบอำนาจ พร้อมเอกสารประกอบ โดยผู้มอบอำนาจต้องสำเนาเอกสารและรับรองสำเนามาให้พร้อม
3. รายละเอียดโครงการที่ขอเข้าทำประโยชน์ วัตถุประสงค์ ลักษณะการดำเนินงานของโครงการ ผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการ ผลตอบแทนโครงการ ระยะเวลาคืนทุน แนวทางการบริหารและการจัดการโครงการ รายละเอียดงบประมาณ พร้อมแบบแปลนแผนผัง และแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน รายละเอียดสภาพป่าเบื้องต้นที่จะขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ทั้งทางกายภาพและชีวภาพ
4. แผนที่แสดงภูมิประเทศ มาตราส่วน 1 : 50,000 และแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ มาตราส่วนตามความเหมาะสม พร้อมแผนที่สังเขปแสดงบริเวณพื้นที่ที่จะขอใช้ประโยชน์ และพื้นที่ข้างเคียงที่ติดต่อกับพื้นที่ที่ขอ
5. หลักฐานการแจ้งให้สภามอบที่ดินปกครองส่วนท้องถิ่นที่ป่านั้นตั้งอยู่ทราบ
6. กรณีการขออนุญาตในพื้นที่เดิมของรายอื่นที่ยังไม่สิ้นอายุ ต้องมีหนังสือแสดงความยินยอมให้ใช้พื้นที่ของผู้รับอนุญาตเดิม
7. กรณีการขออนุญาตในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเดิมสิ้นอายุ ให้แนบผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขแนบท้ายหนังสืออนุญาต
8. บันทึกยินยอมแก้ไขปัญหาราชฎาร
9. เอกสารหรือหลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี)

* หากมีความจำเป็นไม่สามารถตรวจสอบให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 20 วัน ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกิน 30 วัน พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

5. แบบฟอร์มคำขออนุญาต

- 5.1 กรณีขออนุญาตใช้พื้นที่ตามมาตรา 13/1 ให้ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส. 17
- 5.2 กรณีขออนุญาตใช้พื้นที่ตามมาตรา 16 สำหรับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐให้ยื่นตามแบบ ป.ส. 20
- 5.3 กรณีขออนุญาตใช้พื้นที่ตามมาตรา 20 กรณีเกินและไม่เกิน 1,000 ไร่ ให้ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส. 29

6. เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา

6.1 การขอใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 13/1 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มีเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- 6.1.1 ยื่นคำขอตามแบบ ป.ส. 17
- 6.1.2 รายละเอียดโครงการที่ขอเข้าทำประโยชน์ วัตถุประสงค์ ลักษณะการดำเนินงานของโครงการ ผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการ แนวทางการบริหารและการจัดการโครงการ รายละเอียดงบประมาณ พร้อมแบบแปลน แผนผัง และแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน
- 6.1.3 แผนที่แสดงภูมิประเทศ มาตราส่วน 1 : 50,000 และแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ มาตราส่วนตามความเหมาะสม พร้อมแผนที่สังเขปแสดงบริเวณพื้นที่ที่ขอใช้ประโยชน์และพื้นที่ข้างเคียงที่ติดต่อกับพื้นที่ที่ขอ
- 6.1.4 หนังสือแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการแทนส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ
- 6.1.5 หลักฐานการแจ้งให้สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ป่านั้นตั้งอยู่ทราบ
- 6.1.6 กรณีโครงการหรือกิจการที่เข้าข่ายจะต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้แนบสำเนาหนังสือแจ้งผลการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการ มีมติให้ความเห็นชอบ แต่สำหรับโครงการหรือกิจการที่เข้าข่ายจะต้องจัดทำรายการข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมหรือรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ให้แนบรายงานข้อมูลดังกล่าวด้วย
- 6.1.7 กรณีพื้นที่ขออนุญาตต้องปฏิบัติตามมาตรการที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด ให้แนบผลการพิจารณาจากคณะรัฐมนตรี
- 6.1.8 หากเป็นพื้นที่ตามประกาศหรือหนังสืออนุญาตเดิมของรายอื่นที่ยังไม่สิ้นอายุ ต้องมีหนังสือยินยอมให้ใช้พื้นที่ของผู้ใช้พื้นที่หรือผู้รับอนุญาตเดิม
- 6.1.9 กรณีการขอใช้พื้นที่ตามประกาศเดิมสิ้นอายุ ให้แนบหลักฐานแสดงว่าที่ผ่านมาผู้ใช้พื้นที่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขแนบท้ายประกาศหรือไม่ และได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ถ้ามี)
- 6.1.10 บันทึกยินยอมแก้ไขปัญหาราษฎร
- 6.1.11 เอกสารหรือหลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี)

6.2 การขอเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 สำหรับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ มีเอกสารหลักฐาน ดังนี้

- 6.2.1 ยื่นคำขอ ตามแบบ ป.ส. 20
- 6.2.2 รายละเอียดโครงการที่ขอเข้าทำประโยชน์ วัตถุประสงค์ ลักษณะการดำเนินงาน ผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการ แนวทางการบริหารและการจัดการ รายละเอียดงบประมาณ พร้อมแบบแปลน แผนผัง และแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน สำหรับการขออนุญาตตามข้อ 6 (10) โครงการที่เสนอต้องเป็นโครงการที่พัฒนาพื้นที่ให้สอดคล้องกับวิถีของชุมชน มุ่งเน้นให้เกิดการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ พร้อมจัดทำแผนการกำหนดให้มีพื้นที่สีเขียว
- 6.2.3 แผนที่แสดงภูมิประเทศ มาตราส่วน 1 : 50,000 และแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ มาตราส่วนตามความเหมาะสม พร้อมแผนที่สังเขปแสดงบริเวณพื้นที่ที่ขอใช้ประโยชน์และพื้นที่ข้างเคียงที่ติดต่อกับพื้นที่ที่ขอ

6.2.4 หนังสือแสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการแทนส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ

6.2.5 หลักฐานการแจ้งให้สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ป่านั้นตั้งอยู่ทราบ เว้นแต่กรณีการขออนุญาตตามข้อ 6 (2) (3) (4) (6) (7) (8) (9) (10) (11) (14) และ (15) ให้ใช้เอกสารหลักฐานที่แสดงผลการพิจารณาให้ความเห็นจากสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ป่านั้นตั้งอยู่

6.2.6 กรณีโครงการหรือกิจการที่เข้าข่ายจะต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้แนบสำเนาหนังสือแจ้งผลการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการมีมติให้ความเห็นชอบ แต่สำหรับโครงการหรือกิจการที่เข้าข่ายจะต้องจัดทำรายการข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมหรือรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ให้แนบรายงานข้อมูลดังกล่าวด้วย

6.2.7 กรณีพื้นที่ขออนุญาตต้องปฏิบัติตามมาตรการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ให้แนบผลการพิจารณาจากคณะรัฐมนตรี

6.2.8 กรณีการขออนุญาตในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเดิมสิ้นอายุการอนุญาต ให้แนบผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขแนบท้ายหนังสืออนุญาต

6.2.9 หากเป็นพื้นที่อนุญาตเดิมของรายอื่นที่ยังไม่สิ้นอายุ ต้องมีหนังสือแสดงความยินยอมให้ใช้พื้นที่ของผู้รับอนุญาตเดิม

6.2.10 กรณีการขออนุญาตในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเดิมสิ้นอายุ/การเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ ให้แนบหลักฐานแสดงว่าที่ผ่านมาผู้รับอนุญาตได้ปฏิบัติ ตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม (เฉพาะกรณีโครงการที่เข้าข่ายต้องทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม)

6.2.11 บันทึกยินยอมแก้ไขปัญหาราษฎร

6.2.12 เอกสารหรือหลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี)

6.3 การขออนุญาตทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 กรณีเกิน 1,000 ไร่ และไม่เกิน 1,000 ไร่ มีเอกสารหลักฐาน ดังนี้

6.3.1 ยื่นคำขอ ตามแบบ ป.ส. 29

6.3.2 กรณีมีการมอบอำนาจ ให้แนบหนังสือมอบอำนาจพร้อมเอกสารประกอบ โดยผู้มอบอำนาจต้องสำเนาเอกสารและรับรองสำเนามาให้พร้อม

6.3.3 รายละเอียดโครงการที่ขอเข้าทำประโยชน์ วัตถุประสงค์ ลักษณะการดำเนินงาน ผู้ได้รับประโยชน์ ผลตอบแทน ระยะเวลาคืนทุน แนวทางการบริหารและการจัดการ รายละเอียดงบประมาณ พร้อมแบบแปลนแผนผัง และแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน รายละเอียดสภาพป่าเบื้องต้นที่จะขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ ทั้งทางกายภาพและชีวภาพ

6.3.4 แผนที่แสดงภูมิประเทศ มาตราส่วน 1 : 50,000 และแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ มาตราส่วนตามความเหมาะสม พร้อมแผนที่สังเขปแสดงบริเวณพื้นที่ที่จะขอใช้ประโยชน์และพื้นที่ข้างเคียงที่ติดต่อกับพื้นที่ที่ขอ

6.3.5 หลักฐานการแจ้งให้สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ป่านั้นตั้งอยู่ทราบ

6.3.6 กรณีพื้นที่ขออนุญาตต้องปฏิบัติตามมาตรการที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ให้แนบผลการพิจารณาจากคณะรัฐมนตรี

6.3.7 กรณีการขออนุญาตในพื้นที่เดิมของรายอื่นที่ยังไม่สิ้นอายุ ต้องมีหนังสือแสดงความยินยอมให้ใช้พื้นที่ของผู้รับอนุญาตเดิม

6.3.8 กรณีการขออนุญาตในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเดิมสิ้นอายุ ให้แนบผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขแนบท้ายหนังสืออนุญาต

6.3.9 บันทึกยินยอมแก้ไขปัญหาราษฎร

6.3.10 เอกสารหรือหลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี)

กรณีพื้นที่ป่า ตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

“ป่า” ตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมายถึงที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน

1.ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 มาตรา 54
- 1.2 กฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. 2558
- 1.3 กฎกระทรวง ฉบับที่ 30 (พ.ศ. 2566) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียม
- 1.4 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2564 เรื่อง กำหนดให้ผู้รับอนุญาตทำไม้หรือเก็บหาของป่า หรือผู้รับอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า ออกค่าใช้จ่ายเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าให้แทน และกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า พ.ศ. 2564
- 1.5 มติคณะรัฐมนตรี 26 มกราคม 2511 หลักการขอเข้าใช้ประโยชน์ในเขตป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ
- 1.6 มติคณะรัฐมนตรี 29 มกราคม 2556 ให้จัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกป่าทดแทนเพื่อการอนุรักษ์หรือรักษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่ โดยพิจารณาจัดสรรค่าปลูกป่าทดแทน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2565 ซึ่งอัตราราคาเป็นไปตามที่สำนักงบประมาณกำหนด
- 1.7 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2532 “จะไม่อนุมัติให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1A อีกไม่ว่ากรณีใด”
- 1.8 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2563 เรื่อง ขอบทบทวนและยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1
- 1.9 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 เรื่อง การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ และขอผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2523 ในกรณีที่ปรากฏว่ายังมีส่วนราชการใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต
- 1.10 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2564 เรื่อง ขอยกเวลาในการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563
- 1.11 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2566 ประกาศ ณ วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2566

2. ผู้มีอำนาจอนุญาต

2.1 อธิบดีกรมป่าไม้

2.2 อธิบดีกรมป่าไม้มอบอำนาจให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 – 13 และผู้อำนวยความสะดวกสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขาเป็นผู้พิจารณาอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ (ตามกฎหมายกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. 2558) ดังนี้

2.2.1 เพื่อการสำรวจแร่และปิโตรเลียม ข้อ 13 (1) ข้อ 14 (1)

2.2.2 เพื่อการขุด เก็บ ซึ่งทรายที่มีใช้การทำเหมืองแร่หรือการขุดหาแร่รายย่อยและการร่อนแร่ ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ (ตามข้อ 15)

2.2.3 เพื่อจัดเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ โดยหน่วยงานของรัฐ เนื้อที่ไม่เกิน 20 ไร่ (ตามข้อ 18)

2.2.4 เพื่อสร้างศาสนสถาน โดยหน่วยงานของรัฐ เนื้อที่ไม่เกิน 15 ไร่ (ตามข้อ 20)

2.2.5 เพื่อประโยชน์ในการศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการ (ตามข้อ 21)

2.2.6 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้ประโยชน์พื้นที่ในเขตป่า เนื้อที่ไม่เกิน 20 ไร่ (ตามข้อ 22)

2.3 อธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการพิจารณาอนุญาตให้ทำประโยชน์ในเขตป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ (ป่าไม้ถาวร)

3. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 – 13 และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา

4. ขั้นตอนการขออนุญาต

กรณีพื้นที่ป่า ตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และเขตป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ (ป่าไม้ถาวร) มีขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้ขออนุญาตยื่นคำขอ ตามแบบ ป. 84 – 1 พร้อมเอกสารแนบท้ายคำขอ ณ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ประจำท้องที่

4.2 เจ้าหน้าที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ตรวจสอบคำขอและเอกสารหลักฐานจัดทำรายงาน พร้อมทั้งความเห็นเบื้องต้นเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด

4.3 ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้อำนวยความสะดวกสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ประจำท้องที่แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ออกไปทำการตรวจสอบป่าร่วมกัน ในการตรวจสอบสภาพป่าให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพป่าเป็นผู้นัดวันและเวลาที่ตรวจสอบสภาพป่า พร้อมทั้งแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขออนุญาตทราบ และให้ผู้ขออนุญาตนำเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบสภาพป่าตามวันและเวลาที่กำหนด

4.3.1 เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบสภาพป่ารายงานผลการตรวจสอบสภาพป่าพร้อมทั้งความเห็นต่อจังหวัด และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่

4.3.2 ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาและจัดทำความเห็นเสนอต่อผู้อำนวยความสะดวกสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่

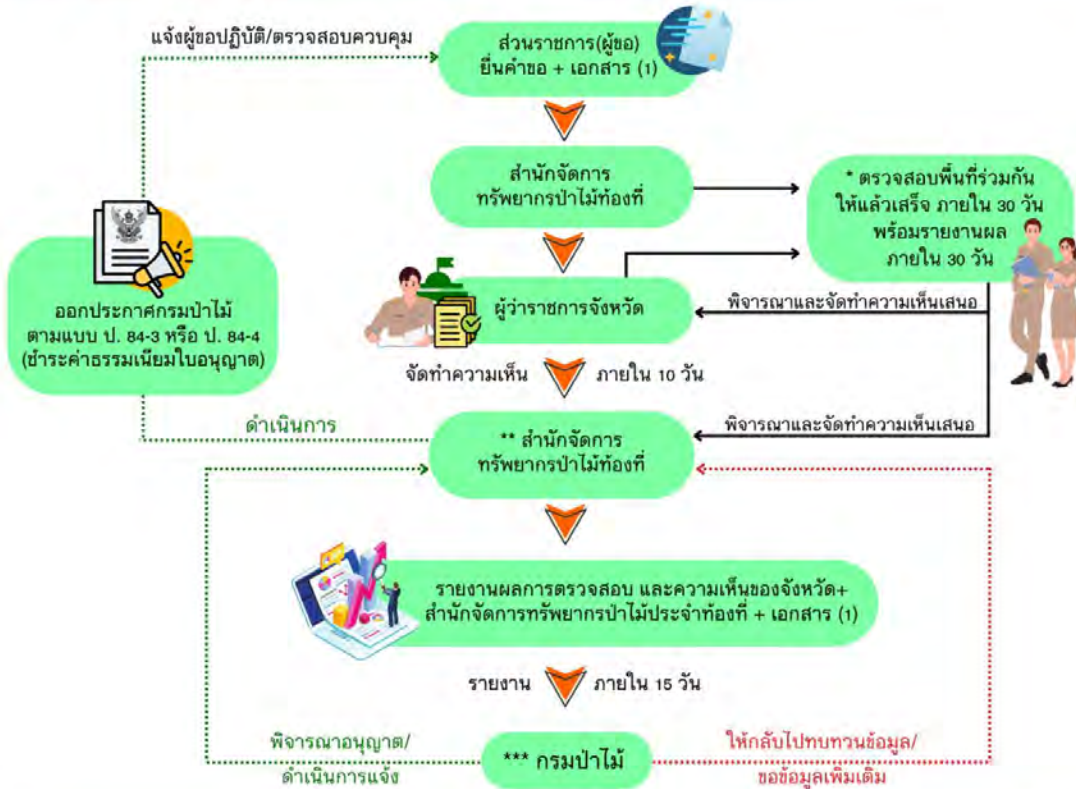
4.4 กรณีที่กรมป่าไม้มอบอำนาจให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาอนุญาต ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องถิ่นที่พิจารณาอนุญาต/ออกใบอนุญาตตามแบบ ป. 84 – 4 พร้อมแผนที่ภูมิประเทศและ Google Map แสดงบริเวณที่ได้รับอนุญาตให้ผู้ขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่า และเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่าย เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับลงวันที่ 15 ธันวาคม 2564 รวมทั้งแจ้งให้ผู้ได้รับอนุญาตจัดสรรงบประมาณสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกป่าทดแทนเพื่อการอนุรักษ์หรือรักษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2556/(ตรวจสอบติดตามผลการดำเนินการใช้พื้นที่)

4.5 กรณีเนื้อที่และวัตถุประสงค์นอกเหนือจากที่มอบอำนาจตามข้อ 4.4 สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องถิ่นส่งเรื่องให้กรมป่าไม้พิจารณา เมื่อกรมป่าไม้แจ้งอนุญาตให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องถิ่นพิจารณาออกใบอนุญาตตามแบบ ป.84 – 4 พร้อมแผนที่ภูมิประเทศและ Google Map แสดงบริเวณที่ได้รับอนุญาตให้ผู้ขออนุญาตเข้าทำการประโยชน์ในเขตป่า และเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่าย เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับลงวันที่ 15 ธันวาคม 2564 รวมทั้งแจ้งให้ผู้ได้รับอนุญาตจัดสรรงบประมาณสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกป่าทดแทนเพื่อการอนุรักษ์หรือรักษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2556/(ตรวจสอบติดตามผลการดำเนินการใช้พื้นที่)

4.6 กรณีการพิจารณาอนุญาตให้ทำประโยชน์ในเขตป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องถิ่นส่งเรื่องให้กรมป่าไม้พิจารณาและเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน เมื่อกรมป่าไม้แจ้งอนุญาตให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องถิ่นพิจารณาออกใบอนุญาตตามแบบ ป.ส. 84 – 3 พร้อมแผนที่ภูมิประเทศและ Google Map แสดงบริเวณที่ได้รับอนุญาตให้ผู้ขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่า และเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่าย เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับลงวันที่ 15 ธันวาคม 2564 รวมทั้งแจ้งให้ผู้ได้รับอนุญาตจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกป่าทดแทนเพื่อการอนุรักษ์หรือรักษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2556/(ตรวจสอบติดตามผลการดำเนินการใช้พื้นที่)

มาตรา 4 (1)

การขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่า ตามมาตรา 4(1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

* หากมีความจำเป็นไม่อาจตรวจสอบให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 30 วัน ให้ชี้แจงเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกำหนด

** การมอบอำนาจให้ผู้ดำเนินการสำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าตามมาตรา 4(1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้พุทธศักราช 2484 ในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ให้เป็นไปตามคำสั่งกรมป่าไม้ที่เกี่ยวข้อง

*** การพิจารณาอนุญาตให้ทำประโยชน์ในเขตป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติให้อธิบดีกรมป่าไม้รายงานความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เอกสารประกอบการยื่น (1)

1. ยื่นคำขอ ตามแบบ ป.84-1
2. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือสำเนาบัตรประจำตัวตามกฎหมายกำหนด
3. สำเนาทะเบียนบ้าน
4. กรณีเป็นนิติบุคคลให้ยื่นเอกสารที่เกี่ยวข้องในการจดทะเบียนนิติบุคคล
5. แผนที่สังเขป และแผนที่ระวางมาตราส่วน 1:50,000 แสดงจุดที่ตั้งบริเวณที่ขออนุญาต
6. รายละเอียดโครงการที่ขออนุญาต พร้อมแบบแปลน และแผนผังโครงการหรือกิจกรรมที่ขออนุญาต และอื่นๆ
7. กรณีผู้ขอยื่นคำขอเป็นผู้ทำการแทน ต้องมีหนังสือมอบอำนาจแนบท้ายคำขอโดยติดอากรแสตมป์ให้ถูกต้องตามกฎหมาย
8. หลักฐานที่แสดงผลการพิจารณาให้ความเห็นจากสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
9. บันทึกยินยอมแก่ใ้ปัญหาเกี่ยวกับราษฎร

5. แบบฟอร์มคำขออนุญาต

ยื่นคำขอตามแบบคำขออนุญาต ป. 84 – 1

6. เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา

- 6.1 รายละเอียดของโครงการ พร้อมแบบแปลน หรือแผนผังโครงการหรือกิจกรรมที่ขออนุญาตและอื่น ๆ
- 6.2 แผนที่สังเขป และแผนที่มาตราส่วน 1 : 50,000 แสดงบริเวณขอใช้พื้นที่
- 6.3 หนังสือมอบอำนาจให้ดำเนินการแทน
- 6.4 สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประชาชน
- 6.5 หนังสือแสดงการได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- 6.6 บันทึกยินยอมการแก้ไขปัญหาราษฎร
- 6.7 หนังสือที่แสดงว่าผู้ได้รับอนุญาตเดิมไม่ขัดข้องที่จะให้ผู้ขอใช้พื้นที่ได้ (กรณีพื้นที่ทับซ้อนกัน)
- 6.8 อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

07

พื้นที่ป่าอนุรักษ์

• กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

พื้นที่ป่าอนุรักษ์

- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช -

กรณีพื้นที่อุทยานแห่งชาติ

อุทยานแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 หมายความว่า พื้นที่ที่มีความโดดเด่นสวยงามตามธรรมชาติเป็นพิเศษหรือมีความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสัตว์ป่าหรือพืชป่าประจำถิ่นที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ หรือโดดเด่นด้านธรณีวิทยา หรือมรดกทางวัฒนธรรมที่สมควรสงวนหรืออนุรักษ์ไว้เพื่อประโยชน์ของคนในชาติ หรือเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติ หรือนันทนาการของประชาชนอย่างยิ่ง

เมื่อพื้นที่ใดได้ถูกประกาศกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พื้นที่ดังกล่าวจึงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งสงวนหวงห้ามไว้เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ที่มีเจตนารมณ์เพื่อการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ ไม่ให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป เพื่ออำนวยความสะดวกทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่รัฐและประชาชนสืบไป

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ไม่มีบทบัญญัติอนุญาตให้หน่วยงานหรือบุคคลเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินอันเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ

1.ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1.1 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562

1.1.1 มาตรา 22 พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลกระทำการตามมาตรา 19 (2) (5) (6) หรือ (7) ได้ตามลักษณะของเขตการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติที่กำหนดไว้ โดยให้อยู่ในความควบคุมดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ การอนุญาตดังกล่าวให้กระทำได้เฉพาะเรื่องการสำรวจ การศึกษาวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การถ่ายทำภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ หรือสารคดี การถ่ายภาพ การศึกษาธรรมชาติ การบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน หรือการท่องเที่ยวที่เป็นประโยชน์ และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่ออุทยานแห่งชาติ ต้องดำเนินการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

1.1.2 มาตรา 23 เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงอุทยานแห่งชาติ หรือการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำศนาจร หรือการพักผ่อนเป็นการชั่วคราว หรือเพื่ออำนวยความสะดวก หรือให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไปในอุทยานแห่งชาติ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจกระทำการตามมาตรา 19 โดยต้องเป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด

1.2 กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตดำเนินการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยานสวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2565

1.3 ประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เรื่อง กำหนดแบบคำขออนุญาต แบบใบอนุญาต แบบคำขอขยายระยะเวลาใบอนุญาต แบบคำขอต่ออายุใบอนุญาต และแบบคำขอใบแทนใบอนุญาต ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรรคสอง มาตรา 27 วรรคสาม และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2564 และฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566)

1.4 ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรรคสอง มาตรา 27 วรรคสาม และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2564

1.5 ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2564 (ออกตามความในมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562)

1.6 มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เช่น

1.6.1 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้

1.6.2 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2550 เรื่อง แนวทางพิจารณาการก่อสร้างถนนในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

1.6.3 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2532 “จะไม่อนุมัติให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1A อีกไม่ว่ากรณีใด”

1.6.4 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2563 เรื่อง ขอบทบทวนและยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1

1.7 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการหรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

1.8 แนวทางปฏิบัติตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด่วนที่สุด ที่ ทส 1910.503/ว 15494 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2565 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติ ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2564 ข้อ 7 (1) (2) (3) (5) และ (6)

1.9 แนวทางปฏิบัติตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ทส 1910.503/ว 20919 ลงวันที่ 30 กันยายน 2565 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการอนุญาตเพื่อการบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรรคสอง มาตรา 27 วรรคสาม และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2564

1.10 แนวทางปฏิบัติตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ทส 0910.503/ว 21394 ลงวันที่ 5 ตุลาคม 2566 เรื่อง การขออนุญาตบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ กรณีการปรับปรุงซ่อมแซมถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น

2. ผู้มีอำนาจอนุมัติ

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

3. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

อุทยานแห่งชาติในพื้นที่โดยประสานกับหัวหน้าอุทยานแห่งชาติในพื้นที่นั้น ๆ ตรวจสอบและพิจารณา

4. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต

4.1 กรณีตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรรคสอง มาตรา 27 วรรคสาม และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2564 (มาตรา 22) ภาค 2 หมวด 1 ส่วนที่ 4 การอนุญาตเพื่อการบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน โดยสรุปต้องสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สอดคล้องตามข้อกำหนดหลักเกณฑ์ มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สอดคล้องตามหลักวิชาการ ไม่ส่งผลกระทบต่อหรือมีผลกระทบต่อพื้นที่ป่า สัตว์ป่า แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า รวมถึงระบบนิเวศ มีลักษณะเป็นการบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน ต้องเป็นกรณีที่มีสิ่งก่อสร้างอยู่แล้ว อันเป็นการบำรุงรักษาสสิ่งก่อสร้างเดิม หรือการก่อสร้างใหม่แทนสิ่งก่อสร้างเดิมที่ชำรุดหรือเพื่อให้มีคุณภาพดีกว่าเดิม หรือเพื่อให้กลมกลืนกับธรรมชาติและไม่เสียทัศนียภาพกับสภาพแวดล้อม (รายละเอียดสามารถศึกษาได้จากระเบียบฯ)

4.2 กรณีตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2564 (มาตรา 23) โดยสรุปต้องสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สอดคล้องตามข้อกำหนดหลักเกณฑ์ มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สอดคล้องตามหลักวิชาการ สอดคล้องกับแผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ไม่ส่งผลกระทบต่อหรือมีผลกระทบต่อพื้นที่ป่า สัตว์ป่า แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า รวมถึงระบบนิเวศ เป็นประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงอุทยานแห่งชาติ หรือการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการทัศนจาร หรือการพักผ่อนเป็นการชั่วคราว หรือเพื่ออำนวยความสะดวก หรือให้ความรู้แก่ประชาชน โดยทั่วไปในอุทยานแห่งชาติ รวมทั้งสอดคล้องกับภารกิจงานดำเนินงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชด้วย (รายละเอียดสามารถศึกษาได้จากระเบียบฯ)

5. ขั้นตอนการขออนุญาต

5.1 กรณีดำเนินการตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรรคสอง มาตรา 27 วรรคสาม และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2564 (มาตรา 22) ภาค 2 หมวด 1 ส่วนที่ 4 การอนุญาตเพื่อการบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน

5.1.1 ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตกระทำการเพื่อการบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน ให้ยื่นคำขออนุญาตตามแบบที่อธิบดีกำหนด ต่อหัวหน้าอุทยานแห่งชาติ แห่งท้องที่ล่งหน้าไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันประสงค์เข้าดำเนินการ พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานที่ระบุไว้ในระเบียบ

5.1.2 การอนุญาตให้บุคคลเข้าบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน จะต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่ออุทยานแห่งชาติ และพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่ระบุไว้ในระเบียบ

5.1.3 เมื่อได้รับคำขอแล้ว ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติออกใบรับคำขอให้แก่ผู้ยื่นคำขอไว้เป็นหลักฐาน และตรวจสอบคำขอและเอกสารหรือหลักฐานที่แนบมาพร้อมแบบคำขอ

5.1.4 กรณีที่คำขอและเอกสารหรือหลักฐานครบถ้วน ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติออกไปตรวจสอบสภาพพื้นที่ที่ขออนุญาต แล้วจัดทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์แห่งท้องที่ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำขอ พร้อมจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาของอธิบดี

5.1.5 เมื่อผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์แห่งท้องที่ได้รับรายงานแล้ว ให้ตรวจสอบพิจารณาและทำความเห็นเสนออธิบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับรายงานจากหัวหน้าอุทยานแห่งชาติ

5.1.6 กรณีที่คำขอถูกต้องและเอกสารหรือหลักฐานครบถ้วน ให้อธิบดีพิจารณาคำขออนุญาตให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับรายงานจากผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์แห่งท้องที่ (รายละเอียดสามารถศึกษาได้จากระเบียบฯ)

ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรศสอง มาตรา 27 วรศสาม และมาตรา 34

1

ผู้ขออนุญาต

- เป็นหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับสาธารณูปโภคนั้น
- เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคม
- เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์
- เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเกี่ยวกับการเดินอากาศหรือการเดินทางเรือ

2

การบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานที่อนุญาตได้ ตามระเบียบฯ ข้อ 50 และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ ข้อ 52 *

- ถนน ทาง และสะพาน
- เสาไฟฟ้า หรือสายส่งไฟฟ้า เสาโทรคมนาคม สิ่งอำนวยความสะดวก ในการเดินอากาศ และการเดินเรือ
- ท่าเทียบเรือ หรือสิ่งก่อสร้างอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน รวมทั้งอาคารประกอบสิ่งก่อสร้าง
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ ฝาย คลองส่งน้ำ หรือสิ่งก่อสร้างอื่น ที่มีลักษณะเดียวกัน รวมทั้งอาคารประกอบสิ่งก่อสร้าง
- ท่อส่งก๊าซ ท่อส่งน้ำ ท่อสายเคเบิล

3

เอกสารประกอบคำขอตามระเบียบฯ ข้อ 51

- รายละเอียดแผนงานโครงการระบุเหตุผลความจำเป็นวัตถุประสงค์พื้นที่ดำเนินการ วิธีดำเนินการ และระยะเวลาในการดำเนินการ
- แผนผังแสดงบริเวณที่จะดำเนินการและบริเวณใกล้เคียง พร้อมด้วยภาพถ่ายสี
- แบบแปลนและรายละเอียดการดำเนินการที่มีผู้ประกอบการวิชาชีพ วิศวกรรมควบคุม ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรม ในสาขาที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับรอง เว้นแต่เป็นโครงสร้างหรือกรณีที่ไม่จำเป็นต้องมีผู้ประกอบการวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมรับรอง
- รายงานการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และมาตรการในการควบคุมไม่ให้ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและแนวทางการแก้ไขลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแล้วแต่กรณี
- ยานพาหนะ เครื่องจักรกล และเครื่องมืออุปกรณ์ที่นำเข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติ
- หลักฐานหรือเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

4

เอกสารประกอบคำขอตามระเบียบฯ ข้อ 54**

- รายงานการตรวจสอบสภาพพื้นที่บริเวณที่จะดำเนินการตามโครงการ
- ระบุบริเวณที่จะมีการดำเนินการลงในแผนที่มาตราส่วน 1 : 50,000 และแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา แสดงรายละเอียด และคำพิงัดให้ชัดเจน
- เอกสารหลักฐานอื่นๆ ที่เห็นสมควร

5

ยื่นคำขอต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

หมายเหตุ

*ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรศสอง มาตรา 27 วรศสาม และมาตรา 34 (ข้อ 52)

**กรณีที่คำขอและเอกสารหรือหลักฐานครบถ้วน ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติออกไปตรวจสอบสภาพพื้นที่ ที่ขออนุญาต แล้วจัดทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์แห่งท้องที่ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำขอพร้อมจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา

5.2 กรณีตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2564 (มาตรา 23)

5.2.1 กรณีอุทยานแห่งชาติได้รับการประสานงานจากจังหวัดหรือหน่วยงานที่ประสงค์จะให้การสนับสนุนงบประมาณ ให้รับสั่งเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบ โดยกำหนดระยะเวลาดำเนินการ ดังนี้

(1) หากเห็นว่าโครงการไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะดำเนินการได้ ให้แจ้งเป็นหนังสือโดยตรงให้หน่วยงานสนับสนุนงบประมาณทราบ ภายใน 7 วันทำการ

(2) หากเห็นว่าโครงการเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติ ตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ให้ประสานงานหน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดทำเอกสารตามแนวทางปฏิบัติข้างต้น เสนอผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่กำกับดูแล ภายใน 30 วันทำการ ทั้งนี้ หากไม่สามารถจัดทำเอกสารได้ทันตามกำหนด ให้แจ้งเป็นหนังสือให้หน่วยงานสนับสนุนงบประมาณทราบเป็นระยะด้วย

5.2.2 เมื่อสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่กำกับดูแลอุทยานแห่งชาติได้รับเรื่องแล้วให้ตรวจสอบเอกสารให้ครบถ้วนถูกต้องตามแนวทางปฏิบัติ แล้วรายงานอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อพิจารณาภายใน 30 วันทำการ ทั้งนี้ หากไม่สามารถพิจารณาได้ทันตามกำหนด ให้แจ้งเป็นหนังสือส่งให้อุทยานแห่งชาติเพื่อแจ้งผู้สนับสนุนงบประมาณทราบเป็นระยะด้วย

5.2.3 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รับเรื่องแล้ว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการตรวจสอบเอกสารให้ครบถ้วนถูกต้อง แล้วรายงานอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อพิจารณาภายใน 45 วันทำการ ทั้งนี้ หากไม่สามารถดำเนินการได้ตามระยะเวลาที่กำหนด ให้แจ้งเป็นหนังสือให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่กำกับดูแลอุทยานแห่งชาติทราบ เพื่อแจ้งผู้สนับสนุนงบประมาณทราบเป็นระยะจนกว่าการพิจารณาจะเสร็จสิ้น

ทั้งนี้ การเสนอขอรับความเห็นชอบโครงการเพื่อที่จะนำไปขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน ให้จัดส่งโครงการพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ถึงกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชล่วงหน้า ภายในระยะเวลา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- กรณีที่จะขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ให้จัดส่งโครงการพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ถึงกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ภายในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2567

- กรณีที่จะขอรับการสนับสนุนงบประมาณเหลือจ่ายประจำปีในการดำเนินโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ให้จัดส่งโครงการและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ถึงกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ภายในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2567 ยกเว้นกรณีเร่งด่วนให้ส่งภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2567 โดยให้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติเช่นเดียวกันในปีงบประมาณต่อ ๆ ไป

แนวทางการปฏิบัติการให้มีสิ่งก่อสร้างในเขตอุทยานแห่งชาติและวนอุทยาน ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในอุทยานแห่งชาติและสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2564

เอกสารประกอบการพิจารณา

1. โครงการ
2. สำเนาหนังสือของหน่วยงานหรือองค์กรที่ประสงค์จะเข้าไปดำเนินการ
3. รายงานการตรวจสอบพื้นที่พร้อมภาพถ่ายพื้นที่ที่จะดำเนินการ
4. แผนที่พื้นที่ 1 : 50,000
5. แผนที่ถ่ายพระราชกฤษฎีกา
6. แผนที่แสดงบริเวณดำเนินโครงการภายในเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติพร้อม SHAPE FILE
7. แบบแปลนแผนผัง ขนาดไม่เล็กกว่า A3 ปร.1 ถึง-ปร.5 และสำเนาใบ กว. ของวิศวกรผู้ออกแบบ
8. ความเห็นของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติ
9. รายงานการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและแนวทางการแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
10. ความเห็นคณะกรรมการที่ปรึกษาอุทยานแห่งชาติ (PAC)
11. เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ
 * หากไม่สามารถจัดทำเอกสารได้ตามกำหนด ให้แจ้งเป็นหนังสือให้หน่วยงานสนับสนุนงบประมาณทราบเป็นระยะด้วย
 ** หากไม่สามารถพิจารณาได้ทันตามกำหนด ให้แจ้งเป็นหนังสือส่งให้อุทยานแห่งชาติเพื่อแจ้งผู้สนับสนุนงบประมาณทราบเป็นระยะด้วย
 *** หากไม่สามารถดำเนินการได้ตามระยะเวลาที่กำหนด ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้สนับสนุนงบประมาณทราบเป็นระยะจนกว่าการพิจารณาจะเสร็จสิ้น

6. แบบฟอร์มคำขออนุมัติ/อนุญาต

6.1 ดำเนินการตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรรคสอง มาตรา 27 วรรคสาม และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2564 (มาตรา 22) ภาค 2 หมวด 1 ส่วนที่ 4 การอนุญาตเพื่อการบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตดำเนินการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2565 และประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เรื่อง กำหนดแบบคำขออนุญาต แบบใบอนุญาต แบบคำขอขยายระยะเวลาใบอนุญาต แบบคำขอต่ออายุใบอนุญาต และแบบคำขอใบแทนใบอนุญาต ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรรคสอง มาตรา 27 วรรคสาม และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2564

6.2 ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด่วนที่สุด ที่ ทส 1910.503/ว 15494 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2565 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2564 ข้อ 7 (1) (2) (3) (5) และ (6)

7. เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา

7.1 ดำเนินการตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรรคสอง มาตรา 27 วรรคสาม และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2564 (มาตรา 22) ภาค 2 หมวด 1 ส่วนที่ 4 การอนุญาตเพื่อการบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน

7.2 ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด่วนที่สุด ที่ ทส 1910.503/ว 15494 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2565 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2564 ข้อ 7 (1) (2) (3) (5) และ (6)

กรณีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

“เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า” ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 มาตรา 47 บัญญัติไว้ว่า เมื่อปรากฏว่าบริเวณพื้นที่ใดมีสภาพธรรมชาติสมควรต้องอนุรักษ์ไว้ให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าอย่างปลอดภัย และรักษาไว้ซึ่งพันธุ์สัตว์ป่า ตลอดจนคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศให้คงเดิม เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตนั้นด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า “เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า”

“เขตห้ามล่าสัตว์ป่า” ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 มาตรา 62 บัญญัติไว้ว่า บริเวณพื้นที่ใดที่มีได้เป็นที่ดินที่มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายอื่นของบุคคลใด เว้นแต่เป็นที่ดินของหน่วยงานของรัฐ สมควรอนุรักษ์ไว้ให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยหรือแหล่งหากินของสัตว์ป่าชนิดใดหรือประเภทใด รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจะกำหนดให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทนั้นได้โดยทำเป็นประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตนั้นด้วย

1. ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 มาตรา 55 มาตรา 56 มาตรา 67
- 1.2 ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า พ.ศ. 2565
- 1.3 ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามมาตรา 53 วรรคสาม มาตรา 54 วรรคสอง มาตรา 55 วรรคสาม มาตรา 67 วรรคสอง และมาตรา 71 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2565
- 1.4 หนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ทส 0909.202/ว 9245 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2566 เรื่อง แนวทางการจัดทำโครงการของหน่วยงานด้านอนุรักษ์สัตว์ป่าเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น
- 1.5 มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2550 เรื่อง แนวทางการพิจารณาการก่อสร้างถนนในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
- 1.6 บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 518/2547 เรื่อง การก่อสร้างอาคารเรียนในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

2. ผู้มีอำนาจอนุมัติ

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

3. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าในพื้นที่ โดยให้ประสานงานกับหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าในพื้นที่นั้น ๆ

4. ขั้นตอนการอนุมัติ/อนุญาต

การขออนุญาตการใช้ประโยชน์พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า แบ่งเป็น 2 กรณี ดังนี้

4.1 กรณีขอดำเนินการโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

1) สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 ในการสงวนอนุรักษ์ คุ้มครอง และบำรุงรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และการบริหารจัดการสัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน

2) เป็นไปตามภารกิจของหน่วยงานด้านอนุรักษ์สัตว์ป่า รวมถึงสอดคล้องตามยุทธศาสตร์พัฒนา กลุ่มจังหวัด/จังหวัด

3) สอดคล้องตามข้อกำหนด หลักเกณฑ์ มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

4) เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สอดคล้องตามหลักวิชาการ

5) มีความพร้อมครบถ้วนที่จะดำเนินการ ประกอบด้วย มีพื้นที่พร้อมที่จะดำเนินการ มีความพร้อมด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ และมีขีดความสามารถที่จะดำเนินงาน

6) ไม่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ป่า สัตว์ป่า แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า รวมถึงระบบนิเวศถิ่นสมควร

7) เป็นประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแล รักษา หรือ บำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรืออำนวยความสะดวกในการศึกษาธรรมชาติ หรืออำนวยความสะดวกปลอดภัย หรือให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไป หรือการคุ้มครอง รักษา หรือช่วยเหลือสัตว์ป่า

4.2 กรณีขอดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง

1) สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

2) สอดคล้องตามข้อกำหนด หลักเกณฑ์ มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

3) เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สอดคล้องตามหลักวิชาการ

4) เป็นการซ่อมแซมหรือก่อสร้างทดแทนสิ่งก่อสร้างเดิม เพื่อการบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน

5) ไม่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ป่า สัตว์ป่า แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า รวมถึงระบบนิเวศถิ่นสมควร

5. ขั้นตอนการขออนุญาต

5.1 กรณีขอดำเนินการโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

1) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า จัดทำโครงการพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์หรือสาขา

2) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือสาขา แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของโครงการและตรวจสอบสภาพพื้นที่ดำเนินโครงการ ภายใน 5 วันทำการ โดยให้คณะกรรมการฯ ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน 15 วันทำการ นับจากวันที่ประธานได้รับทราบคำสั่ง

3) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์หรือสาขา พิจารณาโครงการ เอกสารที่เกี่ยวข้อง และผลการตรวจสอบพื้นที่ของคณะกรรมการ พร้อมให้ความเห็น เสนอกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อพิจารณาต่อไป ภายใน 10 วันทำการ

4) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่าหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของโครงการและเอกสารที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งพิจารณาความเหมาะสมรวมถึงความสอดคล้องตามข้อกำหนด ระเบียบ หลักเกณฑ์ มติคณะรัฐมนตรี และข้อสั่งการที่เกี่ยวข้อง และให้ความเห็น รายงานอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ภายใน 15 วันทำการ เพื่อพิจารณาต่อไป

ขั้นตอนการขอความเห็นชอบดำเนินโครงการ ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ของหน่วยงานด้านอนุรักษ์สัตว์ป่า เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น

เอกสารประกอบการยื่น

- 1.โครงการ/รายละเอียดกิจกรรม
- 2.ภาพถ่ายสีแสดงสภาพพื้นที่ปัจจุบัน บริเวณที่จะดำเนินโครงการ
- 3.แผนที่ภูมิประเทศ หรือภาพถ่ายทางอากาศ แสดงพื้นที่บริเวณที่จะดำเนินโครงการพร้อมค่าพิกัด UTM
- 4.แผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า/แผนที่ท้ายประกาศกระทรวงกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่า แสดงบริเวณที่จะดำเนินโครงการ
- 5.มาตรการ วิธีป้องกัน และแก้ไขผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น
- 6.บันทึกการตรวจสอบพื้นที่บริเวณที่จะดำเนินโครงการของคณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่
- 7.แบบประเมินราคา (ปร 4 , ปร 5) และแบบแปลนสิ่งก่อสร้าง ตามหลักเกณฑ์การตรวจรับรองแบบแปลนสิ่งก่อสร้าง กรมอุทยานฯ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2546 แก้ไขปรับปรุง (ครั้งที่ 1) พ.ศ.2553
- 8.เอกสารอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการพิจารณาโครงการ

หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

1. สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562
2. สอดคล้องตามข้อกฎหมาย หลักเกณฑ์ มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเป็นไปตามภารกิจของหน่วยงานด้านอนุรักษ์สัตว์ป่า
3. เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สอดคล้องตามหลักวิชาการ และมีความพร้อมที่จะดำเนินการ
4. ไม่ส่งผลกระทบต่อ หรือมีผลกระทบต่อพื้นที่ป่า สัตว์ป่า แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า รวมถึงระบบนิเวศ
5. เป็นประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแล รักษา หรือบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือการสำรวจ การศึกษา วิจัย หรือการทดลองทางวิชาการหรืออำนวยความสะดวกในการศึกษาธรรมชาติ หรืออำนวยความสะดวก หรือให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไป หรือความคุ้มครอง รักษาหรือช่วยเหลือสัตว์ป่า

หมายเหตุ

1. หน่วยงานด้านอนุรักษ์สัตว์ป่า ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่า สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า สถานีวิจัยสัตว์ป่า ศูนย์ช่วยเหลือสัตว์ป่า และพื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า
2. หน่วยงานอื่นสามารถให้การสนับสนุนงบประมาณ หรือจัดทำโครงการร่วมกับหน่วยงานด้านอนุรักษ์สัตว์ป่าได้

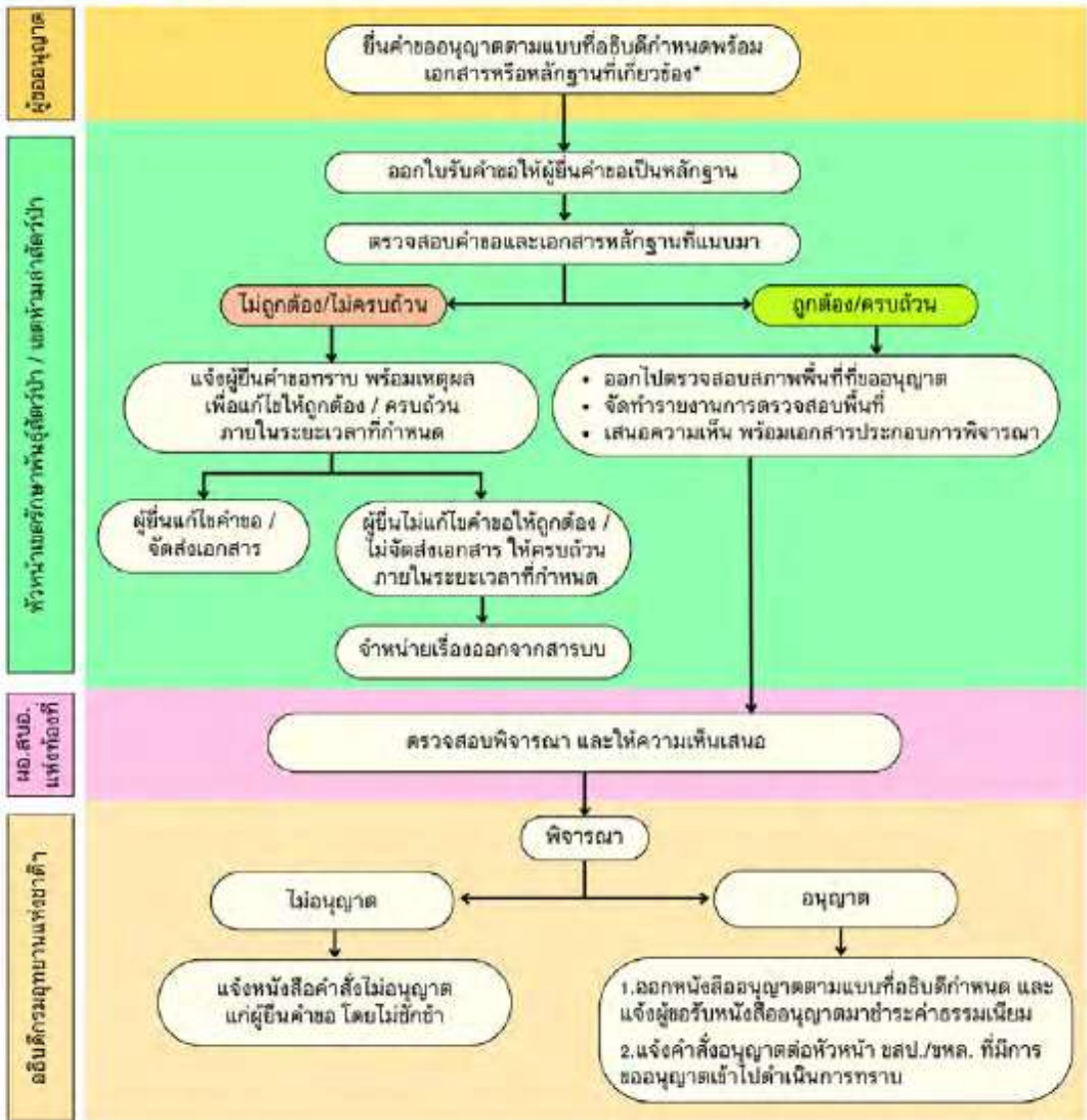
5.2 กรณีขอดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง

- 1) ผู้ขออนุญาต ยื่นคำขออนุญาตตามแบบที่อธิบดีกำหนด พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ต่อหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือหัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ไม่น้อยกว่า 90 วัน ก่อนวันประสงค์เข้าดำเนินการ
- 2) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน ดังนี้
  - 2.1) ตรวจสอบความถูกต้องของคำขอและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
  - 2.2) ตรวจสอบสภาพพื้นที่ขออนุญาต
  - 2.3) จัดทำรายงานการตรวจสอบพื้นที่
  - 2.4) เสนอความเห็นให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือสาขา พิจารณา
- 3) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์หรือสาขา พิจารณาให้ความเห็น เสนอกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อพิจารณาต่อไป ภายใน 15 วัน
- 4) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาคำขออนุญาตภายใน 15 วัน

ขั้นตอนการขออนุญาตเพื่อการ บำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นที่และความมั่นคงทางพลังงาน ในเขตพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

หมายเหตุ *

1. รายละเอียดแผนงานโครงการ รายละเอียดความจำเป็น วัตถุประสงค์ พื้นที่ดำเนินการ วิธีดำเนินการ และระยะเวลาในการดำเนินการ
2. แผนที่แสดงบริเวณที่จะดำเนินการ และบริเวณใกล้เคียง หรือภาพถ่ายสี
3. แบบแปลนและรายละเอียดการดำเนินการที่มีผู้ประกอบการวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรมในสาขาที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ประกอบ
4. รายงาน EIA และมาตรการในการควบคุมไม่ให้ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ หรือรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและแนวทางการแก้ไข แล้วแต่กรณี
5. บัญชีแสดงรายการพาหนะ เครื่องจักรกล และเครื่องมืออุปกรณ์ที่นำเข้าไปใน ยสป./ขสล.
6. หลักฐานหรือเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

หมายเหตุ **

1. รายงานการตรวจสอบสภาพพื้นที่บริเวณที่จะดำเนินการ หรือภาพถ่ายสี
2. แผนที่มาตราส่วน 1 : 50,000 และแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ หรือภาพถ่ายระยะกว้าง แสดงพิกัดและรายละเอียดบริเวณที่จะมีการดำเนินการ
3. เอกสารหลักฐานอื่นๆ ที่เห็นสมควร

6. แบบฟอร์มคำขออนุญาต

แบบคำขออนุญาตเพื่อการบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

7. เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา

7.1 กรณีขอดำเนินการโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

1) โครงการ โดยให้มีองค์ประกอบดังนี้ ชื่อโครงการ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินการ ระยะเวลาการดำเนินการ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบโครงการ หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน งบประมาณ การประเมินผล และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

2) ภาพถ่ายแสดงสภาพพื้นที่ปัจจุบัน บริเวณที่จะดำเนินโครงการ

3) แผนที่ภูมิประเทศ หรือแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ แสดงบริเวณที่จะดำเนินโครงการพร้อมค่าพิกัด

UTM

4) แผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือแผนที่ท้ายประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่า แล้วแต่กรณี แสดงบริเวณที่จะดำเนินโครงการ

5) มาตรการ วิธีป้องกัน และแก้ไขผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

6) บันทึกการตรวจสอบสภาพพื้นที่บริเวณที่จะดำเนินโครงการ ของคณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ที่แต่งตั้งโดยสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือสาขา

7) ประมาณราคาส่งก่อสร้าง (ปร. 4, ปร. 5)

8) แบบแปลนสิ่งก่อสร้าง ที่มีวิศวกรและผู้ที่เกี่ยวข้องลงนามให้ครบถ้วน และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การตรวจรับรองแบบแปลนสิ่งก่อสร้างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2546 แก้ไขปรับปรุง (ครั้งที่ 1) พ.ศ. 2553

9) เอกสารอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการพิจารณาโครงการ

7.2 กรณีขอดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง

1) แบบคำขออนุญาตเพื่อการบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

2) รายละเอียดแผนงานโครงการ ระบุเหตุผลความจำเป็น วัตถุประสงค์ พื้นที่ดำเนินการ วิธีดำเนินการ และระยะเวลาในการดำเนินการ

3) แผนผังแสดงบริเวณที่จะดำเนินการ และบริเวณใกล้เคียง พร้อมภาพถ่ายสี

4) แบบแปลนและรายละเอียดการดำเนินการ

5) รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการในการควบคุมไม่ให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ หรือรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและแนวทางการแก้ไขลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายแล้วแต่กรณี

6) จำนวนยานพาหนะ เครื่องจักรกล และเครื่องมืออุปกรณ์ที่นำเข้าไป

7) รายงานการตรวจสอบสภาพพื้นที่บริเวณที่จะดำเนินการ พร้อมภาพถ่ายสี

8) แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ และแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือแผนที่ท้ายประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแล้วแต่กรณี แสดงพิกัดและรายละเอียดบริเวณที่จะมีการดำเนินการ

9) หลักฐานหรือเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

08

พื้นที่ลวงลำน้ำ

• กรมเจ้าท่า

พื้นที่ล่งลำน้ำ

- กรมเจ้าท่า -

การใช้พื้นที่แม่น้ำ/ตลิ่งซึ่งมีความจำเป็นต้องล่งลำน้ำนั้นต้องขออนุญาตจากกรมเจ้าท่า ทั้งนี้ ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 63 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ได้นิยามไว้ว่า "ล่งลำน้ำแม่น้ำ" หมายความว่า ล่งลำน้ำเข้าไปเหนือน้ำ ในน้ำ และใต้น้ำ ของแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย หรือบนชายหาดของทะเลดังกล่าว ในการขออนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่งลำน้ำ ผู้มีสิทธิขออนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่งลำน้ำ คือ ผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้มีสิทธิครอบครอง หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ ดูแลรักษาที่ดินที่ติดต่อกับลำน้ำ สำหรับลักษณะของอาคารและการล่งลำน้ำที่พึงอนุญาตได้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ 4 ข้อ 5 และข้อ 6 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 63 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 มี ดังนี้

- (1) ท่าเทียบเรือ
- (2) สะพานปรับระดับและโป๊ะเทียบเรือ
- (3) สะพานข้ามแม่น้ำหรือสะพานข้ามคลอง
- (4) ท่อหรือสายเคเบิล
- (5) เขื่อนกันน้ำเซาะ
- (6) คานเรือ
- (7) โรงสูบน้ำ

เจ้าท่าอาจอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่งลำน้ำที่ไม่มีลักษณะตามข้อกำหนดใน (1) ถึง (7) เป็นการเฉพาะรายได้ และเมื่อเจ้าท่าได้อนุญาตแล้ว ให้ประกาศลักษณะของอาคารหรือลักษณะของการล่งลำน้ำในราชกิจจานุเบกษาและให้ถือเป็นหลักเกณฑ์ในการอนุญาตต่อไปได้ ซึ่งกรมเจ้าท่าได้ประกาศประเภทสิ่งล่งลำน้ำเพิ่มเติมในราชกิจจานุเบกษา 5 ประเภท ได้แก่ กระชังเลี้ยงสัตว์น้ำ, ท่าเทียบเรือชนิดทางลาดในแม่น้ำโขง, แหล่งอาศัยสัตว์น้ำ (ปะการังเทียม), แพลสูบน้ำ, ฝายน้ำล้น

ทั้งนี้ สิ่งล่งลำน้ำนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ 4 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 63 (พ.ศ. 2537) ใน (1) ถึง (7) จะอนุญาตไม่ได้ เว้นแต่เป็นของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจและปลูกสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ กรมเจ้าท่าได้มีคำสั่งกำหนดลักษณะสิ่งล่งลำน้ำ ประเภทแหล่งอาศัยสัตว์น้ำ (ปะการังเทียม), แพลสูบน้ำ, ฝายน้ำล้น กรณีที่ทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เป็นผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

1.ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 ภาคที่ 1 ข้อบังคับทั่วไป หมวดที่ 6 ข้อบังคับเบ็ดเตล็ด (ข/1) ว่าด้วยการล่งลำน้ำแม่น้ำแห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.2 กฎกระทรวง ฉบับที่ 19 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 6) พระพุทธศักราช 2481 ค่าธรรมเนียมการตรวจสอบสิ่งล่งลำน้ำ
- 1.3 กฎกระทรวง ฉบับที่ 55 (พ.ศ. 2534) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตสิ่งล่งลำน้ำ
- 1.4 กฎกระทรวง ฉบับที่ 63 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456

1.5 ประกาศกรมเจ้าท่า ที่ 251/2541 เรื่อง ลักษณะของอาคารและการล่องลำลำน้ที่พึงอนุญาตได้

1.6 คำสั่งกรมเจ้าท่า ที่ 430/2554 เรื่อง มอบหมายข้าราชการในสังกัดเป็น “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ในการพิจารณาอนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่องลำลำน้

1.7 คำสั่งกรมเจ้าท่า ที่ 528/2554 เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ในการพิจารณาอนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่องลำลำน้ (เพิ่มเติม)

1.8 คำสั่งกรมเจ้าท่า ที่ 599/2559 เรื่อง มอบหมายข้าราชการสังกัดเป็น “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456

1.9 คำสั่งกรมเจ้าท่า ที่ 600/2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณากันกรองการอนุญาตให้ปลูกสร้าง สิ่งล่องลำลำน้ที่ไม่อยู่ในอำนาจของผู้อำนวยการสำนักความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ ผู้อำนวยการ สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค และผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขา

1.10 คำสั่งกรมเจ้าท่า ที่ 83/2562 เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ในการพิจารณาอนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่องลำลำน้ (เพิ่มเติม)

1.11 คำสั่งกรมเจ้าท่า ที่ 486/2562 เรื่อง มอบหมายข้าราชการในสังกัดเป็น “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติ การเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 ในการพิจารณาอนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่องลำลำน้ (เพิ่มเติม)

1.12 กฎกระทรวงกำหนดค่าตอบแทนรายปีสำหรับผู้รับอนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่องลำลำน้ พ.ศ. 2563

2. ผู้มีอำนาจอนุมัติ

อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย

3. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

3.1 สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาในพื้นที่ขออนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่องลำลำน้

3.2 หน่วยงานที่ได้รับมอบอำนาจ “เจ้าท่า”

4. ขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาต

4.1 เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับคำร้อง เอกสารและหลักฐานต่าง ๆ แล้ว จะทำการตรวจสอบหากครบถ้วน และถูกต้องก็จะบันทึกหลักฐานรับเรื่องไว้ดำเนินการ

4.2 ผู้ขออนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการตรวจสอบสถานที่ตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงขึ้นอยู่กั ประเภท ลักษณะ และขนาดของสิ่งล่องลำลำน้นั้น ๆ โดยมีอัตรา 50 บาท โดยผู้ขออนุญาตจะต้องนัดหมาย และนำเจ้าพนักงานไปตรวจยังสถานที่ที่ขออนุญาตด้วย

4.3 เจ้าพนักงานไปตรวจสอบสถานที่ที่จะขออนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่องลำลำน้เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ ทางเทคนิคการเดินเรือพร้อมแผนที่สังเขปที่มีรายละเอียดพอเพียงต่อการพิจารณาอนุญาตมาจัดทำรายงาน เสนอผู้อำนวยการสำนักความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทางน้ำหรือเจ้าท่าภูมิภาคหรือเจ้าท่าภูมิภาคสาขา แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาพบทวนและเสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติมก่อนนำส่งอธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ที่อธิบดีกรมเจ้าท่า มอบหมาย

4.4 หากสิ่งล่องลำลำน้ที่จะขออนุญาตอยู่ในข่ายที่จะต้องทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ผู้ขออนุญาตจะต้องดำเนินการ ดังกล่าวให้แล้วเสร็จก่อนยื่นเอกสารประกอบการขออนุญาตต่อกรมเจ้าท่า

4.5 เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารหลักฐานการขออนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ และบันทึกการตรวจสอบเป็นหลักฐาน หากเอกสารครบถ้วนจะลงรับเรื่องไว้ กรณีที่เอกสารไม่ครบถ้วนจะแจ้งให้ผู้ขอทราบ

4.6 เจ้าหน้าที่เสนอให้มีการตรวจพิจารณาและจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตรวจสถานที่

4.7 เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารหลักฐานและตรวจสอบสถานที่ที่จะขออนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสอดคล้องของเอกสารหลักฐานกับพื้นที่จริงและตรวจสอบข้อมูลในทางเทคนิค ในการเดินเรือภูมิศาสตร์ของทางน้ำหรืออื่น ๆ เพื่อให้มีรายละเอียดพอเพียงต่อการพิจารณาอนุญาต

4.8 เจ้าหน้าที่พิจารณาข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบสถานที่และเอกสารหลักฐานกับหลักเกณฑ์การอนุญาต กรณีที่มีข้อมูลที่ยังไม่เพียงพอหรือขัดแย้งกับข้อเท็จจริง หรือยังไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่จะขออนุญาต เช่น การเดินเรือ สิ่งแวดล้อม จะแจ้งให้ผู้ขออนุญาตดำเนินการปรับปรุงแบบแปลนหรือส่งรายละเอียดเพิ่มเติม ตามที่กรมเจ้าท่ากำหนด

4.9 เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานข้อพิจารณาตามหลักเกณฑ์ หากเห็นว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ก่อนการเสนอผู้มีอำนาจพิจารณาออกใบอนุญาต ดังนี้

4.9.1 ลักษณะหรือสภาพของอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำน้ำต้องไม่เป็นอันตรายต่อการเดินเรือ หรือทำให้ทางน้ำเปลี่ยนแปลงไป หรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

4.9.2 อาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำน้ำ ที่จะอนุญาตให้ปลูกสร้างได้ต้องมีลักษณะของอาคาร และการล่วงล้ำที่ขออนุญาตได้ ตามที่กำหนดไว้ตามข้อ 2 ของคู่มือนี้

4.9.3 อาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำน้ำที่จะอนุญาตให้ปลูกสร้างได้ ต้องไม่อยู่ในเขตพื้นที่ที่มีประกาศของกรมเจ้าท่าห้ามปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำน้ำ ประกาศดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

4.9.4 การอนุญาตให้ใช้พื้นที่ล่วงล้ำลำน้ำให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็นและสมควรเฉพาะตามวัตถุประสงค์ในการใช้อาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำน้ำนั้น

4.9.5 การอนุญาตให้ใช้พื้นที่ล่วงล้ำลำน้ำต้องไม่เป็นการขัดต่อกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง

4.9.6 กรณีที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ 63 (พ.ศ. 2537) จะออกใบอนุญาตพร้อมเงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติให้กับผู้ขออนุญาต หากเป็นกรณีที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะอนุญาต จะแจ้งผลให้ผู้ขออนุญาตพร้อมด้วยเหตุผล

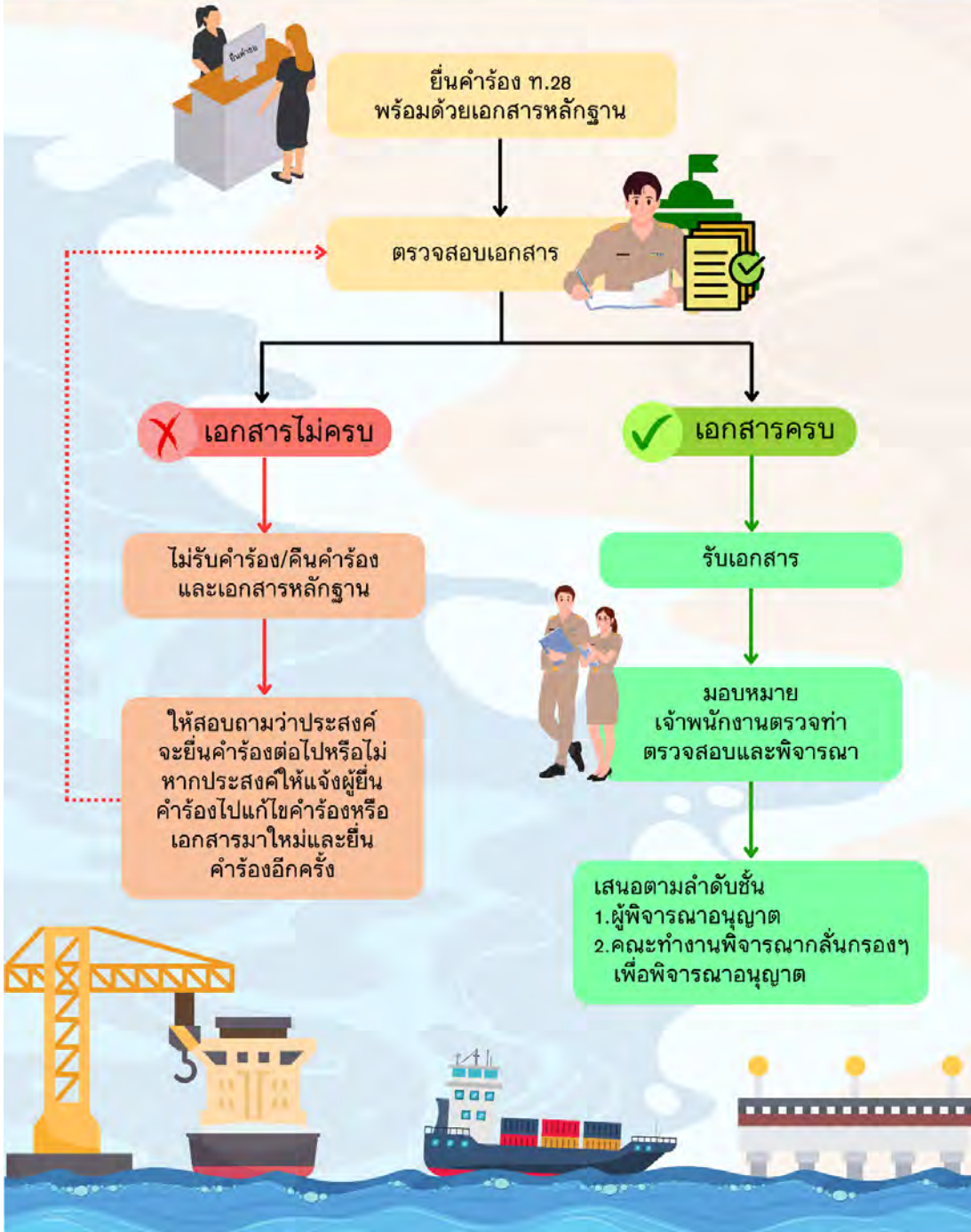
4.9.7 เจ้าหน้าที่จะแจ้งหรือติดต่อให้ผู้ขออนุญาตมารับใบอนุญาต โดยต้องชำระค่าใบอนุญาต ค่าธรรมเนียมการตรวจสอบสถานที่ ตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ขึ้นอยู่กับประเภทลักษณะและขนาดของสิ่งล่วงล้ำลำน้ำนั้น ๆ

**ผู้รับอนุญาตต้องเริ่มดำเนินการปลูกสร้างภายใน 12 เดือนนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต ถ้าผู้รับอนุญาตไม่เริ่มดำเนินการปลูกสร้างภายในเวลาดังกล่าวให้ใบอนุญาตเป็นอันสิ้นสุด

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตไม่อาจเริ่มดำเนินการปลูกสร้างภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้รับอนุญาตอาจยื่นคำขอขยายระยะเวลาเริ่มดำเนินการปลูกสร้างต่อเจ้าท่าตามแบบที่อธิบดีกรมเจ้าท่ากำหนดได้

เมื่อเจ้าท่าได้รับคำขอตามวรรคสองแล้ว ให้พิจารณาคำขอพร้อมเหตุผลในการขอขยายระยะเวลา เมื่อเห็นเป็นการสมควร ให้เจ้าท่าอนุญาตให้ขยายระยะเวลาได้ครั้งละหกเดือนแต่ไม่เกินสองครั้ง**

ขั้นตอนการขออนุญาตปลุกสิ่งล่องลำน้ำ

5. แบบฟอร์มคำขออนุญาต

แบบฟอร์มคำขออนุญาตให้ปรับใช้ตามตัวอย่าง แบบ ท. 28 - 1, ท. 28 - 2 หรือ ท. 28 - 3 แล้วแต่กรณี ซึ่งอย่างน้อยต้องระบุประเภทสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ วัสดุที่ใช้ปลูกสร้าง อุปกรณ์ที่ต้องติดตั้ง วัตถุประสงค์ในการใช้สิ่งล่วงล้ำลำน้ำ ขนาดพื้นที่ที่ขอทำการล่วงล้ำลำน้ำ ฯลฯ

6. เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา

เอกสารหลักฐานที่ต้องยื่นประกอบการร้องขออนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ ได้แก่

- 6.1 สำเนาทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เอกสารสิทธิ หลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครอง หรือเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินที่ติดกับลำน้ำ
- 6.2 แบบแปลนแสดงรายละเอียดของอาคาร หรือสิ่งอื่นใดที่ขออนุญาตปลูกสร้าง พร้อมทั้งมีผู้ประกอบวิชาชีพวิศวโยธารับรอง เว้นแต่อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ขออนุญาตจะมีขนาดเล็กและโครงสร้างทำด้วยไม้หรือวัสดุที่ไม่คงทนถาวร ไม่ต้องมีผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมรับรอง
- 6.3 แผนผังบริเวณที่ขออนุญาตและบริเวณใกล้เคียง
- 6.4 หนังสือของทางจังหวัดที่อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ขออนุญาตปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำตั้งอยู่ว่าไม่เป็นอุปสรรคต่อแผนพัฒนาจังหวัด ผังเมือง และการรักษาสภาพแวดล้อมของจังหวัด
- 6.5 รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม กรณีที่ต้องทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม หมายความว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- 6.6 ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอเป็นนิติบุคคล ให้ยื่นหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลที่ระบุชื่อผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลด้วย
- 6.7 ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ให้ยื่นเอกสารตามข้อ 3 ถึง ข้อ 5
- 6.8 แผนการดำเนินการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ

09

พื้นที่ชลประทาน

• กรมชลประทาน

เขื่อนด่านปรากฏชล

พื้นที่ชลประทาน

- กรมชลประทาน -

พื้นที่ที่กรมชลประทานครอบครองดูแลส่วนใหญ่เป็นที่ราชพัสดุซึ่งได้มาจากการเจรจาตกลงซื้อขายกับราษฎรและพื้นที่ที่ขอใช้จากส่วนราชการอื่น ผู้ที่สามารถยื่นคำขอใช้พื้นที่ได้ ให้ยื่นคำขอต่อหน่วยงานในพื้นที่ที่ราชพัสดุตั้งอยู่หรือที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์ เช่น พื้นที่ในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาให้ยื่นคำขอกับผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา หรือพื้นที่ในเขตความรับผิดชอบของโครงการชลประทานจังหวัดให้ยื่นคำขอกับผู้อำนวยการโครงการชลประทาน จากนั้นคำขอจะถูกส่งให้ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานในพื้นที่เพื่อพิจารณาให้ความยินยอมในการใช้พื้นที่ก่อนส่งคำขอให้ส่วนราชการเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินพิจารณาอนุญาต หากเป็นโครงการที่ไม่อยู่ในกิจการ 14 ประเภท จะต้องส่งคำขอพิจารณาให้คณะกรรมการระดับกรมต่อไป

1. ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485
- 1.2 ระเบียบกรมชลประทานว่าด้วยการขอใช้และการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน พ.ศ. 2551
- 1.3 ระเบียบกรมชลประทานว่าด้วยการขอใช้และการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561
- 1.4 หนังสือกรมชลประทาน ที่ สบอ 8779/2562 ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2562 เรื่อง แนวทางการขอใช้ที่ราชพัสดุและที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์และจัดหาประโยชน์ (การจัดให้เช่า) ที่ราชพัสดุ
- 1.5 คำสั่งกรมชลประทาน ที่ ข 152/2555 ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2555 เรื่อง มอบอำนาจดำเนินการกรณีหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่นขอใช้ที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์นอกเหนือจากที่ราชพัสดุ

2. ผู้มีอำนาจอนุมัติ

ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทาน หรือคณะกรรมการระดับกรม แล้วแต่กรณี

3. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา โครงการชลประทานจังหวัด สำนักงานก่อสร้างโครงการชลประทานในพื้นที่ที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่ หรือที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์

4. ขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาต

- 4.1 กระบวนการขอใช้ที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน มีขั้นตอน ดังนี้
  - 4.1.1 กรณีโครงการชลประทาน/โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ส่งเรื่องให้สำนักงานชลประทานพิจารณาให้ความยินยอม/ไม่ยินยอม
  - 4.1.2 กรณีสำนักงานก่อสร้างโครงการชลประทาน ส่งเรื่องให้สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่/กองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลางพิจารณา ก่อนส่งเรื่องให้สำนักงานชลประทานพิจารณาให้ความยินยอม/ไม่ยินยอม

4.1.2.1 กรณีสำนักงานก่อสร้าง ส่งเรื่องให้สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง/ขนาดใหญ่ พิจารณาก่อนส่งเรื่องให้สำนักงานชลประทานพิจารณาให้ความยินยอม/ไม่ยินยอม

4.1.2.2 กรณีโครงการชลประทาน/โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ส่งเรื่องให้สำนักงาน ชลประทานพิจารณาให้ความยินยอม/ไม่ยินยอม

4.1.3 ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานพิจารณาให้ความยินยอม

4.1.3.1 กรณีไม่ให้ความยินยอม (ไม่อนุญาต) ให้ทำหนังสือไม่อนุญาตโดยแจ้งเหตุผลข้อกฎหมาย พร้อมแจ้งสิทธิการอุทธรณ์ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

4.1.3.2 กรณีให้ความยินยอม (อนุญาต) ให้ทำหนังสือลงนามแทนกรมถึงกรมธนารักษ์ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมแนบเอกสารประกอบการขออนุญาต และจัดทำหนังสือแจ้งผู้ขออนุญาต

4.1.4 กรมธนารักษ์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายพิจารณา

4.1.4.1 กรณีอนุญาตให้ใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

1) แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ขออนุญาตทราบ เพื่อผู้ขออนุญาตแจ้งกรมดำเนินการต่อไป

2) แจ้งผลการพิจารณาให้กรมชลประทานทราบ

4.1.4.2 กรณีไม่อนุญาตให้ใช้ที่ดินดังกล่าว จะแจ้งการไม่อนุญาตให้ผู้ขออนุญาต และกรมชลประทานทราบด้วย

4.1.5 รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาจากกรมธนารักษ์หรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือธนารักษ์พื้นที่ ผู้รับมอบอำนาจ

4.1.5.1 กรณีไม่อนุญาต ให้สำนักงานชลประทานทำหนังสือลงนามแทนกรมแจ้งตอบ ผู้ขออนุญาตให้ไปใช้สิทธิอุทธรณ์ไปยังกรมธนารักษ์โดยตรง

4.1.5.2 กรณีอนุญาต ส่งเรื่องให้โครงการออกหนังสืออนุญาต

4.1.6 โครงการจัดทำหนังสืออนุญาต 4 ชุด พร้อมลงนามในหนังสืออนุญาตในฐานนายช่างชลประทาน ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานผู้อนุญาต ประกอบด้วย

4.1.6.1 ต้นฉบับเก็บไว้ที่โครงการ

4.1.6.2 คู่ฉบับให้ผู้รับอนุญาต

4.1.6.3 สำเนาให้สำนักงานชลประทาน

4.1.6.4 สำเนาให้ฝ่ายการใช้พื้นที่ด้านชลประทาน

4.1.7 ผู้ขออนุญาตลงนามในหนังสืออนุญาตในฐานผู้รับอนุญาตแล้วจึงจะเริ่มดำเนินการก่อสร้าง ตามที่แจ้งขอได้

4.1.8 ตรวจสอบสำเนาการออกหนังสืออนุญาต และจัดทำฐานข้อมูลการใช้ที่ดิน เพื่อวิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผล

4.2 กรณีการขอใช้ที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่กรมชลประทานขอใช้ประโยชน์ มีขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 กรณีโครงการชลประทาน/โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ส่งเรื่องให้สำนักงานชลประทานพิจารณาให้ความยินยอม/ไม่ยินยอม

4.2.2 กรณีสำนักงานก่อสร้างโครงการชลประทาน ส่งเรื่องให้สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่/กองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลางพิจารณา ก่อนส่งเรื่องให้สำนักงานชลประทานพิจารณาให้ความยินยอม/ไม่ยินยอม

4.2.2.1 กรณีสำนักงานก่อสร้าง ส่งเรื่องให้สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง/ขนาดใหญ่พิจารณาก่อนส่งเรื่องให้สำนักงานชลประทานพิจารณาให้ความยินยอม/ไม่ยินยอม

4.2.2.2 กรณีโครงการชลประทาน/โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ส่งเรื่องให้สำนักงานชลประทานพิจารณาให้ความยินยอม/ไม่ยินยอม

4.2.3 ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานพิจารณาให้ความยินยอม

4.2.3.1 กรณีไม่ให้ความยินยอม (ไม่อนุญาต) ให้ทำหนังสือไม่อนุญาต โดยแจ้งเหตุผลข้อกฎหมาย พร้อมแจ้งสิทธิการอุทธรณ์ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

4.2.3.2 กรณีให้ความยินยอม (อนุญาต) ให้ทำหนังสือลงนามแทนกรมถึงผู้ขออนุญาต พร้อมกำหนดเงื่อนไข (ถ้ามี) เพื่อให้ผู้ขออนุญาตใช้ประกอบการยื่นขออนุญาตต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่เพื่อพิจารณา

4.2.4 หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่พิจารณา

4.2.4.1 กรณีอนุญาตให้ใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

1) แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ขออนุญาตทราบ เพื่อผู้ขออนุญาตแจ้งกรมดำเนินการต่อไป

2) แจ้งผลการพิจารณาให้กรมชลประทานทราบ

4.2.4.2 กรณีไม่อนุญาตให้ใช้ที่ดินดังกล่าว จะแจ้งการไม่อนุญาตใช้ให้ผู้ขออนุญาตและกรมชลประทานทราบด้วย

4.2.5 รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาจากผู้ขออนุญาตหรือจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกรณีอนุญาต ส่งเรื่องให้โครงการออกหนังสืออนุญาต

4.2.6 โครงการจัดทำหนังสืออนุญาต 4 ชุด พร้อมลงนามในหนังสืออนุญาตในฐานะนายช่างชลประทานซึ่งเป็นเจ้าพนักงานผู้อนุญาต

4.2.6.1 ต้นฉบับเก็บไว้ที่โครงการ

4.2.6.2 คู่ฉบับให้ผู้รับอนุญาต

4.2.6.3 สำเนาให้สำนักงานชลประทาน

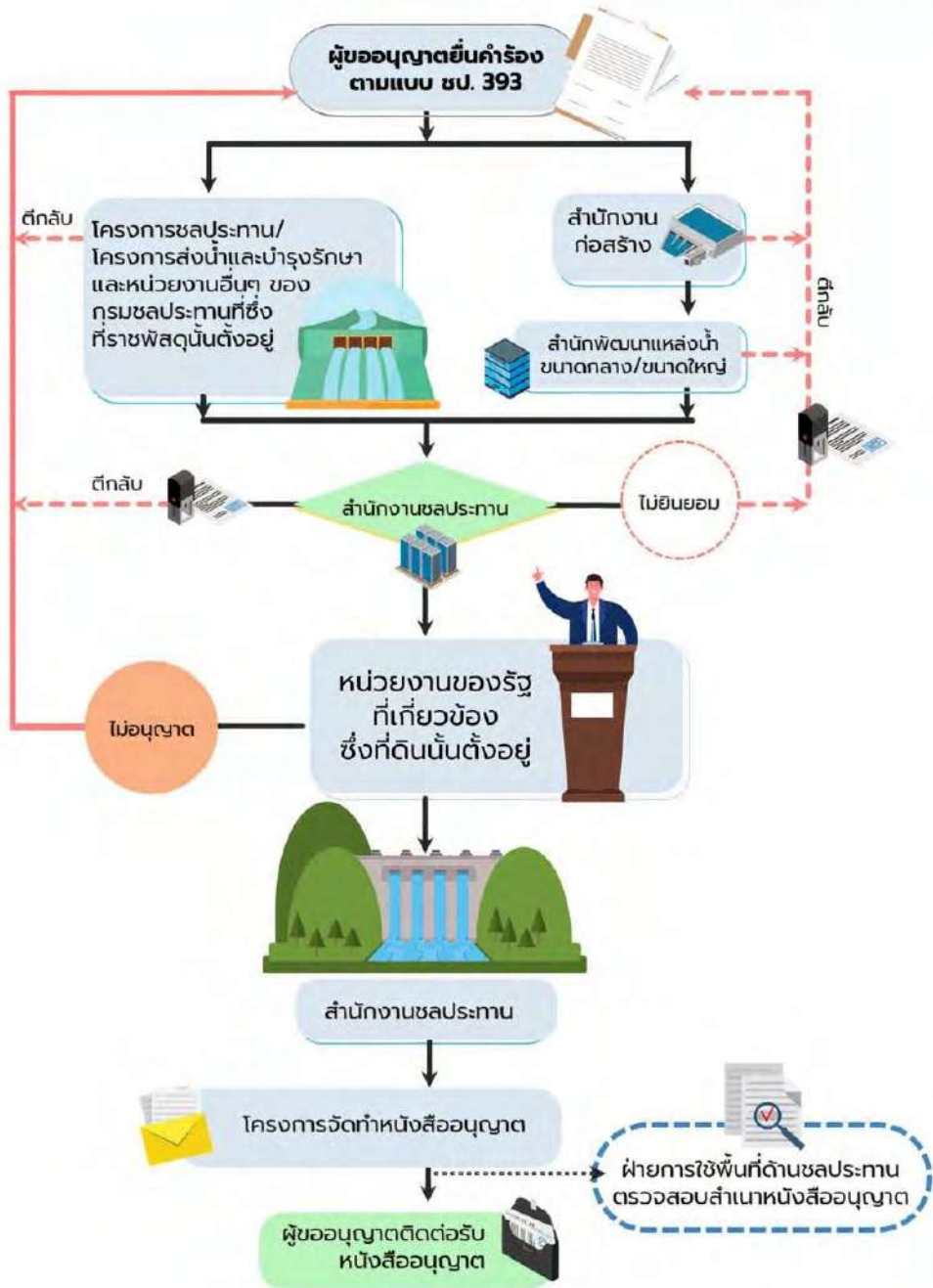
4.2.6.4 สำเนาให้ฝ่ายการใช้พื้นที่ด้านชลประทาน

4.2.7 ผู้ขออนุญาตลงนามในหนังสืออนุญาตในฐานะผู้รับอนุญาตแล้วจึงจะเริ่มดำเนินการก่อสร้างตามที่แจ้งขอได้

4.2.8 ตรวจสอบสำเนาการออกหนังสืออนุญาต และจัดทำฐานข้อมูลการใช้ที่ดินเพื่อวิเคราะห์ติดตาม และประเมินผล

ขั้นตอนการขอใช้ที่ดินของรัฐประเภทอื่น ที่กรมชลประทานขอใช้ประโยชน์

ผู้ขออนุญาตกรอกแบบคำร้องขอใช้ที่ดิน (แบบ ขป. 393)

6.1 ส่วนราชการ

6.1.1 ยื่นคำร้องขอใช้ที่ดิน (แบบ ขป. 393) ลงนามโดยหัวหน้าส่วนราชการ กระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ องค์กรอื่นของรัฐ หรือผู้รับมอบอำนาจ (มีหนังสือมอบอำนาจ)

6.1.2 แผนที่แสดงจุดที่ขออนุญาต แบบแปลน แผนที่แสดงรูปตัดตรงบริเวณที่ขออนุญาต (ขนาด A1) พร้อมรายการคำนวณที่มีวิศวกรซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542 ลงนามรับรอง โดยใช้เฉพาะงานตามประเภทและขนาดของงานวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามสาขาที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพวิศวกรรมและวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม พ.ศ. 2550 และหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

6.1.3 สำเนาหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ผู้ควบคุมการก่อสร้าง (ลงนามรับรองสำเนา) โดยใช้เฉพาะงานตามประเภทและขนาดของงานวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามสาขาที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพวิศวกรรมและวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม พ.ศ. 2550 และหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม (ระหว่างทำการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างใบอนุญาตต้องไม่หมดอายุ)

6.1.4 สำเนาเอกสารการรับฟังความเห็นของประชาชนและชุมชน พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน (ลงนามรับรองสำเนา)

6.1.5 เอกสารการได้รับอนุมัติงบประมาณหรือคำขอตั้งงบประมาณของโครงการที่ประสงค์จะใช้ที่ราชพัสดุ (กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ใช้เอกสารหลักฐานแผนงานโครงการที่ผ่านการพิจารณาหรือได้รับการ

6.1.6 การออกหนังสืออนุญาตหรือหนังสือยินยอมให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างเดิมจากเจ้าของ (ถ้ามี)

6.2 รัฐวิสาหกิจ

6.2.1 ยื่นคำร้องขอใช้ที่ดิน (แบบ ขป. 393) ลงนามโดยผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ หรือผู้ได้รับมอบอำนาจ (มีหนังสือมอบอำนาจพร้อมทั้งติดอากรแสตมป์ 30 บาท)

6.2.2 แผนที่แสดงจุดที่ขออนุญาต แบบแปลน แผนที่แสดงรูปตัดตรงบริเวณที่ขออนุญาต (ขนาด A1) พร้อมรายการคำนวณที่มีวิศวกรซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542 ลงนามรับรอง โดยใช้เฉพาะงานตามประเภทและขนาดของงานวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามสาขาที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพวิศวกรรมและวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม พ.ศ. 2550 และหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

6.2.3 สำเนาหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ผู้ควบคุมการก่อสร้าง (ลงนามรับรองสำเนา) โดยใช้เฉพาะงานตามประเภทและขนาดของงานวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามสาขาที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพวิศวกรรมและวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม พ.ศ. 2550 และหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม (ระหว่างทำการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างใบอนุญาตต้องไม่หมดอายุ)

6.2.4 สำเนาเอกสารการรับฟังความเห็นของประชาชนและชุมชน พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน (ลงนามรับรองสำเนา)

6.2.5 เอกสารการได้รับอนุมัติงบประมาณหรือคำขอตั้งงบประมาณของโครงการที่ประสงค์จะใช้ที่ราชพัสดุ

6.2.6 การออกหนังสืออนุญาตหรือหนังสือยินยอมให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างเดิมจากเจ้าของ (ถ้ามี)

6.3 นิติบุคคล/บุคคลธรรมดา

6.3.1 ยื่นคำร้องขอใช้ที่ดิน (แบบ ขป. 393)

6.3.2 ต้นฉบับหนังสือรับรองนิติบุคคลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ รับรองไม่เกิน 6 เดือน หรือสำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคลดังกล่าว พร้อมลงนามรับรองโดยกรรมการผู้มีอำนาจและประทับตราสำคัญของนิติบุคคลนั้น หรือโดยหุ้นส่วนผู้จัดการผู้มีอำนาจ หรือหนังสือรับรองนิติบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์

6.3.3 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ขออนุญาต (เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องเป็นผู้จัดทำสำเนาและให้ผู้ขออนุญาตลงนามรับรองสำเนา)

6.3.4 ถ้ามีการมอบอำนาจต้องทำเป็นหนังสือมอบอำนาจ ตีอากรแสตมป์ 30 บาท พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน ของผู้มอบอำนาจและของผู้รับมอบอำนาจ (เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องเป็นผู้จัดทำสำเนาและให้ผู้ขออนุญาตลงนามรับรองสำเนา)

6.3.5 หากเป็นบริษัท ห้างหุ้นส่วน ผู้มีสิทธิลงนามในหนังสือมอบอำนาจจะต้องเป็นกรรมการหรือหุ้นส่วนผู้จัดการผู้มีอำนาจตามหนังสือของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (ลงนามรับรองสำเนา)

6.3.6 แผนที่แสดงจุดที่ขออนุญาต แบบแปลน แผนผังที่แสดงรูปตัดตรงบริเวณที่ขออนุญาต (ขนาด A1) พร้อมรายการคำนวณที่มีวิศวกรซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542 ลงนามรับรอง โดยใช้เฉพาะงานตามประเภทและขนาดของงานวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามสาขาที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพวิศวกรรมและวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม พ.ศ. 2550 และหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

6.3.7 สำเนาหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ผู้ควบคุมการก่อสร้าง (ลงนามรับรองสำเนา) โดยใช้เฉพาะงานตามประเภทและขนาดของงานวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามสาขาที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพวิศวกรรมและวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม พ.ศ. 2550 และหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม (ระหว่างทำการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างใบอนุญาตต้องไม่หมดอายุ)

6.3.8 สำเนาเอกสารการรับฟังความเห็นของประชาชนและชุมชน พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน (ลงนามรับรองสำเนา)

6.3.9 สำเนาโฉนดที่ดินของผู้ขออนุญาต ณ บริเวณก่อสร้าง (ลงนามรับรองสำเนา)

6.3.10 กรณีที่ดินของผู้ขออนุญาต ตามข้อ 6.3.9 มีบุคคลหลายบุคคลเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมตั้งปรากฏรายละเอียดในโฉนดที่ดินที่แนบ เจ้าของกรรมสิทธิ์รวมทั้งหมดจะต้องลงนามในฐานะผู้ขออนุญาตตามแบบฟอร์มขออนุญาตใช้ที่ราชพัสดุ (ขป. 393) ทุกราย หรือมอบอำนาจให้บุคคลใดกระทำการแทน โดยต้องทำเป็นหนังสือมอบอำนาจ ตีอากรแสตมป์ 30 บาท พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านของผู้มอบอำนาจและของผู้รับมอบอำนาจ (ลงนามรับรองสำเนา)

6.3.12 หนังสือยินยอมจากเจ้าของที่ดินบริเวณข้างเคียงที่ก่อสร้าง

10

พื้นที่คนสร้างตนเอง

- กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

พื้นที่นิคมสร้างตนเอง

- กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ -

1. ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- 1.2 ระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเอง พ.ศ. 2534
- 1.3 ระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ว่าด้วยการทำไม้ แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นในนิคมสร้างตนเอง พ.ศ. 2537
- 1.4 ระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่าด้วยการทำไม้ แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นในนิคมสร้างตนเอง (ฉบับ 2) พ.ศ. 2554
- 1.5 ระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่าด้วยการทำไม้ แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นในนิคมสร้างตนเอง (ฉบับ 3) พ.ศ. 2559

2. ผู้มีอำนาจอนุมัติ

การอนุญาตให้ใช้ที่ดินสงวนเพื่อกิจการนิคม ตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย เป็นผู้อนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน ในเขตนิคมสร้างตนเอง

3. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

- 3.1 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เลขที่ 1034 ถนนกรุงเกษม แขวงคลองมอหานะ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100 โทร. 0 2659 6399 หรือ 0 2659 6117
- 3.2 นิคมสร้างตนเองในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

หน่วยงาน/ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์
นิคมสร้างตนเองกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่อยู่ : หมู่ 4 ตำบลนิคมห้วยผึ้ง อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46240	0 4386 9039
นิคมสร้างตนเองลำปาว จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่อยู่ : 9 หมู่ 7 ตำบลนิคม อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 46140	0 4387 1288
นิคมสร้างตนเองทุ่งโพธิ์ทะเล จังหวัดกำแพงเพชร ที่อยู่ : 3 หมู่ที่ 12 ตำบลนิคมทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร 62000	0 5502 0396
นิคมสร้างตนเองเขื่อนอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ที่อยู่ : 204 หมู่ 9 ตำบลโคกสูง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น 40250	0 4342 1250
นิคมสร้างตนเองเขื่อนภูมิพล จังหวัดเชียงใหม่ ที่อยู่ : 98 หมู่3 ตำบลท่าเตือ อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ 50260	0 5346 9098
นิคมสร้างตนเองพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ที่อยู่ : 111 หมู่ที่ 1 ตำบลนิคมสร้างตนเอง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา 30110	0 4496 5404

หน่วยงาน/ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์
นิคมสร้างตนเองลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา ที่อยู่ : เลขที่ 227 หมู่ 11 ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา	0 4430 0776
นิคมสร้างตนเองตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ ที่อยู่ : 61 หมู่ 1 ถ.พหลโยธิน ตำบลตากฟ้า อำเภอดงพิกุล จังหวัดนครสวรรค์ 60190	0 5624 1384
นิคมสร้างตนเองศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส ที่อยู่ : หมู่ที่ 1 ตำบลกาหลง อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส 96210	0 7370 9102
นิคมสร้างตนเองสุคีริน จังหวัดนราธิวาส ที่อยู่ : หมู่ที่ 6 ตำบลมาโม่ง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส 96190	0 7365 6068
นิคมสร้างตนเองบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ที่อยู่ : 195 หมู่ที่ 12 ตำบลปราสาท อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ 31180	0 4467 9000, 0 4467 9608
นิคมสร้างตนเองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่อยู่ : 207 หมู่ที่ 7 ตำบลอ่าวน้อย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77210	0 3260 0863 - 4
นิคมสร้างตนเองโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ที่อยู่ : 85 หมู่ที่ 9 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี 94120	0 7371 9788
นิคมสร้างตนเองท้ายเหมือง จังหวัดพังงา ที่อยู่ : 1 หมู่ที่ 11 ตำบลทุ่งมะพร้าว อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา 82120	0 7645 3649
นิคมสร้างตนเองควนขนุน จังหวัดพัทลุง ที่อยู่ : 300 หมู่ที่ 1 ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง 93110	0 7460 0710
นิคมสร้างตนเองทุ่งसान จังหวัดพิษณุโลก ที่อยู่ : 351 หมู่ 4 ตำบลทับยายเชียง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก 65150	0 5500 9521
นิคมสร้างตนเองบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ที่อยู่ : หมู่ 17 ตำบลหนองกุลา อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก 65140	0 5590 6147
นิคมสร้างตนเองคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ที่อยู่ : 130 หมู่ 5 ตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร 49130	0 4268 1077
นิคมสร้างตนเองธารโต จังหวัดยะลา ที่อยู่ : 253 หมู่ 1 ตำบลธารโต อำเภอธารโต จังหวัดยะลา 95150	07329 7017
นิคมสร้างตนเองเบตง จังหวัดยะลา ที่อยู่ : บ้านอัยเยอร์ควีน หมู่ที่ 8 ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา 95110	0 7329 9583
นิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ จังหวัดยะลา ที่อยู่ : หมู่ที่ 6 ตำบลตลิ่งชัน อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา 95130	0 7326 1512

หน่วยงาน/ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์
นิคมสร้างตนเองปากจั่น จังหวัดระนอง ที่อยู่ : 9 หมู่ที่ 10 ตำบลจ.ป.ร. อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง 85110	0 7788 0636
นิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง ที่อยู่ : 253 ม.1 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง 21180	0 3863 6105
นิคมสร้างตนเองจังหวัดลพบุรี ที่อยู่ : 132/1 หมู่ที่ 6 ตำบลพัฒนานิคม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี 15140	0 3649 1478
นิคมสร้างตนเองกวิวม จังหวัดลำปาง ที่อยู่ : 139/1 หมู่ 1 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง 52000	0 5482 5588 - 9
นิคมสร้างตนเองลำน้ำอูน จังหวัดสกลนคร ที่อยู่ : 50 หมู่ที่ 5 ตำบลหนองปลิง อำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัดสกลนคร 47270	0 4278 9017
นิคมสร้างตนเองเทพา จังหวัดสงขลา ที่อยู่ : 183 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าม่วง อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา 90260	0 7480 0378
นิคมสร้างตนเองรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ที่อยู่ : หมู่ที่ 11 ตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา 90180	0 7458 4114
นิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ จังหวัดสตูล ที่อยู่ : หมู่ที่ 7 ตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล 91130	0 7475 2001
นิคมสร้างตนเองคลองน้ำใส จังหวัดสระแก้ว ที่อยู่ : 146 หมู่ที่ 8 ตำบลเมืองใหม่ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว 27120	0 3726 4040
นิคมสร้างตนเองพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี ที่อยู่ : 163/6 ตำบลธารเกษม อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี 18120	0 3626 6663 - 4
นิคมสร้างตนเองกระเสี้ยว จังหวัดสุพรรณบุรี ที่อยู่ : 69 หมู่ที่ 3 ตำบลนิคมกระเสี้ยว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี 72180	0 3559 5575
นิคมสร้างตนเองขุนทะเล จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่อยู่ : 3 หมู่ที่ 1 ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84000	0 7735 5082
นิคมสร้างตนเองพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่อยู่ : หมู่ 5 ตำบลไทรซิง อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84210	0 7795 0040
นิคมสร้างตนเองปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ที่อยู่ : ถนนโชคชัย-เดชอุดม กม.131-132 หมู่ที่ 5 ตำบลปรี้อ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ 32140	0 4414 6019

หน่วยงาน/ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์
นิคมสร้างตนเองเลี้ยวใหม่จังหวัดสุรินทร์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ ที่อยู่ : 144 หมู่ 13 ตำบลกาบเชิง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ 32210	0 4455 9037
นิคมสร้างตนเองโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ที่อยู่ : 222 หมู่ที่ 13 ตำบลโพนแพง อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย 43120	0 4201 9009 - 10
นิคมสร้างตนเองโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู ที่อยู่ : หมู่ 1 ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอนโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู 39140	0 4200 2037, 0 4200 2040
นิคมสร้างตนเองเชียงพิณ ที่อยู่ : 205 หมู่ 10 ตำบลนิคมสงเคราะห์ อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 41000	0 4223 7095
นิคมสร้างตนเองห้วยหลวง จังหวัดอุดรธานี ที่อยู่ : หมู่ 1 ตำบลเมืองเพีย อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี 41250	0 4221 9740
นิคมสร้างตนเองลำน้ำน่าน จังหวัดอุดรดิตถ์ ที่อยู่ : 100 หมู่ที่ 5 ตำบลผาเลือด อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิตถ์ 53190	0 5547 9905
นิคมสร้างตนเองลำโดมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี ที่อยู่ : เลขที่ 1 หมู่ 1 ตำบลนิคมสร้างตนเองลำโดมน้อย อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี 34350	0 4525 1775
นิคมสร้างตนเองลำโดมใหญ่ จังหวัดอุบลราชธานี ที่อยู่ : 214 หมู่ที่ 13 ตำบลโพนงาม อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี 34160	0 4587 2053

4. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต

- 4.1 พื้นที่ที่ขออนุญาตจะต้องอยู่ในแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาหรือประกาศคณะปฏิวัติให้จัดตั้งเป็นนิคมสร้างตนเองที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน
- 4.2 พื้นที่จะต้องไม่ทับซ้อนกับพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ ที่สาธารณประโยชน์ หรือพื้นที่สงวนหวงห้ามของทาง
- 4.3 สภาพพื้นที่ที่ขออนุญาต ต้องมีความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ของกิจการนั้น ๆ รวมถึงบริเวณพื้นที่ข้างเคียงด้วยหรือตามที่อธิบดีกำหนด

5. ขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาต

5.1 การขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินสงวนเพื่อกิจการนิคม

- ประเภทที่ 1 การขออนุญาตใช้ที่ดินสงวนเพื่อปลูกสร้างอาคารร้านค้า อาคารสรรพสินค้าและตลาด
- ประเภทที่ 2 การขออนุญาตใช้ที่ดินสงวนเพื่อทำเหมืองแร่ ดิน ลูกกรัง กรวด และทราย
- ประเภทที่ 3 การขออนุญาตใช้ที่ดินสงวนเพื่อทำกิจการพาณิชย์ อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว
- ประเภทที่ 4 การขออนุญาตใช้ที่ดินสงวนเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและทำการเกษตร
- ประเภทที่ 5 การขออนุญาตใช้ที่ดินสงวนเพื่อตั้งหน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ประเภทที่ 6 การขออนุญาตใช้ที่ดินสงวนเพื่อตั้งศาสนา
- ประเภทที่ 7 การขออนุญาตใช้ที่ดินสงวนเพื่ออุตสาหกรรมค้ำจุน
- ประเภทที่ 8 การขออนุญาตใช้ที่ดินสงวนเพื่อผลผลิตการเกษตร เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ฯลฯ

5.2 ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.2.1 ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินสงวนให้ยื่นคำขออนุญาตต่อผู้ปกครองนิคมสร้างตนเอง

5.2.2 นิคมสร้างตนเอง ปิดประกาศโดยเปิดเผยให้ราษฎรรับทราบเป็นเวลา 15 วัน หากมีผู้ขออนุญาตยื่นขออนุญาตใช้พื้นที่เดียวกันหลายราย ให้พิจารณาให้มีการเปิดประมูลหาผู้เหมาะสม

5.2.3 เมื่อครบกำหนด 15 วัน หากไม่มีการคัดค้านใด ๆ ให้นิคมสร้างตนเอง พิจารณาตรวจสอบหลักฐานพื้นที่และเสนอความเห็นของนิคมสร้างตนเอง ต่ออธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาต

5.2.4 เมื่ออธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ พิจารณาอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน นิคมสร้างตนเองมีหนังสือแจ้งผู้ขออนุญาตทราบ เพื่อดำเนินการจัดทำสัญญาอนุญาตตามประเภทที่ขอใช้กรณีหากพิจารณาไม่อนุญาต นิคมสร้างตนเองมีหนังสือแจ้งผู้ขออนุญาตทราบ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 ต่อไป

5.3 เงื่อนไขการใช้ประโยชน์

5.3.1 สัญญาอนุญาตให้ใช้ที่ดินไม่เกิน 3 ปี หรือตามที่อธิบดีกำหนด

5.3.2 คิดค่าบำรุงกิจการนิคมตามที่อธิบดีกำหนด เว้นแต่กรณีหน่วยงานรัฐขอใช้ที่ดินตั้งสำนักงาน หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ ยกเว้นค่าบำรุงกิจการนิคม

5.3.3 เงื่อนไขการใช้ประโยชน์อื่น ตามที่อธิบดีกำหนด (แล้วแต่กรณี)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน กรณีหน่วยงานราชการขออนุญาต ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตนิคมสร้างตนเอง

การขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการนิคม

1 เพื่อปลูกสร้างอาคารร้านค้า อาคารสรรพสินค้าและตลาด	2 เพื่อทำเหมืองแร่ ดิน ลูกแร่ กรวด และทราย	3 เพื่อทำกิจการพาณิชย์ อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว	4 เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและ ทำการเกษตร
5 เพื่อตั้งหน่วยงานราชการอื่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	6 เพื่อตั้งศาสนา	7 เพื่อขุดตักมูลค้างคาว	8 เพื่อผลผลิตการเกษตร เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ฯลฯ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1 ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินสงวน
ให้ ยื่นคำขออนุญาตต่อผู้ปกครองนิคมสร้างตนเอง

2

นิคมสร้างตนเอง ปิดประกาศโดยเปิดเผยให้ราษฎรรับทราบเป็นเวลา 15 วัน
หากมีผู้ขออนุญาตยื่นขออนุญาตใช้พื้นที่เดียวกันหลายราย
ให้พิจารณาให้มีการเปิดประมูลหาผู้เหมาะสม

3

เมื่อครบกำหนด 15 วัน หากไม่มีการคัดค้านใดๆ ให้นิคมสร้างตนเอง พิจารณาตรวจสอบหลักฐานพื้นที่และ
เสนอความเห็นของนิคมสร้างตนเอง ต่ออธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาต

4

เมื่ออธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ พิจารณาอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน นิคมสร้างตนเอง
มีหนังสือแจ้งผู้ขออนุญาตทราบ เพื่อดำเนินการจัดทำสัญญาอนุญาตตามประเภทที่ขอใช้
กรณีหากพิจารณาไม่อนุญาต นิคมสร้างตนเองมีหนังสือแจ้งผู้ขออนุญาตทราบ
เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 ต่อไป

5.3 เงื่อนไขการใช้ประโยชน์

- 5.3.1 สัญญาอนุญาตให้ใช้ที่ดินไม่เกิน 3 ปี หรือตามที่อธิบดีกำหนด
- 5.3.2 คิดค่าบำรุงกิจการนิคมตามที่อธิบดีกำหนด เว้นแต่กรณีหน่วยงานรัฐขอใช้ที่ดินตั้งสำนักงาน
หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ ยกเว้นค่าบำรุงกิจการนิคม
- 5.3.3 เงื่อนไขการใช้ประโยชน์อื่น ตามที่อธิบดีกำหนด (แล้วแต่กรณี)

6. แบบฟอร์มคำขออนุญาต

แบบฟอร์ม/แบบคำร้อง/บันทึกข้อตกลงทำยาระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ฯ ตามข้อ 1.2 – 1.3 และทำระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการฯ ตามข้อ 1.4 – 1.5 หรือสามารถขอแบบคำร้องได้ที่นักมสร้างตนเองในพื้นที่

7. เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา

เอกสารประกอบการขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินสงวนเพื่อกิจการนิคม

7.1 บุคคลธรรมดา

7.1.1 แบบคำร้อง

7.1.2 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาบัตรประจำตัวที่ทางราชการออกให้

7.1.3 สำเนาหลักฐานการสมรส การหย่า หรือการเปลี่ยนแปลงชื่อ – นามสกุล (ถ้ามี)

7.1.4 หนังสือมอบอำนาจ (ติดอากรแสตมป์) กรณีให้ผู้อื่นดำเนินเรื่องแทน ให้แนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หรือสำเนาบัตรประจำตัวอื่นที่ทางราชการออกให้ ของผู้มอบอำนาจ (ถ้ามี)

7.1.5 เอกสารแสดงการมีทุนทรัพย์เพียงพอในการประกอบกิจการ นั้น ๆ ไม่เกิน 6 เดือน

7.1.6 แบบราคาประเมินที่ดิน ในพื้นที่ที่ขออนุญาต หรือบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง (กรณีกิจการพาณิชย์)

7.1.7 แบบแปลนอาคารที่ปลูกสร้าง (กรณีก่อสร้างอาคาร)

7.1.8 เอกสารแสดงการรับรอง รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความเห็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ในกรณีที่กิจการมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม)

7.1.9 ความเห็นของราษฎรบริเวณข้างเคียงพื้นที่ที่ขออนุญาต (กรณีที่กิจการมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือการจัดตั้งศาสนสถาน)

7.1.10 รายละเอียดโครงการ จำนวนเนื้อที่การใช้ประโยชน์ และผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน พร้อมแผนการดำเนินงาน (กรณีหน่วยงานราชการขอใช้ กิจการพาณิชย์ หรือทำเหมืองแร่)

7.2 นิติบุคคล

7.2.1 หนังสือบริคณห์สนธิ หนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ไม่เกิน 6 เดือน

7.2.2 มีหลักฐานเอกสารตามประเภทการใช้ประโยชน์ ตามข้อ (ก)

ทั้งนี้ ให้ผู้ยื่นคำร้อง ลงลายมือชื่อรับรองเป็นหลักฐานว่า ข้อมูลในเอกสารดังกล่าวถูกต้องแล้ว

11

พื้นที่โบราณสถาน

• กรมศิลปากร

พื้นที่โบราณสถาน

- กรมศิลปากร -

1.ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 มาตรา 7 ทวิ และมาตรา 10
- 1.2 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 4 วรรคหนึ่ง
- 1.3 ระเบียบกรมศิลปากรว่าด้วยการอนุรักษ์โบราณสถาน พ.ศ. 2528
- 1.4 ระเบียบกรมศิลปากรว่าด้วยการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารในเขตโบราณสถานอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย พ.ศ. 2552
- 1.5 ระเบียบกรมศิลปากรว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร หรือดำเนินการใด ๆ ในเขตโบราณสถานพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2566

2. ผู้มีอำนาจอนุมัติ

อธิบดีกรมศิลปากร

3. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

ผู้ประสงค์จะปลูกสร้างอาคารหรือดำเนินการใด ๆ ในเขตโบราณสถาน ให้ยื่นหนังสือหรือแบบคำขออนุญาต ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

- 3.1 กรมศิลปากร
- 3.2 กองโบราณคดี กรมศิลปากร
- 3.3 สำนักศิลปากรที่ 1 - 12
- 3.4 อุทยานประวัติศาสตร์

หน่วยงาน/ที่อยู่	เวลาทำการ
กรมศิลปากร ที่อยู่ : 81/1 ถนนศรีอยุธยา แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300	เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)
กองโบราณคดี กรมศิลปากร ที่อยู่ : 81/1 ถนนศรีอยุธยา แขวงวชิระ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300	เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)

หน่วยงาน/ที่อยู่	เวลาทำการ
<p>สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี ที่อยู่ : 162 ถนนไกรเพชร ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี 70000 พื้นที่รับผิดชอบ : จังหวัดราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และ สมุทรปราการ ยกเว้นเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครคีรี</p>	<p>เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)</p>
<p>สำนักศิลปากรที่ 2 สุพรรณบุรี ที่อยู่ : 17/1 ถนนมาลัยแมน ตำบลรั้วใหญ่ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี 72000 พื้นที่รับผิดชอบ : จังหวัดสุพรรณบุรี กาญจนบุรี นครปฐม นนทบุรี และปทุมธานี ยกเว้นเขตอุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์</p>	<p>เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)</p>
<p>สำนักศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา ที่อยู่ : ถนนอุทอง ตำบลประตูชัย อำเภอ พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000 พื้นที่รับผิดชอบ : จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นครนายก สระบุรี อ่างทอง และสิงห์บุรี ยกเว้นเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา</p>	<p>เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)</p>
<p>สำนักศิลปากรที่ 4 ลพบุรี ที่อยู่ : ถนนพระยากำจัด ตำบลท่าหิน อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี 15000 พื้นที่รับผิดชอบ : จังหวัดลพบุรี ชัยนาท นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี ยกเว้นเขตอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ</p>	<p>เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)</p>
<p>สำนักศิลปากรที่ 5 ปราจีนบุรี ที่อยู่ : ถนนปราจีนอนุสรณ์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี 25000 พื้นที่รับผิดชอบ : จังหวัดปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี จันทบุรี ระยอง และตราด ยกเว้นเขตอุทยานประวัติศาสตร์ศรีดงก่อกรม</p>	<p>เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)</p>

หน่วยงาน/ที่อยู่	เวลาทำการ
<p>สำนักศิลปากรที่ 6 สุโขทัย ที่อยู่ : 216 หมู่ 3 ถนนสายเมืองเก่า ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย 64210 พื้นที่รับผิดชอบ : จังหวัดสุโขทัย ตาก กำแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก และอุตรดิตถ์ ยกเว้นเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย และอุทยาน ประวัติศาสตร์กำแพงเพชร</p>	<p>เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)</p>
<p>สำนักศิลปากรที่ 7 เชียงใหม่ ที่อยู่ : 451 ถนนชุปเปอร์ไฮเวย์ ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50300 พื้นที่รับผิดชอบ : จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน พะเยา แพร่ และน่าน</p>	<p>เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)</p>
<p>สำนักศิลปากรที่ 8 ขอนแก่น ที่อยู่ : 193 หมู่ 13 ถนนกสิกรทุ่งสร้าง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40000 พื้นที่รับผิดชอบ : จังหวัดขอนแก่น เลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี บึงกาฬ และสกลนคร ยกเว้นเขตอุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท</p>	<p>เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)</p>
<p>สำนักศิลปากรที่ 9 อุบลราชธานี ที่อยู่ : 78 หมู่ 10 ซอยสี่หมื่น ถนนเลี่ยงเมือง ตำบลแจระแม อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี 34000 พื้นที่รับผิดชอบ : จังหวัดอุบลราชธานี มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด อำนาจเจริญ กาฬสินธุ์ และนครพนม</p>	<p>เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)</p>
<p>สำนักศิลปากรที่ 10 นครราชสีมา ที่อยู่ : 274 หมู่ 17 ถนนพิมาย-ชุมพวง ตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา 30110 พื้นที่รับผิดชอบ : จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ มหาสารคาม และศรีสะเกษ ยกเว้นเขตอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย และอุทยาน ประวัติศาสตร์พนมรุ้งและโบราณสถานปราสาทเมืองต่ำ</p>	<p>เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)</p>

หน่วยงาน/ที่อยู่	เวลาทำการ
สำนักศิลปากรที่ 11 สงขลา ที่อยู่ : 733 หมู่ 2 ถนนสี่แยกธนบดี ตำบลพะวง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา 90100 พื้นที่รับผิดชอบ : จังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส พัทลุง และตรัง	เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)
สำนักศิลปากรที่ 12 นครศรีธรรมราช ที่อยู่ : 328 ถนนราชดำเนิน อำเภอเมือง นครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000 พื้นที่รับผิดชอบ : จังหวัดนครศรีธรรมราช ชุมพร สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต ระนอง พังงา และกระบี่	เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)
อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ ที่อยู่ : ตำบลสิงห์ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี 71150 พื้นที่รับผิดชอบ : เขตอุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์	เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)
อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ที่อยู่ : 196 หมู่ 4 ถนนคลองท่อ ตำบลประตูชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000 พื้นที่รับผิดชอบ : เขตอุทยานประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา	เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)
อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ ที่อยู่ : ตำบลศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ 67170 พื้นที่รับผิดชอบ : เขตอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ	เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)
อุทยานประวัติศาสตร์สตี๊ก๊กอกรม ที่อยู่ : หมู่ที่ 9 ตำบลโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว 27120 พื้นที่รับผิดชอบ : เขตอุทยานประวัติศาสตร์สตี๊ก๊กอกรม	เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)

หน่วยงาน/ที่อยู่	เวลาทำการ
อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ที่อยู่ : 498/12 ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองเก่า จังหวัดสุโขทัย 64210 พื้นที่รับผิดชอบ : เขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)
อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ที่อยู่ : ตำบลศรีสัชนาลัย อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย 64190 พื้นที่รับผิดชอบ : เขตอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย	เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)
อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ที่อยู่ : ตำบลหนองปลิง อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร 62000 พื้นที่รับผิดชอบ : เขตอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร	เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)
อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท ที่อยู่ : 194 หมู่ 6 ตำบลเมืองพาน อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี 41160 พื้นที่รับผิดชอบ : เขตอุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท	เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)
อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย ที่อยู่ : ตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา 30110 พื้นที่รับผิดชอบ : เขตอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย	เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)
อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง ที่อยู่ : 114 หมู่ 7 ตำบลตาเป๊ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ 31110 พื้นที่รับผิดชอบ : เขตอุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง และโบราณสถานปราสาทเมืองต่ำ	เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น. (มีพักเที่ยง)

4. ขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาต

4.1 ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคารภายในเขตโบราณสถาน รวมทั้งห้ามมิให้บุคคลใดซ่อมแซม แก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอน ต่อเติม ทำลาย เคลื่อนย้าย โบราณสถานหรือส่วนต่าง ๆ ของโบราณสถาน หรือขุดค้นสิ่งใด ๆ ภายในบริเวณโบราณสถาน ไม่ว่าโบราณสถานนั้น จะได้ประกาศขึ้นทะเบียนแล้วหรือไม่ เว้นแต่จะกระทำตามคำสั่งของอธิบดีกรมศิลปากร หรือได้รับอนุญาต เป็นหนังสือจากอธิบดีกรมศิลปากร โดยหากประสงค์จะดำเนินการดังกล่าวจะต้องยื่นคำขออนุญาตก่อนวันดำเนินการ

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 4 วรรคหนึ่ง ในพระราชบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน และสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่ หรือเข้าใช้สอยได้และหมายความรวมถึง

(1) อัฒจันทร์หรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นเพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนของประชาชน

(2) เขื่อน สะพาน อุโมงค์ทางหรือท่อระบายน้ำ อุโมงค์ คานเรือ ท่าเรือ ท่าจอดเรือ รั้วกำแพง หรือประตูที่สร้างขึ้นติดต่อกันหรือใกล้เคียงกับที่สาธารณะหรือสิ่งที่สร้างขึ้นให้บุคคลทั่วไปใช้สอย

(3) ป้ายหรือสิ่งที่สร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้าย

(ก) ที่ติดหรือตั้งไว้เหนือที่สาธารณะและมีขนาดเกินหนึ่งตารางเมตร หรือมีน้ำหนักรวมทั้งโครงสร้างเกินสิบกิโลกรัม

(ข) ที่ติดหรือตั้งไว้ในระยะห่างจากที่สาธารณะซึ่งเมื่อวัดในทางราบแล้ว ระยะห่างจากที่สาธารณะมีน้อยกว่าความสูงของป้ายนั้นเมื่อวัดจากพื้นดิน และมีขนาดหรือมีน้ำหนักเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง

(4) พื้นหรือสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่พักจอดรถ ที่กักเก็บรถ และทางเข้าออกของรถสำหรับอาคารที่กำหนดตามมาตรา 8 (9)

(5) สิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงส่วนต่าง ๆ ของอาคารด้วย

4.2 ผู้ประสงค์จะปลูกสร้างอาคารหรือดำเนินการใด ๆ ในเขตโบราณสถาน ให้ยื่นหนังสือหรือแบบคำขออนุญาต ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

4.2.1 กรมศิลปากร

4.2.2 กองโบราณคดี

4.2.3 สำนักศิลปากรที่ 1 - 12

4.2.4 อุทยานประวัติศาสตร์

4.3 ผู้ขออนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือดำเนินการใด ๆ ในเขตโบราณสถาน สามารถตรวจสอบสถานที่ตั้งของโบราณสถานได้จากเว็บไซต์ระบบภูมิสารสนเทศแหล่งมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของกรมศิลปากร ที่ <http://www.gis.finearts.go.th> หรือสอบถามทางโทรศัพท์ไปยังกองโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ 1-12 หรืออุทยานประวัติศาสตร์ในวันและเวลาราชการ

4.4 ผู้ขออนุญาตต้องนำเอกสารดังต่อไปนี้มายื่นในวันที่ยื่นคำขอตามสถานที่ดังกล่าวมาในข้อ 4.2 พร้อมกับหนังสือ/แบบคำขออนุญาต

4.4.1 บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐฉบับจริง สำหรับใช้แสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันตัวตนและตรวจสอบจากระบบ

4.4.2 ในกรณีผู้ขออนุญาตเป็นพระสงฆ์ ให้นำใบสุทธิประจำตัวพระสงฆ์ฉบับจริงมาใช้แสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันตัวตนและตรวจสอบจากระบบ

4.4.3 ในกรณีผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคล ให้นำหนังสือรับรองนิติบุคคลฉบับจริงมาใช้แสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันตัวตนและตรวจสอบจากระบบ

4.4.4 หนังสือมอบอำนาจ/มอบฉันทะ ให้กระทำการแทนฉบับจริง (ถ้ามี) โดยในกรณีนี้ผู้รับมอบอำนาจต้องนำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของผู้มอบอำนาจพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง จำนวน 1 ฉบับ มาใช้ประกอบการมอบอำนาจ/มอบฉันทะด้วย

4.4.5 สำเนารูปแบบรายการอาคารที่จะขออนุญาตปลูกสร้างในเขตโบราณสถานพร้อมด้วยแผนที่แสดงตำแหน่งของสิ่งปลูกสร้างที่ขออนุญาต และภาพถ่ายสภาพพื้นที่ปัจจุบัน จำนวน 2 ชุด

4.4.6 หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินฉบับจริง สำหรับใช้แสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันตัวตนและตรวจสอบจากระบบ

4.4.7 หนังสืออนุญาตหรือหนังสือรับรองให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินบริเวณที่ขออนุญาตจากเจ้าของที่ดินหรือส่วนราชการ จำนวน 2 ฉบับ ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตมิได้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดิน

4.4.8 หลักฐานแสดงการรับรองมีสิ่งปลูกสร้างเดิม สำหรับกรณีที่ประสงค์จะขออนุญาตปลูกสร้างอาคารทดแทนอาคารหลังเดิม จำนวน 1 ฉบับ

4.5 ในส่วนของขั้นตอนการอนุญาต มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

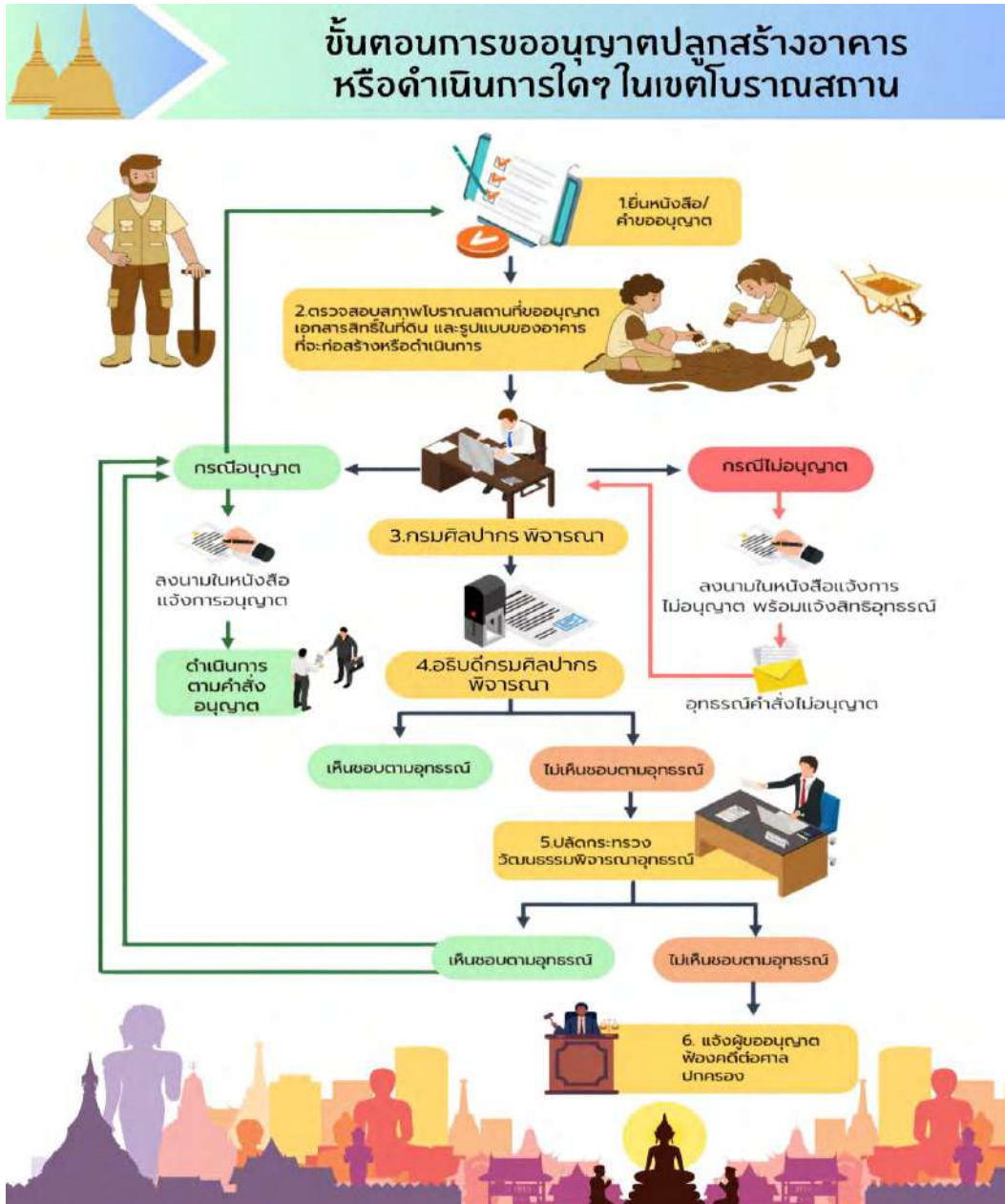
4.5.1 เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องจะตรวจสอบเอกสารที่ยื่นพร้อมหนังสือ/คำขออนุญาต โดยจะใช้เวลาตรวจสอบ 1 วัน

4.5.2 เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจะดำเนินการตรวจสอบรายละเอียดและสภาพของโบราณสถานที่เป็นสถานที่ที่จะขออนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือดำเนินการใด ๆ โดยจะตรวจสอบข้อมูลจากหน่วยงานท้องถิ่น เอกสารสิทธิในที่ดิน รูปแบบของอาคารที่จะขออนุญาตปลูกสร้าง โดยในกรณีที่ไม่มีความยุ่งยากซับซ้อนอาจใช้การตรวจสอบโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้าช่วย เช่น การตรวจสอบจากแผนที่ออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวจะใช้เวลาดำเนินการประมาณ 7 วันทำการ

4.5.3 ในการพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาต กรมศิลปากรจะพิจารณาโดยยึดถือหลักเกณฑ์ตามระเบียบกรมศิลปากรว่าด้วยการอนุรักษ์โบราณสถาน พ.ศ. 2528 แต่หากเป็นการขออนุญาตในเขตโบราณสถานพระนครศรีอยุธยา หรือเขตโบราณสถานอุทยานสุโขทัย และเขตโบราณสถานอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชชนาลัย จะต้องพิจารณาตามระเบียบกรมศิลปากรว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร หรือดำเนินการใด ๆ ในเขตโบราณสถานพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2566 หรือระเบียบกรมศิลปากรว่าด้วยการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารในเขตโบราณสถานอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชชนาลัย พ.ศ. 2552 แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เนื่องจากโบราณสถานพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชชนาลัย ได้รับการประกาศขึ้นบัญชีเป็นมรดกโลก ซึ่งจำเป็นต้องมีการควบคุมและบริหารจัดการพื้นที่เข้มงวดมากกว่าโบราณสถานอื่น ที่อยู่ในความดูแลของกรมศิลปากร เพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีในอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ พ.ศ. 2515 (UNESCO Convention concerning the protection of the world cultural and natural heritage, 1972)

4.5.4 เมื่อหน่วยงานตรวจสอบรายละเอียดครบถ้วนเสร็จสิ้นแล้ว จะนำเสนออธิบดีกรมศิลปากรพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 พร้อมทั้งลงนามในหนังสือเพื่อแจ้งคำสั่งอนุญาต/ไม่อนุญาต

4.5.5 ในกรณีที่อธิบดีกรมศิลปากรมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารหรือดำเนินการใด ๆ ในเขตโบราณสถาน เนื่องจากคำสั่งของอธิบดีกรมศิลปากรถือเป็นคำสั่งทางปกครอง ในหนังสือแจ้งคำสั่ง ไม่อนุญาต จะระบุให้ผู้ขออนุญาตสามารถใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตของอธิบดีกรมศิลปากรตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 โดยจะต้องอุทธรณ์ต่ออธิบดีกรมศิลปากรซึ่งเป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือรับทราบคำสั่งไม่อนุญาต

5. แบบฟอร์มคำขออนุญาต

- 5.1 หนังสือขออนุญาต หรือ
- 5.2 แบบคำขออนุญาตปลูกสร้างอาคารในเขตโบราณสถาน

6. เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา

- 6.1 บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐฉบับจริง สำหรับใช้แสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันตัวตนและตรวจสอบจากระบบ
- 6.2 ในกรณีผู้ขออนุญาตเป็นพระสงฆ์ ให้นำใบสุทธิประจำตัวพระสงฆ์ฉบับจริงมาใช้แสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันตัวตนและตรวจสอบจากระบบ
- 6.3 ในกรณีผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคล ให้นำหนังสือรับรองนิติบุคคลฉบับจริงมาใช้แสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันตัวตนและตรวจสอบจากระบบ
- 6.4 หนังสือมอบอำนาจ/มอบฉันทะให้กระทำแทนฉบับจริง (ถ้ามี) โดยในกรณีนี้ ผู้รับมอบอำนาจต้องนำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของผู้มอบอำนาจ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง จำนวน 1 ฉบับ มาใช้ประกอบการมอบอำนาจ/มอบฉันทะด้วย
- 6.5 สำเนารูปแบบรายการอาคารที่จะปลูกสร้างในเขตโบราณสถาน พร้อมด้วยแผนที่แสดงตำแหน่งของสิ่งปลูกสร้างที่ขออนุญาต และภาพถ่ายภาพพื้นที่ปัจจุบัน จำนวน 2 ชุด
- 6.6 หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินฉบับจริง สำหรับใช้แสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันตัวตนและตรวจสอบจากระบบ
- 6.7 หนังสืออนุญาตหรือหนังสือรับรองให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินบริเวณที่ขออนุญาตจากเจ้าของที่ดินหรือส่วนราชการ จำนวน 2 ฉบับ ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตมิได้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดิน
- 6.8 หลักฐานแสดงการรับรองมีสิ่งปลูกสร้างเดิม สำหรับกรณีที่ประสงค์จะขออนุญาตปลูกสร้างอาคารทดแทนอาคารหลังเดิม จำนวน 1 ฉบับ

12

พื้นที่คนสกรณ
• กรมส่งเสริมสกรณ

พื้นที่นิคมสหกรณ์

- กรมส่งเสริมสหกรณ์ -

“นิคมสหกรณ์” จัดตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา ตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 หรือตามกฎหมายอื่น ซึ่งให้รัฐบาลมีอำนาจจัดที่ดินของรัฐ เพื่อให้ประชาชนได้มีที่ตั้งเคหะสถาน และประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งในที่ดินนั้น โดยจัดตั้งเป็นนิคมตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งการจัดตั้งนิคมสหกรณ์ในท้องที่ใด ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่กำหนดแนวเขตที่ดินของนิคมฯ ไว้ท้าย พระราชกฤษฎีกานั้น

กิจกรรมการขออนุญาตใช้ที่ดินภายในเขตนิคมสหกรณ์ ได้แก่

- 1) การใช้ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย
- 2) การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร
- 3) การใช้ที่ดินเพื่อการค้าและพาณิชย์
- 4) การใช้ที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรม
- 5) การใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณประโยชน์อันก่อให้เกิดรายได้ ได้แก่
  - 5.1) กิจการโทรคมนาคม เช่น โทรศัพท์ ประปา
  - 5.2) การใช้ที่ดินเพื่อกิจการไฟฟ้า หรือพลังงาน
  - 5.3) กิจการอื่น ๆ
- 6) การใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณประโยชน์อันไม่ก่อให้เกิดรายได้ ได้แก่
  - 6.1) การใช้ที่ดินเพื่อสร้างสถานที่ราชการ และรัฐวิสาหกิจ
  - 6.2) การใช้ที่ดินเพื่อการศึกษา
  - 6.3) การใช้ที่ดินเพื่อกิจการอนามัย และสาธารณสุข
  - 6.4) การใช้ที่ดินเพื่อการศาสนา
  - 6.5) การใช้ที่ดินเพื่อสร้างถนน การคมนาคม
  - 6.6) การใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้าง หรือปรับปรุงแหล่งน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภค หรือประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรม
  - 6.7) การใช้ที่ดินเพื่อจัดสร้างศาลาประจำหมู่บ้าน หรือกิจการเพื่อชุมชน
  - 6.8) การใช้ที่ดินของสถาบันเกษตรกร เพื่อเป็นที่ตั้งสำนักงาน หรือการดำเนินการ อันเกี่ยวข้องกับกิจการของสถาบันเกษตรกรนั้น ๆ
  - 6.9) การใช้ที่ดินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม
  - 6.10) กิจการอื่น ๆ

ผู้มีสิทธิยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินภายในเขตนิคมสหกรณ์ ได้แก่

- 1) บุคคลธรรมดา หรือคณะบุคคล ต้องมีสัญชาติไทย
- 2) หน่วยงานราชการ คือ กระทรวง ทบวง กรม และองค์กรต่าง ๆ แห่งราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และองค์กรของรัฐบาล

3) นิติบุคคล ที่จดทะเบียนในประเทศไทย

กำหนดกรอบเวลาการอนุญาต ได้แก่

- 1) หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นสำนักงานปฏิบัติงาน หรือมีสิ่งปลูกสร้างที่มั่นคงถาวร กำหนดเวลาไม่เกิน 30 ปี
- 2) การขออนุญาตใช้ที่ดินของเอกชน หรือบุคคลทั่วไป กำหนดเวลาไม่เกิน 5 ปี

1. ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1.1 พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 9 สมาชิกนิคมจะต้องใช้ที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ตามมาตรา 8 เฉพาะเพื่อทำการเกษตรตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี ถ้าจะทำการอย่างอื่นด้วยต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี

มาตรา 14 ให้อธิบดีมีอำนาจปฏิบัติการในที่ดินภายในเขตของนิคมเกี่ยวกับไม้หวงห้าม แร่หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์เป็นเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นสำหรับบำรุงส่งเสริมกิจกรรมและการจัดทำสิ่งก่อสร้างอันเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมของนิคมได้ โดยปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา 15 ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปหาประโยชน์ ยึดถือ ครอบครอง ปลูกสร้าง ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายหรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน หรือทำให้เป็นอันตรายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในที่ดินภายในเขตของนิคม เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี

สมาชิกนิคมจะกระทำการตามวรรคหนึ่งได้โดยไม่ต้องเสียเงิน ค่าบำรุงตามมาตรา 16 เฉพาะในที่ดินที่ตนได้รับมอบให้เข้าทำประโยชน์เท่านั้น

มาตรา 16 ในการอนุญาตตามมาตรา 15 ให้อธิบดีมีอำนาจเรียกเก็บเงินค่าบำรุงตามจำนวนที่อธิบดีกำหนดโดยสมควรแก่กิจการนั้น

มาตรา 41 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 15 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ ไม่กระทบกระทั่งถึงความผิดที่กระทำตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ หรือตามกฎหมายว่าด้วยการทำเหมืองแร่

1.2 ระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์ว่าด้วยการบริหารจัดการนิคมสหกรณ์ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ 32 ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ นิติบุคคล หรือบุคคลใดประสงค์จะขออนุญาตใช้ประโยชน์หรือกระทำการอื่นใดภายในพื้นที่นิคมสหกรณ์ เพื่อวัตถุประสงค์หนึ่งวัตถุประสงค์ใด ให้ยื่นคำขอต่อผู้อำนวยการนิคมสหกรณ์ ตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้ รายงานสหกรณ์จังหวัดเพื่อนำเสนออธิบดีเพื่อพิจารณาคำขออนุญาต

การขออนุญาตตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ชุมชน ประเพณีวัฒนธรรม อาชีพการเกษตร และอื่น ๆ

ผู้ขออนุญาตต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- (1) นิติบุคคลตามที่กฎหมายกำหนด
- (2) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยและผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย
- (3) บุคคลธรรมดาหรือคณะบุคคล ต้องมีสัญชาติไทยและบรรลุนิติภาวะ

ในกรณีดังต่อไปนี้ไม่อยู่ภายใต้บังคับของวรรคสาม ได้แก่ การขออนุญาตสร้างวัด สำนักสงฆ์ หรือสถานประกอบพิธีกรรมทางศาสนาต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมการศาสนาหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ พร้อมกับยื่นคำขอตามความในวรรคแรก โดยผู้ยื่น คำขออนุญาตต้องมีใช้พระหรือนักบวชตามแต่ละศาสนา และต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศไทย

ข้อ 33 การพิจารณาอนุญาต ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ ดังนี้

(1) คณะกรรมการพิจารณากลับกรองการใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ระดับจังหวัด ประกอบด้วย สหกรณ์จังหวัดที่รับผิดชอบในพื้นที่นั้น ๆ เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่น ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งอีกไม่เกิน 4 คน เพื่อพิจารณากลับกรองเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินนอกเหนือจากการทำการเกษตรระดับกรม

(2) เมื่อกอง ได้รับรายงานตาม (1) ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน ในเขตนิคมสหกรณ์ระดับกรม ประกอบด้วย รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งอธิบดีแต่งตั้งอีกไม่เกิน 8 คน มีหน้าที่พิจารณาก่อนรองเสนอความเห็นต่ออธิบดี

เมื่ออธิบดีได้อนุญาตแล้ว ผู้อำนวยการกองดำเนินการตามข้อ 38 รวมทั้งแจ้งผลการอนุญาต เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์ในที่ดินนอกเหนือจากการทำการเกษตรต่อผู้ขออนุญาต

ข้อ 35 การอนุญาตให้สมาชิกหรือบุคคลภายนอกใช้ประโยชน์ในที่ดินภายในพื้นที่นิคมสหกรณ์ ในกรณีปกติกำหนดให้อนุญาตไม่เกินคราวละ 5 ปี เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันสมควร อธิบดีอาจพิจารณาอนุญาต ให้ใช้เกินกว่า 5 ปี ก็ได้ แต่ไม่เกินคราวละ 30 ปี

ข้อ 37 อัตราค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ การใช้ที่ดินและการใช้ทรัพยากร ให้เป็นไปตามประกาศ ของกรมส่งเสริมสหกรณ์

1.3 ประกาศกรมส่งเสริมสหกรณ์ เรื่อง อัตราค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ พ.ศ. 2566 ฉบับลงวันที่ 8 ธันวาคม 2566

ข้อ 5 อัตราค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ สำหรับการใช้ที่ดินภายในเขตนิคมสหกรณ์ คิดอัตราค่าบำรุง นิคมสหกรณ์ในอัตราร้อยละให้ใช้ราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ในขณะทำการขออนุญาต โดยยึดราคา ประเมินที่ดิน ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ ดังนี้

(1) เพื่ออยู่อาศัย ไม่เกิน 5 ไร่ ราคาประเมินที่ดิน ไม่เกินไร่ละ 1,000,000 บาท คิดค่าบำรุงนิคม สหกรณ์ในอัตราร้อยละ 1 ต่อไร่ ต่อปี หากราคาประเมินที่ดิน มากกว่าไร่ละ 1,000,000 บาท คิดค่าบำรุงนิคม สหกรณ์ในอัตราร้อยละ 3 ต่อไร่ ต่อปี

(2) เพื่อการเกษตร ไม่เกิน 20 ไร่ คิดค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ในอัตราร้อยละ 3 ต่อไร่ ต่อปี และมากกว่า 20 ไร่ คิดอัตราร้อยละ 5 ต่อไร่ ต่อปี

(3) เพื่อกิจการสาธารณประโยชน์ อันมุ่งแสวงหากำไร คิดค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ในอัตราร้อยละ 5 ต่อไร่ ต่อปี

สำหรับการใช้ที่ดินภายในเขตนิคมสหกรณ์ นอกจากที่กำหนดไว้ใน (1) (2) (3) การคิดอัตรา ค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขต นิคมสหกรณ์ระดับกรม เพื่อนำเสนออธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ทั้งนี้ ให้คิดค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ในอัตรา ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 ต่อไร่ ต่อปี

ข้อ 6 อัตราค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ สำหรับการเข้าหาประโยชน์ภายในเขตนิคมสหกรณ์ คิดอัตรา ค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ ดังนี้

(1) ลูกรัง คิดอัตราค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ ในอัตราไม่ต่ำกว่าลูกบาศก์เมตรละ 30 บาท

(2) ดิน คิดอัตราค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ ในอัตราไม่ต่ำกว่าลูกบาศก์เมตรละ 30 บาท

(3) ทราย คิดอัตราค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ ในอัตราไม่ต่ำกว่าลูกบาศก์เมตรละ 20 บาท

(4) กรวด หรือหินขนาดเล็ก คิดอัตราค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ ในอัตราไม่ต่ำกว่าลูกบาศก์เมตรละ 10 บาท

(5) หินก้อนขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 10 นิ้ว ขึ้นไป คิดอัตราค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ ในอัตราไม่ต่ำกว่า

ลูกบาศก์เมตรละ 30 บาท

(6) ระเบิดหิน หรือย่อยหิน คิดอัตราค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ ในอัตราไม่ต่ำกว่าลูกบาศก์เมตรละ 20 บาท

(7) มูลค่างควา คิดอัตราค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ ในอัตราไม่ต่ำกว่ากิโลกรัมละ 3 บาท

สำหรับการเข้าหาประโยชน์ภายในเขตนิคมสหกรณ์ นอกจากที่กำหนดไว้ใน (1) – (7) การคิดอัตรา ค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตนิคม สหกรณ์ระดับกรม เพื่อนำเสนออธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ทั้งนี้ ให้คิดค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ในอัตราไม่ต่ำกว่า ไร่ละ 40,000 บาท ต่อปี

ข้อ 7 อัตราค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ สำหรับการทำการอย่างอื่น นอกจากทำการเกษตร หรือเปลี่ยนแปลง วัตถุประสงค์ที่ดินที่ได้รับเอกสารสิทธิ์ในเขตนิคมสหกรณ์ ให้คิดอัตราค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ในอัตราร้อยละ เปรียบเทียบกับอัตราต่อไร่ โดยอัตราได้น้อยกว่าให้คิดอัตราค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ในอัตรานั้น กรณีที่คิดอัตรา ค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ในอัตราร้อยละให้ใช้ราคาประเมินที่ดินของกรมธนารักษ์ในขณะทำการขออนุญาต โดยยึดราคา ประเมินที่ดิน ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ ดังนี้

(1) กิจกรรมอันเกี่ยวกับแผนพัฒนาประเทศ นโยบายรัฐบาล และหน่วยงานของรัฐคิดค่าบำรุง นิคมสหกรณ์ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 ต่อไร่ หรือในอัตราไม่ต่ำกว่าไร่ละ 5,000 บาท

(2) กิจกรรมพัฒนาโครงข่ายระบบโทรคมนาคม คิดค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ต่อไร่ หรือในอัตราไม่ต่ำกว่าไร่ละ 7,000 บาท

(3) กิจกรรมทางวิชาการ การสาธิต การทดลอง เพื่อประโยชน์ทางเกษตร คิดค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 ต่อไร่ หรือในอัตราไม่ต่ำกว่าไร่ละ 5,000 บาท

(4) กิจกรรมที่ส่งเสริม หรือการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรวม หรือประกันราคาพืชผล หรือลดต้นทุน การผลิตทางการเกษตร อันเกี่ยวกับการผลิต และการตลาด คิดค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ต่อไร่ หรือในอัตราไม่ต่ำกว่าไร่ละ 7,000 บาท

(5) กิจกรรมด้านบริการ ร้านค้า ที่อยู่อาศัย ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกร สมาชิกนิคม สหกรณ์ ในด้านเศรษฐกิจและสังคมเท่าที่จำเป็นในเขตนิคมสหกรณ์ คิดค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ในอัตราไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 5 ต่อไร่ หรือในอัตราไม่ต่ำกว่าไร่ละ 7,000 บาท

(6) กิจกรรมส่งเสริมด้านการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และศูนย์สงเคราะห์อื่น ๆ คิดค่าบำรุงนิคม สหกรณ์ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ต่อไร่ หรือในอัตราไม่ต่ำกว่าไร่ละ 7,000 บาท

(7) กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ สาธารณสุข และสังคมสงเคราะห์ คิดค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ในอัตรา ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ต่อไร่ หรือในอัตราไม่ต่ำกว่าไร่ละ 7,000 บาท

(8) กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตทางการเกษตร หรือการส่งเสริมการสร้างอาชีพให้แก่ เกษตรกร คิดค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ต่อไร่ หรือในอัตราไม่ต่ำกว่าไร่ละ 7,000 บาท

สำหรับการทำการอย่างอื่น นอกจากทำการเกษตร หรือเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ที่ดินที่ได้รับ เอกสารสิทธิ์ในเขตนิคมสหกรณ์ นอกจากที่กำหนดไว้ใน (1) - (8) การคิดอัตราค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ให้อยู่ใน ดุลยพินิจของคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ระดับกรม เพื่อนำเสนออธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ทั้งนี้ ให้คิดค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ต่อไร่ หรือในอัตราไม่ต่ำกว่าไร่ละ 7,000 บาท

การชำระค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ตามที่ได้รับอนุญาต สำหรับการทำการอย่างอื่น นอกจาก ทำการเกษตร หรือเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ที่ดินที่ได้รับเอกสารสิทธิ์ในเขตนิคมสหกรณ์ โดยเรียกเก็บครั้งเดียว และให้ชำระทั้งหมดในคราวเดียว

สมาชิกนิคมสหกรณ์จะกระทำการตามข้อนี้ได้ โดยไม่ต้องเสียเงินค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ เฉพาะ ในที่ดินที่ตนได้รับมอบให้เข้าทำประโยชน์เท่านั้น

ข้อ 8 กิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ที่ไม่มุ่งแสวงหากำไร สำหรับการใช้ที่ดินภายในเขตนิคม สหกรณ์ การเข้าหาประโยชน์ภายในเขตนิคมสหกรณ์ หรือการทำการอย่างอื่น นอกจากทำการเกษตร หรือ เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ที่ดินที่ได้รับเอกสารสิทธิ์ในเขตนิคมสหกรณ์ ที่เป็น วัด สำนักสงฆ์ สถานประกอบ พิธีกรรมทางศาสนา สถานศึกษาของรัฐ หน่วยงานของรัฐ วิชาทกิจชุมชน สหกรณ์ภาคการเกษตรในเขตนิคม สหกรณ์ สถาบันเกษตรกรอื่น ในเขตนิคมสหกรณ์ ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์แก่นิคมสหกรณ์ และประโยชน์ ส่วนรวมของสมาชิกนิคมสหกรณ์ และประชาชนทั่วไป ให้ยกเว้นการเรียกเก็บเงินค่าบำรุงนิคมสหกรณ์

1.4 ประกาศกรมส่งเสริมสหกรณ์เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ พ.ศ. 2566 ฉบับลงวันที่ 8 ธันวาคม 2566

การกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ขั้นตอนการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์

ข้อ 2 แบบคำขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์

ข้อ 3 เอกสารและหลักฐานประกอบการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์
ให้มีรายละเอียด

ข้อ 4 ขั้นตอนการพิจารณาการขออนุญาตใช้ที่ดินภายในเขตนิคมสหกรณ์

ข้อ 5 ขั้นตอนการพิจารณาการขออนุญาตเข้าหาประโยชน์ภายในเขตนิคมสหกรณ์

ข้อ 6 ขั้นตอนการพิจารณาการขออนุญาตทำการอย่างอื่น นอกจากทำการเกษตร หรือเปลี่ยนแปลง
วัตถุประสงค์ที่ดินที่ได้รับเอกสารสิทธิในเขตนิคมสหกรณ์

ข้อ 7 หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์

ข้อ 8 หลักเกณฑ์การพิจารณาการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ เพื่อก่อสร้าง
วัด สำนักสงฆ์ หรือสถานประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

ข้อ 9 หลักเกณฑ์การพิจารณาการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ กรณีครบกำหนด
ระยะเวลาการอนุญาตให้ใช้ที่ดินฯ (ต่อสัญญา)

ข้อ 10 การกำหนดเวลาอนุญาตในการใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์

ข้อ 11 การพิจารณาเรียกเก็บเงินค่าบำรุงนิคมสหกรณ์

ข้อ 12 การกำกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ที่ได้รับอนุญาต และการยกเลิก
เพิกถอนการอนุญาต

2. ผู้มีอำนาจอนุมัติ/อนุญาต

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นผู้ที่มีอำนาจในการอนุญาตให้บุคคล นิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย และหน่วยงานของรัฐ ที่ประสงค์ขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ ตามมาตรา 9 มาตรา 14 และมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

3. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

หน่วยงานใดประสงค์ขอใช้ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์เพื่อวัตถุประสงค์ใด หากเป็นหน่วยงานของรัฐ ให้ต้นสังกัดระดับกรมฯ หรือเทียบเท่ากรมฯ หรือมอบหมายให้บุคลากรในสังกัดของหน่วยงาน ยื่นเรื่องขออนุญาต
ใช้ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ กับนิคมสหกรณ์ที่ดินตั้งอยู่ ตามที่กำหนดไว้ตามข้อ 32 ของระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์
ว่าด้วยการบริหารจัดการนิคมสหกรณ์ พ.ศ. 2561 จำนวน 36 แห่ง

1) นิคมสหกรณ์พร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ที่อยู่ : 254 หมู่ที่ 10 ตำบลแม่แวน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ 50190

โทรศัพท์ : 0 5347 5496

2) นิคมสหกรณ์แม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ที่อยู่ : 135 ถนนแม่มาลัย-ปาย ตำบลชี้เหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ 50150

โทรศัพท์ : 0 8304 7107

- 3) นิคมสหกรณ์ห้างฉัตร จังหวัดลำปาง
ที่อยู่ : กม.17 ถนนลำปาง-เชียงใหม่ หมู่ที่ 4 ตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง 52190
โทรศัพท์ : 0 5426 8642
- 4) นิคมสหกรณ์เชียงคำ จังหวัดพะเยา
ที่อยู่ : 74 หมู่ที่ 9 ตำบลเชียงแรง อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา 56110
โทรศัพท์ : 0 5446 5324
- 5) นิคมสหกรณ์แม่สอด จังหวัดตาก
ที่อยู่ : 34 หมู่ที่ 5 ตำบลแม่กาษา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก 63110
โทรศัพท์ : 0 5550 8756
- 6) นิคมสหกรณ์นครชุม จังหวัดกำแพงเพชร
ที่อยู่ : 103 หมู่ที่ 3 ตำบลทรงธรรม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000
โทรศัพท์ : 0 5585 1116
- 7) นิคมสหกรณ์ศรีมหาศ จังหวัดสุโขทัย
ที่อยู่ : หมู่ที่ 12 ตำบลหนองจิก อำเภอศรีมหาศ จังหวัดสุโขทัย 64160
โทรศัพท์ : 0 5561 4152
- 8) นิคมสหกรณ์สวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
ที่อยู่ : หมู่ที่ 3 ตำบลศรีนคร อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย 64180
โทรศัพท์ : 0 5565 2642
- 9) นิคมสหกรณ์หนองบัว จังหวัดสุโขทัย
ที่อยู่ : หมู่ที่ 8 ตำบลหนองบัว อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย 64180
โทรศัพท์ : 0 5595 1303
- 10) นิคมสหกรณ์ศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
ที่อยู่ : หมู่ที่ 10 ตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย 64120
โทรศัพท์ : 0 5568 1579
- 11) นิคมสหกรณ์พระร่วง จังหวัดสุโขทัย
ที่อยู่ : หมู่ที่ 5 ตำบลนาทุ่ง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย 64110
โทรศัพท์ : 0 5561 5444
- 12) นิคมสหกรณ์พิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์
ที่อยู่ : หมู่ที่ 7 ตำบลท่ามะเฟือง อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ 53120
โทรศัพท์ : 0 5540 2128
- 13) นิคมสหกรณ์ปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์
ที่อยู่ : หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านเสี้ยว อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ 53160
โทรศัพท์ : 0 5581 0635
- 14) นิคมสหกรณ์โป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี
ที่อยู่ : 200 หมู่ที่ 3 ตำบลปะตง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี 22180
โทรศัพท์ : 0 3938 5075
- 15) นิคมสหกรณ์วังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว
ที่อยู่ : 555 หมู่ที่ 2 ตำบลคลองหินปูน อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว 27210
โทรศัพท์ : 0 3725 2969

- 16) นิคมสหกรณ์สระแก้ว จังหวัดสระแก้ว
ที่อยู่ : 194 หมู่ที่ 3 ตำบลศาลาลำดวน อำเภอสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว 27000
โทรศัพท์ : 0 3724 4675
- 17) นิคมสหกรณ์กบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี
ที่อยู่ : หมู่ที่ 7 ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี 25110
โทรศัพท์ : 0 3740 1232
- 18) นิคมสหกรณ์ชะแวง จังหวัดระยอง
ที่อยู่ : 150 หมู่ที่ 3 ตำบลพลองตาเอี่ยม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง 21210
โทรศัพท์ : -
- 19) นิคมสหกรณ์หลังสวน จังหวัดชุมพร
ที่อยู่ : หมู่ที่ 4 ตำบลหาดยาย อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร 86110
โทรศัพท์ : 0 7750 6995
- 20) นิคมสหกรณ์ท่าแซะ จังหวัดชุมพร
ที่อยู่ : หมู่ที่ 13 ตำบลท่าแซะ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร 84160
โทรศัพท์ : 0 7762 2043
- 21) นิคมสหกรณ์คลองท่อม จังหวัดกระบี่
ที่อยู่ : หมู่ที่ 1 ตำบลเพทลา อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ 37110
โทรศัพท์ : 0 7581 8782
- 22) นิคมสหกรณ์อ่าวลึก จังหวัดกระบี่
ที่อยู่ : 1 หมู่ที่ 3 ตำบลคีรีวง อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่ 81160
โทรศัพท์ : 0 7568 7940
- 23) นิคมสหกรณ์ท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ที่อยู่ : 4 หมู่ที่ 4 ตำบลตะกุกเหนือ อำเภอวิภาวดี จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84180
โทรศัพท์ : 0 7738 0725
- 24) นิคมสหกรณ์พนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ที่อยู่ : 58 หมู่ที่ 1 ตำบลพนม อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84250
โทรศัพท์ : 0 7739 9123
- 25) นิคมสหกรณ์กาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ที่อยู่ : 119 หมู่ที่ 7 ตำบลกระแต อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84160
โทรศัพท์ : 0 7737 9025
- 26) นิคมสหกรณ์ทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ที่อยู่ : 81 หมู่ที่ 4 ตำบลเขาขาว อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80110
โทรศัพท์ : 0 7575 7670
- 27) นิคมสหกรณ์ปีเหล็ง จังหวัดนราธิวาส
ที่อยู่ : 469 หมู่ที่ 7 ตำบลมะรือโบออก อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส 96130
โทรศัพท์ : 0 7353 8105
- 28) นิคมสหกรณ์บาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
ที่อยู่ : 124 หมู่ที่ 4 ถนนนราธิวาส - บ้านทอน ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส 96000
โทรศัพท์ : 0 7356 5167

- 29) นิคมสหกรณ์พนา จังหวัดอำนาจเจริญ
ที่อยู่ : 214 หมู่ที่ ตำบลนาหว้า อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ 37110
โทรศัพท์ : 0 4546 5215
- 30) นิคมสหกรณ์ดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร
ที่อยู่ : 268 หมู่ที่ 7 ตำบลดอนตาล อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร 49120
โทรศัพท์ : 0 4268 9489
- 31) นิคมสหกรณ์ดงเย็น จังหวัดมุกดาหาร
ที่อยู่ : 73 หมู่ที่ 11 ตำบลคำอาฮวน อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร 49000
โทรศัพท์ : 0 4262 0887
- 32) นิคมสหกรณ์ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
ที่อยู่ : 2/2 หมู่ที่ 3 ตำบลหนองจอก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี 76130
โทรศัพท์ : 0 3270 6569
- 33) นิคมสหกรณ์ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
ที่อยู่ : 79 หมู่ที่ 10 ตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี 76130
โทรศัพท์ : 0 3246 1200
- 34) นิคมสหกรณ์ทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
ที่อยู่ : 8/2 หมู่ที่ 1 ตำบล สหกรณ์นิคม อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี 71180
โทรศัพท์ : 0 3468 5045
- 35) นิคมสหกรณ์บ้านไร่ จังหวัดสมุทรสาคร
ที่อยู่ : 130/3 หมู่ที่ 4 ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000
โทรศัพท์ : 0 3447 8403
- 36) นิคมสหกรณ์โคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร
ที่อยู่ : 23 หมู่ที่ 9 ตำบลโคกขาม อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 74000
โทรศัพท์ : 0 3485 7509

4. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต

กิจการที่ขอใช้ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ ดำเนินถึงประโยชน์ของนิคมสหกรณ์ สมาชิกนิคมสหกรณ์ และประโยชน์ของส่วนรวม ยุทธศาสตร์ของประเทศ และตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ชุมชน ประเพณี วัฒนธรรม อาชีพเกษตรกร และอื่น ๆ

5. ขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาต

5.1 ผู้ขออนุญาตตามข้อ 32 ตามระเบียบกรมสหกรณ์ว่าด้วยการบริหารจัดการนิคมสหกรณ์ พ.ศ. 2561 ยื่นคำขอใช้ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ ประกอบด้วยแบบคำขออนุญาตตามระเบียบกรมสหกรณ์ว่าด้วยการบริหารจัดการนิคมสหกรณ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 และเอกสารประกอบเกี่ยวกับการขอใช้ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ ตามแต่กรณี

5.2 นิคมสหกรณ์ตรวจสอบคำขอและเอกสารหลักฐานประกอบคำขอใช้ที่ดิน

5.3 นิคมสหกรณ์ตรวจสอบพื้นที่ ระวังที่ดิน และวิเคราะห์การขอใช้ที่ดิน

5.4 เสนอความเห็นสหกรณ์จังหวัด

5.5 เสนอคณะกรรมการพิจารณาถ่วงดุลการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ ระดับจังหวัด

5.6 นิคมสหกรณ์รวบรวมคำขอและเอกสารประกอบคำขอ และความเห็นของคณะกรรมการพิจารณากลับกรองการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ ระดับจังหวัด เสนอสหกรณ์จังหวัด เพื่อให้ความเห็นในการขออนุญาต และเสนอกรมส่งเสริมสหกรณ์

5.7 กรมส่งเสริมสหกรณ์รับคำขอและเอกสารประกอบคำขอ และกองพัฒนาระบบสนับสนุนการสหกรณ์ดำเนินการพิจารณา และวิเคราะห์ ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

5.8 เสนอคณะกรรมการพิจารณาการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ระดับกรม เพื่อพิจารณากลับกรองการขออนุญาต

5.9 เสนออธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เพื่อพิจารณาอนุญาต/ไม่อนุญาต

5.10 ส่งคืนคำอนุญาตให้จังหวัด เพื่อแจ้งให้นิคมสหกรณ์แจ้งผู้ขออนุญาตต่อไป ประกอบด้วย 1) หนังสือแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัด 2) หนังสือแจ้งผู้ขออนุญาต และ 3) หนังสือสัญญาการอนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์

5.11 ให้นิคมสหกรณ์ส่งหนังสืออนุญาต/ไม่อนุญาตให้ผู้ขออนุญาตต่อไป ทั้งนี้ กรณีมีการเก็บเงินค่าบำรุงนิคมสหกรณ์ ให้นิคมสหกรณ์แจ้งผู้ขออนุญาต และจ่ายกับนิคมสหกรณ์ในวันที่รับหนังสือสัญญาอนุญาตฯ

5.12 ติดตามการใช้ที่ดินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ขอใช้ และการขอต่อการอนุญาตใช้ที่ดิน ให้แจ้งก่อนครบกำหนด ภายใน 90 วัน

ทั้งนี้ กรอบเวลาการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ระยะเวลาในการดำเนินการขอใช้ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ รวม 159 วันทำการ

ขั้นตอนการขออนุญาตใช้ที่ดิน ภายในเขตนิคมสหกรณ์

1. ผู้ขออนุญาต

- บุคคลธรรมดา
- นิติบุคคล
- ส่วนราชการ

2. เอกสารประกอบคำขอ

- แบบคำขออนุญาตใช้ที่ดิน
- สำเนาบัตรประชาชนหรือสำเนาทะเบียนบ้าน
- สำเนาเอกสารสิทธิ์เกี่ยวกับที่ดิน
- แผนงานและวัตถุประสงค์ในการขอใช้ที่ดิน
- รายงานการประชุมประชาคม
- สำเนาหนังสือรับรอง นิติบุคคล (แล้วแต่กรณี)
- หนังสือแสดงการมอบอำนาจ (แล้วแต่กรณี)
- รายงานการประชุมเกี่ยวข้องกับการขออนุญาต
- เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาต

3. นิคมสหกรณ์ตรวจสอบ

- แบบคำขออนุญาตและเอกสารประกอบ
- ตรวจสอบที่ดิน
- ความเหมาะสมวัตถุประสงค์
- กฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง

4. ผอ.นิคมสหกรณ์ตรวจสอบให้ความเห็น

- เสนอเอกสารทั้งหมดให้สหกรณ์จังหวัด
เสนอความเห็นในแบบคำขอ

5. คณะกรรมการระดับจังหวัด

จัดประชุมเพื่อพิจารณากลับกรอง

ไม่เห็นชอบ

เห็นชอบ

กรณีเอกสารไม่ครบถ้วนหรือขอเอกสารเพิ่มเติม
ให้ผู้ขอดำเนินการรวบรวมเอกสารให้ครบถ้วนแล้ว
ดำเนินการส่งให้นิคมสหกรณ์ตรวจสอบ ตามข้อ 3

6. กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณา

(กองพัฒนาระบบสนับสนุนการสหกรณ์
กลุ่มจัดที่ดินนิคมสหกรณ์)

- ตรวจสอบคำขอและเอกสาร
- พิจารณาเหตุผล ความจำเป็น
- วิเคราะห์ และประสานงาน
- พิจารณาตามหลักเกณฑ์ความเหมาะสม
- พิจารณาการเก็บเงินค่าบำรุงสหกรณ์

7. คณะกรรมการระดับกรม

ประชุมเพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์
และเหตุผลการพิจารณาอนุญาต

*** หากการพิจารณาระงับให้มีการ
เพิ่มเติมข้อมูลและดำเนินการให้ถูก
ต้องตามกฎหมายและระเบียบให้ผู้
ขออนุญาตเพิ่มเติมเอกสารให้ครบ
ถ้วนและดำเนินการส่งให้สหกรณ์
จังหวัดตรวจสอบข้อเท็จจริงอีกครั้ง
เพื่อนำเข้ากระบวนการพิจารณา
คำขออนุญาตอีกครั้ง

8. อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ พิจารณาอนุญาต

กรมส่งเสริมสหกรณ์ แจ้งผลการพิจารณา

ต่อผู้ขออนุญาตประกอบด้วย

- 1. ใบแจ้งผลการขออนุญาต
- 2. หนังสือสัญญาการอนุญาตใช้ที่ดิน

หมายเหตุ

1. กรณีมีการจัดเก็บค่าบำรุงนิคมสหกรณ์
ให้ชำระในวันรับหนังสือสัญญากับนิคมสหกรณ์
2. ติดตามการใช้ที่ดินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
และแจ้งผู้ขอใช้ก่อนครบกำหนด ภายใน 90 วัน

6. แบบฟอร์มคำขออนุญาต

แบบคำขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ ประกอบด้วย

6.1 แบบคำขออนุญาตใช้ที่ดินภายในเขตนิคมสหกรณ์

- 1) สำหรับบุคคลธรรมดา ใช้แบบ กส. 1/1
- 2) สำหรับนิติบุคคลซึ่งไม่ใช่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ใช้แบบ กส. 1/2
- 3) สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ใช้แบบ กส. 1/3

6.2 แบบคำขออนุญาตเข้าหาประโยชน์ภายในเขตนิคมสหกรณ์

- 1) สำหรับบุคคลธรรมดา ใช้แบบ กส. 2/1
- 2) สำหรับนิติบุคคลซึ่งไม่ใช่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ใช้แบบ กส. 2/2
- 3) สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ใช้แบบ กส. 2/3

6.3 แบบคำขออนุญาตทำการอย่างอื่น นอกจากทำการเกษตร หรือเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ที่ดินที่ได้รับเอกสารสิทธิ์ในเขตนิคมสหกรณ์

- 1) สำหรับบุคคลธรรมดา ใช้แบบ กส. 3/1
- 2) สำหรับนิติบุคคลซึ่งไม่ใช่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ใช้แบบ กส. 3/2
- 3) สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ใช้แบบ กส. 3/3

7. เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา

7.1 การขออนุญาตใช้ที่ดินภายในเขตนิคมสหกรณ์

- 1) คำขออนุญาตฯ พร้อมระบุวัตถุประสงค์การขออนุญาตที่ชัดเจน
- 2) รายละเอียดของแผนงานโครงการ หรือกิจการที่ขอใช้ที่ดินภายในเขตนิคมสหกรณ์ ได้แก่ เนื้อที่ กิจกรรม วิธีการ แผนดำเนินงาน และแผนงบประมาณ เป็นต้น
- 3) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน
- 4) หนังสือบริคณห์สนธิที่เป็นนิติบุคคล หรือใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท หรือนิติบุคคลอื่น
- 5) หนังสือมอบอำนาจติดอากรแสตมป์ครบถ้วน
- 6) หนังสือรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการขอใช้ที่ดิน
- 7) หลักฐานการประเมินเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ต่อชุมชน ประเพณี วัฒนธรรม อาชีพ ทางการเกษตร และอื่นๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- 8) หลักฐานการประชาคมของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการหรือกิจการที่ขอใช้ (โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นิคมสหกรณ์ และบุคคลได้รับผลกระทบกับโครงการเข้าร่วมประชุมพร้อมลงลายมือชื่อ และให้ความเห็นจากโครงการ)
- 9) ราคาประเมินที่ดินที่ขออนุญาตฯ จากกรมธนารักษ์ ณ วันทำการยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินภายในเขตนิคมสหกรณ์
- 10) ผังแปลงที่ดินที่ขออนุญาต ระวังแผนผังที่ พร้อมระบุผู้ครอบครองข้างเคียง
- 11) ผังแปลงพอสังเขประบุตำแหน่งที่ดิน โดยระบุทางเข้า - ออก ให้ชัดเจน
- 12) ภาพถ่ายสภาพพื้นที่จริงที่ขออนุญาต หรือสิ่งก่อสร้าง ภาพถ่ายพื้นที่ข้างเคียง และภาพถ่ายทางอากาศ ณ วันที่ยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินภายในเขตนิคมสหกรณ์
- 13) แผนผังแสดงรายละเอียดสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ในบริเวณพื้นที่ขออนุญาต

14) สำเนารายงานการประชุมที่ลงมติในการขอใช้ประโยชน์ภายในที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ และมอบอำนาจให้ผู้แทนที่มีอำนาจกระทำการ ในกรณีที่ เป็นสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

15) เอกสารอื่น ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน (ถ้ามี)

7.2 การขออนุญาตเข้าหาประโยชน์ภายในเขตนิคมสหกรณ์

1) คำขออนุญาตฯ พร้อมระบุวัตถุประสงค์การขออนุญาตที่ชัดเจน
2) รายละเอียดของแผนงานโครงการ หรือกิจการที่เข้าหาประโยชน์ภายในเขตนิคมสหกรณ์ ได้แก่ เนื้อที่ กิจกรรม วิธีการ แผนดำเนินงาน และแผนงบประมาณ เป็นต้น

3) แผนที่สังเขปแสดงบริเวณพื้นที่ที่ขออนุญาต

4) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน

5) หนังสือบริคณห์สนธิที่เป็นนิติบุคคลหรือใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท หรือนิติบุคคลอื่น

6) หนังสือมอบอำนาจติดอากรแสตมป์ครบถ้วน

7) รายงานการประชุมที่ลงมติในการขออนุญาตเข้าหาประโยชน์ภายในเขตนิคมสหกรณ์ กรณีสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

8) สำเนาประกาศผลการประมูลการขออนุญาตเข้าหาประโยชน์จากทรัพยากร ภายในพื้นที่นิคมสหกรณ์

9) หนังสือรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการขอใช้ที่ดิน

10) หลักฐานการประเมินเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ต่อชุมชน ประเพณี วัฒนธรรม อาชีพ ทางการเกษตร และอื่นๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

11) หลักฐานการประชาคมของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการหรือกิจการที่ขอเข้าหาประโยชน์ (โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นิคมสหกรณ์ และบุคคลได้รับผลกระทบกับโครงการเข้าร่วมประชุมพร้อมลงลายมือชื่อ และให้ความเห็นจากโครงการ)

12) ผังแปลงที่ดินที่ขออนุญาต ระวังแผนที่ พร้อมระบุผู้ครอบครองข้างเคียง

13) ภาพถ่ายสภาพพื้นที่จริงที่ขออนุญาต หรือสิ่งก่อสร้าง ภาพถ่ายพื้นที่ข้างเคียง และภาพถ่ายทางอากาศ ณ วันที่ยื่นคำขออนุญาตเข้าหาประโยชน์ภายในเขตนิคมสหกรณ์

14) ผังแปลงพอสั่งขุดระบุตำแหน่งที่ดิน โดยระบุทางเข้า - ออก ให้ชัดเจน

15) เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ตามที่ขออนุญาตใช้ทรัพยากรอื่น ๆ (แล้วแต่กรณี)

7.3 การขออนุญาตทำการอย่างอื่น นอกจากทำการเกษตร หรือเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ ที่ดินที่ได้รับเอกสารสิทธิ์ในเขตนิคมสหกรณ์

1) คำขออนุญาตฯ พร้อมระบุวัตถุประสงค์การขออนุญาตที่ชัดเจน

2) รายละเอียดของแผนงานโครงการหรือกิจการเพื่อการอย่างอื่น นอกจากทำการเกษตร หรือเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ที่ดินภายในเขตนิคมสหกรณ์ ได้แก่ เนื้อที่ กิจกรรม วิธีการ แผนดำเนินงาน และแผนงบประมาณ เป็นต้น

3) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน

4) สำเนาหนังสือแสดงเอกสารสิทธิ์ในที่ดินที่ขออนุญาต

5) หนังสือบริคณห์สนธิที่เป็นนิติบุคคล หรือใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท หรือนิติบุคคลอื่น

6) หนังสือมอบอำนาจติดอากรแสตมป์ครบถ้วน

- 7) หนังสือรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการขอใช้ที่ดิน
- 8) หลักฐานการประเมินเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ต่อชุมชน ประเพณี วัฒนธรรม อาชีพ ทางการเกษตร และอื่น ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- 9) หลักฐานการประชาคมของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการหรือกิจการที่ขอใช้ (โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นิคมสหกรณ์ และบุคคลได้รับผลกระทบกับโครงการเข้าร่วมประชุมพร้อมลงลายมือชื่อ และให้ความเห็นจากโครงการ)
- 10) ราคาประเมินที่ดินที่ขออนุญาตฯ จากกรมธนารักษ์ ณ วันทำการยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดิน ในเขตนิคมสหกรณ์
- 11) ผังแปลงที่ดินที่ขออนุญาต ระวังแผนที่ พร้อมระบุผู้ครอบครองข้างเคียง
- 12) ภาพถ่ายสภาพพื้นที่จริงที่ขออนุญาต หรือสิ่งก่อสร้าง ภาพถ่ายพื้นที่ข้างเคียง และภาพถ่ายทางอากาศ ณ วันที่ยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์
- 13) ผังแปลงพอสั่งเซประบุตำแหน่งที่ดิน โดยระบุทางเข้า - ออก ให้ชัดเจน
- 14) ผังผังแสดงรายละเอียดสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ในบริเวณพื้นที่ขออนุญาต
- 15) สำเนารายงานการประชุมที่ลงมติในการขอใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตนิคมสหกรณ์ และมอบอำนาจให้ผู้แทนที่มีอำนาจกระทำการ ในกรณีที่เป็นสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น
- 16) เอกสารอื่น ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน (ถ้ามี)

13

พื้นที่การรถไฟ
แห่งประเทศไทย

• การรถไฟแห่งประเทศไทย

พื้นที่การรถไฟแห่งประเทศไทย

- การรถไฟแห่งประเทศไทย -

การรถไฟแห่งประเทศไทยกำหนดให้ส่วนราชการสามารถขอใช้พื้นที่ได้สำหรับการสร้างถนน คู คลอง ปรับภูมิทัศน์ลานกีฬา คลองส่งน้ำเพื่อการเกษตร มีรายละเอียดและขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 พระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2494
- 1.2 อนุมัติหลักการในการอนุญาตให้หน่วยงานราชการและหน่วยงานของรัฐใช้ที่ดินของการรถไฟฯ โดยรองผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย (รวก.2) รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย (ผวก.) ลงวันที่ 2 เมษายน 2550 ท้ายหนังสือฝ่ายบริหารทรัพย์สิน เลขที่ บส./พส.2/038/2550 ลงวันที่ 23 มีนาคม 2550
- 1.3 อนุมัติค่าธรรมเนียมการใช้สิทธิเหนือพื้นดิน โดย ผวก. ลงวันที่ 16 กรกฎาคม 2563 ท้ายหนังสือฝ่ายบริหารทรัพย์สิน เลขที่ รพ.บส.1000/1222/2563 ลงวันที่ 9 กรกฎาคม 2563
- 1.4 หลักเกณฑ์การพิจารณาลดทางตัดผ่านและอนุญาตเฉพาะรายระหว่างทางรถไฟกับทางรถยนต์ พ.ศ. 2559

2. ผู้มีอำนาจอนุมัติ

ผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย

3. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

การรถไฟแห่งประเทศไทย สำหรับส่วนกลาง หรือเขตและแขวงบำรุงทางในส่วนภูมิภาคตามตาราง หน่วยงานรับผิดชอบของการรถไฟแห่งประเทศไทย

ชื่อหน่วยงาน	ชื่อหน่วยงาน	ตัวย่อ	ชื่อหน่วยงาน	ตัวย่อ	เบอร์โทรศัพท์	
ศูนย์บำรุงทางภาคกลาง	กองบำรุงทางเขตกรุงเทพ 0 2220 4470	วข.กท.	แขวงบำรุงทางกรุงเทพ	สบท.กท.	0 2220 4457	
			แขวงบำรุงทางบางซื่อ	สบท.บช.	08 3155 7934	
			แขวงบำรุงทางนครปฐม	สบท.คธ.	0 3427 2212	
	กองบำรุงทางเขตฉะเชิงเทรา 086 375 4653	วข.ฉท.	แขวงบำรุงทางฉะเชิงเทรา	สบท.ฉท.	086 610 7732	
			แขวงบำรุงทางปราจีน	สบท.ปจ.	0 3721 1357	
			แขวงบำรุงทางวัฒนานคร	สบท.วค.	08 1862 0174/ 0 3726 1217	
			แขวงบำรุงทางศรีราชา	สบท.ศช.	097 031 5999/ 0 3832 3897	
	กองบำรุงทางเขต			แขวงบำรุงทางกาญจนบุรี	สบท.กญ.	0 3451 2994

ชื่อหน่วยงาน	ชื่อหน่วยงาน	ตัวย่อ	ชื่อหน่วยงาน	ตัวย่อ	เบอร์โทรศัพท์
	หัวหิน 0 3251 1076	วข.ทท.	แขวงบำรุงทาง เพชรบุรี	สบท.พบ.	0 3242 7107
			แขวงบำรุงทาง วังคังพง	สบท. วพ.	0 3282 5829
ศูนย์บำรุงทาง ภาคเหนือ	กองบำรุงทาง เขตนครสวรรค์ 0 5632 6782	วข.นว.	แขวงบำรุงทาง อยุธยา	สบท. อย.	0 3522 4661
			แขวงบำรุงทาง ลพบุรี	สบท.ลป.	0 3641 2408
			แขวงบำรุงทาง นครสวรรค์	สบท. นว.	0 5638 6650
			แขวงบำรุงทาง พิษณุโลก	สบท.พล.	0 5525 1440
	กองบำรุงทาง เขตลำปาง 0 5422 5086	วข.ลป.	แขวงบำรุงทาง อุตรดิตถ์	สบท.อด.	0 5544 2487
			แขวงบำรุงทาง เด่นชัย	สบท. ดช.	0 5461 3212
			แขวงบำรุงทาง ลำปาง	สบท. ลป.	0 5421 8147
			แขวงบำรุงทาง ลำพูน	สบท.ลพ.	0 5352 5680
ศูนย์บำรุงทาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กองบำรุงทาง เขตสุรินทร์ 089 036 7942	วข.สร.	แขวงบำรุงทาง แก่งคอย	สบท. กค.	06 5787 9262
			แขวงบำรุงทาง นครราชสีมา	สบท.รส.	098 512 0499
			แขวงบำรุงทาง ลำปลายมาศ	สบท.ลำ.	081 999 0065
			แขวงบำรุงทาง ศรีสะเกษ	สบท.เก.	08 1877 5258
	กองบำรุงทาง เขตขอนแก่น 08 1346 7650	วข.ขอ.	แขวงบำรุงทาง ถ่านทรายธง	สบท.ลา.	098 103 5116
			แขวงบำรุงทาง บัวใหญ่	สบท. วญ.	081 262 1437
			แขวงบำรุงทาง ขอนแก่น	สบท.ขอ.	043 221 754
			แขวงบำรุงทาง อุดรธานี	สบท.รด.	094 893 5645

ชื่อหน่วยงาน	ชื่อหน่วยงาน	ตัวย่อ	ชื่อหน่วยงาน	ตัวย่อ	เบอร์โทรศัพท์
ศูนย์บำรุงทางภาคใต้	กองบำรุงทางเขตทุ่งสง 0 7541 1218	วบข.ทส.	แขวงบำรุงทางบ้านกรูด	สบท.กร.	0 3269 5005
			แขวงบำรุงทางชุมพร	สบท.ชพ.	0 7750 3098
			แขวงบำรุงทางบ้านส้อง	สบท.สอ.	0 7736 1849
			แขวงบำรุงทางทุ่งสง	สบท.ทส.	0 7542 3379
	กองบำรุงทางเขตหาดใหญ่ 0 7424 4362	วบข.หใ.	แขวงบำรุงทางเขาชุมทอง	สบท.ชท.	0 7544 9054
			แขวงบำรุงทางหาดใหญ่	สบท.หใ.	0 7424 4174
			แขวงบำรุงทางเทพา	สบท.เท.	0 7437 6349
			แขวงบำรุงทางตันหยงมัส	สบท.ยม.	0 7367 1286
ศูนย์อาคารและสถานที่	กองบำรุงอาคารสถานที่กรุงเทพ 0 2220 4463	กบข.กท	งานสถานที่กรุงเทพ	สสถ.กท.	0 2220 4464
			งานสถานที่บางซื่อ	สสถ.บช.	0 2621 8701 ต่อ 821 5572

4. แบบฟอร์มคำขออนุญาต

- (หนังสือขออนุญาตจากหน่วยงาน)

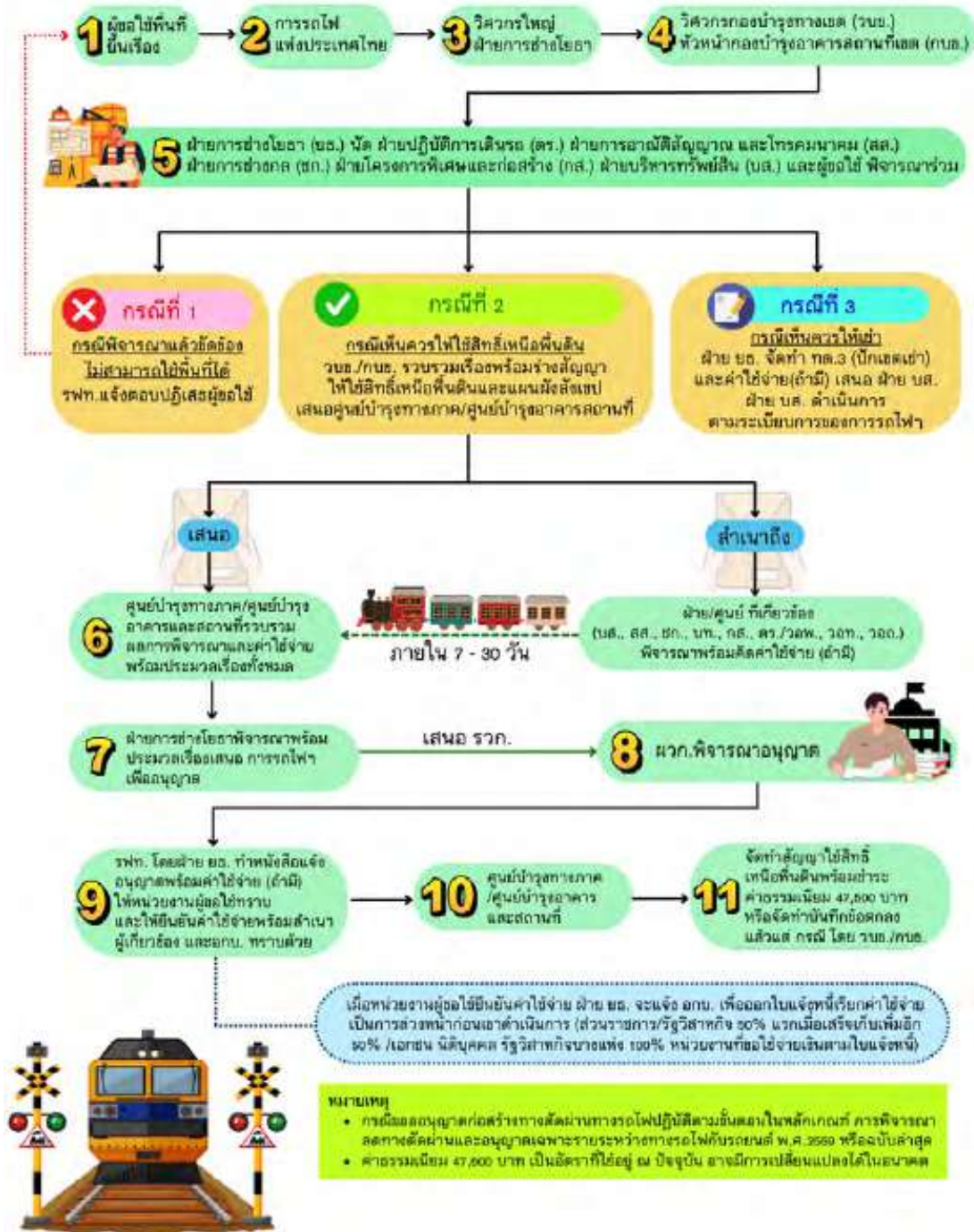
5. เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา

- 5.1 แผนผังการใช้ประโยชน์
- 5.2 รูปแบบก่อสร้างและรายละเอียดงานก่อสร้าง

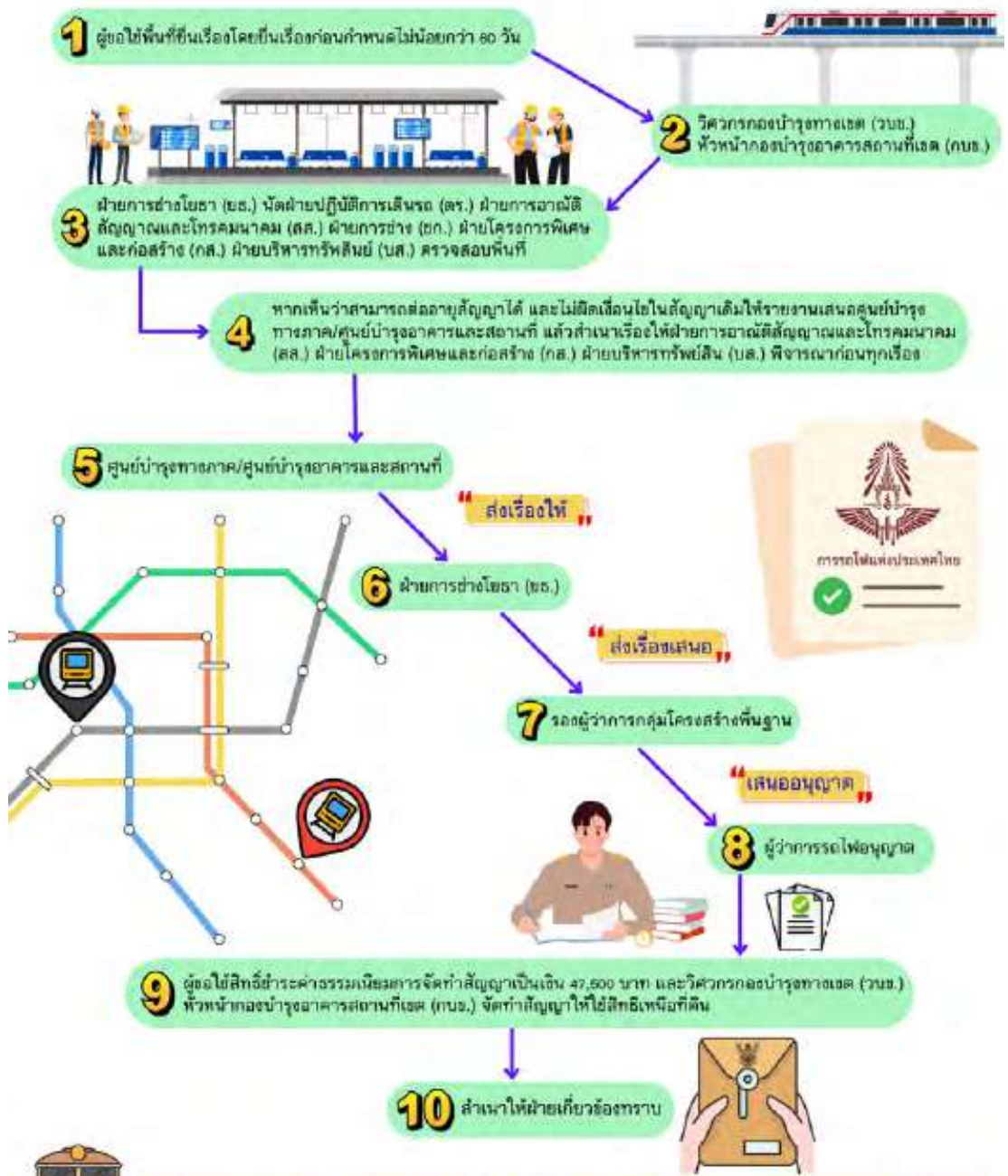
6. ขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาต

ขั้นตอนการขอใช้ประโยชน์ในที่ดิน ของการรถไฟแห่งประเทศไทย

ขั้นตอนการต่ออายุสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิ์เหนือพื้นที่

หมายเหตุ : ค่าธรรมเนียม 47,500 บาท เป็นอัตราที่ใช้อยู่ ณ ปัจจุบัน อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต

14

**การขออนุญาตขุดเจาะน้ำ
บาดาลและการใช้น้ำบาดาล**
• กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

การขออนุญาตขุดเจาะน้ำบาดาล และการใช้น้ำบาดาล - กรมทรัพยากรน้ำบาดาล -

1. ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติน้ำบาดาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติน้ำบาดาล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2546 (มาตรา 16)
- 1.2 คำสั่งกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ที่ 103/2554 ลงวันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2554 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่ (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)
- 1.3 คำสั่งกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ที่ 104/2554 ลงวันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2554 เรื่อง มอบหมายให้เป็นผู้ออกใบอนุญาตแทนอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)
- 1.4 คำสั่งกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ที่ 105/2554 ลงวันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2554 เรื่อง มอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)
- 1.5 กฎกระทรวงกำหนดประเภทการใช้น้ำบาดาลและการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำบาดาล พ.ศ. 2556
- 1.6 ระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาออกใบอนุญาตและต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการน้ำบาดาล พ.ศ. 2560
- 1.7 คำสั่งกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ที่ 11/2560 ลงวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2560 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่ และมอบหมายให้เป็นผู้ออกใบอนุญาตและมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด)
- 1.8 คำสั่งกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ที่ 12/2560 ลงวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2560 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่ และมอบหมายให้เป็นผู้ออกใบอนุญาตและมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดนครราชสีมา)
- 1.9 คำสั่งกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ที่ 13/2560 ลงวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2560 เรื่อง แต่งตั้งพนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่ และมอบหมายให้เป็นผู้ออกใบอนุญาตและมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล (สำนักควบคุมกิจการน้ำบาดาล)
- 1.10 คำสั่งกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ที่ 14/2560 ลงวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2560 เรื่อง แก้ไขคำสั่งแต่งตั้งพนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่ และมอบหมายให้เป็นผู้ออกใบอนุญาต และมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

2. ผู้มีอำนาจอนุมัติ

อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลมอบหมาย ตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 ซึ่งอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลได้มอบหมาย ดังนี้

- 2.1 ในเขตน้ำบาดาลกรุงเทพมหานคร มอบหมายให้ผู้อำนวยการสำนักควบคุมกิจการน้ำบาดาลเป็นผู้ออกใบอนุญาต

2.2 ในเขตน้ำบาดาลจังหวัดอื่น มอบหมายให้ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เป็นผู้ออกใบอนุญาต ยกเว้น 3 จังหวัด ถ้าย้อนภารกิจ ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดนครราชสีมา ได้มอบหมายให้นายกเทศมนตรี หรือนายองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ออกใบอนุญาต ตามขนาดบ่อน้ำบาดาลและปริมาณน้ำบาดาลที่กำหนด

3. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

- 3.1 กรุงเทพมหานครให้ยื่นคำขอที่สำนักควบคุมกิจการน้ำบาดาล กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- 3.2 จังหวัดขอนแก่น จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดนครราชสีมา ให้ยื่นคำขอที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หรือเทศบาลที่อยู่ในพื้นที่
- 3.3 พื้นที่จังหวัดอื่น ๆ ให้ยื่นคำขอที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนั้น

4. ขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาต

ขั้นตอนการขออนุญาต ขุดเจาะน้ำบาดาลและการใช้น้ำบาดาล

เอกสารประกอบการยื่นคำขอ (1)

1. สำเนาหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน หรือหนังสือยินยอมให้ใช้ที่ดิน
2. หนังสือมอบอำนาจและสำเนาบัตรประชาชนของผู้มอบอำนาจ (กรณีผู้ขออนุญาตไม่มายื่นด้วยตนเอง พร้อมติดอากรแสตมป์ 30 บาท)
3. หนังสือใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (กรณีโรงงานอุตสาหกรรม)
4. หนังสือรับรองนิติบุคคล (กรณีผู้ขออนุญาตฯ เป็นนิติบุคคล)

สถานที่ติดต่อขออนุญาต (2)

- กรุงเทพมหานคร** ติดต่อกับ สำนักควบคุมกิจการน้ำบาดาล กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- จังหวัดขอนแก่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดนครราชสีมา** ติดต่อกับ อบต. หรือเทศบาลที่จะขุดเจาะน้ำบาดาล
- พื้นที่จังหวัดอื่น ๆ** : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนั้น

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขุดเจาะน้ำบาดาลและใบอนุญาตใช้น้ำบาดาลคิดตามขนาดบ่อ (3)

ขนาดบ่อวงและบ่อน้ำบาดาล (นิ้ว)	อัตราค่าธรรมเนียมต่อบับ (บาท)
2 - 3 นิ้ว	100 บาท
4 - 6 นิ้ว	500 บาท
8 นิ้วขึ้นไป	1,000 บาท

ประสงค์จะขออนุญาตใช้น้ำบาดาล ประมาณวันละ..... ลูกบาศก์เมตร

☐ เพื่ออุปโภคหรือบริโภค ☐ บ้านพักอาศัย/หมู่บ้านจัดสรร..... หลัง ☐ สถานที่ราชการ/ศาสนสถาน/มูลนิธิ ☐ อื่นๆ..... ☐ เพื่อเกษตรกรรม ☐ เพาะปลูก.....จำนวน.....ไร่ ☐ เลี้ยงสัตว์ สัตว์บก ชนิด.....จำนวน.....ตัว สัตว์น้ำ ชนิด.....จำนวน.....บ่อ บ่อเลี้ยงขนาด (กว้าง x ยาว x ลึก).....ลบ.	☐ เพื่อธุรกิจ ☐ ประเภทเหล็กแผ่นเคลือบ ☐ ประเภทยางรถยนต์ ☐ ประเภทฟอกหนัง ☐ ประเภทฟอกย้อมสิ่งทอ ☐ ประเภทอิเล็กทรอนิกส์ ☐ ประเภทห้องเย็น ☐ ประเภทกระดาษ ☐ ประเภทเครื่องดื่ม ☐ ประเภทอาหารและยา ☐ ประเภทอุตสาหกรรมที่ในกระบวนการผลิตใช้น้ำ R.O. ☐ กลุ่มโรงงาน (เขตนิคมอุตสาหกรรม) ☐ แพลต/ออฟฟิศ/อาคารชุด/หอพัก/แบบซิม/บ้านเช่า จำนวน.....หน่วย.....ห้อง ☐ โรงแรม/ศูนย์อบรมเอกชน/โรงพยาบาล/ศูนย์การค้า/ตลาด/ร้านอาหารหรือภัตตาคาร/ สถานบริการพลังงานเชื้อเพลิง/สถานบริการล้างทำความสะอาดรถยนต์/สำนักงาน/สวนสนุก/ โรงพยาบาลเอกชน/สถานพยาบาลของเอกชน/สถานศึกษาของเอกชน/สวนสัตว์/ร้านค้า/ สถานอาบอบนวด หรือสถานประกอบการอื่นในลักษณะทำนองเดียวกัน ☐ อื่นๆ.....
---	---

๔) เอกสารหรือหลักฐานประกอบคำขอรับใบอนุญาต (สำเนาหลักฐานทุกฉบับ ต้องลงลายมือชื่อ "รับรองสำเนาถูกต้อง")

บุคคลธรรมดา	นิติบุคคล
☐ (๑) สำเนาหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน หรือหนังสือยินยอมให้ใช้ที่ดิน เลขที่..... ☐ (๒) หนังสือมอบอำนาจและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของ ผู้มอบอำนาจ (กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตไม่สามารถมายื่นคำขอด้วยตนเองได้) ☐ (๓) สำเนาใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน เลขที่.....	☐ (๑) สำเนาหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน หรือหนังสือยินยอมให้ใช้ที่ดิน เลขที่..... ☐ (๒) หนังสือมอบอำนาจและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของ ผู้มอบอำนาจ (กรณีกรรมการผู้มีอำนาจของนิติบุคคลไม่สามารถมายื่น คำขอด้วยตนเองได้) ☐ (๓) สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลจาก กระทรวงพาณิชย์ เลขที่..... ☐ (๔) สำเนาใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน เลขที่.....
สำหรับสำเนาเอกสารหรือหลักฐานประกอบคำขอรับใบอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารเอง โดยให้ผู้ยื่นคำขอเป็น ผู้รับรองสำเนาถูกต้องของเอกสารดังกล่าว	

ข้าพเจ้ายินยอมให้ผู้รับคำขอเข้าถึงข้อมูลเอกสารหรือหลักฐานที่ยื่นประกอบคำขอรับใบอนุญาตของข้าพเจ้าได้
 ขอรับรองว่าเอกสารหรือหลักฐานและข้อความดังกล่าวข้างต้นนี้ถูกต้องและเป็นความจริงทุกประการ

(ลายมือชื่อ).....ผู้ขอรับใบอนุญาต/ผู้รับมอบอำนาจ
 (.....)
 วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

**เฉพาะเจ้าหน้าที่
 บันทึกสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอ**

- ได้ตรวจสอบคำขอและเอกสารหรือหลักฐานประกอบคำขอ และได้ออกใบรับคำขอแก่ผู้ยื่นคำขอ พร้อมรับชำระค่าธรรมเนียมแล้ว
- ความเห็นของเจ้าหน้าที่.....

(ลายมือชื่อ)..... เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอ
 (.....)
 ตำแหน่ง .....

บันทึกสำหรับพนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่

ได้ลงทะเบียนเป็นคำขอที่..... ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

(ลายมือชื่อ).....
 (.....)

พนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่เขตน้ำบาดาลจังหวัด.....

6. เอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา

- 6.1 สำเนาหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิครอบครองในที่ดินหรือหนังสือยินยอมให้ใช้ที่ดิน
- 6.2 หนังสือมอบอำนาจและสำเนาบัตรประชาชนของผู้มอบอำนาจ (กรณีผู้ขอรับอนุญาตไม่มายื่นด้วยตนเอง พร้อมติดอากรแสตมป์ 30 บาท)
- 6.3 หนังสือใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (กรณีโรงงานอุตสาหกรรม)
- 6.4 หนังสือรับรองนิติบุคคล (กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตฯ เป็นนิติบุคคล)

คำถาม/คำตอบ Q&A

1. การเจาะบ่อน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ต้องขออนุญาตหรือไม่

ตอบ การเจาะน้ำบาดาลและการใช้น้ำบาดาลนั้น มีกฎหมายที่ใช้ในการควบคุม กำกับ ดูแล คือ พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติน้ำบาดาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติน้ำบาดาล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2546 และตามกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดให้ผู้ที่มีความประสงค์จะเจาะน้ำบาดาลและใช้น้ำบาดาลเพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภคทั่วไป หรือเพื่อการเกษตรกรรมหรือเพื่อใช้ในภาคอุตสาหกรรม จะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตเจาะน้ำบาดาลและใบอนุญาตใช้น้ำบาดาล ต่อพนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่ในเขตน้ำบาดาลจังหวัดนั้น ๆ ให้ถูกต้อง โดยต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลมอบหมายก่อน จึงจะเจาะน้ำบาดาล หรือใช้น้ำบาดาลได้ หากฝ่าฝืนจะมีความผิดต่อระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และจะริบเครื่องมือเครื่องใช้ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่ได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์กระทำความผิดเสียก็ได้

2. การเจาะบ่อน้ำบาดาลของหน่วยงานท้องถิ่นจำเป็นต้องขออนุญาตเจาะน้ำบาดาลและใช้น้ำบาดาลหรือไม่

ตอบ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ใช่องค์กรของรัฐซึ่งอยู่ในข่ายที่จะได้รับการยกเว้น ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม การเจาะน้ำบาดาลหรือการใช้น้ำบาดาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตเจาะน้ำบาดาล หรือใบอนุญาตใช้น้ำบาดาล และต้องได้รับใบอนุญาตแล้วจึงจะดำเนินการต่อไปได้ ดังนั้น หากเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) กรุงเทพมหานคร (กทม.) และเมืองพัทยา ประสงค์จะเจาะน้ำบาดาลและใช้น้ำบาดาลต้องขอรับใบอนุญาตเจาะน้ำบาดาลให้ถูกต้องก่อน โดยต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาลมอบหมายก่อน จึงจะเจาะน้ำบาดาลหรือใช้น้ำบาดาลได้ หากฝ่าฝืนจะมีความผิดตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

3. ผู้ใดสามารถขออนุญาตเจาะน้ำบาดาลและใช้น้ำบาดาลได้ และมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาออกใบอนุญาตอย่างไร

ตอบ ผู้ขอรับใบอนุญาตเจาะน้ำบาดาลและใช้น้ำบาดาลต้องเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล และต้องเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน หรือได้รับความยินยอมจากผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง จึงจะสามารถขอรับใบอนุญาตเจาะน้ำบาดาลและใช้น้ำบาดาลได้ โดยผู้ออกใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดประเภทการใช้น้ำบาดาลและการขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำบาดาล พ.ศ. 2556 และระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการพิจารณาออกใบอนุญาตและต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการน้ำบาดาล พ.ศ. 2560

4. สามารถติดต่อขอรับใบอนุญาตได้ที่ใด

ตอบ 1. กรุงเทพมหานคร ติดต่อที่ สำนักควบคุมกิจการน้ำบาดาล กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

2. จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดนครราชสีมา ติดต่อที่ เทศบาล/อบต. ที่จะเจาะน้ำบาดาล หรือที่บ่อน้ำบาดาลนั้นตั้งอยู่ (กรณีเทศบาล/อบต. ประสงค์จะเจาะและใช้น้ำบาดาลให้ติดต่อ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดทั้งจังหวัดนี้ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ)

3. พื้นที่อื่น ๆ ติดต่อที่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

5. ปัจจุบันอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเจาะน้ำบาดาลและใบอนุญาตใช้น้ำบาดาล ฉบับละเท่าไร

ตอบ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเจาะน้ำบาดาลและใบอนุญาตใช้น้ำบาดาลจะคิดตามขนาดบ่อ คือ

1. บ่อวง และบ่อน้ำบาดาลขนาดเล็ก (2 นิ้ว และ 3 นิ้ว) เก็บค่าธรรมเนียม ฉบับละ 100 บาท

2. บ่อน้ำบาดาลขนาดกลาง (4 นิ้ว 5 นิ้ว และ 6 นิ้ว) เก็บค่าธรรมเนียม ฉบับละ 500 บาท

3. บ่อน้ำบาดาลขนาดใหญ่ (ตั้งแต่ 8 นิ้ว ขึ้นไป) เก็บค่าธรรมเนียม ฉบับละ 1,000 บาท

6. หากใบอนุญาตหมดอายุแล้วต้องการต่ออายุใบอนุญาต จะให้ดำเนินการอย่างไร

ตอบ ตามกฎกระทรวงกำหนดประเภทการใช้น้ำบาดาลและการขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต เกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำบาดาล พ.ศ. 2556 ข้อ 23 กำหนดว่า การต่ออายุใบอนุญาตต้องยื่นคำขอ ต่อพนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่ในเขตน้ำบาดาลนั้นก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ ดังนั้น หากใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตใช้น้ำบาดาลใหม่ ตามแบบ นบ.2 และเมื่อได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาต สิ้นอายุแล้ว จะประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าผู้ออกใบอนุญาตจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น ตามมาตรา 20 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

7. บ่อน้ำบาดาลที่เคยขออนุญาตและหมดอายุไปแล้ว แต่ไม่ได้ขอต่ออายุและไม่ดำเนินการใด ๆ ทั้งการขอยกเลิกและการอุดกลบ จะมีบทลงโทษอย่างไร

ตอบ 1. เมื่อผู้รับใบอนุญาตเลิกกิจการแต่ไม่ดำเนินการแจ้งเลิกกิจการ ถือว่าไม่ปฏิบัติตามมาตรา 26 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท ตามมาตรา 42 แห่งพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไข เพิ่มเติม

2. ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้เคยรับใบอนุญาตต้องดำเนินการอุดกลบบ่อน้ำบาดาลให้ถูกต้อง ตามกฎหมาย โดยพนักงานน้ำบาดาลประจำท้องที่แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวดำเนินการอุดกลบ บ่อน้ำบาดาล ตามมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

8. หากต้องการแจ้งเบาะแสการลักลอบเจาะน้ำบาดาลและใช้น้ำบาดาล จะต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ 1. สามารถแจ้งข้อมูลผ่านระบบรับเรื่องร้องเรียน e-Petition ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (<http://petition.mnre.go.th>)

2. สายด่วน Green Call 1310 กด 1 หรือหมายเลขโทรศัพท์ 0-2265-6223-5

3. สำนักควบคุมกิจการน้ำบาดาล กรมทรัพยากรน้ำบาดาล หมายเลขโทรศัพท์ 0-2666-7327, 0-2666-7329

15

การจัดทำรายงานการประเมินผล กระทบสิ่งแวดล้อม

- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การจัดทำรายงาน

การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม -

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 กำหนด คำนิยาม “การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า กระบวนการศึกษาและประเมินผลที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้มีการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียอื่นใดของประชาชนหรือชุมชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบดังกล่าว ผลการศึกษา เรียกว่า รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม กำหนดไว้ตามประเภทและขนาดของโครงการ ซึ่งต้องพิจารณาดำเนินการตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม จำนวน 35 ประเภทโครงการ และโครงการซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชน ในชุมชนอย่างรุนแรง จำนวน 12 ประเภทโครงการ

นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่ได้มีการประกาศเป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและรายงานการผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับป่าอนุรักษ์ เพิ่มเติม (วันที่ 13 กันยายน 2537) และกลไกการดำเนินงานด้านการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการต่าง ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2554

รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม แบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ ได้แก่

- 1) รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination : IEE)
- 2) รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA)
- 3) รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการ กิจการหรือการดำเนินการ

ที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชน ในชุมชนอย่างรุนแรง (Environmental and Health Impact Assessment : EHIA)

1.ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1.1 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.1.1 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2566 ประกาศ ณ วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2566

1.1.2 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรงซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2566 ประกาศ ณ วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2566

1.1.13 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางในการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2561

1.1.14 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง ขยายระยะเวลาการใช้บังคับ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2560 พ.ศ. 2565

1.1.15 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการ คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อำเภอหัวหิน และอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2561

1.1.16 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางในการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม บริเวณพื้นที่อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่ายาง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี และอำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2561

1.1.17 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง ขยายระยะเวลาการใช้บังคับ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่ายาง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี และอำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2561 พ.ศ. 2566

1.1.18 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการ คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่ อำเภอบางละมุง และอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2563

1.1.19 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางในการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่อำเภอบางละมุง และอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2563

1.2 กฎกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2.1 กฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ตำบลวัดเกต ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ ตำบลหนองผึ้ง ตำบลยางเนิ้ง ตำบลสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2565

1.2.2 กฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ตำบลพระธาตุผาแดง ตำบลแม่ตาว และตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2565

1.3 ประกาศสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.3.1 ประกาศสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แนวทาง การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2566 ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2566

1.3.2 ประกาศสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แนวทางการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ ลงวันที่ 21 เมษายน 2565

1.3.3 ประกาศสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แนวทางการจัดส่งรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ 5 เมษายน 2565

2. ผู้พิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

2.1 การพิจารณารายงาน EIA/EHIA กรณีการดำเนินโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการของเอกชนที่ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมาย หรือหน่วยงานของรัฐที่ไม่ต้องขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี หรือไม่ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมาย

คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.) ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ และกำหนดให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนำมาตราการตามที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในการส่งอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาต โดยให้ถือว่าเป็นเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมายในเรื่องนั้นด้วย

2.2 การพิจารณารายงาน EIA/EHIA การดำเนินโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการร่วมกับเอกชน ที่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

2.2.1 คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็น และเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

2.2.2 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณา โดยมีความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ประกอบการพิจารณา และเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

2.2.3 คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

3. สถานที่ยื่นรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

3.1 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือหน่วยงานของรัฐตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทน

3.2 กรณีโครงการเอกชนที่ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ให้ยื่นรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อหน่วยงานอนุญาตในกิจการอันเป็นสาระสำคัญสำหรับการดำเนินโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการนั้นเพิ่มเติมด้วย (ที่อยู่ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 118/1 อาคารทิปโก้ 2 ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400)

4. ขั้นตอนการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

4.1 การพิจารณารายงาน EIA/EHIA กรณีการดำเนินโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการของเอกชนที่ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมาย หรือหน่วยงานของรัฐ ที่ไม่ต้องขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี หรือไม่ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมาย

4.1.1 ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาต ศึกษาและจัดทำรายงาน EIA หรือ EHIA ในขั้นการขออนุญาตตามกฎหมาย

4.1.2 เสนอรายงานให้หน่วยงานตามข้อ 3

4.1.3 เจ้าหน้าที่ผู้พิจารณารายงาน ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด

4.1.3.1 รายงานถูกต้อง/ข้อมูลครบถ้วน ดำเนินการต่อ

4.1.3.2 รายงานไม่ถูกต้อง/ข้อมูลไม่ครบถ้วน แจ้งผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตทราบ ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงาน

4.1.3.3 เจ้าหน้าที่ผู้พิจารณารายงาน พิจารณาเสนอความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับรายงาน ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงาน

4.1.4 คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ พิจารณารายงานภายใน 45 วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงาน และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้แจ้งผลการพิจารณาโดยแบ่งเป็น 2 กรณี คือ

4.1.4.1 ให้ความเห็นชอบ เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาต นำมาตรการที่กำหนด ในรายงานไปเป็นเงื่อนไขในการอนุญาต ส่วนการเห็นชอบกรณีโครงการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง (EHIA) หน่วยงานของรัฐ ผู้รับผิดชอบโครงการหรือหน่วยงานของรัฐผู้อนุญาตโครงการ จัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนฯ ตามมาตรา 58 ของรัฐธรรมนูญฯ

4.1.4.2 ไม่ให้ความเห็นชอบ

1) แจ้งให้ผู้ดำเนินการ/ผู้ขออนุญาต แก้ไข เพิ่มเติม หรือจัดทำรายงานใหม่
2) ผู้ดำเนินการ/ผู้ขออนุญาต แก้ไข เพิ่มเติม หรือจัดทำรายงานใหม่ และเสนอ รายงานฉบับแก้ไขภายใน 180 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา

3) กรณีผู้ดำเนินการ/ผู้ขออนุญาต ไม่แก้ไข เพิ่มเติม หรือจัดทำรายงานใหม่ และเสนอภายใน 180 วัน ตามที่กำหนด ให้ถือว่าจบกระบวนการพิจารณารายงาน

4.1.5 คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ พิจารณารายงาน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงาน

4.1.5.1 ให้ความเห็นชอบ เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาต นำมาตรการที่กำหนดในรายงาน ไปเป็นเงื่อนไขในการอนุญาต

กรณีโครงการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง (EHIA) ผู้ดำเนินการ/ผู้ขออนุญาต ต้องจัดให้มีการรับฟัง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา 58 ของรัฐธรรมนูญฯ

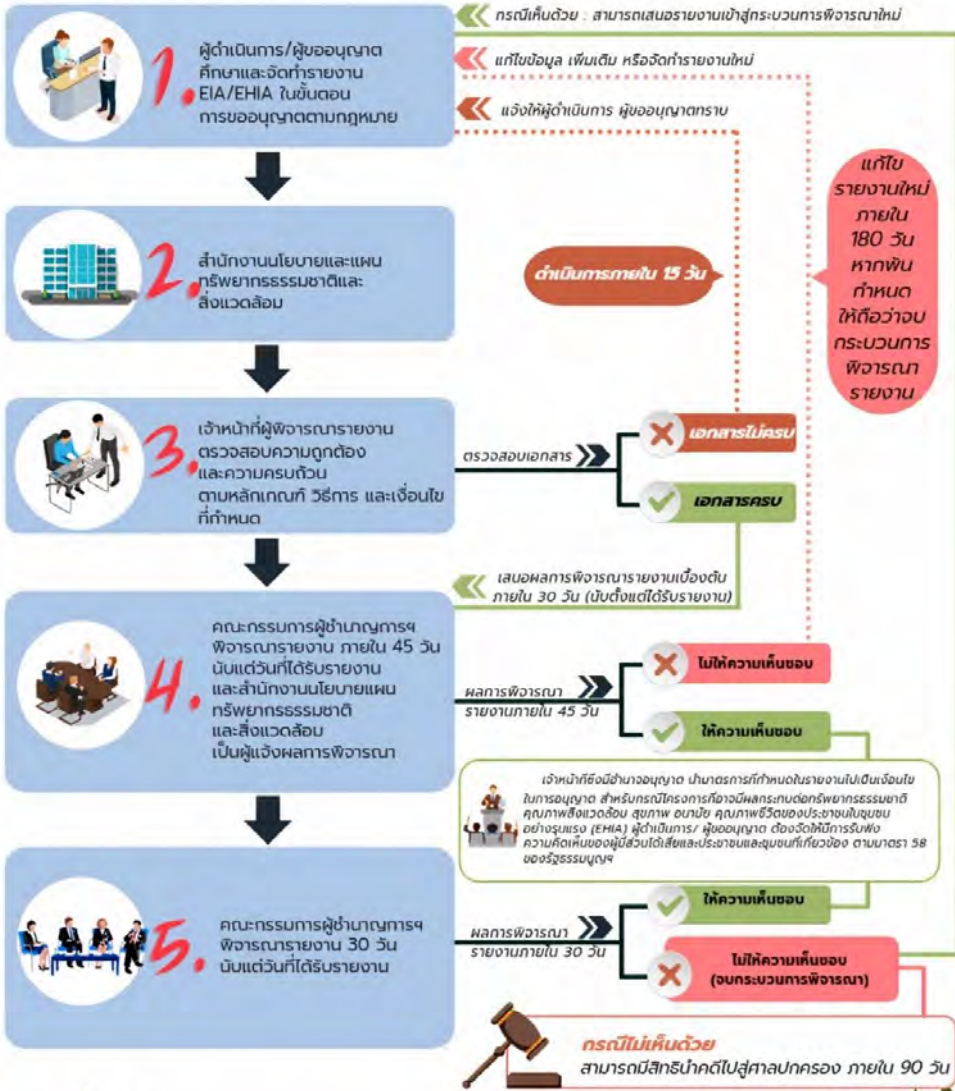
4.1.5.2 ไม่ให้ความเห็นชอบ ถือว่าจบกระบวนการพิจารณารายงานโดยผู้ดำเนินการ/ผู้ขออนุญาต สามารถพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1) มีสิทธินำคดีไปสู่ศาลปกครอง ภายใน 90 วัน หรือ

2) สามารถเสนอรายงานเข้าสู่กระบวนการพิจารณารายงานใหม่

ขั้นตอน การพิจารณารายงาน EIA/EHIA

กรณีการดำเนินโครงการหรือกิจการ หรือการดำเนินการ ของหน่วยงาน ของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน ที่ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมาย หรือหน่วยงานของรัฐ ที่ไม่ต้อง ขอบริการเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี หรือไม่ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมาย

4.2 ขั้นตอนการพิจารณารายงาน EIA/EHIA กรณีการดำเนินโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการร่วมกับเอกชน ที่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

4.2.1 ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาต ศึกษาและจัดทำรายงาน EIA หรือ EHIA ในชั้นจัดทำรายงาน ตั้งแต่ในระยะทำการศึกษาความเหมาะสมของโครงการ

4.2.2 เสนอรายงานให้หน่วยงานตามข้อ 3

4.2.3 เจ้าหน้าที่ผู้พิจารณารายงาน ตรวจสอบความถูกต้อง และความครบถ้วนตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด

4.2.4 คณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ พิจารณารายงาน และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้แจ้งผลการพิจารณาโดยแบ่งเป็น 2 กรณี คือ

4.2.4.1 ข้อมูลเพียงพอ แจ้งผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาต และดำเนินการจัดทำเล่มรายงานตามที่กำหนด พร้อมด้วยเอกสารต่าง ๆ เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

4.2.4.2 ข้อมูลไม่เพียงพอ แจ้งผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาต แก้ไข เพิ่มเติม หรือจัดทำรายงานใหม่ และเสนอรายงานเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ อีกครั้ง

4.2.5 เจ้าหน้าที่ผู้พิจารณารายงาน สรุปความเห็นคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

4.2.6 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พิจารณารายงาน

4.2.6.1 เห็นชอบ เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

4.2.6.2 ไม่เห็นชอบ ผู้ดำเนินการหรือผู้ขออนุญาตดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

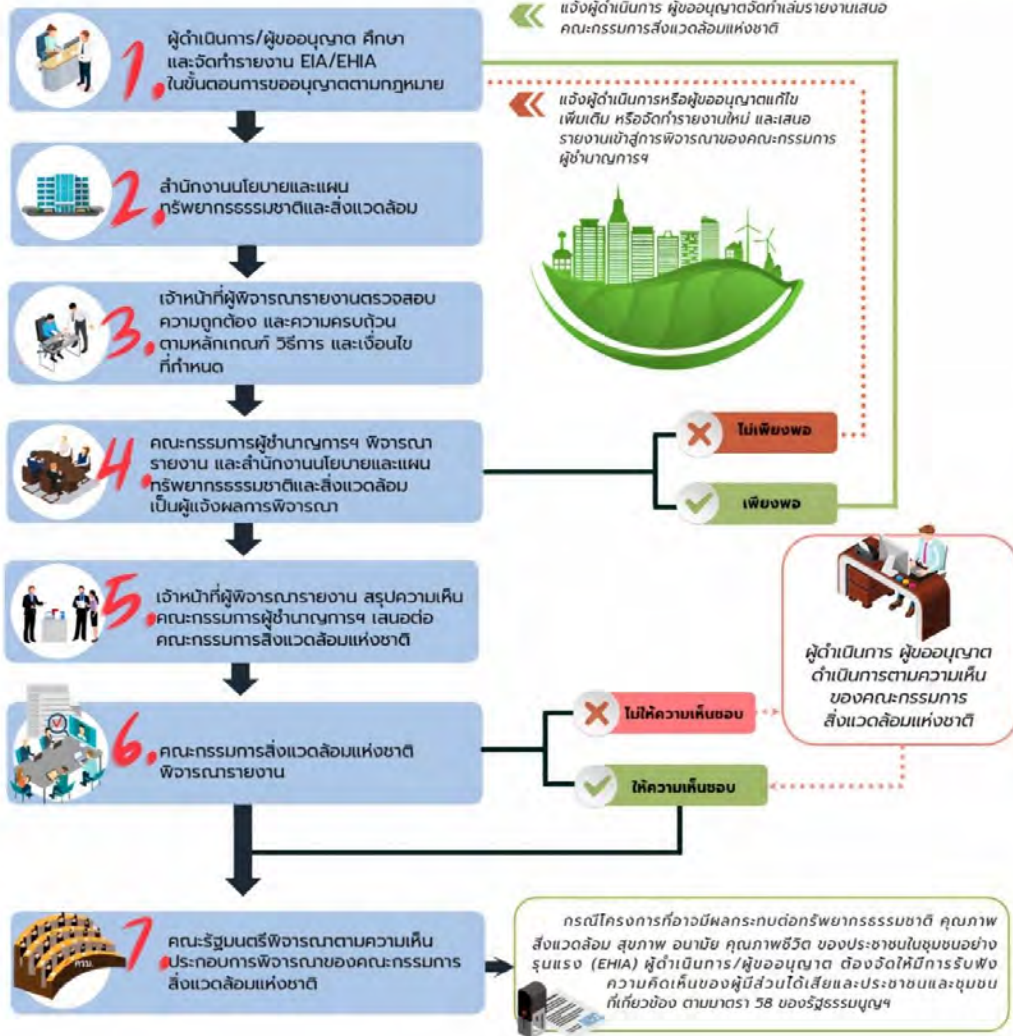
4.2.7 คณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยคณะรัฐมนตรีอาจขอให้บุคคลหรือสถาบันใดซึ่งมีความชำนาญหรือเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทำการศึกษาและเสนอรายงานหรือความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

กรณีโครงการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชนอย่างรุนแรง (EHIA) ผู้ดำเนินการ/ผู้ขออนุญาต ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา 58 ของรัฐธรรมนูญฯ

ขั้นตอนการพิจารณา EIA/EHIA

กรณีการดำเนินโครงการหรือกิจการ หรือการดำเนินการ ของหน่วยงาน ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการร่วมกับเอกชน ที่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

5. สารสำคัญในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

5.1 รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination : IEE)
(ต้นฉบับ 1 ฉบับ สำเนาอย่างน้อย 5 ฉบับ และรายงานในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์)

- 5.1.1 บทนำ
- 5.1.2 รายละเอียดโครงการ
- 5.1.3 สภาพสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน
- 5.1.4 การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- 5.1.5 มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- 5.1.6 ส่วนประกอบท้ายรายงาน
- 5.1.7 เอกสารประกอบการเสนอรายงาน
  - 1) ปกหน้าและปกในของรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น ตามแบบ สผ.1
  - 2) หนังสือรับรองการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น ตามแบบ สผ.2
  - 3) บัญชีรายชื่อผู้จัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น ตามแบบ สผ.3
  - 4) แบบแสดงรายละเอียดการเสนอรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น ตามแบบ สผ.4
  - 5) สำเนาใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

5.2 รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA)

5.2.1 รายงานฉบับหลัก (ต้นฉบับ 1 ฉบับ สำเนาอย่างน้อย 5 ฉบับ และรายงานในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์)

- 1) บทนำ
- 2) รายละเอียดโครงการ
- 3) สภาพสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน
- 4) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- 5) มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- 6) ส่วนประกอบท้ายรายงาน

5.2.2 รายงานฉบับย่อ (ต้นฉบับ 1 ฉบับ และรายงานในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์) เฉพาะกรณีการดำเนินโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการร่วมกับเอกชน

- 1) บทนำ
- 2) รายละเอียดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการโดยสังเขป
- 3) ตารางสรุปผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ พร้อมมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

5.2.3 เอกสารประกอบการเสนอรายงาน

- 1) ปกหน้าและปกในของรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามแบบ สผ.5
- 2) หนังสือรับรองการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามแบบ สผ.6
- 3) บัญชีรายชื่อผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามแบบ สผ.7
- 4) แบบรายงานรายละเอียดการเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามแบบ สผ.8
- 5) สำเนาใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

5.3 รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการ กิจการหรือการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต ของประชาชน ในชุมชนอย่างรุนแรง (Environmental and Health Impact Assessment : EHIA)

5.3.1 รายงานฉบับหลัก (ต้นฉบับ 1 ฉบับ สำเนาอย่างน้อย 5 ฉบับ และรายงานในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์)

- 1) บทนำ
- 2) รายละเอียดโครงการ
- 3 สภาพสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน
- 4) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- 5) มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- 6) ส่วนประกอบท้ายรายงาน

5.3.2 รายงานฉบับย่อ (ต้นฉบับ 1 ฉบับ และรายงานในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์) เฉพาะกรณีการดำเนินโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการร่วมกับเอกชน

- 1) บทนำ
- 2) รายละเอียดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการโดยสังเขป
- 3) ตารางสรุปผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ พร้อมมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

5.3.3 เอกสารประกอบการเสนอรายงาน

- 1) ปกหน้าและปกในของรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามแบบ สพร. 1
- 2) หนังสือรับรองการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามแบบ สพร. 2
- 3) บัญชีรายชื่อผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามแบบ สพร. 3
- 4) แบบแสดงรายละเอียดการเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามแบบ สพร. 4
- 5) สำเนาใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

16

การดำเนินงานของ
ศูนย์ราชการระดับจังหวัด
• สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

การดำเนินงานของ ศูนย์ราชการระดับจังหวัด - สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย -

1. ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2535 เห็นชอบในหลักการและแนวทางการดำเนินงาน จัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการส่วนภูมิภาค เพื่อให้ทุกจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทาง ประกอบการดำเนินงานเรื่องศูนย์ราชการ ต่อมา ในปี 2539 ได้กำหนดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการ พ.ศ. 2539 ซึ่งระเบียบดังกล่าวนี้กำหนดขึ้นเพื่อให้การพิจารณา และการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดระบบศูนย์ราชการทั้งในระดับชาติ ระดับจังหวัด และเฉพาะโครงการ สามารถดำเนินการได้อย่างมีเอกภาพและเป็นระบบไม่ซ้ำซ้อน โดยมีคณะกรรมการอำนวยการจัดระบบ ศูนย์ราชการ (กศร.) ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมที่ดิน และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินห้าคน ซึ่งประธานกรรมการ แต่งตั้งเป็นกรรมการ และให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ปัจจุบันเรียกว่า เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมีเลขาธิการสำนักงาน นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง และเจ้าหน้าที่สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ปัจจุบัน เรียกว่า สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ที่ได้รับมอบหมายเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ โดยจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการอำนวยการ จัดระบบศูนย์ราชการ (สศร.) เป็นหน่วยงานภายในสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของ กศร. เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548

ในปี 2548 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการ พ.ศ. 2539 ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 โดยได้กำหนดระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 ซึ่งระเบียบดังกล่าว ได้ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการและอำนาจหน้าที่ของ กศร. ปัจจุบัน การดำเนินงานเรื่องศูนย์ราชการ ระดับจังหวัดจึงอยู่ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 อย่างไรก็ตาม กศร. ได้มีคำสั่ง เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2553 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้ กศร. จำนวน 2 คณะ คือ (1) คณะอนุกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก มีสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เป็นฝ่ายเลขานุการ รับผิดชอบในการพิจารณาการจัดทำแผนการใช้ที่ดินและการจัดทำ ผังแม่บทศูนย์ราชการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และเมืองหลัก 32 จังหวัด ได้แก่

ภาคกลาง	กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา เพชรบุรี ราชบุรี สระบุรี
ภาคตะวันออก	ชลบุรี ระยอง
ภาคใต้	กระบี่ นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต สงขลา สุราษฎร์ธานี
ภาคเหนือ	เชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง พิชณุโลก นครสวรรค์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ขอนแก่น นครราชสีมา อุตรดิตถ์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร สุรินทร์ อุบลราชธานี

และ (2) คณะอนุกรรมการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการส่วนภูมิภาค มีสำนักรับนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นฝ่ายเลขานุการ รับผิดชอบการดำเนินการใน 45 จังหวัด ได้แก่

ภาคกลาง	ปราจีนบุรี สมุทรสงคราม สระแก้ว สุพรรณบุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา กำแพงเพชร ลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท นครนายก ประจวบคีรีขันธ์
ภาคตะวันออก	จันทบุรี ตราด
ภาคใต้	ชุมพร ตรัง ปัตตานี สตูล ระนอง นราธิวาส พัทลุง ยะลา
ภาคเหนือ	น่าน ตาก พิจิตร แพร่ แม่ฮ่องสอน อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ ลำพูน อุทัยธานี สุโขทัย พะเยา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ บุรีรัมย์ กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ยโสธร ศรีสะเกษ หนองคาย เลย ชัยภูมิ นครพนม บึงกาฬ

2. วัตถุประสงค์ในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานศูนย์ราชการระดับจังหวัด

เพื่อให้การดำเนินงานเรื่องศูนย์ราชการสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหา รวมทั้งสอดคล้องกับข้อกฎหมายและแนวนโยบายของรัฐที่ปรับเปลี่ยนไป กระทรวงมหาดไทยร่วมกับสำนักรับนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมโยธาธิการและผังเมือง และกรมธนารักษ์ จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานศูนย์ราชการระดับจังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 2.1 เพื่อให้คณะอนุกรรมการภายใต้ กคร. จังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางการดำเนินงานเรื่องศูนย์ราชการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- 2.2 เพื่อให้ศูนย์ราชการระดับจังหวัดเป็นศูนย์กลางการบริหารราชการที่มีประสิทธิภาพของจังหวัด
- 2.3 เพื่อให้ที่ตั้งศูนย์ราชการจังหวัดมีความเหมาะสม สง่างาม มีเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น และมีความสอดคล้องกับผังเมืองรวมตามศักยภาพของพื้นที่ และเป็นไปในทิศทางที่จังหวัดต้องการโดยให้ศูนย์ราชการจังหวัดเป็นตัวนำในการพัฒนาเมือง เพื่อลดความแออัดในชุมชนเมืองแล้วกระจายความเจริญไปยังพื้นที่ใหม่ตามทิศทางการพัฒนาเมือง โดยให้มีการศึกษาแผนการใช้ที่ดินและจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการควบคู่กันไปด้วย
- 2.4 เพื่อให้การใช้งบประมาณและการใช้ที่ดินของรัฐเป็นไปอย่างประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุด
- 2.5 เพื่อให้การดำเนินงานศูนย์ราชการส่วนภูมิภาคได้คำนึงถึงการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และศิลปกรรม

3. แนวทางการดำเนินงานศูนย์ราชการระดับจังหวัด

3.1 นิยามศูนย์ราชการ

ระเบียบคณะกรรมการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการว่าด้วยการบริหารศูนย์ราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2546 กำหนดให้ศูนย์ราชการ หมายถึง สถานที่ซึ่งคณะกรรมการอำนวยการจัดระบบ ศูนย์ราชการ กำหนดให้เป็นที่ตั้งของหน่วยงานราชการ ซึ่งประกอบด้วยอาคารที่ทำการของหน่วยราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค ที่เป็นหน่วยงานบริหาร หน่วยงานบริการ หรือหน่วยงานปฏิบัติการด้วย รวมทั้งบริเวณที่ตั้งบ้านพักข้าราชการ และให้หมายความรวมถึงพื้นที่และอาคารที่อยู่ในบริเวณเกี่ยวเนื่องหรือเชื่อมโยงกับสถานที่ดังกล่าว ตามที่คณะกรรมการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการกำหนด ทั้งนี้ ไม่รวมถึงอาคารที่ทำการของหน่วยราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม หน่วยราชการสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ไม่ว่าจะอยู่ในกำกับหรือสังกัดส่วนราชการใดก็ตาม ในกรณีที่มีหน่วยงานประสงค์จะใช้พื้นที่ภายในศูนย์ราชการ แต่ไม่เป็นไปตามนิยามข้างต้น รวมถึงหน่วยราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสถาบันการศึกษา ให้จังหวัดดำเนินการขอยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบใน 2 ขั้นตอน ได้แก่

1) ให้จังหวัดเสนอเรื่องดังกล่าวต่ออธิบดีกรมธนารักษ์ ตามระเบียบคณะกรรมการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการว่าด้วยการบริหารศูนย์ราชการ พ.ศ. 2542 ข้อ 6 ที่กำหนดให้ในกรณีที่มีปัญหาหรือไม่อาจปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ หรือในกรณีที่ไม่มีการกำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้อธิบดีกรมธนารักษ์เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

2) ให้จังหวัดเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลักหรือคณะกรรมการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการส่วนภูมิภาค แล้วแต่กรณี

3.2 องค์ประกอบของศูนย์ราชการจังหวัด ประกอบด้วย

3.2.1 ศูนย์บริหาร หรือศูนย์ราชการหลัก หมายถึง พื้นที่สำหรับรวมกลุ่มอาคารด้านบริหารไว้ในบริเวณเดียวกัน ประกอบด้วย ส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีลักษณะงานหลักเป็นงานบริหาร โดยมีอาคารศาลากลางจังหวัด อาคารศาลจังหวัด อาคารสำนักงานอัยการ อาคารเอนกประสงค์ (หอประชุม) อาคารเก็บพัสดุ เป็นส่วนประกอบ สำหรับจังหวัดที่มีพื้นที่มากเพียงพอให้มีส่วนราชการอื่นหรือหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐเข้ามาอยู่ในศูนย์บริหาร หรือศูนย์ราชการหลักได้ตามความเหมาะสม

3.2.2 ศูนย์ปฏิบัติการ หรือศูนย์ราชการรอง หมายถึง พื้นที่สำหรับรวมกลุ่มอาคารของหน่วยงานที่มีลักษณะงานหลักเป็นงานปฏิบัติการ หรืองานบริการประชาชน ซึ่งแต่ละหน่วยงานใช้พื้นที่จำนวนมาก

3.2.3 ศูนย์บ้านพักข้าราชการ หมายถึง พื้นที่อันเป็นที่ตั้งของศูนย์รวมหรือที่รวมของอาคารพักอาศัยและอาคารประกอบของศูนย์บ้านพักข้าราชการ และพื้นที่นันทนาการ โดยมีระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการร่วมกัน

อนึ่ง ในแต่ละจังหวัดอาจมีศูนย์ปฏิบัติการหรือศูนย์ราชการรอง และศูนย์บ้านพักข้าราชการมากกว่า 1 แห่ง ตามความจำเป็นและความเหมาะสม ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่ที่จัดหาได้ และการรวมกลุ่มของหน่วยราชการที่มีอยู่เดิม

3.3 การเลือกพื้นที่ตั้งศูนย์ราชการ

3.3.1 จังหวัดพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ หัวหน้าหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ และหัวหน้าสำนักงานจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมีร่างองค์ประกอบ และหน้าที่ความรับผิดชอบที่เสนอแนะปรากฏตามภาคผนวก ก

3.3.2 หลักเกณฑ์การเลือกพื้นที่บริเวณศาลากลางจังหวัดเดิมเป็นศูนย์ราชการ

3.3.2.1 มีศักยภาพในการขยายต่อเติม โดยการสำรวจสภาพอาคารศาลากลางจังหวัด ปัจจุบัน ในกรณีที่สามารถดำเนินการปรับปรุงต่อเติมใช้เป็นศูนย์ราชการได้ภายใต้เงื่อนไขพื้นที่บริเวณรอบอาคาร ศาลากลางจังหวัดมากพอ และไม่อยู่ในบริเวณอนุรักษ์โบราณสถาน

3.3.2.2 สอดคล้องกับความต้องการของผู้แทนประชาชนในทุกระดับ และผู้แทนชุมชนในพื้นที่ โดยต้องเป็นไปตามหลักวิชาการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน การจัดระบบการจราจร และการจัดภูมิทัศน์

3.3.2.3 ให้คณะกรรมการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการระดับจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาความเหมาะสมของที่ดินในเบื้องต้น

3.3.3 หลักเกณฑ์การเลือกพื้นที่ตั้งศูนย์ราชการจังหวัดในพื้นที่แห่งใหม่

3.3.3.1 กรณีพื้นที่บริเวณศาลากลางจังหวัดเดิมไม่สามารถขยายหรือต่อเติมได้ให้พิจารณาคัดเลือกพื้นที่ตั้งศูนย์ราชการในพื้นที่แห่งใหม่ โดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกที่ตั้ง ดังนี้

1) ทำเลที่ตั้งควรสอดคล้องกับผังเมืองรวม และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเมือง รวมทั้งคำนึงถึงความเหมาะสมของลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน และกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

2) ขนาดของที่ดิน ควรไม่น้อยที่ต่ำกว่า 70 ไร่ หรือมีจำนวนพื้นที่ที่เพียงพอเพื่อเป็นพื้นที่สำหรับอาคารศาลากลาง อาคารประกอบอื่น ๆ อาคารที่ทำการของหน่วยงานอื่นที่จำเป็น พื้นที่นันทนาการ พื้นที่สำรองสำหรับอนาคต และพื้นที่สีเขียว ที่ต้องมีอย่างน้อยร้อยละ 30 จากพื้นที่ทั้งหมด

3) พื้นที่ตั้งศูนย์ราชการจังหวัดในพื้นที่แห่งใหม่ไม่ควรห่างจากศูนย์ราชการเดิมเกิน 10 กิโลเมตร มีการคมนาคมสะดวก และมีการวางแผนระบบขนส่งมวลชนรองรับการเดินทาง รวมทั้งต้องคำนึงถึงความเพียงพอ และความพร้อมของระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ อาทิ ระบบน้ำประปา ระบบสื่อสาร

4) คำนึงถึงการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ไม่ควรอยู่ในบริเวณที่มีมลภาวะ หลีกเลี่ยงการตัดไม้ทำลายป่า และโบราณสถาน แหล่งอารยธรรม แหล่งประวัติศาสตร์ พื้นที่ชุ่มน้ำ และหลีกเลี่ยงการใช้ประโยชน์บริเวณพื้นที่ลาดชันเชิงเขา เป็นต้น รวมทั้งให้ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการเชิงนโยบายด้านการจัดการพื้นที่สีเขียวชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน

5) หลักการประหยัดงบประมาณ ควรพิจารณาเลือกที่ดินของรัฐเป็นลำดับแรกก่อน อาทิ ที่ราชพัสดุ และที่สาธารณประโยชน์ โดยต้องมีการตรวจสอบประเภท และสถานการณ์ใช้ที่ดินให้เป็นปัจจุบัน กรณีหากไม่มีที่ดินที่เหมาะสมอาจพิจารณาที่ดินบริจาคของเอกชนหรือพิจารณาจัดซื้อที่ดินซึ่งต้องไม่อยู่ในเงื่อนไขใด ๆ รวมทั้งต้องเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ทางราชการ พ.ศ. 2526 และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

3.3.3.2 หลักความสอดคล้องกับความต้องการของจังหวัด โดยต้องเป็นไปตามหลักวิชาการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน การจัดระบบการจราจร และการจัดภูมิทัศน์ด้วย

3.3.3.3 กำหนดแผนการใช้ประโยชน์อาคารศาลากลางจังหวัดหลังเดิมให้ชัดเจนตามแนวทาง ดังนี้

1) มีอายุการใช้งานมานาน (มากกว่า 30 ปี)

(1) มีโครงสร้างที่มั่นคงแข็งแรง มีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน มีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ สง่างาม สมควรที่จะอนุรักษ์ไว้เป็นโบราณสถาน พิพิธภัณฑสถาน หรือใช้เป็นห้องสมุด หรืออื่น ๆ ตามที่จะเห็นสมควร

(2) โครงสร้างไม่มั่นคงแข็งแรง ไม่มีความโดดเด่นทางประวัติศาสตร์ หรือศิลปวัฒนธรรม ไม่ควรใช้สถานที่เพื่อทำประโยชน์อื่นใด อาจจะรื้อถอนเพื่อปรับการใช้ประโยชน์ที่ดินใหม่

2) มีอายุการใช้งานไม่นานมาก เห็นควรให้หน่วยงานอื่นเข้าใช้ประโยชน์ เนื่องจากมีความจำเป็นของการใช้สถานที่ทำงาน พิจารณาจากองค์ประกอบ ดังนี้

(1) หน่วยงานที่มีลักษณะงานที่ประสานสอดคล้องกับหน่วยงาน ในศูนย์ราชการ โดยให้ความสำคัญกับงานบริหาร และงานบริการประชาชน

(2) หน่วยงานมากกว่าหนึ่งหน่วยงานมาอยู่รวมกัน ควรเป็นหน่วยงาน ในกลุ่มงานเดียวกัน หรือสังกัดกระทรวงเดียวกัน

(3) ให้ความสำคัญกับหน่วยงานสังกัดการบริหารราชการส่วนภูมิภาค เป็นลำดับแรก

3) พิจารณาตามความจำเป็นของแต่ละจังหวัด โดยมีปัจจัยของทำเลที่ตั้ง สภาพแวดล้อม สภาพทางสังคม หรือความต้องการของพื้นที่

4) กรณีการปรับปรุงและการย้ายหน่วยงานออกจากอาคารศาลากลางหลังเดิม ให้จังหวัดกำหนดแผนงานในการนำอาคารและสถานที่ไปใช้ประโยชน์เพื่อการอื่น ๆ อาทิ ปรับปรุงเป็นพิพิธภัณฑ์ ให้ชัดเจน ประกอบการจัดทำผังแม่บทศูนย์ราชการด้วย

3.4 การจัดทำแผนการใช้ที่ดินและการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการจังหวัด

3.4.1 จังหวัดที่อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการ ส่วนภูมิภาคให้จังหวัดดำเนินการศึกษาและจัดทำแผนการใช้ที่ดินและจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการจังหวัด โดยมีสำนักสถาปัตยกรรม สำนักผังเมืองรวม กรมโยธาธิการและผังเมือง และสำนักนโยบายและแผน สำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย ร่วมกับจังหวัด ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกำกับกับการศึกษา และคณะกรรมการจัดวางผัง แม่บทศูนย์ราชการระดับจังหวัด เป็นผู้พิจารณาความเห็นชอบในเบื้องต้นก่อนที่จะเสนอคณะกรรมการ จัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการส่วนภูมิภาค คณะกรรมการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการ และคณะรัฐมนตรี พิจารณาตามขั้นตอน

3.4.2 จังหวัดที่อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงาน ของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลักให้จังหวัดดำเนินการศึกษาจัดทำแผนการใช้ที่ดิน และจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการระดับจังหวัด โดยมีสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินการร่วมกับจังหวัด และคณะกรรมการจัดวางผังแม่บท ศูนย์ราชการระดับจังหวัด เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในเบื้องต้นก่อนที่จะเสนอคณะกรรมการพิจารณา สถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก คณะกรรมการอำนวยการจัดระบบ ศูนย์ราชการ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามขั้นตอน (ขั้นตอนการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของหน่วยราชการ ผังแม่บทศูนย์ราชการและแผนปฏิบัติการตามผังแม่บทศูนย์ราชการ และการปรับปรุงแผนการใช้ที่ดิน ของหน่วยราชการและผังแม่บทศูนย์ราชการ ปรากฏตามภาคผนวก ข) ทั้งนี้ หากมีการเปลี่ยนแปลง การใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่ตั้งของหน่วยงาน ให้ระบุเหตุผลการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน พร้อมมีแผนภาพประกอบ

3.4.3 การจัดหน่วยราชการเข้าใช้ประโยชน์พื้นที่บนอาคารศาลากลางจังหวัด มีแนวทางการ พิจารณา ดังนี้

3.4.3.1 หน่วยราชการส่วนภูมิภาคที่มีลักษณะงานหลักเป็นงานบริหาร

3.4.3.2 หน่วยราชการที่เป็นตัวแทนของกระทรวงทุกกระทรวง

3.4.3.3 หน่วยราชการที่มีแผนถ่ายโอนภารกิจส่วนใหญ่ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดให้อยู่บนอาคารศาลากลางจังหวัดต้องสอดคล้องกับแผนการถ่ายโอนภารกิจของหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้อง แสดงถึงภารกิจของหน่วยงานที่ยังคงอยู่

3.4.3.4 หน่วยราชการที่ต้องใช้สถานที่ทำงาน มีเครื่องมือ เครื่องจักรกล หรือต้องใช้ บริเวณ/พื้นที่ขณะปฏิบัติงานมากเป็นพิเศษ อาทิ สำนักงานขนส่งจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด อาจมีที่ตั้ง ที่กระจายตัวตามส่วนต่าง ๆ ของเมืองที่เหมาะสม หรือหากจังหวัดได้มีศูนย์ราชการรองหรือศูนย์ปฏิบัติการ อาจย้ายหน่วยงานในพื้นที่ดังกล่าวตามความเหมาะสม หรือในกรณีที่ศูนย์ราชการหลักมีพื้นที่มากเพียงพอ อาจจัดบริเวณที่เหมาะสมสำหรับหน่วยงานลักษณะดังกล่าวได้ และหน่วยราชการส่วนภูมิภาคที่มีสำนักงาน อยู่ในบริเวณศูนย์ราชการใกล้เคียงกับอาคารศาลากลางจังหวัดอยู่แล้ว อาจพิจารณายกเว้นไม่ต้องเข้ามา อยู่รวมภายในอาคารศาลากลางจังหวัดได้ และหากอาคารหมดสภาพอายุการใช้งาน ควรกำหนดแผนการย้าย หน่วยราชการที่เห็นว่ามีคามจำเป็นและเหมาะสมที่จะเข้ามารวมอยู่ในอาคารศาลากลางจังหวัด

3.4.3.5 หน่วยงานของรัฐที่คณะกรรมการบริหารศูนย์ราชการระดับจังหวัด จะพิจารณา เห็นสมควร

3.4.4 การจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการหลัก

3.4.4.1 จัดวางผังบริเวณศูนย์ราชการที่ก่อสร้างใหม่ หรือปรับปรุงในพื้นที่เดิมให้คำนึงถึง ความสง่างาม การอำนวยความสะดวกในการใช้งานแก่ข้าราชการและประชาชนที่มาติดต่อ

3.4.4.2 การออกแบบระบบการสัญจรภายในศูนย์ราชการ ให้คำนึงถึงความสะดวก ในการเชื่อมต่อกับระบบการขนส่งมวลชนจากภายนอก การใช้จักรยาน และทางเท้า เพื่อลดการใช้พลังงานและมลพิษ

3.4.4.3 การจัดวางผังบริเวณศูนย์ราชการที่ก่อสร้างใหม่ที่ไม่มีการใช้ประโยชน์อยู่เดิม และไม่มีข้อจำกัดในขนาดที่ดินในการก่อสร้าง หรือปรับปรุงในพื้นที่เดิม ต้องมีพื้นที่สีเขียวอย่างน้อยร้อยละ 30 - 50 ของแปลงที่ดิน และพื้นที่สีเขียวดังกล่าว ต้องช่วยส่งเสริมสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ของศูนย์ราชการ ให้สง่างามและมีสภาพแวดล้อมที่ดี (สัดส่วนพื้นที่สีเขียวตามแผนปฏิบัติการเชิงนโยบาย ด้านการจัดการพื้นที่ สีเขียวชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน โดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2550)

3.4.4.4 การออกแบบระบบสาธารณูปโภคภายในศูนย์ราชการ ควรคำนึงถึงการนำทรัพยากร กลับมาใช้ใหม่ด้วย เช่น ระบบระบายน้ำฝน ระบบบำบัดน้ำเสีย ที่สามารถนำน้ำที่บำบัดแล้วมาใช้ประโยชน์ เช่น รดน้ำกับพื้นที่สีเขียว หรือเป็นองค์ประกอบในการสร้างภูมิทัศน์ของศูนย์ราชการได้

3.4.4.5 การก่อสร้างอาคาร ควรจะต้องเป็นอาคารรวม ยกเว้นกรณีที่มีความจำเป็น ของหน่วยงาน รั้วกั้นบริเวณโดยรอบศูนย์ราชการเป็นรั้วรวม ไม่ควรมีรั้วแบ่งแยกหน่วยงาน หากจำเป็นต้องมี ควรเป็นรั้วที่มีลักษณะเดียวหรือใช้แนวต้นไม้ และเสาธงควรมีเพียงเสาธงเดียว

3.4.4.6 การจัดวางผังบริเวณที่ตั้งอาคารสำนักงาน แต่ละหน่วยงานต้องยึดหลักประหยัด ตามความจำเป็นของการใช้พื้นที่ มีความสอดคล้องกลมกลืนกัน และมีบริเวณพื้นที่ใช้สอยร่วมกัน เช่น เส้นทาง สัญจรภายในบริเวณศูนย์ราชการ บริเวณลานจอดรถ พื้นที่นันทนาการ พื้นที่สีเขียวตามความเหมาะสม

3.4.5 การจัดวางผังแม่บทศูนย์ปฏิบัติการ หรือศูนย์ราชการรอง พิจารณาตามความจำเป็น ความต้องการ และความพร้อมของแต่ละจังหวัด ในแต่ละจังหวัดสามารถมีศูนย์ปฏิบัติการหรือศูนย์ราชการรอง ได้มากกว่า 1 แห่ง ขึ้นอยู่กับจำนวนหน่วยงานที่จะต้องรวมกลุ่มอยู่ในบริเวณเดียวกัน และขนาดของพื้นที่ ที่จัดหาได้

3.4.6 ศูนย์บ้านพักข้าราชการ หรือกลุ่มบ้านพักข้าราชการ

3.4.6.1 ให้มีศูนย์บ้านพักข้าราชการ หรือกลุ่มบ้านพักข้าราชการเฉพาะจังหวัด ที่มีความจำเป็น เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการอย่างแท้จริง

3.4.6.2 การจัดองค์ประกอบศูนย์บ้านพัก หรือกลุ่มบ้านพัก

- 1) ข้าราชการทั้งหมดควรอยู่รวมกันเป็นลักษณะอาคารชุด และทุกส่วนราชการใช้ร่วมกัน โดยพิจารณาแบ่งพื้นที่ใช้สอยตามตำแหน่งและระดับของข้าราชการ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้จัดตั้งงบประมาณสำหรับการก่อสร้างส่วนการบริหาร การดูแลรักษา เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการว่าด้วยการบริหารศูนย์ราชการ พ.ศ. 2542 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2546
- 2) ให้มีพื้นที่นันทนาการ ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการใช้ประโยชน์ร่วมกัน

3.4.6.3 ให้นำบ้านพักข้าราชการที่มีอยู่เดิมที่สามารถใช้งานได้มาปรับปรุงใช้เป็นส่วนหนึ่ง แทนการก่อสร้างใหม่

3.4.7 การดำเนินการก่อสร้างอาคารที่ทำการภายในศูนย์ราชการ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายควบคุมอาคาร กฎหมายผังเมือง และกฎหมายสิ่งแวดล้อม

3.4.8 กำหนดกรอบระยะเวลาในแผนปฏิบัติการตามผังแม่บทศูนย์ราชการจังหวัดเป็นระยะสั้น และระยะยาวให้ชัดเจน โดยแผนการดำเนินงานการพัฒนาผังแม่บท ให้มีแผนงานโครงการเพื่อขับเคลื่อนภายใต้แผนแม่บท โดยมีระยะเวลา กิจกรรม กรอบวงเงินลงทุนในการดำเนินการเพื่อประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ

3.4.9 การทบทวนแผนการใช้ที่ดิน กรณีที่แผนการใช้ที่ดินผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เป็นระยะเวลานานแล้ว และต่อมาเกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และกิจกรรมของหน่วยงานราชการ ที่แจ้งความประสงค์เข้าใช้พื้นที่ในบริเวณพื้นที่ตั้งศูนย์ราชการแห่งใหม่ ให้จังหวัดตรวจสอบ ทบทวนแผนการใช้ที่ดิน และชี้แจงรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ประกอบการจัดทำผังแม่บทศูนย์ราชการด้วย

3.5 การออกแบบอาคาร

3.5.1 รูปแบบอาคารควรจะต้องมีรูปแบบที่สะท้อนถึงสถาปัตยกรรมไทย สถาปัตยกรรมท้องถิ่น มีความสง่างาม และสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ตั้งและบริเวณโดยรอบ รวมทั้งอาคารที่เป็นองค์ประกอบของอาคารศาลากลางจังหวัด และอาคารของหน่วยงานที่จำเป็นต้องมีอาคารเป็นเอกเทศ จะต้องมีการออกแบบอาคารที่กลมกลืนกับอาคารศาลากลางจังหวัด นอกจากนี้ ขนาดของพื้นที่ต้องคำนึงถึงความต้องการใช้พื้นที่ของส่วนราชการตามความจำเป็นอย่างแท้จริง และเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการใช้ที่ราชพัสดุของกรมธนารักษ์ (คำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ 455/2558 ลงวันที่ 24 กรกฎาคม 2558) เรื่อง การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการใช้ที่ราชพัสดุ มาตรฐานการใช้พื้นที่ต่อคนโดยให้ออกแบบอาคาร และศูนย์บ้านพักข้าราชการ หรือกลุ่มบ้านพักข้าราชการ โดยคำนึงถึงมาตรฐานขนาดพื้นที่ตามบัญชีราคามาตรฐานการออกแบบอาคารที่ทำการ อาคารที่อยู่อาศัยรวม และบ้านพัก รวมทั้งบัญชีราคามาตรฐานสิ่งก่อสร้างของสำนักงบประมาณ (มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2559)

3.5.2 ยึดหลักการประหยัด อาคารศูนย์ราชการในส่วนภูมิภาคไม่ควรมีขนาดใหญ่เกินความจำเป็น คำนึงถึงการประหยัดพลังงานเป็นหลัก มีรูปแบบที่สามารถต่อเติมเพื่อรองรับการขยายตัวในอนาคตได้

3.5.3 กรณีการต่อเติมศาลากลางจังหวัด ให้คำนึงความเหมาะสมทางสถาปัตยกรรม และความสง่างาม

3.5.4 การติดตั้งสื่อสัญญาณ เสาสัญญาณโทรศัพท์ ควรติดตั้งไว้เป็นเสารวมและเดินสายสัญญาณ ฝังไว้ในตัวอาคารเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย

3.6 แนวทางการบริหารศูนย์ราชการจังหวัด

แนวทางการบริหารศูนย์ราชการจังหวัด ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการว่าด้วยการบริหารศูนย์ราชการ พ.ศ. 2542 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2546 ระเบียบนี้ใช้บังคับเฉพาะพื้นที่ที่เป็นศูนย์ราชการที่เกิดขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการ พ.ศ. 2539 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2548 ซึ่งในทางปฏิบัติจังหวัดที่ประกาศเป็นศูนย์ราชการจังหวัดโดยผังแม่บทศูนย์ราชการจังหวัดได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการและคณะรัฐมนตรีแล้ว การบริหารศูนย์ราชการจังหวัดให้ถือปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการฯ โดยให้ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการบริหารศูนย์ราชการระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ศูนย์ราชการตั้งอยู่ เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนจากหน่วยงานที่เข้าใช้ประโยชน์ในศูนย์ราชการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรอีกไม่น้อยกว่า 5 คน เป็นกรรมการ ธารักษ์พื้นที่เป็นกรรมการและเลขานุการ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และระเบียบปฏิบัติในการจัดการเกี่ยวกับศูนย์ราชการ และกำกับ ดูแลให้หน่วยราชการใช้ประโยชน์ในศูนย์ราชการตามผังแม่บท (ร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์ราชการจังหวัด ปรากฏตามภาคผนวก ง)

ทั้งนี้ ระเบียบคณะกรรมการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการว่าด้วยการบริหารศูนย์ราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2546 ให้กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการบริหารศูนย์ราชการระดับจังหวัด มีหน้าที่ในการกำกับดูแลให้หน่วยราชการต่าง ๆ ที่เข้าใช้ประโยชน์ในศูนย์ราชการมีหน้าที่ดูแลและบำรุงรักษาพื้นที่ใช้สอยในส่วนที่ได้รับการจัดสรรให้ รวมทั้งจะต้องรับภาระค่าใช้จ่ายที่เป็นปกติ ส่วนการจัดตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

- 1) การปรับปรุงซ่อมแซมและบำรุงรักษาศูนย์ราชการจังหวัด
- 2) การรักษาความปลอดภัยและรักษาความสะอาด
- 3) ค่าสาธารณูปโภคส่วนกลาง
- 4) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

3.7 การกำกับ ดูแลการใช้ประโยชน์ในศูนย์ราชการจังหวัด

การกำกับ ดูแลการใช้ประโยชน์ในศูนย์ราชการจังหวัด ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์ราชการระดับจังหวัดพิจารณาการจัดสรรพื้นที่บนอาคารศาลากลางจังหวัดให้หน่วยราชการต่าง ๆ เข้าใช้พื้นที่ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่ของแต่ละหน่วยงานบนอาคารศาลากลางจังหวัดได้ตามความจำเป็นและเหมาะสมสำหรับกรณีหน่วยราชการขอใช้ที่ดินในบริเวณศูนย์ราชการเพื่อเป็นที่ตั้งสำนักงาน มีแนวทางดำเนินการใน 2 กรณี ดังนี้

3.7.1 กรณีที่ 1 การขอใช้ที่ดินราชพัสดุที่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในผังแม่บทศูนย์ราชการ หากคณะกรรมการบริหารศูนย์ราชการระดับจังหวัดตรวจสอบแล้วเห็นว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในผังแม่บทศูนย์ราชการ สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก หรือคณะอนุกรรมการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการส่วนภูมิภาค คณะกรรมการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการ (กศร.) และคณะรัฐมนตรี

3.7.2 กรณีที่ 2 การขอใช้ที่ดินราชพัสดุที่ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในผังแม่บทศูนย์ราชการ หากคณะกรรมการบริหารศูนย์ราชการระดับจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบในการปรับผังแม่บทศูนย์ราชการในเบื้องต้นแล้ว ให้นำเสนอคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก หรือคณะอนุกรรมการฯ จัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการส่วนภูมิภาค พิจารณาให้ความเห็นชอบ

ทั้งนี้ เมื่อหน่วยราชการผู้ขอใช้ที่ดินทั้ง 2 กรณี ได้รับความเห็นชอบให้ใช้พื้นที่ในบริเวณ ศูนย์ราชการเรียบร้อยแล้ว หากพื้นที่ดังกล่าวเป็นที่ราชพัสดุซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยครอบครอง ใช้ประโยชน์อยู่ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนที่จะยื่นคำขอใช้ที่ราชพัสดุ ต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตามระเบียบและกฎหมายเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ

3.8 การบริหารการจัดการศูนย์ราชการจังหวัด

การบริหารจัดการศูนย์ราชการ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการอำนวยการจัดระบบ ศูนย์ราชการว่าด้วยการบริหารศูนย์ราชการ พ.ศ. 2542 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2546 โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

3.8.1 เปิดโอกาสให้จังหวัดสามารถหารายได้จากกรขออนุญาตใช้ประโยชน์อาคารเนกประสงค์ (หอประชุม) อาคารในศูนย์ราชการ เพื่อนำรายได้มาใช้ในการบริหารจัดการดูแลรักษาศูนย์ราชการ

3.8.2 จัดทำแผนปฏิบัติการย้ายหน่วยงานและการใช้ประโยชน์ในตัวอาคาร โดยระบุหน่วยงาน รับผิดชอบ อัตรากำลัง ประมาณการวงเงิน และการคืนหรือขอใช้พื้นที่ราชพัสดุให้ชัดเจน

3.8.3 การบริหารจัดการศูนย์ปฏิบัติการหรือศูนย์ราชการรอง ให้แต่ละส่วนราชการดูแลอาคาร สำนักงานของตนเอง สำหรับพื้นที่และทรัพย์สินส่วนกลางที่มีได้เป็นของส่วนราชการใดโดยเฉพาะให้ถือปฏิบัติ ตามระเบียบคณะกรรมการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการว่าด้วยการบริหารศูนย์ราชการ พ.ศ. 2542 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2546

3.8.4 การควบคุมการใช้พื้นที่บริเวณโดยรอบศูนย์ราชการจังหวัด เพื่อให้เกิดความสง่างาม เป็นระเบียบ ให้กรมโยธาธิการและผังเมืองจัดทำผังและมาตรการควบคุมการใช้พื้นที่บริเวณโดยรอบ และบริเวณ เกี่ยวเนื่องหรือเชื่อมโยงกับศูนย์ราชการ

3.9 กระบวนการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงาน

ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์ราชการจังหวัด กำหนดกระบวนการติดตาม และตรวจสอบ การดำเนินงานจัดระบบศูนย์ราชการในระดับจังหวัดภายหลังผังแม่บทศูนย์ราชการจังหวัดได้รับความเห็นชอบ จากคณะรัฐมนตรีแล้ว เพื่อให้มีการกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามผังแม่บท

คณะกรรมการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการระดับจังหวัด

1. องค์ประกอบ

(1) ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานกรรมการ
(2) รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
(3) ปลัดจังหวัด	กรรมการ
(4) อัยการจังหวัด	กรรมการ
(5) คลังจังหวัด	กรรมการ
(6) เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด	กรรมการ
(7) โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด	กรรมการ
(8) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	กรรมการ
(9) ขนส่งจังหวัด	กรรมการ
(10) อุตสาหกรรมจังหวัด	กรรมการ
(11) พลังงานจังหวัด	กรรมการ
(12) ท้องถิ่นจังหวัด	กรรมการ
(13) ธนารักษ์พื้นที่	กรรมการ
(14) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด	กรรมการ
(15) ผู้ทรงคุณวุฒิ (ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรแต่งตั้งไม่เกิน 3 คน)	กรรมการ
(16) หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	กรรมการและเลขานุการ
(17) เจ้าหน้าที่สำนักงานธนารักษ์พื้นที่	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(18) เจ้าหน้าที่สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

2. หน้าที่ความรับผิดชอบ

2.1 ศึกษาสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการพื้นที่ของหน่วยงานเพื่อการจัดตั้งศูนย์ราชการจังหวัด (ศูนย์บริหารหรือศูนย์ราชการหลัก ศูนย์ปฏิบัติการหรือศูนย์ราชการรอง ศูนย์บ้านพักหรือกลุ่มบ้านพัก)

2.2 พิจารณาความเหมาะสมของที่ดินเพื่อจัดตั้งศูนย์ราชการจังหวัด (ศูนย์บริหารหรือศูนย์ราชการหลัก ศูนย์ปฏิบัติการหรือศูนย์ราชการรอง ศูนย์บ้านพักหรือกลุ่มบ้านพัก)

2.3 จัดทำฐานข้อมูล ประกอบด้วย

1) การใช้ที่ดินภายในบริเวณศูนย์ราชการหลัก/ศูนย์ราชการรอง และการใช้พื้นที่ในอาคารรวมทุกแห่ง โดยให้ครอบคลุมข้อมูลของจำนวนที่ดินและพื้นที่ในอาคารรวมทั้งหมด ส่วนที่ใช้ไปแล้วและส่วนที่คงเหลือซึ่งสามารถใช้เพื่อเป็นสถานที่ปฏิบัติงานได้

2) พื้นที่สีเขียว/พื้นที่นันทนาการ/พื้นที่ระบบสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ

3) ความต้องการเข้าใช้พื้นที่ของหน่วยงานราชการในปัจจุบัน และหน่วยงานที่คาดว่าจะเกิดขึ้นใหม่ และจำเป็นต้องเข้าใช้พื้นที่ในศูนย์ราชการ

4) ความต้องการเข้าอยู่บ้านพักในศูนย์ราชการ

2.4 จัดให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินและการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการของจังหวัดบนพื้นฐานสภาพความจำเป็นการใช้พื้นที่ของหน่วยงานให้สอดคล้องกับแนวทางการวางผังแม่บทศูนย์ราชการจังหวัดที่ได้กำหนดไว้

2.5 พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการใช้ที่ดินขั้นต้น ความเหมาะสมของพื้นที่ เพื่อการจัดสร้างศูนย์ราชการจังหวัด และผังแม่บทศูนย์ราชการจังหวัด ผังบริเวณ (ทั้งศูนย์บริหารหรือศูนย์ราชการหลัก ศูนย์ปฏิบัติการหรือศูนย์ราชการรอง ศูนย์บ้านพักหรือกลุ่มบ้านพัก)

2.6 พิจารณาให้ความเห็นชอบเบื้องต้น ในการขอเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่ของหน่วยงานในผังแม่บทศูนย์ราชการจังหวัด และการปรับปรุงผังแม่บทศูนย์ราชการจังหวัด

2.7 พิจารณาให้ความเห็นชอบเบื้องต้นพื้นที่ตั้งศูนย์ราชการระดับอำเภอ และผังแม่บทศูนย์ราชการระดับอำเภอ

2.8 เชิญส่วนราชการ หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลหรือข้อคิดเห็นได้ตามที่เห็นสมควร

2.9 เสนอผลการพิจารณาต่อคณะอนุกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก หรือคณะอนุกรรมการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการส่วนภูมิภาค

**ขั้นตอนการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของหน่วยราชการ
ผังแม่บทศูนย์ราชการ และแผนการปฏิบัติการ
ตามผังแม่บทศูนย์ราชการ (ขั้นตอนของคณะกรรมการ
จัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการส่วนภูมิภาค)**

- 1. จังหวัด + คณะกรรมการจัดวางผังแม่บทระดับจังหวัด (45 จังหวัด)**
- รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยราชการและผังแม่บทศูนย์ราชการ
  - ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อแผนการใช้ที่ดินของหน่วยราชการ

- 2. คณะอนุกรรมการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการส่วนภูมิภาค**
พิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อแผนการใช้ที่ดินของหน่วยราชการและผังแม่บทศูนย์ราชการ

- 3. คณะกรรมการอำนวยความสะดวกจัดระบบศูนย์ราชการ (กศร.)**
พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการใช้ที่ดินของหน่วยราชการและผังแม่บทศูนย์ราชการและแผนปฏิบัติการตามผังแม่บท

- 4. คณะรัฐมนตรี**
ให้ความเห็นชอบ

- 5.**
- 1) จังหวัด/หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการตามแนวทางการของแผนการใช้ที่ดินของหน่วยราชการและผังแม่บทศูนย์ราชการฯ
  - 2) จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์ราชการระดับจังหวัด

ขั้นตอนของคณะกรรมการพิจารณา สถานที่ทำงานของหน่วยราชการ ในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก

- 1. จังหวัด • คณะกรรมการจัดวางผังแม่บทระดับจังหวัด (32 จังหวัด)**
- รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยราชการ
  - ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อแผนการใช้ที่ดินของหน่วยราชการ

2.

**คณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการ
ในกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก**
พิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อแผนการใช้ที่ดิน
ของหน่วยราชการ

- 3. จังหวัด • คณะกรรมการจัดวางผังแม่บทระดับจังหวัด (32 จังหวัด)**
- จัดทำผังแม่บทศูนย์ราชการและแผนปฏิบัติการตามแผนการใช้ที่ดิน
  - ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อผังแม่บทศูนย์ราชการและแผนปฏิบัติการ

4.

**คณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการ
ในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก**
พิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อผังแม่บทศูนย์ราชการ
และแผนปฏิบัติการ*

- 5. คณะกรรมการอำนวยความสะดวกระบบศูนย์ราชการ (กสร.)**
พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการใช้ที่ดินของหน่วยราชการ
และผังแม่บทศูนย์ราชการและแผนปฏิบัติการ

6.

คณะรัฐมนตรี
ให้ความเห็นชอบ

- 7.**
- 1) จังหวัด/หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการตามแนวทางการของแผนการใช้ที่ดินของหน่วยราชการและผังแม่บทศูนย์ราชการ
  - 2) จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์ราชการระดับจังหวัด

*ตามมติคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 22 ก.ค. 2562

ขั้นตอนการปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินของหน่วยราชการ ผังแม่บทศูนย์ราชการ

1. คณะกรรมการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการระดับจังหวัด
(กรณีที่แผนการใช้ที่ดินฯ ผ่านความเห็นชอบจาก ครม. แล้ว)
หรือ
คณะกรรมการบริหารศูนย์ราชการจังหวัด
(กรณีที่ผังแม่บทศูนย์ราชการฯ ผ่านความเห็นชอบจาก ครม. แล้ว)

2. มอบหมายหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง
(เช่น สำนักงานจังหวัด สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ เป็นต้น)
จัดทำแผนการใช้ที่ดินฯ และผังแม่บทศูนย์ราชการฯ (ฉบับปรับปรุง)
โดยดำเนินการปรับปรุงข้อมูลของหน่วยราชการให้เป็นปัจจุบัน ระบุ ที่ตั้ง/รายชื่อ /สภาพปัญหา/ข้อเสนอแผนการใช้ที่ดินและผังแม่บทศูนย์ราชการ

3. คณะอนุกรรมการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการส่วนภูมิภาค
หรือ
คณะอนุกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงาน
ของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก
พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการใช้ที่ดินและผังแม่บทศูนย์ราชการ (ฉบับปรับปรุง)

4. คณะกรรมการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการ
พิจารณาให้ความเห็นชอบ

4.

5.

คณะรัฐมนตรี
พิจารณาให้ความเห็นชอบ

รายละเอียดแผนการใช้ที่ดินของหน่วยราชการและผังแม่บทศูนย์ราชการ

1. แผนการใช้ที่ดินของหน่วยราชการ ประกอบด้วย

1.1 วิเคราะห์ความเป็นเอกลักษณ์และความโดดเด่นของจังหวัดและกำหนดทิศทางการจัดระบบศูนย์ราชการที่ส่งเสริมและสนับสนุนต่อความเป็นเอกลักษณ์หรือความโดดเด่นของพื้นที่

1.2 วิเคราะห์สถานการณ์การใช้ที่ดินของหน่วยงาน

1.2.1 รวบรวมข้อมูลหน่วยงานราชการในจังหวัดทั้งหมด สภาพการถือครองที่ดิน สรุปลักษณะความเหมาะสมและความจำเป็นต้องใช้พื้นที่ของแต่ละหน่วยงาน (แสดงข้อมูล และแผนที่แสดงที่ตั้ง)

1.2.2 จัดกลุ่มประเภทหน่วยงานเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการรวมกลุ่มหน่วยงานตามภารกิจ ด้านบริหาร ด้านบริการ ด้านปฏิบัติการ และบ้านพัก

1.2.3 กำหนดจำนวนศูนย์ราชการและหน่วยงานภายในศูนย์ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับทิศทางและศักยภาพการพัฒนาของจังหวัดที่ส่งเสริมและสนับสนุนต่อความเป็นเอกลักษณ์หรือความโดดเด่นของพื้นที่

1.2.4 กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ในศูนย์ราชการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มีสภาพเหมาะสมแก่การจัดตั้งศูนย์ราชการทั้งในแง่ชุมชน เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

1.3 การวิเคราะห์และคัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับเป็นศูนย์ราชการสำหรับหน่วยงานบริหาร หน่วยงานบริการ หน่วยงานปฏิบัติการ รวมถึงบ้านพักของข้าราชการ

1.4 การกำหนดแผนงานเชิงนโยบาย สำหรับหน่วยงานของรัฐ ทั้งที่เป็นหน่วยงานบริหาร หน่วยงานบริการ หน่วยงานปฏิบัติการ รวมถึงบ้านพักของข้าราชการ ประกอบด้วย

1.4.1 แผนการใช้ที่ดิน ประกอบด้วย แผนการใช้ที่ดินที่ครอบคลุมทั้งในส่วนของหน่วยงานของรัฐในจังหวัดที่จะมีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ร่วมกัน และหน่วยงานที่มีที่ดินอยู่แล้วซึ่งมีความเหมาะสมในการอยู่อย่างเป็นเอกเทศ (แผนที่รายชื่อและที่ตั้งหน่วยงาน)

กรณีหน่วยงานที่มีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ร่วมกัน อาจแยกออกเป็น

1) ศูนย์บริหาร มีหน่วยงานที่อยู่ในอาคารศาลากลางก็หน่วยงาน อะไรบ้าง มีเจ้าหน้าที่ที่คนกรณีที่มีงานบริการร่วมอยู่ด้วย ประมาณการประชาชนที่จะเข้ามาใช้บริการกี่คนต่อวัน เพื่อการคาดการณ์ปริมาณขยะ น้ำเสีย และปฏิภูลที่จะเกิดขึ้นในอาคาร/วัน ที่จอดรถที่เพียงพอ

2) ศูนย์บริการมีหน่วยงานอะไรบ้าง มีจำนวนเจ้าหน้าที่ และคาดการณ์ประชาชนที่เข้ามาใช้บริการ เพื่อการเตรียมระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ที่จอดรถเพียงพอ รวมถึงพื้นที่รองรับบริการรองรับ

3) ศูนย์ปฏิบัติการ มีหน่วยงานอะไรบ้าง

4) ศูนย์บ้านพัก มีความต้องการมากน้อยแค่ไหน

1.4.2 แผนการคมนาคมที่เชื่อมภายในศูนย์ราชการ และที่เชื่อมระหว่างศูนย์และชุมชน

1.4.3 แผนการรองรับด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ

1) ระบบไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ การระบายน้ำ

2) ระบบบำบัดน้ำเสีย (ควรพิจารณาระบบในการนำน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วมาใช้ใหม่ อาทิ การรดน้ำในพื้นที่สวนสาธารณะ หรือบริเวณที่มีต้นไม้เพื่อการจัดภูมิทัศน์)

3) ระบบกำจัดขยะ และสิ่งปฏิภูล

1.4.4 แผนงานด้านภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม

1.4.5 แผนงานด้านความปลอดภัย

1.4.6 แผนงานดำเนินการศึกษาออกแบบ ก่อสร้าง และที่เกี่ยวข้อง

2. ผังแม่บทศูนย์ราชการ ประกอบด้วย

2.1 การออกแบบและจัดทำผังภูมิทัศน์ที่ส่งเสริมความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ที่สอดคล้องกับลักษณะของพื้นที่ของแต่ละศูนย์ราชการ

2.2 การออกแบบและจัดทำผังอาคารที่ส่งเสริมความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ที่สอดคล้องกับลักษณะของพื้นที่ของแต่ละศูนย์ราชการ

2.3 การออกแบบและจัดทำผังเส้นทางคมนาคมและระบบสาธารณูปโภคภายในแต่ละศูนย์ราชการ

2.4 เสนอแนะแผนงานหรือโครงการคมนาคมที่เชื่อมโยงระหว่างศูนย์ราชการและระหว่างศูนย์ราชการกับชุมชนหลักของจังหวัด

2.5 เสนอแนะวิธีการดำเนินโครงการและงานบริหารศูนย์ราชการหรือโครงการที่เกี่ยวข้อง อาทิ ให้มีการพัฒนาในแนวตั้งเป็นอาคารขนาดใหญ่ ใช้สำหรับการพาณิชย์ที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาติดต่อ เช่น ธนาคาร ร้านอาหาร ร้านถ่ายรูป ร้านถ่ายเอกสาร เป็นต้น สำหรับการดำเนินงานก่อสร้างและ/หรืองานด้านการบริหารจัดการพื้นที่ สามารถกำหนดให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นเจ้าภาพดำเนินการ เช่น บริษัทธนารักษ์บริหารสินทรัพย์ หรือการให้เอกชนร่วมลงทุน (PPP)

2.6 เสนอแนะงบประมาณ ของโครงการต่าง ๆ ตามข้อ 2.1 ถึง ข้อ 2.4

คณะกรรมการบริหารศูนย์ราชการจังหวัด

ระเบียบคณะกรรมการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการว่าด้วยการบริหารศูนย์ราชการ พ.ศ. 2542 ข้อ 7 กำหนดให้มี “คณะกรรมการบริหารศูนย์ราชการระดับจังหวัด” ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนจากหน่วยงานที่เข้าใช้ประโยชน์ในศูนย์ราชการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร อีกไม่น้อยกว่า 5 คน เป็นกรรมการ และธนารักษ์พื้นที่เป็นกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ จังหวัดอาจพิจารณา แต่งตั้งคณะกรรมการฯ โดยมีองค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบ

(1) ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานกรรมการ
(2) รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
(3) ปลัดจังหวัด	กรรมการ
(4) อัยการจังหวัด	กรรมการ
(5) คลังจังหวัด	กรรมการ
(6) แรงงานจังหวัด	กรรมการ
(7) เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด	กรรมการ
(8) โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด	กรรมการ
(9) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	กรรมการ
(10) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด	กรรมการ
(11) ขนส่งจังหวัด	กรรมการ
(12) อุตสาหกรรมจังหวัด	กรรมการ
(13) วัฒนธรรมจังหวัด	กรรมการ
(14) พลังงานจังหวัด	กรรมการ
(15) ท้องถิ่นจังหวัด	กรรมการ
(16) หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	กรรมการ
(17) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด	กรรมการ
(18) ผู้ทรงคุณวุฒิ (ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรแต่งตั้งไม่เกิน 3 คน)	กรรมการ
(19) ธนารักษ์พื้นที่	กรรมการและเลขานุการ
(20) ผู้อำนวยการกลุ่มงานอำนวยการ สำนักงานจังหวัด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(21) เจ้าหน้าที่สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

2. อำนาจหน้าที่

2.1 กำหนดนโยบายการจัดการเกี่ยวกับศูนย์ราชการ

2.2 กำหนดหลักเกณฑ์ และระเบียบปฏิบัติในการดำเนินงานจัดการภายในศูนย์ราชการ เช่น การพิจารณาหาผู้บริหารศูนย์ราชการ กำหนดวงเงินทดรองราชการ ระเบียบการรับจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดทำบัญชี การจัดทำบัญชีควบคุมทรัพย์สินส่วนกลาง การพัสดุ เป็นต้น

2.3 กำกับ ดูแล ให้หน่วยราชการใช้ประโยชน์ในศูนย์ราชการตามผังแม่บท แพลนอาคาร และรายละเอียดประกอบแบบแปลนของศูนย์ราชการนั้น ๆ

2.4 พิจารณากรณีที่หน่วยราชการจำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลง หรือมีปัญหาในการเข้าใช้ประโยชน์ในศูนย์ราชการ เพื่อนำเสนอคณะอนุกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก หรือคณะอนุกรรมการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการส่วนภูมิภาค และคณะกรรมการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการ พิจารณาต่อไป

2.5 พิจารณาจัดสรรบ้านพักให้ข้าราชการเข้าพักอาศัยในศูนย์บ้านพักข้าราชการ

2.6 พิจารณายกเลิกสิทธิการเข้าพักอาศัยในศูนย์บ้านพักข้าราชการของข้าราชการที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้

2.7 กำหนดค่าเสียหายกรณีข้าราชการทำให้ทรัพย์สินส่วนกลางภายในศูนย์ราชการเสียหาย

2.8 อาจแต่งตั้งบุคคล หรือคณะบุคคล หรือคณะอนุกรรมการเพื่อรับผิดชอบในการจัดการและดำเนินการในศูนย์ราชการ

2.9 เสนอผลการพิจารณาต่อคณะอนุกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก หรือคณะอนุกรรมการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการส่วนภูมิภาค

2.10 ปฏิบัติงานอื่น ตามที่คณะกรรมการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการ คณะอนุกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก หรือคณะอนุกรรมการจัดวางผังแม่บทศูนย์ราชการส่วนภูมิภาค มอบหมาย

ผลการดำเนินงานปัจจุบัน

1. คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2564 ลงมติรับทราบ เห็นชอบและอนุมัติตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจัดระบบศูนย์ราชการเสนอ โดยมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการ พ.ศ. 2539 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แล้วปรับปรุงเป็นคำสั่งหรือประกาศในระดับกระทรวง ซึ่งจะทำให้การขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์ในสิ่งหาริมทรัพย์ของรัฐและการบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน สอดคล้องต่อภารกิจของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และยังคงมีการถ่วงดุลในการพิจารณาจัดระบบศูนย์ราชการ

2. คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 1015/2565 ลงวันที่ 22 เมษายน 2565 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการ พ.ศ. .... โดยมีนายทรงกลด สว่างวงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ช่วยราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นหัวหน้าคณะทำงาน ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมธนารักษ์ ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง ผู้แทนกรมที่ดิน ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และผู้อำนวยการกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นคณะทำงาน ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นคณะทำงานและเลขานุการ ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์ด้านสาธารณสุขและพัฒนาเมือง สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และผู้อำนวยการกลุ่มงานร่างกฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นคณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ โดยมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำแนวทางและระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการ พ.ศ. .... และรายงานผลการดำเนินงานให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยทราบ

ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำ (ร่าง) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอำนวยการจัดระบบศูนย์ราชการ พ.ศ. ....

17

พื้นที่มรดกโลก

- กรมศิลปากร
- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

พื้นที่มรดกโลก

- กรมศิลปากร

- กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันและเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ ค.ศ. 1972 (Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage, 1972) หรืออนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก ในปี พ.ศ. 2530 และต้องปฏิบัติตามแนวทางการอนุรักษ์ตามอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลก (Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในระดับนานาชาติในการดำเนินงานปกป้อง คุ้มครอง และอนุรักษ์แหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและแหล่งมรดกทางธรรมชาติของประเทศอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพให้คงไว้ซึ่งคุณค่าโดดเด่นเป็นสากล และส่งต่อไปให้กับคนรุ่นต่อไปในอนาคต โดยอาศัยกลไกต่าง ๆ ในการกำหนดนโยบายและดำเนินงานให้สอดคล้องกับอนุสัญญาดังกล่าว รวมทั้ง การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปกป้อง คุ้มครอง และอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐภาคีที่จะต้องดำเนินการดังกล่าว

“มรดกโลก” หมายความว่า มรดกทางวัฒนธรรม มรดกทางธรรมชาติ หรือมรดกแบบผสมที่มีคุณค่าโดดเด่นเป็นสากลและได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกของมวลมนุษยชาติ ตามอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ ค.ศ. 1972

ปัจจุบัน มีแหล่งมรดกของไทยที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก จำนวนทั้งสิ้น 7 แห่ง จำแนกเป็นมรดกทางวัฒนธรรม จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

- 1) นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 2) เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมืองบริวาร จังหวัดสุโขทัย
- 3) แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี
- 4) เมืองโบราณศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์

และมรดกทางธรรมชาติ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

- 1) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร - ห้วยขาแข้ง ครอบคลุม 3 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดอุทัยธานี ตาก และกาญจนบุรี
- 2) กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ ครอบคลุม 6 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา สระบุรี นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว และบุรีรัมย์
- 3) กลุ่มป่าแก่งกระจาน ครอบคลุม 3 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

1. พื้นที่มรดกทางวัฒนธรรม

กรมศิลปากร

“มรดกทางวัฒนธรรม” หมายความว่า สิ่งที่มีคุณค่าโดดเด่นเป็นสากลทางวัฒนธรรมซึ่งสามารถตกทอดไปสู่อีกรุ่นหนึ่งได้ ได้แก่ 1) สถานที่ที่เป็นผลงานทางสถาปัตยกรรม ผลงานด้านประติมากรรม และจิตรกรรมที่สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์สถาน องค์ประกอบหรือโครงสร้างที่แสดงสภาพอันแท้จริงทางโบราณคดี จารึก ถ้ำที่อยู่อาศัย และการผสมผสานระหว่างลักษณะต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งมีคุณค่าโดดเด่นเป็นสากลในทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ หรือวิทยาศาสตร์ 2) กลุ่มของสิ่งปลูกสร้างที่แยกจากกัน หรือเชื่อมต่อกันในลักษณะทางสถาปัตยกรรม หรือโดยความสอดคล้องกลมกลืน หรือโดยสถานที่จากสภาพ ภูมิทัศน์ ซึ่งมีคุณค่าโดดเด่นเป็นสากลในทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ หรือวิทยาศาสตร์ และ 3) แหล่งที่เป็นสถานที่ที่เกิดจากมนุษย์สร้างขึ้น หรือเกิดจากการผสมผสานระหว่างธรรมชาติกับที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งมีคุณค่าโดดเด่นเป็นสากลในทางประวัติศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ ชาติพันธุ์วิทยาหรือมานุษยวิทยา ทั้งนี้ ให้หมายรวมถึงแหล่งโบราณคดีด้วย

ปัจจุบัน มีพื้นที่โบราณสถานของไทยที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ 1) นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา 2) เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมืองบริวาร 3) แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง และ 4) เมืองโบราณศรีเทพ ซึ่งมีคุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากล (Outstanding Universal Value, OUV) และคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการมรดกโลกกำหนด ดังนั้น การอนุมัติ/อนุญาตขอใช้พื้นที่โบราณสถานที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม จึงอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการอนุมัติ/อนุญาตขอใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อเข้าไปดำเนินการใด ๆ ที่อาจกระทบต่อคุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากล (OUV) ซึ่งต้องมั่นใจว่าผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมของแหล่งนั้น ได้รับการประเมินตามแนวทางการประเมินผลกระทบในบริบทของแหล่งมรดกโลกตามแนวทางการอนุรักษ์ตามอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกแล้ว หากมีการบูรณะหรือการก่อสร้างใหม่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากล (OUV) ของแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะโครงการขนาดใหญ่จะต้องแจ้งต่อศูนย์มรดกโลก และหากพื้นที่มรดกทางวัฒนธรรมถูกคุกคามหรือได้รับผลกระทบต่อคุณค่าความโดดเด่นอันเป็นสากล (OUV) อาจมีผลทำให้แหล่งมรดกทางวัฒนธรรมนั้น ถูกขึ้นบัญชีเป็นมรดกโลกในภาวะอันตรายตามเงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งอาจส่งผลให้ถูกเพิกถอนออกจากบัญชีมรดกโลกได้

1.1 ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1.1.1 พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 7 ทวิ ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร ภายในเขตของโบราณสถาน ซึ่งอธิบดีได้ประกาศขึ้นทะเบียน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือ จากอธิบดี ในกรณีที่มีการปลูกสร้างอาคารโดยมิได้รับอนุญาต ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งระงับการก่อสร้างและให้รื้อถอนอาคารหรือส่วนแห่งอาคารนั้นภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันได้รับคำสั่ง ผู้ใดขัดขืนไม่ระงับการก่อสร้างหรือรื้อถอนอาคารหรือส่วนแห่งอาคารตามคำสั่ง อธิบดีมีความผิดฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงาน และให้อธิบดีดำเนินการรื้อถอนอาคารหรือส่วนแห่งอาคารนั้นได้ โดยเจ้าของผู้ครอบครองหรือผู้ปลูกสร้างไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายหรือดำเนินคดีแก่ผู้รื้อถอนไม่ว่าด้วยประการใดทั้งสิ้น สัมภาระที่รื้อถอนถ้าเจ้าของไม่ขนย้ายออกไปจากเขตโบราณสถานภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันรื้อถอนเสร็จ ให้อธิบดีจัดการขายทอดตลาดสัมภาระนั้น เงินที่ได้จากการขายเมื่อหักค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนและการขายแล้วเหลือเท่าใดให้คืนให้เจ้าของสัมภาระนั้น

มาตรา 10 ห้ามมิให้ผู้ใดซ่อมแซม แก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอน ต่อเติม ทำลาย เคลื่อนย้าย โบราณสถานหรือส่วนต่าง ๆ ของโบราณสถาน หรือชุดคันลึงใด ๆ หรือปลูกสร้างอาคาร ภายในบริเวณโบราณสถาน เว้นแต่จะกระทำตามคำสั่งของอธิบดีหรือได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี และถ้าหนังสืออนุญาตนั้นกำหนดเงื่อนไขไว้ประการใดก็ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นด้วย

1.1.2 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 4 วรรคหนึ่ง ในพระราชบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน และสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้และหมายความรวมถึง

(1) อัฒจันทร์หรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นเพื่อใช้เป็นที่ชุมนุมของประชาชน

(2) เขื่อน สะพาน อุโมงค์ทางหรือท่อระบายน้ำ อุโมงค์ คานเรือ ท่าหน้า ท่าจอดเรือ รั้วกำแพง หรือประตูที่สร้างขึ้นติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับที่สาธารณะหรือสิ่งที่สร้างขึ้นให้บุคคลทั่วไปใช้สอย

(3) ป้ายหรือสิ่งที่สร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้าย

(ก) ที่ติดหรือตั้งไว้เหนือที่สาธารณะและมีขนาดเกินหนึ่งตารางเมตร หรือมีน้ำหนักรวมทั้งโครงสร้างเกินสิบกิโลกรัม

(ข) ที่ติดหรือตั้งไว้ในระยะห่างจากที่สาธารณะซึ่งเมื่อวัดในทางราบแล้ว ระยะห่างจากที่สาธารณะมีน้อยกว่าความสูงของป้ายนั้นเมื่อวัดจากพื้นดิน และมีขนาดหรือมีน้ำหนักเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง

(4) พื้นหรือสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่จอดรถ ที่กักรถ และทางเข้าออกของรถสำหรับอาคารที่กำหนดตามมาตรา 8 (9)

(5) สิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงส่วนต่าง ๆ ของอาคารด้วย

1.1.3 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ พ.ศ. 2559

1.1.4 ระเบียบกรมศิลปากรว่าด้วยการอนุรักษ์โบราณสถาน พ.ศ. 2528

1.1.5 ระเบียบกรมศิลปากรว่าด้วยการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารในเขตโบราณสถานอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย พ.ศ. 2552

1.1.6 ระเบียบกรมศิลปากรว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือดำเนินการใด ๆ ในเขตโบราณสถานพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2566

1.2 ผู้มีอำนาจอนุมัติ/อนุญาต

อธิบดีกรมศิลปากร

1.3 สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

ผู้ประสงค์จะปลูกสร้างอาคารหรือดำเนินการใด ๆ ในเขตโบราณสถานหรือพื้นที่มรดกโลกทางวัฒนธรรม ให้ยื่นหนังสือหรือแบบคำขออนุญาต ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

1.3.1 กรมศิลปากร

1.3.2 กองโบราณคดี กรมศิลปากร

1.3.3 สำนักศิลปากรที่ 1 - 12

1.3.4 อุทยานประวัติศาสตร์ **ตามตารางหน่วยงาน/ที่อยู่ในพื้นที่โบราณสถาน**

1.4 ขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาต

1.4.1 ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้างอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคารภายในเขตโบราณสถาน รวมทั้งห้ามมิให้บุคคลใดซ่อมแซม แก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอน ต่อเติม ทำลาย เคลื่อนย้าย โบราณสถานหรือส่วนต่าง ๆ ของโบราณสถาน หรือขุดค้นสิ่งใด ๆ ภายในบริเวณโบราณสถาน ไม่ว่าโบราณสถานนั้น จะได้ประกาศขึ้นทะเบียนแล้วหรือไม่ เว้นแต่จะกระทำตามคำสั่งของอธิบดีกรมศิลปากร หรือได้รับอนุญาต เป็นหนังสือจากอธิบดีกรมศิลปากร โดยหากประสงค์จะดำเนินการดังกล่าวจะต้องยื่นคำขออนุญาตก่อนวันดำเนินการ

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 4 วรรคหนึ่ง ในพระราชบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน และสิ่งก่อสร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่ หรือเข้าใช้สอยได้และหมายความรวมถึง

(1) อัฒจันทร์หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นอย่างอื่นเพื่อใช้เป็นที่ชุมนุมของประชาชน

(2) เขื่อน สะพาน อุโมงค์ทางหรือท่อระบายน้ำ อุโมงค์ คานเรือ ท่าเรือ ท่าจอดเรือ รั้วกำแพง หรือประตูที่สร้างขึ้นติดต่อกันหรือใกล้เคียงกับที่สาธารณะหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นให้บุคคลทั่วไปใช้สอย

(3) ป้ายหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้าย

(ก) ที่ติดหรือตั้งไว้เหนือที่สาธารณะและมีขนาดเกินหนึ่งตารางเมตร หรือมีน้ำหนักรวมทั้งโครงสร้างเกิน สิบกิโลกรัม

(ข) ที่ติดหรือตั้งไว้ในระยะห่างจากที่สาธารณะซึ่งเมื่อวัดในทางราบแล้ว ระยะห่างจากที่สาธารณะมีน้อยกว่า ความสูงของป้ายนั้นเมื่อวัดจากพื้นดิน และมีขนาดหรือมีน้ำหนักเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง

(4) พื้นหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่พักจอดรถ ที่กับล้อ และทางเข้าออกของรถสำหรับอาคารที่กำหนดตามมาตรา 8 (9)

(5) สิ่งก่อสร้างขึ้นอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงส่วนต่าง ๆ ของอาคารด้วย

1.4.2 ผู้ประสงค์จะปลูกสร้างอาคารหรือดำเนินการใด ๆ ในเขตโบราณสถานหรือพื้นที่มรดกโลก ทางวัฒนธรรม ให้ยื่นหนังสือหรือแบบคำขออนุญาต ณ 1) กรมศิลปากร 2) กองโบราณคดี กรมศิลปากร 3) สำนักศิลปากรที่ 1 – 12 และ 4) อุทยานประวัติศาสตร์

1.4.3 ผู้ขออนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือดำเนินการใด ๆ ในเขตโบราณสถาน สามารถตรวจสอบ สถานที่ตั้งของโบราณสถานได้จากเว็บไซต์ระบบภูมิสารสนเทศแหล่งมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของกรมศิลปากร ที่ <http://www.gis.finearts.go.th> หรือสอบถามทางโทรศัพท์ไปยังกองโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ 1 – 12 หรือ อุทยานประวัติศาสตร์ในวันและเวลาราชการ

1.4.4 ผู้ขออนุญาตต้องนำเอกสารดังต่อไปนี้มายื่นในวันที่ยื่นคำขอตามสถานที่ดังกล่าว มาในข้อ 1.4.2 พร้อมกับหนังสือ/แบบคำขออนุญาต

1.4.4.1 บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐฉบับจริง สำหรับใช้ แสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันตัวตนและตรวจสอบจากระบบ

1.4.4.2 ในกรณีผู้ขออนุญาตเป็นพระสงฆ์ให้นำใบสุทธิประจำตัวพระสงฆ์ฉบับจริงมาใช้ แสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันตัวตนและตรวจสอบจากระบบ

1.4.4.3 ในกรณีผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคลให้นำหนังสือรับรองนิติบุคคลฉบับจริงมาใช้ แสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันตัวตนและตรวจสอบจากระบบ

1.4.4.4 หนังสือมอบอำนาจ/มอบฉันทะ ให้กระทำแทนฉบับจริง (ถ้ามี) โดยในกรณีนี้ผู้รับ มอบอำนาจต้องนำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของผู้มอบอำนาจ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง จำนวน 1 ฉบับ มาใช้ประกอบการมอบอำนาจ/มอบฉันทะด้วย

1.4.4.5 สำเนาแบบร่างรายการอาคารที่จะขออนุญาตปลูกสร้างในเขตโบราณสถาน พร้อมด้วยแผนที่แสดงตำแหน่งของสิ่งปลูกสร้างที่ขออนุญาต และภาพถ่ายสภาพพื้นที่ปัจจุบัน จำนวน 2 ชุด

1.4.4.6 หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินฉบับจริง สำหรับใช้แสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันตัวตนและตรวจสอบจากระบบ

1.4.4.7 หนังสืออนุญาตหรือหนังสือรับรองให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินบริเวณที่ขออนุญาต จากเจ้าของที่ดินหรือส่วนราชการ จำนวน 2 ฉบับ ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตมิได้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดิน

1.4.4.8 หลักฐานแสดงการรับรองมีสิ่งปลูกสร้างเดิม สำหรับกรณีที่ประสงค์จะขออนุญาต ปลูกสร้างอาคารทดแทนอาคารหลังเดิม จำนวน 1 ฉบับ

1.4.5 ในส่วนของขั้นตอนการอนุญาต มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1.4.5.1 เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่องจะตรวจสอบเอกสารที่ยื่นพร้อมหนังสือ/คำขออนุญาต โดยจะใช้เวลาตรวจสอบ 1 วัน

1.4.5.2 เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจะดำเนินการตรวจสอบรายละเอียดและสภาพของ โบราณสถานที่เป็นสถานที่ที่จะขออนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือดำเนินการใด ๆ โดยจะตรวจสอบข้อมูลจาก หน่วยงานท้องถิ่น เอกสารสิทธิในที่ดิน รูปแบบของอาคารที่จะขออนุญาตปลูกสร้าง โดยในกรณีที่ไม่มีข้อมูล ยิงข้อข้องใจใช้การตรวจสอบโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้าช่วย เช่น การตรวจสอบจากแผนที่ออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวจะใช้เวลาดำเนินการประมาณ 7 วันทำการ

1.4.5.3 ในการพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาต กรมศิลปากรจะพิจารณาโดยยึดถือ หลักเกณฑ์ตามระเบียบกรมศิลปากรว่าด้วยการอนุรักษ์โบราณสถาน พ.ศ. 2528 แต่หากเป็นการขออนุญาตในเขต โบราณสถานพระนครศรีอยุธยา หรือเขตโบราณสถานอุทยานสุโขทัย และเขตโบราณสถานอุทยานประวัติศาสตร์ ศรีสัชนาลัย จะต้องพิจารณาตามระเบียบกรมศิลปากรว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร หรือดำเนินการใด ๆ ในเขตโบราณสถานพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2566 หรือระเบียบกรมศิลปากรว่าด้วยการ ขออนุญาตปลูกสร้างอาคารในเขตโบราณสถานอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และอุทยานประวัติศาสตร์ ศรีสัชนาลัย พ.ศ. 2552 แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เนื่องจากโบราณสถานพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งอุทยาน ประวัติศาสตร์สุโขทัยและอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ได้รับการประกาศขึ้นบัญชีเป็นมรดกโลก ซึ่งจำเป็นต้องมีการควบคุมและบริหารจัดการพื้นที่ซึ่งมีวงมวกมากกว่าโบราณสถานอื่น ที่อยู่ในความดูแล ของกรมศิลปากร เพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีในอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและ ทางธรรมชาติ พ.ศ. 2515 (UNESCO Convention concerning the protection of the world cultural and natural heritage, 1972)

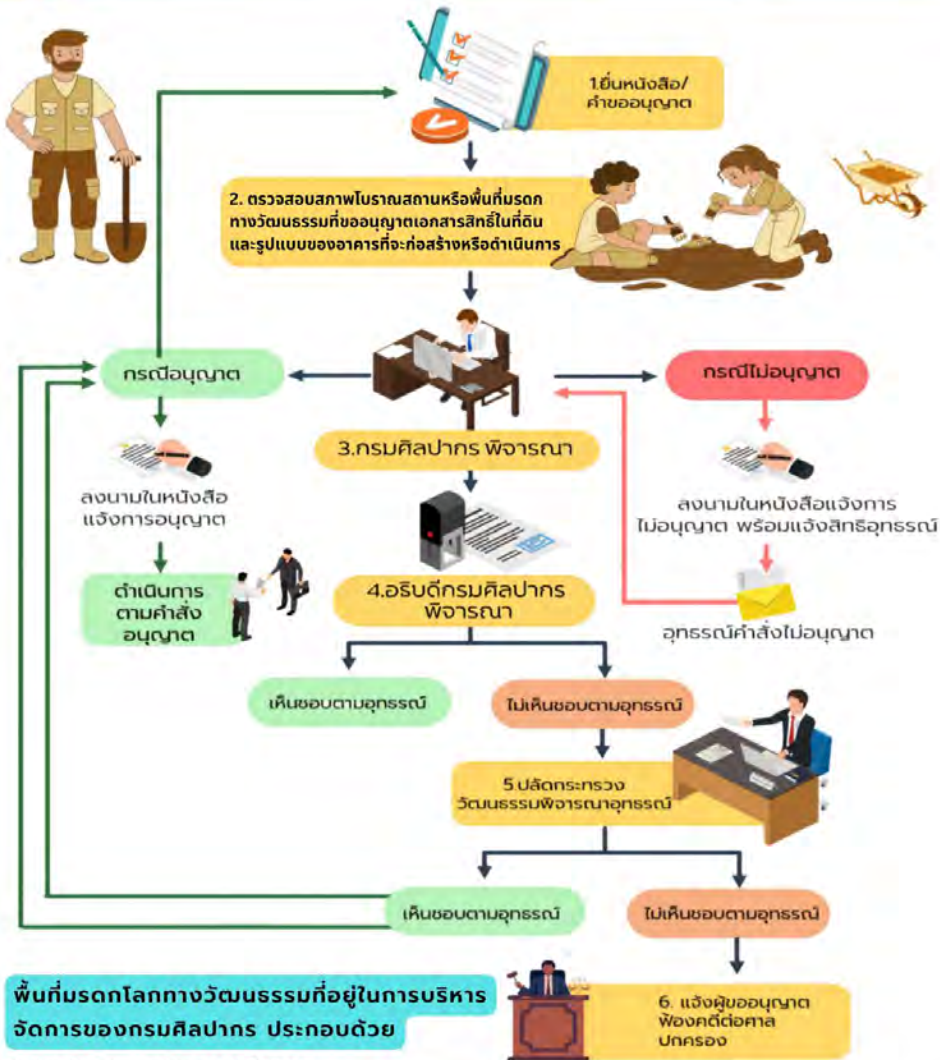
1.4.5.4 เมื่อหน่วยงานตรวจสอบรายละเอียดครบถ้วนเสร็จสิ้นแล้ว จะนำเสนออธิบดีกรม ศิลปากรพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 พร้อมทั้งลงนามในหนังสือเพื่อแจ้ง คำสั่งอนุญาต/ไม่อนุญาต

1.4.5.5 ในกรณีที่อธิบดีกรมศิลปากรมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารหรือดำเนินการใด ๆ ในเขตโบราณสถาน เนื่องจากคำสั่งของอธิบดีกรมศิลปากรถือเป็นคำสั่งทางปกครอง ในหนังสือแจ้งคำสั่ง ไม่อนุญาตจะระบุให้ผู้ขออนุญาตสามารถใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาตของอธิบดีกรมศิลปากร ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 โดยจะต้องอุทธรณ์ต่ออธิบดีกรมศิลปากรซึ่งเป็น ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือรับทราบคำสั่งไม่อนุญาต

ขั้นตอนการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือการดำเนินการใดๆ ในเขตโบราณสถาน/พื้นที่มรดกทางวัฒนธรรม

พื้นที่มรดกโลกทางวัฒนธรรมที่อยู่ในการบริหารจัดการของกรมศิลปากร ประกอบด้วย

1. นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
2. เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัย และเมืองบริวาร (ประกอบด้วยอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย และอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร)
3. แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี
4. เมืองโบราณศรีเทพและโบราณสถานสมัยทวารวดีที่เกี่ยวข้อง (ประกอบด้วยอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ โบราณสถานเขาคีลียงนอก และโบราณสถานเขาคมอรัตน์) จังหวัดเพชรบูรณ์

1.5 แบบฟอร์มคำขออนุญาต

1.5.1 หนังสือขออนุญาต หรือ

1.5.2 แบบคำขออนุญาตปลูกสร้างอาคารในเขตโบราณสถาน

1.6 เอกสาร/หลักฐานประกอบการพิจารณา

1.6.1 บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐฉบับจริง สำหรับใช้แสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันตัวตนและตรวจสอบจากระบบ

1.6.2 ในกรณีผู้ขออนุญาตเป็นพระสงฆ์ ให้นำใบสุทธิประจำตัวพระสงฆ์ฉบับจริงมาใช้แสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันตัวตนและตรวจสอบจากระบบ

1.6.3 ในกรณีผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคล ให้นำหนังสือรับรองนิติบุคคลฉบับจริงมาใช้แสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันตัวตนและตรวจสอบจากระบบ

1.6.4 หนังสือมอบอำนาจ/มอบฉันทะให้กระทำแทนฉบับจริง (ถ้ามี) โดยในกรณีนี้ ผู้รับมอบอำนาจต้องนำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของผู้มอบอำนาจ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง จำนวน 1 ฉบับ มาใช้ประกอบการมอบอำนาจ/มอบฉันทะด้วย

1.6.5 สำเนารูปแบบรายการอาคารที่จะปลูกสร้างในเขตโบราณสถาน พร้อมด้วยแผนที่แสดงตำแหน่งของสิ่งปลูกสร้างที่ขออนุญาต และภาพถ่ายภาพพื้นที่ปัจจุบัน จำนวน 2 ชุด

1.6.6 หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินฉบับจริง สำหรับใช้แสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อยืนยันตัวตนและตรวจสอบจากระบบ

1.6.7 หนังสืออนุญาตหรือหนังสือรับรองให้ใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณที่ขออนุญาตจากเจ้าของที่ดินหรือส่วนราชการ จำนวน 2 ฉบับ ในกรณีที่ผู้ขออนุญาตมิได้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดิน

1.6.8 หลักฐานแสดงการรับรองมีสิ่งปลูกสร้างเดิม สำหรับกรณีที่ประสงค์จะขออนุญาตปลูกสร้างอาคารทดแทนอาคารหลังเดิม จำนวน 1 ฉบับ

หมายเหตุ :

1. พื้นที่มรดกโลกทางวัฒนธรรมที่อยู่ในการบริหารจัดการของกรมศิลปากร ประกอบด้วย

1.1 นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา (อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา)

1.2 เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัย และเมืองบริวาร (ประกอบด้วยอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย และอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร)

1.3 แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี

1.4 เมืองโบราณศรีเทพและโบราณสถานสมัยทวารวดีที่เกี่ยวข้อง (ประกอบด้วยอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ โบราณสถานเขาคีปลิงนอก และโบราณสถานเขาคมอรัตน์) จังหวัดเพชรบูรณ์

2. การขออนุญาตเพื่อปลูกสร้างอาคารหรือดำเนินการใด ๆ ในเขตพื้นที่มรดกโลกทางวัฒนธรรมสามารถยื่นหนังสือ/คำขออนุญาตได้ที่อุทยานประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นที่ตั้งของแหล่งมรดกโลก ยกเว้นพื้นที่มรดกโลกแหล่งโบราณคดีบ้านเชียง ผู้ขอรับอนุญาตสามารถยื่นหนังสือ/คำขออนุญาตได้ที่สำนักศิลปากรที่ 8 ขอนแก่น

2. พื้นที่มรดกทางธรรมชาติ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

“มรดกทางธรรมชาติ” หมายความว่า สิ่งที่มีคุณค่าโดดเด่นเป็นสากลทางธรรมชาติซึ่งสามารถถอดไปสู่อีกรุ่นหนึ่งได้ ได้แก่ 1) สภาพทางธรรมชาติที่ประกอบด้วยลักษณะทางกายภาพและชีวภาพ หรือกลุ่มของสภาพธรรมชาติดังกล่าว ซึ่งมีคุณค่าโดดเด่นเป็นสากลในทางสุนทรียศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ 2) สภาพองค์ประกอบทางธรณีวิทยา หรือธรณีสัณฐาน หรือบริเวณที่พิสูจน์ทราบอย่างชัดเจนว่าเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสายพันธุ์สัตว์และพืชที่ถูกคุกคาม ซึ่งมีคุณค่าโดดเด่นเป็นสากลในทางวิทยาศาสตร์หรือการอนุรักษ์ และ ๓) แหล่งธรรมชาติหรือบริเวณที่พิสูจน์ทราบอย่างชัดเจนว่ามีคุณค่าโดดเด่นเป็นสากลในทางวิทยาศาสตร์ การอนุรักษ์ และความงามตามธรรมชาติ

ทั้งนี้ เนื่องจากพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าบางแห่ง มีคุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากล (Outstanding Universal Value, OUV) และคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการมรดกโลก กำหนด กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงได้เล็งเห็นความสำคัญและนำเสนอพื้นที่ดังกล่าวเพื่อบรรจุไว้ในบัญชีมรดกโลก (มรดกทางธรรมชาติ) ดังนั้น การอนุมัติ/อนุญาตขอใช้พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่เป็นมรดกทางธรรมชาติ จึงอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 โดยมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการอนุมัติ/อนุญาตขอใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อเข้าปาดำเนินการใด ๆ ที่อาจกระทบต่อคุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากล (OUV) ต้องมั่นใจว่าผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมของแหล่งนั้นได้รับการประเมินตามแนวทางและชุดเครื่องมือสำหรับการประเมินผลกระทบในบริบทของแหล่งมรดกโลกตามแนวทางการอนุรักษ์ตามอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกแล้ว หากมีการบูรณะหรือการก่อสร้างใหม่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากล (OUV) ของแหล่งมรดกทางธรรมชาติ จะต้องแจ้งต่อศูนย์มรดกโลกโดยเร็ว และหากพื้นที่มรดกทางธรรมชาติถูกคุกคามหรือได้รับผลกระทบต่อคุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากล (OUV) อาจมีผลทำให้แหล่งมรดกทางชาตินั้น ถูกขึ้นบัญชีเป็นมรดกโลกในภาวะอันตรายตามเงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งอาจส่งผลให้ถูกเพิกถอนออกจากบัญชีมรดกโลกได้

2.1 ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562

มาตรา 22 พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลกระทำการตามมาตรา 19 (2) (5) (6) หรือ (7) ได้ตามลักษณะของเขตการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติที่กำหนดไว้ โดยอยู่ในความควบคุม ดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ การอนุญาตดังกล่าวให้กระทำได้เฉพาะเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การถ่ายทำภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ หรือสารคดี การถ่ายภาพ การศึกษาธรรมชาติ การบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน หรือการท่องเที่ยวที่เป็นประโยชน์ และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่ออุทยานแห่งชาติ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตและการควบคุมดูแลตามวรรคหนึ่ง อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา 23 เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงอุทยานแห่งชาติ หรือการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการพัฒนา หรือการพักผ่อนเป็นการชั่วคราว หรือเพื่ออำนวยความสะดวกปลอดภัย หรือให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไป ในอุทยานแห่งชาติให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจกระทำการตามมาตรา ๑๙

การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

2.1.2 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

มาตรา 55 ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(1) กระทำให้หลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขต หรือเครื่องหมายอื่น ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย สูญหาย หรือไร้ประโยชน์

(2) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือทำด้วยประการใด ให้เสื่อมสภาพ หรือเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติเดิม

(3) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมทัน เหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ

(4) ปิดกั้นหรือทำให้เกิดขวางแก่ทางน้ำหรือทางบก

(5) เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด หวาย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใด อันส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ

(6) ปลุกต้นไม้หรือพืชนานาชาติอื่น ๆ หรือนำหรือปล่อยสัตว์ทุกชนิดเข้าไป

เพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การถ่ายภาพ ภาพยนตร์ วิทยุทัศน์หรือสารคดี การถ่ายภาพ การศึกษาธรรมชาติ การบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน พนักงานเจ้าหน้าที่อาจอนุญาตให้บุคคลกระทำการตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ได้ภายในบริเวณพื้นที่ที่กำหนด ทั้งนี้ การกระทำนั้นต้องอยู่ในความควบคุมดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่รบกวน การดำรงชีวิตตามธรรมชาติของสัตว์ป่าเกินสมควร และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาต และการควบคุมดูแล ตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา 56 ความในมาตรา 53 มาตรา 54 หรือมาตรา 55 มิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณี ดังต่อไปนี้

(1) มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีเหตุฉุกเฉินเพื่อการป้องกันภัยอันตรายแก่บุคคล หรือชุมชน หรือเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติ อันเป็นสาธารณะ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการใดแล้วให้รายงานต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อทราบโดยมิชักช้า

(2) เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษา ธรรมชาติ หรือเพื่ออำนวยความสะดวก หรือให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไป

การดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม (๑) พนักงานเจ้าหน้าที่อาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นช่วยเหลือในการกระทำดังกล่าวก็ได้ และให้รายงานการกระทำต่ออธิบดี กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเพื่อทราบ และให้ถือว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่น เป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา 67 เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทใดแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(1) ล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทรูปนั้น หรือเก็บหรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่านั้น เว้นแต่จะกระทำเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ และได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

(2) ตัด โค่น แผ้วถาง เผา ทำลาย ตันไม้หรือพฤษชาติอื่น หรือทำลาย ทำให้เสื่อมสภาพ ขุด เก็บ ซึ่งแร่ ดิน หิน กรวด หวาย ลูกรัง ของป่า หรือทรัพยากรธรรมชาติใด ๆ หรือเลี้ยงสัตว์ หรือปล่อยสัตว์หรือ สัตว์ป่า หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมทัน หรือเหือดแห้ง เป็นพิษหรือ เป็นอันตรายต่อสัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือ เมื่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ประกาศอนุญาตไว้เป็นคราว ๆ ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแห่ง หนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม ระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใด ที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติการเพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือการคุ้มครอง รักษาหรือช่วยเหลือสัตว์ป่า แต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา 116 บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออก ตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงาน เหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

2.1.3 กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตดำเนินการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2565

2.1.4 ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการ ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรรคสอง มาตรา 27 วรรคสาม และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2564

2.1.5 ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงาน เจ้าหน้าที่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2564 (ออกตามความ ในมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562)

2.1.6 ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามมาตรา 53 วรรคสาม มาตรา 54 วรรคสอง มาตรา 55 วรรคสาม มาตรา 67 วรรคสอง และมาตรา 71 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2565

2.1.7 ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงาน เจ้าหน้าที่ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า พ.ศ. 2565

2.1.8 ประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เรื่อง กำหนดแบบคำขออนุญาต แบบใบอนุญาต แบบคำขอขยายระยะเวลาใบอนุญาต แบบคำขอต่ออายุใบอนุญาต และแบบคำขอใบแทนใบอนุญาต ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรรคสอง มาตรา 27 วรรคสาม และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2564

2.1.9 ประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เรื่อง กำหนดแบบคำขออนุญาต ใบรับคำขออนุญาต และหนังสืออนุญาต ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามมาตรา 53 วรรคสาม มาตรา 54 วรรคสอง มาตรา 55 วรรคสาม มาตรา 67 วรรคสอง และมาตรา 71 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2565

2.1.10 หนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด่วนที่สุด ที่ ทส 1910.503/ว 15494 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2565 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติ ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2564 ข้อ 7 (1) (2) (3) (5) และ (6)

2.1.11 หนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ทส 0909.202/ว 9245 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2566 เรื่อง แนวทางการจัดทำโครงการของหน่วยงานด้านอนุรักษ์สัตว์ป่าเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น

2.2 ผู้มีอำนาจอนุมัติ/อนุญาต

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

2.3 สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

2.3.1 อุทยานแห่งชาติในพื้นที่ โดยให้ประสานงานกับหัวหน้าอุทยานแห่งชาติในพื้นที่นั้น ๆ ตรวจสอบและพิจารณาตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และขั้นตอนที่กำหนด

2.3.2 เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าในพื้นที่ โดยให้ประสานงานกับหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าในพื้นที่นั้น ๆ ตรวจสอบและพิจารณาตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และขั้นตอนที่กำหนด

2.4 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต

2.4.1 กรณีตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรรคสอง มาตรา 27 วรรคสาม และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2564 (มาตรา 22) ภาค 2 หมวด 1 ส่วนที่ 4 การอนุญาตเพื่อการบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน โดยสรุปต้องสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สอดคล้องตามข้อกำหนด หลักเกณฑ์มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สอดคล้องตามหลักวิชาการ ไม่ส่งผลกระทบต่อหรือมีผลกระทบต่อพื้นที่ป่า สัตว์ป่า แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า รวมถึงระบบนิเวศ มีลักษณะเป็นการบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน ต้องเป็นกรณีที่มีสิ่งก่อสร้างอยู่แล้ว อันเป็นการบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้างเดิม หรือการก่อสร้างใหม่แทนสิ่งก่อสร้างเดิมที่ชำรุด หรือเพื่อให้มีคุณภาพดีกว่าเดิม หรือเพื่อให้กลมกลืนกับธรรมชาติและไม่เสียทัศนียภาพกับสภาพแวดล้อม

2.4.2 กรณีตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2564 (มาตรา 23) โดยสรุปต้องสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 สอดคล้องตามข้อกำหนดหลักเกณฑ์มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สอดคล้องตามหลักวิชาการ สอดคล้องกับแผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ไม่ส่งผลกระทบต่อหรือมีผลกระทบต่อพื้นที่ป่า สัตว์ป่า แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า รวมถึงระบบนิเวศ เป็นประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงอุทยานแห่งชาติ หรือการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการพัฒนา หรือการพักผ่อนเป็นการชั่วคราว หรือเพื่ออำนวยความสะดวก หรือให้ความรู้แก่ประชาชน โดยทั่วไปในอุทยานแห่งชาติ รวมทั้งสอดคล้องกับการกิจการดำเนินงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชด้วย

2.4.3 กรณีขอดำเนินการโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 เพื่อให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวในการสงวน อนุรักษ์ และบำรุงรักษา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และการบริหารจัดการสัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งเป็นไปตามภารกิจของหน่วยงานด้านอนุรักษ์สัตว์ป่า และสอดคล้องตามยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาล/กลุ่มจังหวัด ข้อกำหนดหลักเกณฑ์ มติคณะรัฐมนตรี ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยมีความพร้อมครบถ้วนที่จะดำเนินการทั้งในด้านพื้นที่ บุคลากรเจ้าหน้าที่ และขีดความสามารถที่จะดำเนินการให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ตามหลักวิชาการ รวมทั้งไม่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ป่า สัตว์ป่า แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า ระบบนิเวศเกินสมควร ตลอดจน เป็นประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแล รักษา หรือบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรืออำนวยความสะดวกในการศึกษาธรรมชาติ หรืออำนวยความสะดวก หรือให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไป หรือการคุ้มครอง รักษา หรือช่วยเหลือสัตว์ป่า

2.4.4 กรณีขอดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง ต้องสอดคล้องตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ตามหลักวิชาการ ไม่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ป่า สัตว์ป่า แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า รวมถึงระบบนิเวศเกินสมควร ตลอดจนเป็นการซ่อมแซม หรือก่อสร้างทดแทนสิ่งก่อสร้างเดิม เพื่อการบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน

ทั้งนี้ “การอนุมัติ/อนุญาตขอใช้พื้นที่มรดกทางธรรมชาติจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อเข้าไปดำเนินการใด ๆ ที่อาจกระทบต่อคุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากล (OUV) ต้องมั่นใจว่าผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมของแหล่งนั้น ได้รับการประเมินตามแนวทางและชุดเครื่องมือสำหรับการประเมิน ผลกระทบในบริบทของแหล่งมรดกโลกตามแนวทางการอนุรักษ์ตามอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกแล้ว หากมีการบูรณะหรือการก่อสร้างใหม่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากล (OUV) ของแหล่งมรดกทางธรรมชาติจะต้องแจ้งต่อศูนย์มรดกโลกโดยเร็ว หากพื้นที่มรดกทางธรรมชาติถูกคุกคามหรือได้รับผลกระทบต่อคุณค่าความโดดเด่นอันเป็นสากล (OUV) อาจมีผลทำให้แหล่งมรดกทางชาตินั้นถูกขึ้นบัญชีเป็นมรดกโลกในภาวะอันตรายตามเงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งอาจส่งผลให้ถูกเพิกถอนออกจากบัญชีมรดกโลกได้”

2.5 ขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาต

2.5.1 กรณีดำเนินการตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรรคสอง มาตรา 27 วรรคสาม และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2564 (มาตรา 22) ภาค 2 หมวด 1 ส่วนที่ 4 การอนุญาตเพื่อการบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานหรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน ให้ดำเนินการตามขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กำหนด

ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรรคสอง มาตรา 27 วรรคสาม และมาตรา 34

1

ผู้ขออนุญาต

- เป็นหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับสาธารณูปโภคนั้น
- เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคม
- เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์
- เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเกี่ยวกับการเดินอากาศหรือการเดินทาง

2

การบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานที่อนุญาตได้ ตามระเบียบฯ ข้อ 50 และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ ข้อ 52 *

- ถนน ทาง และสะพาน
- เสาไฟฟ้า หรือสายส่งไฟฟ้า เสาโทรคมนาคม สิ่งอำนวยความสะดวก ในการเดินอากาศ และการเดินเรือ
- ท่าเทียบเรือ หรือสิ่งก่อสร้างอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน รวมทั้งอาคารประกอบสิ่งก่อสร้าง
- เขื่อน อ่างเก็บน้ำ ฝาย คลองส่งน้ำ หรือสิ่งก่อสร้างอื่น ที่มีลักษณะเดียวกัน รวมทั้งอาคารประกอบสิ่งก่อสร้าง
- ท่อส่งก๊าซ ท่อส่งน้ำ ท่อสายเคเบิล

3

เอกสารประกอบคำขอตามระเบียบฯ ข้อ 51

- รายละเอียดแผนงานโครงการระบุเหตุผลความจำเป็นวัตถุประสงค์พื้นที่ดำเนินการ วิธีดำเนินการ และระยะเวลาในการดำเนินการ
- แผนผังแสดงบริเวณที่จะดำเนินการและบริเวณใกล้เคียง พร้อมด้วยภาพถ่ายสี
- แบบแปลนและรายละเอียดการดำเนินการที่มีผู้ประกอบวิชาชีพ วิศวกรรมควบคุม วิศวกร วิศวกรกรมควบคุมรับรอง
- รายงานการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และมาตรการในการควบคุมไม่ให้ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและแนวทางการแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้วแต่กรณี
- ยานพาหนะ เครื่องจักรกล และเครื่องมืออุปกรณ์ที่นำเข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติ
- หลักฐานหรือเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

4

เอกสารประกอบคำขอตามระเบียบฯ ข้อ 54**

- รายงานการตรวจสอบสภาพพื้นที่บริเวณที่จะดำเนินการตามโครงการ
- ระบุบริเวณที่จะมีการดำเนินการลงในแผนที่มาตราส่วน 1 : 50,000 และแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา แสดงรายละเอียด และคำพิถัดให้ชัดเจน
- เอกสารหลักฐานอื่นๆ ที่เห็นสมควร

5

ยื่นคำขอต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

หมายเหตุ

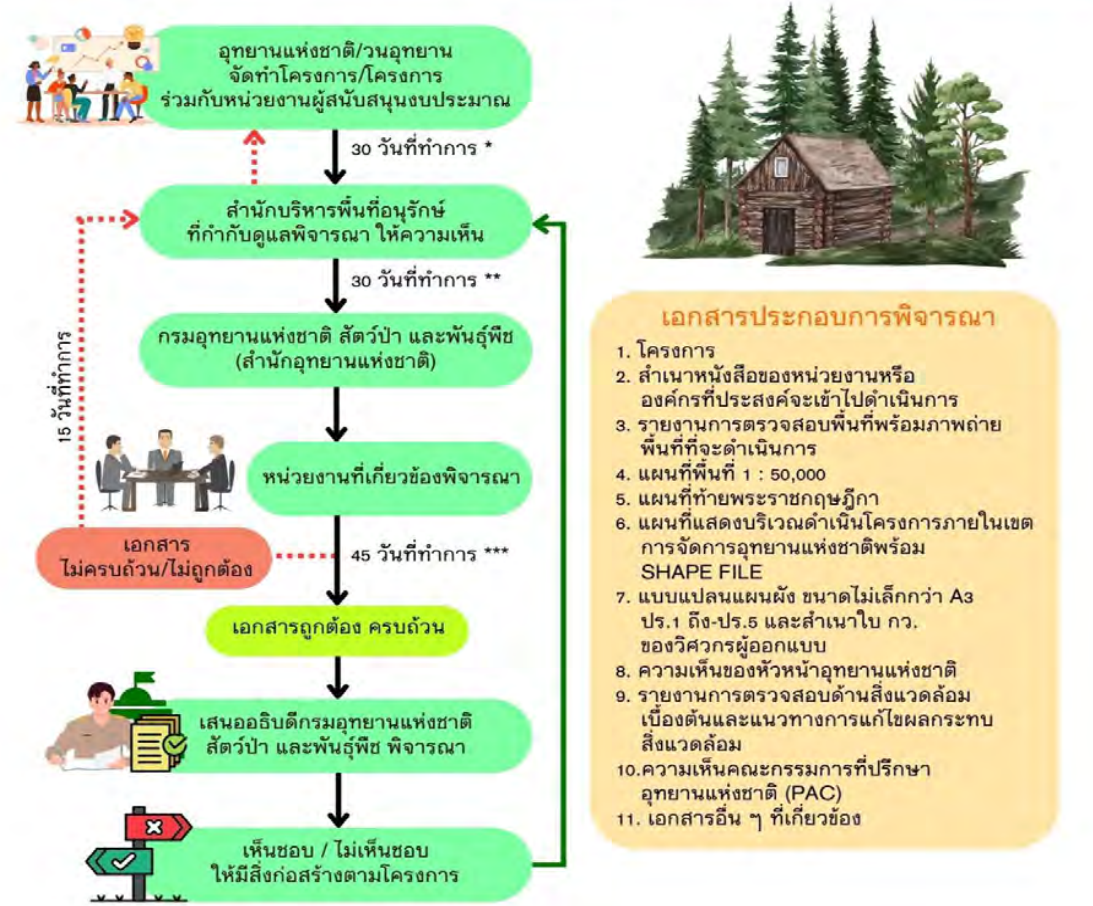
*ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรรคสอง มาตรา 27 วรรคสาม และมาตรา 34 (ข้อ 52)

**กรณียื่นคำขอและเอกสารหรือหลักฐานครบถ้วน ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติออกไปตรวจสอบสภาพพื้นที่ ที่ขออนุญาต แล้วจัดทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์แห่งท้องที่ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอพร้อมจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา

2.5.2 กรณีดำเนินการตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2564 (มาตรา 23) ให้ดำเนินการตามขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนด

แนวทางการปฏิบัติการให้สิ่งก่อสร้างในเขตอุทยานแห่งชาติและวนอุทยานตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในอุทยานแห่งชาติและสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2564

- เอกสารประกอบการพิจารณา**
1. โครงการ
  2. สำเนาหนังสือของหน่วยงานหรือองค์กรที่ประสงค์จะเข้าไปดำเนินการ
  3. รายงานการตรวจสอบพื้นที่พร้อมภาพถ่ายพื้นที่ที่จะดำเนินการ
  4. แผนที่พื้นที่ 1 : 50,000
  5. แผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา
  6. แผนที่แสดงบริเวณดำเนินโครงการภายในเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติพร้อม SHAPE FILE
  7. แบบแปลนแผนผัง ขนาดไม่เล็กกว่า A3 ปร.1 ถึง-ปร.5 และสำเนาใบ กว. ของวิศวกรผู้ออกแบบ
  8. ความเห็นของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติ
  9. รายงานการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและแนวทางการแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
  10. ความเห็นคณะกรรมการที่ปรึกษาอุทยานแห่งชาติ (PAC)
  11. เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

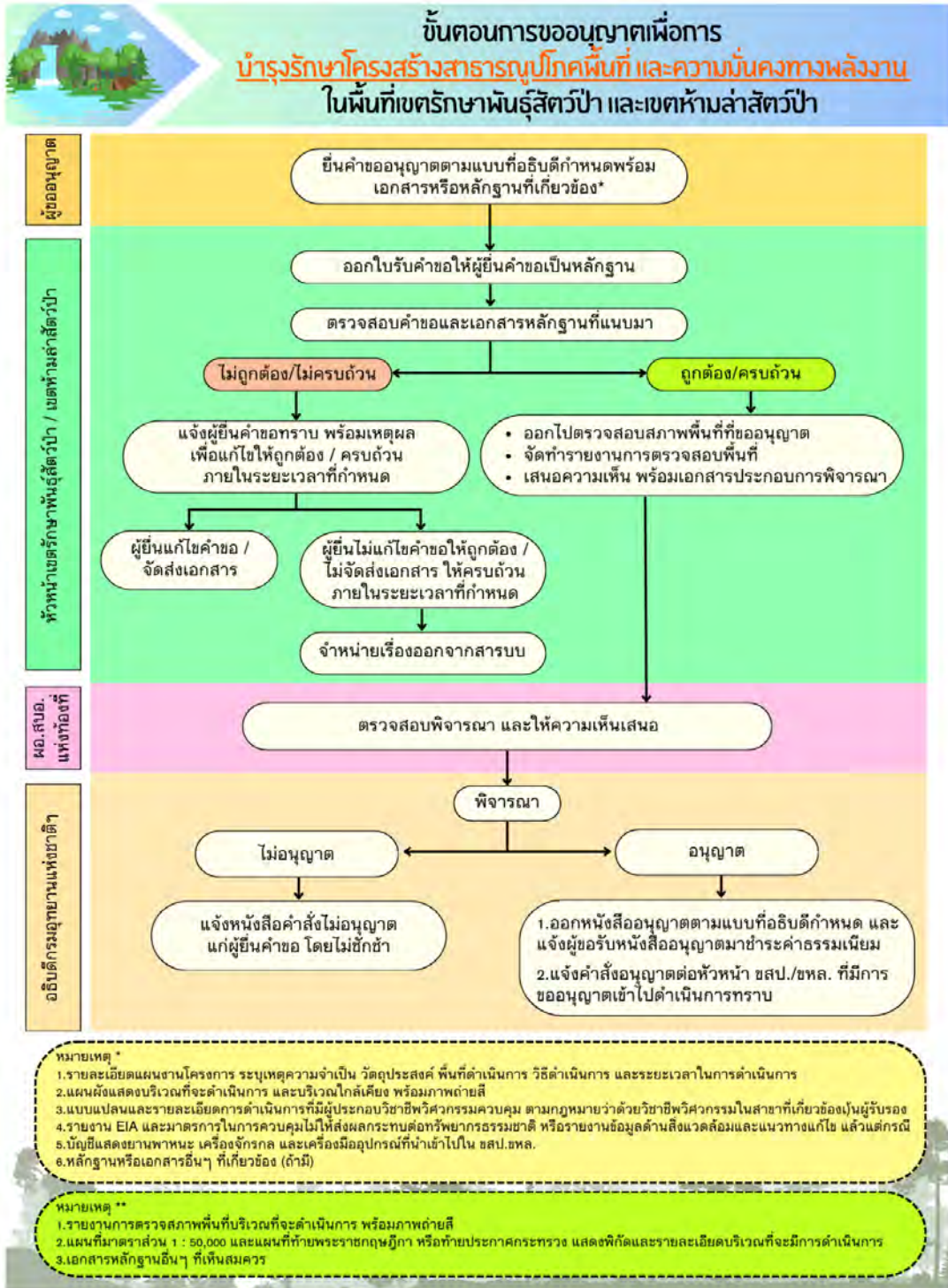
หมายเหตุ
 * หากไม่สามารถจัดทำเอกสารได้ตามกำหนด ให้แจ้งเป็นหนังสือให้หน่วยงานสนับสนุนงบประมาณทราบเป็นระยะด้วย
 ** หากไม่สามารถพิจารณาได้ทันตามกำหนด ให้แจ้งเป็นหนังสือส่งให้อุทยานแห่งชาติเพื่อแจ้งผู้สนับสนุนงบประมาณทราบเป็นระยะด้วย
 *** หากไม่สามารถดำเนินการได้ตามระยะเวลาที่กำหนด ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้สนับสนุนงบประมาณทราบเป็นระยะ จนกว่าการพิจารณาจะเสร็จสิ้น

2.5.3 กรณีขอดำเนินการโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 ให้ดำเนินการตามขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (กรณีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า) ตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด

2.5.4 กรณีขอดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง ให้ดำเนินการตามขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (กรณีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า) ตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด

2.6 แบบฟอร์มคำขออนุญาต

2.6.1 ดำเนินการตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรรคสอง มาตรา 27 วรรคสาม และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2564 (มาตรา 22) ภาค 2 หมวด 1 ส่วนที่ 4 การอนุญาตเพื่อการบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน ประกอบกับ กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตดำเนินการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2565 และประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เรื่อง กำหนดแบบคำขออนุญาต แบบใบอนุญาต แบบคำขอขยายระยะเวลาใบอนุญาต แบบคำขอต่ออายุใบอนุญาต และแบบคำขอใบแทนใบอนุญาต ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรรคสอง มาตรา 27 วรรคสาม และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2564

2.6.2 ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด่วนที่สุด ที่ ทส 1910.503/ว 15494 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2565 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2564 ข้อ 7 (1) (2) (3) (5) และ (6)

2.6.3 ดำเนินการโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 หรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง ตามประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เรื่อง กำหนดแบบคำขออนุญาต ใบรับคำขออนุญาต และหนังสืออนุญาต ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามมาตรา 53 วรรคสาม มาตรา 54 วรรคสอง มาตรา 55 วรรคสาม มาตรา 67 วรรคสอง และมาตรา 71 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2565

2.7 เอกสาร/หลักฐานประกอบการพิจารณา

2.7.1 ดำเนินการตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา 22 วรรคสอง มาตรา 27 วรรคสาม และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2564 (มาตรา 22) ภาค 2 หมวด 1 ส่วนที่ 4 การอนุญาตเพื่อการบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน อาทิ 1) รายละเอียดแผนงาน/โครงการ ระบุเหตุผลความจำเป็น วัตถุประสงค์ พื้นที่ดำเนินการ วิธีดำเนินการ และระยะเวลาในการดำเนินการ 2) แผนผังแสดงบริเวณที่จะดำเนินการ และบริเวณใกล้เคียงพร้อมด้วยภาพถ่าย 3) แบบแปลนและรายละเอียดการดำเนินการที่มีผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรมในสาขาที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับรอง เว้นแต่เป็นโครงสร้างหรือกรณีที่ไม่จำเป็นต้องมีผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมรับรอง 4) รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการในการควบคุมไม่ให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ หรือรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและแนวทางการแก้ไขลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม แล้วแต่กรณี 5) ยานพาหนะ เครื่องจักรกล และเครื่องมืออุปกรณ์ที่นำเข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติ 6) เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

2.7.2 ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด่วนที่สุด ที่ ทส 1910.503/ว 15494 ลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2565 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามระเบียบ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ พ.ศ. 2564 ข้อ 7 (1) (2) (3) (5) และ (6) อาทิ 1) โครงการ 2) สำเนาหนังสือของหน่วยงาน หรือองค์กรที่ประสงค์จะเข้าไปดำเนินการ 3) รายงานการตรวจสอบพื้นที่ พร้อมภาพถ่ายพื้นที่ที่จะดำเนินการ 4) แผนที่พื้นที่ 1: 50,000 5) แผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา 6) แผนที่แสดง บริเวณที่จะดำเนินโครงการภายในเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติ พร้อม Shape File 7) แบบแปลนแผนผัง ขนาดไม่เล็กกว่า A3 ปร.1 - ปร.5 และสำเนาใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม (ก.ว.) ของวิศวกร ผู้ออกแบบ 8) ความเห็นของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติ 9) รายงานการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และแนวทางการแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม 10) ความเห็นคณะกรรมการที่ปรึกษาอุทยานแห่งชาติ (PAC) 11) เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

2.7.3 ดำเนินการโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 อาทิ 1) โครงการ โดยให้มีองค์ประกอบ ได้แก่ ชื่อโครงการ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินการ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบโครงการ หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน งบประมาณ การประเมินผล และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 2) ภาพถ่ายสีแสดงสภาพพื้นที่ปัจจุบัน บริเวณที่จะดำเนินโครงการ 3) แผนที่ภูมิประเทศ หรือแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศแสดงบริเวณที่จะดำเนินโครงการ พร้อมค่าพิกัด UTM 4) แผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือแผนที่ท้ายประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่า แล้วแต่กรณี โดยแสดงบริเวณที่จะดำเนินโครงการ 5) มาตรการ วิธีป้องกัน และแก้ไขผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น 6) บันทึกการตรวจสอบพื้นที่บริเวณที่จะดำเนินโครงการของคณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ที่แต่งตั้ง โดยสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือสาขา 7) ประมาณราคาส่งก่อสร้าง (ปร.4, ปร.5) 8) แบบแปลนสิ่งก่อสร้าง ที่มีวิศวกรและผู้ที่เกี่ยวข้องลงนามให้ครบถ้วน และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การตรวจรับรองแบบแปลน สิ่งก่อสร้างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2546 แก้ไขปรับปรุง (ครั้งที่ 1) พ.ศ. 2553 9) เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

2.7.4 ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง อาทิ 1) แบบคำขออนุญาต เพื่อการบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า 2) รายละเอียดแผนงานโครงการ ระบุเหตุผลความจำเป็น วัตถุประสงค์ พื้นที่ดำเนินการ วิธีดำเนินการ และระยะเวลาในการดำเนินการ 3) แผนผังแสดงบริเวณที่จะดำเนินการและบริเวณใกล้เคียง พร้อมภาพถ่ายสี 4) แบบแปลนและรายละเอียดการดำเนินการ 5) รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการในการควบคุมไม่ให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ หรือรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม และแนวทางการแก้ไขลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ต้องดำเนินการตามกฎหมาย แล้วแต่กรณี 6) จำนวน ยานพาหนะ เครื่องจักรกล และเครื่องมืออุปกรณ์ที่นำเข้าไป 7) รายงานการตรวจสอบสภาพพื้นที่บริเวณ ที่จะดำเนินการ พร้อมภาพถ่ายสี 8) แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ และแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนด เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือแผนที่ท้ายประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่า แล้วแต่กรณี โดยแสดงพิกัดและรายละเอียดบริเวณที่จะมีการ ดำเนินการ 9) เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

18

พื้นที่เมืองเก่า

- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พื้นที่เมืองเก่า

- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม -

1. หลักการและเหตุผล

กรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดความเจริญรุ่งเรืองเรื่องทางด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติที่รัฐบาลให้ความสำคัญ โดยกำหนดนโยบายการดำเนินงานเป็นพิเศษเฉพาะพื้นที่เป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. 2564 (ปรับปรุงจากฉบับ พ.ศ. 2546) มีวัตถุประสงค์หลักในการกำหนดนโยบาย แผนงาน มาตรการ และแนวทางเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่าอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคเอกชนและประชาชนได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่าเพื่อให้กรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่าเป็นมรดกด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติตลอดไป รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของประเทศ มีคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ทำหน้าที่วางนโยบาย กำหนดพื้นที่และจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (มีรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ) และมีคณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งภายใต้คณะกรรมการฯ เพื่อทำการแทนคณะกรรมการในเรื่องที่ได้รับมอบหมายจำนวน 3 ชุด ประกอบด้วย

- 1) คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและพิจารณาแผนการดำเนินงานในกรุงรัตนโกสินทร์
- 2) คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและพิจารณาแผนการดำเนินงานในพื้นที่เมืองเก่า
- 3) คณะอนุกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง (36 คณะ)

นิยาม:

กรุงรัตนโกสินทร์ หมายความว่า

(1) พื้นที่ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารบางชนิดหรือบางประเภทในพื้นที่บางส่วนของท้องที่แขวงวัดสามพระยา แขวงบางขุนพรหม แขวงบ้านพานถม แขวงชนะสงคราม แขวงตลาดยอด แขวงพระบรมมหาราชวัง แขวงบวรนิเวศ แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวงเสาชิงช้า แขวงสำราญราษฎร์ แขวงวัดราชบพิธ แขวงวังบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด แขวงอรุณอมรินทร์ แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย แขวงวัดโสมนัส แขวงบ้านบาตร แขวงคลองมหานาค แขวงวัดเทพศิรินทร์ แขวงป้อมปราบ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ แขวงสัมพันธวงศ์ แขวงจักรวรรดิ แขวงตลาดน้อย เขตสัมพันธวงศ์ แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี และแขวงสมเด็จพระเจ้าพระยา เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2563 โดยให้จำแนกพื้นที่เป็น 4 บริเวณ ดังนี้

(ก) บริเวณที่ 1 กรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน หมายถึง พื้นที่ในบริเวณระหว่างแนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยาไปทางทิศตะวันออกจดแนวกึ่งกลางคลองรอบกรุง (คลองคูเมืองเดิม)

(ข) บริเวณที่ 2 กรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก หมายถึง พื้นที่ในบริเวณถัดจากบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นในไปทางทิศตะวันออก ตั้งแต่แนวกึ่งกลางคลองรอบกรุง (คลองคูเมืองเดิม) แนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านทิศเหนือและทิศใต้ ไปจดแนวกึ่งกลางคลองรอบกรุง (คลองบางลำพู และคลองโอ่งอ่าง)

(ค) บริเวณที่ 3 พื้นที่ฝั่งธนบุรีตรงข้ามบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ หมายถึง พื้นที่ในบริเวณถัดจากบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ขึ้นไปทางทิศตะวันตก ระหว่างทิศเหนือ จดคลองบางยี่ขันฝั่งเหนือ และแนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยา ทิศใต้ จดซอยวัดกัลยาณ์และถนนเทศบาลสาย 1 และเส้นตรงซึ่งลากจากจุดบรรจบของถนนประชาธิปไตยกับถนนลอดใต้สะพานพระพุทธยอดฟ้าไปยังจุดบรรจบของซอยสมเด็จพระเจ้าพระยา 1 กับซอยอุทัยไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือจนจดแนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยา และทิศตะวันตก จดซอยวัดดาวดึงษาราม เส้นตรงซึ่งลากจากจุดบรรจบของซอยวัดดาวดึงษารามกับถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้าไปจดจุดบรรจบของซอยวัดดุสิตารามกับถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้า ซอยวัดดุสิตาราม คลองขนมจีน คลองบางกอกน้อยฝั่งเหนือ และคลองบ้านขมิ้นฝั่งตะวันตก จนจดกับคลองบางกอกใหญ่ฝั่งตะวันออก

(ง) บริเวณที่ 4 พื้นที่ต่อเนื่องบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก หมายถึง พื้นที่ในบริเวณถัดจากบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอกไปทางทิศตะวันออก ตั้งแต่แนวกึ่งกลางคลองรอบกรุง (คลองบางลำพู และคลองโอ่งอ่าง) แนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยาด้านทิศเหนือและทิศใต้ ไปจดคลองผดุงกรุงเกษมฝั่งตะวันออก

(2) บริเวณอื่นที่ติดต่อกับหรือเกี่ยวข้องกับบริเวณตาม (1) ที่คณะกรรมการกำหนด

เมืองเก่า หมายความว่า (1) เมืองหรือบริเวณของเมืองที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะแห่งสืบต่อมาแต่กาลก่อน หรือที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมท้องถิ่น หรือมีลักษณะจำเพาะของสมัยหนึ่งในประวัติศาสตร์ (2) เมืองหรือบริเวณของเมืองที่มีรูปแบบผสมผสานสถาปัตยกรรมต่างถิ่น หรือมีลักษณะเป็นรูปแบบวิวัฒนาการทางสังคมที่สืบต่อมาในยุคต่าง ๆ (3) เมืองหรือบริเวณของเมืองที่เคยเป็นตัวเมืองดั้งเดิมในสมัยหนึ่งและยังคงมีลักษณะเด่นประกอบด้วยโบราณสถาน (4) เมืองหรือบริเวณของเมืองซึ่งโดยหลักฐานทางประวัติศาสตร์หรือโดยอายุ หรือโดยลักษณะแห่งสถาปัตยกรรม มีคุณค่าในทางศิลปะ โบราณคดี หรือประวัติศาสตร์

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ได้ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแล้ว 36 เมือง ใน 35 จังหวัด และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง 36 เมือง เพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการในพื้นที่เมืองเก่า

ภาค	เมืองเก่า
เหนือ	น่าน เชียงใหม่ ลำปาง กำแพงเพชร ลำพูน แพร่ เชียงราย พะเยา ตาก แม่ฮ่องสอน พิษณุโลก
กลาง	ลพบุรี เพชรบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี กาญจนบุรี อุทัยธานี
ตะวันออก	จันทบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา
ตะวันออกเฉียงเหนือ	พิจิตร บุรีรัมย์ นครราชสีมา สกลนคร สุรินทร์ ร้อยเอ็ด
ใต้	นครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี ตะกั่วป่า สตูล ภูเก็ต ระนอง ยะลา นราธิวาส ตรัง

หมายเหตุ : นิยาม* กรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุรักษ์ และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. 2564 นายกรัฐมนตรี ลงนามประกาศ ณ วันที่ 10 สิงหาคม 2564 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 138 ตอนพิเศษ 193 ง เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2564

๒.ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. 2564 (ปรับปรุงจาก พ.ศ. 2546)
2. มติคณะรัฐมนตรี และมติคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่าที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 มติคณะรัฐมนตรีในการประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2558 ที่เห็นชอบมาตรการในการควบคุมการก่อสร้างอาคารของภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่นที่อาจพืงมีในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ และในบริเวณเมืองเก่าที่ได้ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยให้หน่วยราชการต่าง ๆ รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่นที่อาจพืงมีที่จะดำเนินการก่อสร้างภายในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ และในบริเวณเมืองเก่าที่ได้ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่าตามมติคณะรัฐมนตรี ส่งเรื่องและแบบแปลนให้คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า โดยผ่านทางสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการฯ แล้ว จึงเสนอสำนักงานงบประมาณเพื่อขอจัดตั้งงบประมาณต่อไป ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้อย่างเคร่งครัด

2.2 มติคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2560 มีมติเห็นชอบให้มาตรการในการควบคุมการก่อสร้างอาคารของภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่นที่อาจพืงมีในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ และในบริเวณเมืองเก่า ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2558 ครอบคลุมถึงโครงการพัฒนาและระบบสาธารณูปโภคที่จะขออนุญาตปลูกสร้างโดยภาคเอกชนบนที่ดินของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่นที่อาจพืงมีในพื้นที่เมืองเก่า

2.3 มติคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2561 มีมติเห็นชอบ

1) แนวทางการปฏิบัติเรื่องมาตรการในการควบคุมการก่อสร้างอาคารของภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่นที่อาจพืงมีในบริเวณเมืองเก่า โดยโครงการพัฒนาและระบบสาธารณูปโภค ของหน่วยงานภาคเอกชนที่จะขออนุญาตปลูกสร้างบนที่ดินของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่นที่อาจพืงมีในบริเวณเมืองเก่าที่ได้ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่นที่พืงมีที่เป็นเจ้าของที่ดิน ส่งเรื่องและแบบแปลนให้คณะกรรมการฯ เมืองเก่า รายเมือง พิจารณาให้ความเห็นถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ก่อนที่หน่วยงานเจ้าของที่ดินจะอนุญาตให้ดำเนินการก่อสร้าง

2) การมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง มีอำนาจหน้าที่ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1) พิจารณาให้ความเห็นถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่นที่พืงมีที่จะดำเนินการก่อสร้างอาคารในบริเวณเมืองเก่า ที่ได้ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่าตามมติคณะรัฐมนตรี

2.2) ให้คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง มีอำนาจหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและความเห็นต่อหน่วยงานภาคเอกชน และประชาชน เกี่ยวกับโครงการก่อสร้างอาคารหรือกิจกรรมในบริเวณเมืองเก่าที่ได้ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า ตามมติคณะรัฐมนตรี กรณีที่หน่วยงานภาคเอกชน และประชาชน เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป

3. ผู้มีอำนาจอนุมัติ

พื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์ : คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า มีอำนาจหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและความเห็นโครงการของรัฐในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

พื้นที่เมืองเก่า 36 เมือง (35 จังหวัด) : คณะอนุกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่ารายเมือง (ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานอนุกรรมการ) ซึ่งคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า มอบหมายอำนาจหน้าที่ให้ทำหน้าที่แทน 1) พิจารณากลับกรองให้เห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องที่ คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า มอบหมาย และ 2) ให้คำปรึกษาและความคิดเห็น โครงการของหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่นที่จะดำเนินการก่อสร้างในบริเวณ เมืองเก่า

4. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

พื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์ : สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พื้นที่เมืองเก่า 36 เมือง (35 จังหวัด) : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ที่มีเมืองเก่า ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า ยกเว้นเมืองเก่า น่าน ส่งเรื่อง และแบบแปลนที่สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดน่าน

5. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต

กรุงรัตนโกสินทร์ : พิจารณา

1) รูปแบบ วัสดุ ที่จะก่อสร้างอาคารโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับคุณค่าความสำคัญ และประวัติศาสตร์ ที่แสดงอัตลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์ ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม โดยรอบ และสีของอาคารที่สอดคล้องกับข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี ในพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ก่อนดำเนินการออกแบบให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่

2) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่มีต่อคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรม เช่น ด้านการจราจร ด้านกายภาพ ทัศนียภาพ และมาตรการ/วิธีลดผลกระทบต่อโครงการ

เมืองเก่า : จังหวัดที่มีเมืองเก่า โดยคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง กำหนด หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการพิจารณาโครงการที่จะดำเนินการก่อสร้างในเขตพื้นที่เมืองเก่า โดยมีความสอดคล้อง กับแผนแม่บทและผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณเมืองเก่า ทั้งนี้ หากมีความประสงค์จะดำเนินโครงการ ก่อสร้างอาคารฯ ในพื้นที่เมืองเก่า ให้ประสานฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง (สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ยกเว้นเมืองเก่า น่าน ประสานสำนักงาน วัฒนธรรมจังหวัดน่าน) เพื่อขอรายละเอียดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณา

6. ขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาต

6.1 ก่อนดำเนินโครงการก่อสร้างในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า หน่วยงานเจ้าของโครงการ จะต้องส่งเรื่องและแบบแปลนให้คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า (กรณีพื้นที่ กรุงรัตนโกสินทร์) /หรือคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง (กรณีพื้นที่เมืองเก่า) พิจารณา ให้ความเห็นด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมก่อนเสนอขอตั้งงบประมาณ

6.2 เมื่อได้รับอนุมัติ* จากคณะกรรมการฯ /หรือคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมืองแล้ว จึงเสนอสำนักงบประมาณเพื่อขอจัดตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการต่อไป

หมายเหตุ : อนุมัติ* หมายถึง เมื่อหน่วยงานเจ้าของโครงการได้ดำเนินการปรับแก้รายละเอียดและรูปแบบ โครงการให้เป็นไปตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ และคณะกรรมการฯ รายเมือง

กรณีดำเนินโครงการในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนการพิจารณาโครงการก่อสร้างอาคารของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่น ในบริเวณกรุงเทพมหานคร และการก่อสร้างอาคารของเอกชนในที่ดินของรัฐ ในบริเวณกรุงเทพมหานคร (ภาพที่ 1)

1) หน่วยงานเจ้าของโครงการ ส่งเรื่องและแบบแปลนผ่านทางสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนา กรุงเทพมหานคร และเมืองเก่า และคณะอนุกรรมการกลั่นกรองและพิจารณาแผนการดำเนินงานในกรุงเทพมหานคร) เพื่อพิจารณานำเรื่องเสนอคณะกรรมการฯ และคณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็นด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2558 ตามลำดับ

2) สำนักงานโยธาฯ นำเรื่องเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองและพิจารณาแผนการดำเนินงานในกรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาถ่วงดุลโครงการ และให้ความเห็นด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมก่อนนำเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณา

กรณี มีมติเห็นชอบในหลักการโครงการ ให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลจัดเตรียมเอกสารโครงการเพื่อนำเรื่องเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบ จำนวน 40 ชุด

กรณี มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้หน่วยงานเจ้าของโครงการปรับแก้ไขรายละเอียดโครงการ ให้เจ้าของโครงการดำเนินการแก้ไขตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ และนำเรื่องเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการโครงการ ก่อนนำเรื่องเสนอคณะกรรมการฯ ต่อไป

3) นำเรื่องเสนอคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงเทพมหานคร และเมืองเก่า เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

กรณี มีมติเห็นชอบในหลักการโครงการ ให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

กรณี มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้หน่วยงานเจ้าของโครงการปรับแก้ไขรายละเอียดโครงการ ให้เจ้าของโครงการดำเนินการแก้ไขตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ และคณะกรรมการฯ นำเรื่องเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการโครงการ ก่อนนำเรื่องเสนอคณะกรรมการฯ อีกครั้ง

4) เมื่อคณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการแล้ว สำนักงานโยธาฯ ดำเนินการแจ้งมติคณะกรรมการฯ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการรับทราบ

5) หน่วยงานเจ้าของโครงการดำเนินการเสนอขอตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการจากสำนักงบประมาณตามขั้นตอนต่อไป

การพิจารณาโครงการตามมาตรการ ควบคุมการก่อสร้างอาคารฯ ในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์

การก่อสร้างอาคารของภาครัฐ

- **หน่วยงานภาครัฐ** รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่นที่อาจพืงมีในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. 2564
- **โครงการพัฒนาและระบบสาธารณูปโภค** ของหน่วยงานภาคเอกชนที่จะขออนุญาตปลูกสร้างบนที่ดินของรัฐ

หน่วยงานเจ้าของโครงการ **ส่งเรื่องและแบบแปลนการก่อสร้างอาคาร** ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (คณะกรรมการกลั่นกรองและพิจารณาแผนการดำเนินงานในกรุงรัตนโกสินทร์) พิจารณาให้ความเห็นถึงผลกระทบต่อด้านสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนา
กรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า

✓ **เห็นชอบ**

✗ **ไม่เห็นชอบ**

แจ้งมติคณะกรรมการฯ
ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการทราบ

หน่วยงานเจ้าของโครงการ
เสนอสำนักงบประมาณ
เพื่อขอจัดตั้งงบประมาณ

ภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนการพิจารณาโครงการก่อสร้างอาคารของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่นที่อาจพืงมีในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ และการก่อสร้างอาคารของเอกชนในที่ดินของรัฐในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์

กรณีดำเนินโครงการในพื้นที่เมืองเก่า

ขั้นตอนการพิจารณาโครงการก่อสร้างอาคารของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่น ในบริเวณเมืองเก่าและการก่อสร้างอาคารของเอกชนในที่ดินของรัฐ ในบริเวณเมืองเก่า (ภาพที่ 2)

1) หน่วยงานเจ้าของโครงการส่งเรื่องและแบบแปลนผ่านทางสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) ที่มีเมืองเก่า (ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง ยกเว้นเมืองเก่าเก่า ส่งเรื่องผ่านทางสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนั้น) เพื่อนำเรื่องเสนอคณะกรรมการฯ รายเมือง พิจารณาให้ความเห็นด้านผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2558 ตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมายอำนาจหน้าที่

2) ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง นำเรื่องเสนอ คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง เพื่อพิจารณากลับกรองโครงการ และให้ความเห็น ด้านผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาของคณะกรรมการฯ รายเมือง

กรณี มีมติเห็นชอบในหลักการโครงการ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการดำเนินการ ตามขั้นตอนต่อไป

กรณี มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะให้หน่วยงานเจ้าของโครงการปรับแก้ไขรายละเอียด โครงการ ให้เจ้าของโครงการดำเนินการแก้ไขตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ และนำเรื่องเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการโครงการ ก่อนนำเรื่องเสนอ คณะกรรมการฯ ต่อไป

3) ทสจ. ดำเนินการแจ้งมติคณะกรรมการฯ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการรับทราบ

4) หน่วยงานเจ้าของโครงการดำเนินการเสนอขอตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการจากสำนักงบประมาณ ตามขั้นตอนต่อไป

5) คณะกรรมการฯ รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการฯ ทราบ

หมายเหตุ : คณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2561 มีมติมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2558 แทน ทั้งนี้ หากไม่สามารถดำเนินการได้จึงให้นำเรื่องเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณา ตามความเหมาะสมเป็นกรณี ๆ ไป

การพิจารณาโครงการตามมาตรการ ควบคุมการก่อสร้างอาคารฯ ในบริเวณเมืองเก่า การก่อสร้างอาคารของภาครัฐ (ตามมติคณะรัฐมนตรี 10 ก.พ. 58)

หน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่นที่อาจพึงมี (เจ้าของโครงการ) ที่จะดำเนินการก่อสร้างในบริเวณเมืองเก่า ที่ได้ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า ตามมติคณะรัฐมนตรี และโครงการพัฒนาและระบบสาธารณูปโภคของหน่วยงานภาคเอกชนที่จะขออนุญาตปลูกสร้างบนที่ดินของรัฐ ดำเนินการดังนี้

1 หน่วยงานเจ้าของโครงการ ส่งเรื่องและแบบแปลนการก่อสร้างอาคารฯ ให้คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง พิจารณา ผ่านสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.)

2 คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง พิจารณาให้ความเห็น ด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

✓ เห็นชอบ

✗ ไม่เห็นชอบ

3 แจกมติคณะอนุกรรมการฯ รายเมือง ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการ รับทราบ

4 หน่วยงานเจ้าของโครงการ เสนอสำนักงบประมาณ เพื่อขอจัดตั้งงบประมาณ

5 คณะอนุกรรมการฯ รายงานผลการดำเนินงาน ให้คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ทราบ

ภาพที่ 2 แสดงขั้นตอนการพิจารณาโครงการก่อสร้างอาคารของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐอย่างอื่นที่อาจพึงมีในบริเวณเมืองเก่า และการก่อสร้างอาคารของเอกชนในที่ดินของรัฐ ในบริเวณเมืองเก่า

7. แบบฟอร์มการขออนุมัติ/อนุญาต

- ไม่มี - (หนังสือขออนุญาตจากหน่วยงาน)

8. เอกสาร/หลักฐานประกอบการพิจารณา

หน่วยงานเจ้าของโครงการส่งเอกสารตามแนวทางการนำเสนอรายละเอียดโครงการ เพื่อประกอบการพิจารณาให้ความเห็นถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมโครงการ ตามมาตรการควบคุมการก่อสร้างอาคารในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และเมืองเก่า (ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2558) ดังนี้

1) แผนที่: แสดงตำแหน่งที่ตั้งโครงการ และขอบเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และเมืองเก่า และอาคารสถานที่สำคัญโดยรอบ รายละเอียดโครงการ: ความเป็นมาของโครงการ (ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย/ผลผลิต พื้นที่โครงการ กิจกรรม ระยะเวลา งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ ประวัติศาสตร์ของพื้นที่โครงการ อาคารสถานที่สำคัญ และการแสดงผังการพัฒนาารวมของพื้นที่/โครงการ)

2) ความถูกต้องสอดคล้องตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารผังเมือง โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ที่ราชพัสดุ เป็นต้น เช่น พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 การรับรองของวิศวกรและสถาปนิก ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ความสูงของอาคาร ขนาดของสิ่งก่อสร้าง ระยะร่น อัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมต่อพื้นที่ดิน (FAR) อัตราส่วนของพื้นที่ว่างต่อพื้นที่อาคารรวม (Open Space Ratio: OSR) เป็นต้น

3) การแสดงลักษณะทางกายภาพของโครงการที่ให้เห็นความสำคัญของพื้นที่เมืองเก่า ในรูปแบบ 3 มิติ หรือรูปด้าน หรือภาพโดยรวมที่ระบุนอาคารโบราณสถาน แหล่งมรดกทางวัฒนธรรม แหล่งธรรมชาติ หรือสถานที่สำคัญและสภาพแวดล้อมโดยรอบที่จะได้รับผลกระทบเพื่อป้องกันผลกระทบต่อความแท้ดั้งเดิม และบูรณภาพ และให้คำนึงถึงการออกแบบที่สอดคล้องกลมกลืนกับบริบทเมืองเก่าบนพื้นฐานของการศึกษาทางประวัติศาสตร์ความสำคัญของพื้นที่และการสื่อความหมายของพื้นที่

4) การพิจารณาผลกระทบและแนวทางการป้องกันผลกระทบในด้านต่าง ๆ ได้แก่

(1) ผลกระทบต่ออาคารโบราณสถานที่ขึ้นทะเบียนและรอกการขึ้นทะเบียน

(2) มวลอาคาร (Massing) : ขนาด (Size) ความสูง (Height) รูปทรง (Shape and Form) และการหันทิศทางอาคาร (Orientation)

(3) ผลกระทบต่อทัศนียภาพ : การใช้สี (Paint) วัสดุ (Material) และลักษณะพื้นผิว (Texture)

5) รายละเอียดการออกแบบ เช่น ช่องเปิดและการให้จังหวะ (Rhythm) ระยะถอยร่น (Set-back) แนวก่อสร้างอาคาร (Build-to line) รูปทรงหลังคา (Roof style) ลวดลายตกแต่งอาคาร (Moldings, stucco, ornament) และระดับอาคาร (Level) รวมถึงรูปแบบการออกแบบรายละเอียดที่เหมาะสมกับบริบทของเมืองเก่า ควบคู่ไปกับการใช้ประโยชน์และออกแบบเพื่อทุกคน (Universal design)

6) ผลกระทบทางด้านกายภาพ เช่น จากแรงสั่นสะเทือน การขุดหรือถมดิน ระบบฐานราก การทรุดตัว เสี่ยง ฝุ่นละออง และเทคนิคการก่อสร้าง เป็นต้น

7) ผลกระทบอื่นๆ เช่น การจราจร สัดส่วนพื้นที่โล่ง พื้นที่สีเขียว เศรษฐกิจชุมชน วิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชนโดยรอบ

8) การก่อสร้างทางวิศวกรรมที่ป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่ออาคารและสถานที่สำคัญในพื้นที่เมืองเก่า เช่น การเลือกใช้เสาเข็มเจาะแทนใช้เสาเข็มตอก เป็นต้น ลักษณะการก่อสร้าง: การได้รับอนุมัติ/อนุญาต เรื่องที่ดิน การให้ก่อสร้าง รื้อถอน ตัดแปลง

9) ความสอดคล้องกับแผนผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนากรุงเทพมหานคร แผนแม่บทและผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณเมืองเก่า

9.คำถาม/คำตอบ (Q&A) (เกี่ยวกับขั้นตอน/วิธีการ/ปัญหาอุปสรรคที่พบบ่อย/ข้อหาหรือต่างๆ)

9.1 จะทราบได้อย่างไรว่าพื้นที่ที่จะดำเนินการก่อสร้างอยู่ในเขตพื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่าหรือไม่

คำตอบ : สามารถสอบถามข้อมูลจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กองจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ที่มีเมืองเก่า เพื่อตรวจสอบว่าที่ตั้งโครงการอยู่ในพื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า หรือไม่ หรือตรวจสอบข้อมูลด้วยตนเองจาก <http://oldtown.onep.go.th/oldCity>

9.2 หากประชาชนต้องการก่อสร้าง/ปรับปรุงบ้านพักในที่ดินของตนเอง ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์ หรือเมืองเก่า ก่อนดำเนินการก่อสร้างจะต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ประชาชนสามารถดำเนินการก่อสร้างได้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ต้องส่งแบบแปลน เสนอคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า หรือคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง พิจารณา

9.3 กรณี ประชาชนเช่าที่ดินของหน่วยงานภาครัฐซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์ หรือเมืองเก่า เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างต่าง ๆ ต้องเสนอเรื่องตามขั้นตอนหรือไม่

คำตอบ : หน่วยงานภาครัฐ ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินดังกล่าว จะต้องส่งเรื่องและแบบแปลนให้คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า หรือคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง พิจารณา ก่อนดำเนินการก่อสร้าง

19

พื้นที่ชุ่มน้ำ

• กรมทรัพยากรน้ำ

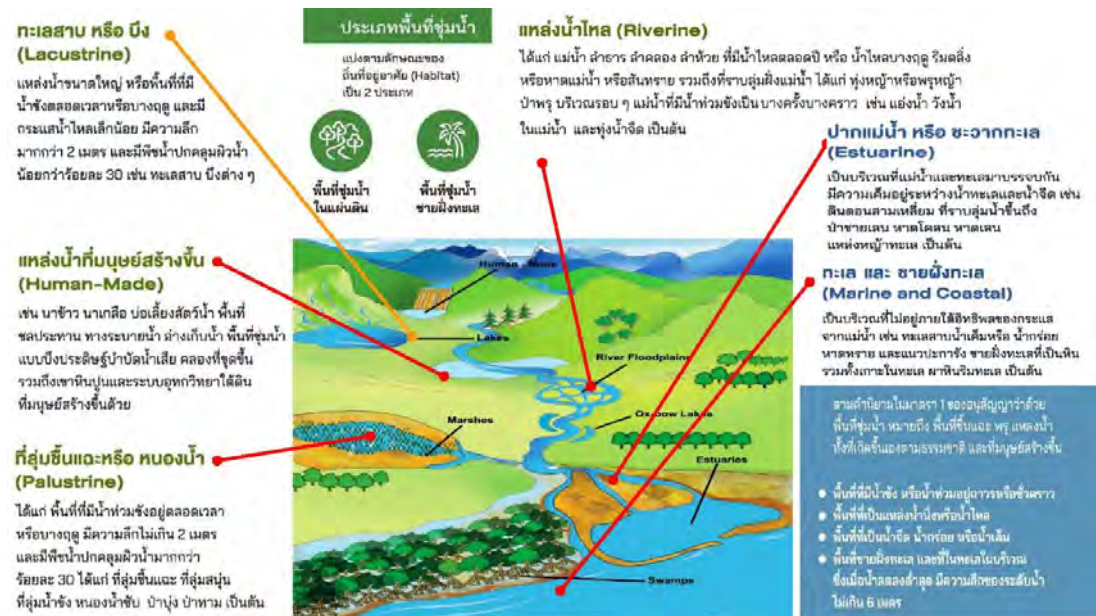

พื้นที่ชุ่มน้ำ

- กรมทรัพยากรน้ำ -

พื้นที่ชุ่มน้ำ ตามคำจำกัดความของอนุสัญญาแรมซาร์ (Ramsar Convention) หรืออนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ (ในมาตรา 1.1 และมาตรา 2.1 ของอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ) “พื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetlands) หมายถึง ที่ลุ่ม ที่ราบลุ่ม ที่ขึ้นแฉะ พรุ แหล่งน้ำ ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ทั้งที่มีน้ำขังหรือน้ำท่วมอยู่ถาวรและชั่วคราว ทั้งที่เป็นแหล่งน้ำนิ่ง และน้ำไหล ทั้งที่เป็นน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม รวมไปถึงชายฝั่งทะเล และที่ในทะเลในบริเวณซึ่งเมื่อน้ำลดลงต่ำสุด มีความลึกของระดับน้ำไม่เกิน 6 เมตร”

“พื้นที่ซึ่งมีลักษณะจัดได้ว่าเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ จึงรวมถึง ห้วย หนอง คลอง บึง บ่อ กระพัง (ตระพัง) บาราย แม่น้ำ ลำธาร แคว หนอง ชานคลอง ฝิ่งน้ำ สบธาร สระ ทะเลสาบ แอ่งลุ่ม กุด ทุ่ง กว้าน มาบปุง ทาม สบูน แก่ง น้ำตกร หาดหิน หาดกรวด หาดทราย หาดโคลน หาดเลน ชายทะเล ชายฝั่ง ทะเล พืดหินปะการัง แหล่งหญ้าทะเล แหล่งสาหร่ายทะเล คุ้ง อ่าว ดินดอนสามเหลี่ยม ช่องแคบ ชะวากทะเล ตะกาด หนองน้ำกร่อย ป่าพรุ ป่าเลน ป่าชายเลน ป่าโกงกาง ป่าจาก ป่าเสม รวมทั้งนาข้าว นาทุ่ง นาเกลือ บ่อปลา อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น”

ภาพพื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetlands)

ทั้งนี้ อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ (Convention on Wetlands or Ramsar Convention) หรืออนุสัญญาแรมซาร์ เป็นข้อตกลงระหว่างรัฐบาลซึ่งกำหนดกรอบการทำงานเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศภาคีในการอนุรักษ์และยับยั้งการสูญเสียระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำและใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างชาญฉลาด โดยประเทศภาคีมีพันธกรณีหลักที่ต้องดำเนินการ คือ

- 1) การคัดเลือกพื้นที่ชุ่มน้ำภายในประเทศที่มีความสำคัญอย่างน้อย 1 แห่ง นำเสนอเพื่อบรรจุลงในทะเบียนพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศของอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ
- 2) ส่งเสริมการอนุรักษ์ กำหนดมาตรการ และวางแผนการดำเนินงานเพื่อใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างชาญฉลาดและยั่งยืน

- 3) ส่งเสริมการวิจัย แลกเปลี่ยนข้อมูล และฝึกอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ
- 4) ปกป้องหาหรือกับประเทศภาคอื่น ๆ โดยเฉพาะการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำที่ตั้งอยู่บริเวณพรมแดนระหว่างประเทศ และมีการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ชุ่มน้ำร่วมกัน

“การใช้อย่างชาญฉลาด” ได้รับการตรวขึ้นโดยความเห็นชอบของสมาชิก Ramsar และถูกนำมาใช้ในการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ ครั้งที่ 3 ณ เมืองริเจนา ประเทศแคนาดา เมื่อปี พ.ศ. 2530 และคำจำกัดความนี้ได้รับการแก้ไขในมติ IX.1 ภาคผนวก A (2548) ดังนี้

“การใช้พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างชาญฉลาด คือ การรักษาลักษณะทางนิเวศวิทยาของพื้นที่ชุ่มน้ำ โดยใช้แนวทางของระบบนิเวศ (Ecosystem Approaches) ภายใต้บริบทของการพัฒนาที่ยั่งยืน”

โดยประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ เป็นลำดับที่ 110 และเสนอพื้นที่ชุ่มน้ำพรุควนขี้เสียน ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site) แห่งแรกของประเทศไทย ซึ่งพันธกรณีของอนุสัญญาดังกล่าวมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2541 โดยมีสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบเป็นหน่วยงานประสานกลางอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ (National Focal Point) ปัจจุบัน มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 20 ธันวาคม 2565 มอบให้กรมทรัพยากรน้ำ รับผิดชอบเป็นหน่วยงานประสานกลางอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ (National Focal Point) แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำหรับการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ จะมีคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำในประเทศไทย โดยมีกรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่ ดังนี้

1) คณะอนุกรรมการการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและแผนแห่งชาติสำหรับการจัดการและคุ้มครองพื้นที่ชุ่มน้ำของประเทศไทย และมีหน้าที่ ได้แก่

1.1) พิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำและใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำ

1.2) เสนอกฎหมาย นโยบาย และแผนแห่งชาติ มาตรการและแนวทางอนุรักษ์คุ้มครองพื้นที่ชุ่มน้ำ และบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ

1.3) สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ

1.4) สนับสนุนความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างประเทศ

1.5) พิจารณาและให้ความเห็นต่อประเด็นการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำและการประชุมอื่น ๆ ภายใต้อนุสัญญาดังกล่าว และการให้ความเห็นชอบต่อการทำรายงานแห่งชาติ

2) คณะอนุกรรมการการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานวิชาการพื้นที่ชุ่มน้ำ โดยมีกรมทรัพยากรน้ำเป็นฝ่ายเลขานุการคณะทำงาน เพื่อทำหน้าที่ ได้แก่

2.1) พิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับด้านการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ และใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำ ที่สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ มติที่ประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ และข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

2.2) พิจารณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทางวิชาการต่อการจัดทำและปรับปรุงกฎระเบียบ นโยบาย แผนการจัดการ มาตรการ แนวทาง และกลไกการบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ

2.3) พิจารณาให้ข้อคิดเห็นต่อประเด็นและท่าทีสำหรับการประชุมสมัชชาภาคี การประชุมอื่น ๆ ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง และการจัดทำ รายงานแห่งชาติ

ปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ชุ่มน้ำจำแนกเป็น 4 พื้นที่ ประกอบด้วย 1) พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar sites) 2) พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ 3) พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ และ 4) พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar sites) ซึ่งจากการตรวจสอบข้อมูลจาก สำนักเลขาธิการอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำพบว่า ประเทศไทยได้ประกาศขึ้นทะเบียนพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar sites) จำนวน 15 แห่ง ดังนี้

1.1) พื้นที่ชุ่มน้ำพรุควนขันเสียน ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ลำดับที่ 948 (13 กันยายน 2541) เป็นแหล่งทำรังวางไข่ของนกกาบบัวที่พบได้เพียงที่เดียวในประเทศไทย (เกณฑ์ 1, 2, 3)

1.2) พื้นที่ชุ่มน้ำเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ ลำดับที่ 1098 (5 กรกฎาคม 2544) เป็นบึงน้ำจืดและแหล่งพักพิงของนกอพยพในฤดูหนาวกว่า 33 ชนิด รวมถึงเปิดดำหัวดำ ที่มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ในประเทศไทย (เกณฑ์ 2, 4, 7, 8)

1.3) พื้นที่ชุ่มน้ำดอนหอยหลอด จังหวัดสมุทรสงคราม ลำดับที่ 1099 (5 กรกฎาคม 2544) เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่งทะเลที่หายาก (หาดเลน) และเป็นที่อยู่อาศัยของหอยหลอดซึ่งมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ (เกณฑ์ 1, 2)

1.4) พื้นที่ชุ่มน้ำปากแม่น้ำกระบี่ จังหวัดกระบี่ ลำดับที่ 1100 (5 กรกฎาคม 2544) เป็นผืนป่าชายเลนสมบูรณ์และมีความหลากหลายของชนิดพันธุ์นกที่ใกล้สูญพันธุ์ระดับโลก รวมถึงเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของพะยูน ซึ่งเป็นสัตว์ใกล้สูญพันธุ์ของประเทศไทย (เกณฑ์ 1, 2, 3, 4)

1.5) พื้นที่ชุ่มน้ำเขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองบงคาย จังหวัดเชียงราย ลำดับที่ 1101 (5 กรกฎาคม 2544) เป็นบึงน้ำจืดและแหล่งอาศัยของนกอพยพกว่า 121 ชนิด รวมถึงนกหายากที่อยู่ในสถานภาพถูกคุกคามระดับโลก (เกณฑ์ 2, 3, 4)

(1.6) พื้นที่ชุ่มน้ำเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (พรุโต๊ะแดง) จังหวัดนราธิวาส ลำดับที่ 1102 (5 กรกฎาคม 2544) เป็นป่าพรุผืนใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และพบพันธุ์ไม้เฉพาะถิ่นกว่า 50 ชนิด และสัตว์ที่อยู่ในสถานภาพถูกคุกคาม เช่น นกตะกรุม นกเป็ดน้ำใหญ่ เป็นต้น (เกณฑ์ 1, 2, 3)

1.7) พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม-เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหมู่เกาะลิบง ปากน้ำตรัง จังหวัดตรัง ลำดับที่ 1182 (14 สิงหาคม 2545) เป็นแหล่งอาศัยของนกชนิดพันธุ์หายาก และอยู่ในสถานภาพถูกคุกคามหลายชนิด รวมถึงเป็นที่พักของนกอพยพจากแอฟริกาคือ นกหัวโตกินปู ซึ่งในหนึ่งปีอาจพบได้เพียงไม่กี่ครั้ง (เกณฑ์ 1, 2, 3, 8)

1.8) พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติแหลมสน ปากแม่น้ำกระบี่-ปากคลองกะเปอร์ จังหวัดระนอง ลำดับที่ 1183 (14 สิงหาคม 2545) เป็นพื้นที่ป่าชายเลนผืนใหญ่ซึ่งพบต้นโกงกางขนาดใหญ่ อายุมากกว่า 300 ปี และได้รับประกาศเป็นพื้นที่สงวนชีวมณฑลประเภทป่าชายเลนแห่งแรกของโลก (เกณฑ์ 1, 2, 3, 8)

1.9) พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ลำดับที่ 1184 (14 สิงหาคม 2545) เป็นพื้นที่เกาะขนาดเล็ก-ใหญ่กว่า 42 เกาะ และเป็นแหล่งพักพิงของปลาเศรษฐกิจหลายชนิด เช่น ปลาทุบ ปลารัง ปลาเก๋า เป็นต้น รวมถึงเป็นแหล่งปะการังที่งดงามที่สุดของประเทศไทย (เกณฑ์ 1, 2, 3)

1.10) พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา จังหวัดพังงา ลำดับที่ 1185 (14 สิงหาคม 2545) เป็นอ่าวตื้นล้อมรอบด้วยป่าชายเลนและเป็นที่อยู่อาศัยของพะยูน ซึ่งเป็นสัตว์สงวน และนกนานาชนิด รวมถึงเป็นแหล่งพันธุกรรมพืชและสถานอนุบาลสัตว์น้ำ (เกณฑ์ 1, 2, 3, 4)

1.11) พื้นที่ชุ่มน้ำอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ลำดับที่ 2238 (14 มกราคม 2551) เป็นแหล่งพักพิงและสร้างรังวางไข่ของนกอพยพ รวมถึงเป็นแหล่งอาศัยที่สำคัญของเสือปลาที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ซึ่งมีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ (เกณฑ์ 1, 2, 3)

1.12) พื้นที่ชุ่มน้ำกุตทิง จังหวัดบึงกาฬ ลำดับที่ 1926 (19 มิถุนายน 2552) เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงและเป็นแหล่งพักพิงของนกอพยพที่มีสถานภาพถูกคุกคามระดับโลก คือ เป็ดดำหัวดำ (เกณฑ์ 1, 2, 3, 4, 7, 8)

1.13) พื้นที่ชุ่มน้ำเกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราช ลำดับที่ 2152 (12 สิงหาคม 2556) เป็นแหล่งปะการังหายากและแหล่งวางไข่ที่สำคัญของเต่าตนุและเต่ามะเฟือง (เกณฑ์ 2, 3, 4)

1.14) พื้นที่ชุ่มน้ำเกาะระ-เกาะพระทอง จังหวัดพังงา ลำดับที่ 2153 (12 สิงหาคม 2556) เป็นถิ่นอาศัยของเต่าทะเลและนกตะกรุม ซึ่งเป็นนกชนิดพันธุ์หายากและใกล้สูญพันธุ์ (เกณฑ์ 1, 2, 3, 4, 8)

1.15) พื้นที่ชุ่มน้ำแม่น้ำสงครามตอนล่าง จังหวัดนครพนม ลำดับที่ 2420 (15 พฤษภาคม 2562) เป็นป่าบุงป่าทามผืนใหญ่ที่สำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และพบสัตว์ที่อยู่ในสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ คือ ปลาบึก ปลาดองลาย ปลาอีสง (เกณฑ์ 1, 2, 3, 4, 7, 8)

2) พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ จำนวน 69 แห่ง พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ จำนวน 47 แห่ง และพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่น จำนวน 19,295 แห่ง

“อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าพื้นที่ชุ่มน้ำอื่น ๆ หรือแหล่งน้ำอื่น ๆ ที่มีลักษณะตามคำนิยามของ “พื้นที่ชุ่มน้ำ” จะมิได้ขึ้นทะเบียน หรือจัดลำดับความสำคัญให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ และพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่น แต่พื้นที่ชุ่มน้ำหรือแหล่งน้ำเหล่านั้นก็ยังคงเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำตามคำนิยามของอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำและต้องปฏิบัติตามมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำตามมติคณะรัฐมนตรีเช่นกัน”

1.ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1.1 มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 1 สิงหาคม 2543 เรื่อง ทะเบียนรายนามพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติของประเทศไทย และมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ (รายนามพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ จำนวน 61 แห่ง และระดับชาติ จำนวน 48 แห่ง เสนอพื้นที่ชุ่มน้ำที่สมควรได้รับการเสนอเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site) เป็นลำดับแรก จำนวน 9 แห่ง และพื้นที่ชุ่มน้ำที่สมควรได้รับการคุ้มครองและฟื้นฟูโดยเร่งด่วน จำนวน 28 แห่ง และมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำระดับนานาชาติและระดับชาติ จำนวน 13 มาตรการ)

1.2 มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 3 พฤศจิกายน 2552 เรื่อง การทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2543 (เพิ่มพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ จำนวน 8 แห่ง พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ จำนวน 2 แห่ง พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญเร่งด่วนสมควรได้รับการเสนอเป็นแรมซาร์ไซต์ จำนวน 4 แห่ง และพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องได้รับการคุ้มครอง (8 แห่ง) พื้นที่ฟู (10 แห่ง) และศึกษาสำรวจ (9 แห่ง) เพิ่มเติม รวมจำนวน 27 แห่ง และเห็นชอบต่อมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ (ปรับปรุง) จำนวน 17 มาตรการ

1.3 มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 12 พฤษภาคม 2558 เรื่อง การทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2552 (แก้ไขมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ข้อ 10 จากเดิม “ให้มีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) สำหรับโครงการพัฒนาใด ๆ ที่มีแนวโน้มจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศของพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ และระดับชาติ” เป็น “ให้มีการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) สำหรับโครงการหรือกิจการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามประกาศที่ออกตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535”

1.4 มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 20 ธันวาคม 2565 เรื่อง การทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2540 และวันที่ 3 พฤศจิกายน 2552 จากเดิมที่มอบหมายสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานประสานงานระดับชาติและตั้งงบประมาณสำหรับเงินบริจาคเพื่อสนับสนุนอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ รวมทั้งเป็นหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินการตามมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ให้กรมทรัพยากรน้ำเป็นหน่วยงานรับผิดชอบแทน และให้ปรับชื่อหน่วยงานในมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2552 ให้สอดคล้องเป็นปัจจุบัน และขอให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

1.5 มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 23 สิงหาคม 2566 เรื่อง ผลการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ สมัยที่ 14 (Ramsar COP 14) เมื่อวันที่ 5 – 13 พฤศจิกายน 2565 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส และเมืองอู่ฮั่น สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งที่ประชุมได้มีการร่วมรับรองปฏิญญาอู่ฮั่น (Wuhan Declaration) เพื่อเป็นการให้คำมั่นที่แน่นแฟ้นว่าการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างชาญฉลาด อันเป็นหลักการสำคัญของอนุสัญญาดังกล่าวที่ต้องเร่งดำเนินการร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และความตกลงพหุภาคีระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ รวมทั้งได้รับรองข้อมติ จำนวน 22 เรื่อง และได้เลื่อนข้อมติ จำนวน 2 เรื่อง ไปพิจารณาในการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ สมัยที่ 15 ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นในปี 2568 (สาธารณรัฐซิมบับเวเสนอเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม) ทั้งนี้ ข้อมติที่ได้มีการรับรองดังกล่าวจะใช้เป็นกรอบความร่วมมือในการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำและยับยั้งการสูญหายของระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำในโลก เพื่อให้ประเทศภาคีอนุสัญญาดังกล่าวนำไปใช้เป็นแนวทางดำเนินงาน และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และข้อเสนอแนะของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

1.6 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 46 ในส่วนนี้เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า กระบวนการศึกษาและประเมินผลที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ หรือกิจการหรือการดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้มีการดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียอื่นใดของประชาชนหรือชุมชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบดังกล่าว ผลการศึกษาเรียกว่า รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

“อนุญาต” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐยินยอมให้บุคคลใด กระทำการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับความยินยอมก่อนกระทำการนั้น และให้หมายความรวมถึงการออกไปอนุญาต การอนุมัติการจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้ง การให้ประทาน บัตร และการให้อาชญาบัตรด้วย

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า เจ้าของโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 48 และให้หมายความรวมถึงผู้จัดการของนิติบุคคลอาคารชุด สำหรับทรัพย์สินส่วนกลางตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด และผู้จัดสรรที่ดิน หรือคณะกรรมการหมู่บ้านจัดสรรของนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรสำหรับสาธารณูปโภคตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดินด้วย

1.7 ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการหรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2565 (ฉบับที่ 5 – 6)

2. ผู้มีอำนาจอนุมัติ

2.1 ขออนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจในการอนุมัติ/อนุญาตของแต่ละพื้นที่ เช่น

- กรณีที่สาธารณสุขประโยชน์ ผู้มีอำนาจอนุมัติ/อนุญาต คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย/ผู้ว่าราชการจังหวัด (แล้วแต่กรณี)

- กรณีพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ผู้มีอำนาจอนุมัติ/อนุญาต คือ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

- กรณีพื้นที่ป่าไม้/ป่าชายเลน ผู้มีอำนาจอนุมัติ/อนุญาต คือ อธิบดีกรมป่าไม้ หรืออธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (แล้วแต่กรณี) เป็นต้น

รวมถึงกรณีการอนุญาตตามกฎหมายอื่นในพื้นที่ทับซ้อน โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำที่เกี่ยวข้อง

2.2 หากหน่วยงานที่ขออนุมัติ/อนุญาตไม่สามารถดำเนินการ หรือดำเนินการไม่สอดคล้องกับมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำที่เกี่ยวข้อง ให้หน่วยงานระดับกระทรวง (เจ้าของโครงการ) เสนอขอยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเป็นรายกรณี

3. สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

3.1 สถานที่ยื่นคำขออนุมัติ/อนุญาต คือหน่วยงาน/ส่วนราชการที่มีอำนาจในการอนุมัติ/อนุญาตของแต่ละพื้นที่ รวมถึงการอนุญาตตามกฎหมายอื่นในพื้นที่ทับซ้อน

3.2 หน่วยงานให้ความเห็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ชุ่มน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เลขที่ 180/3 ถนนพระรามที่ 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 0 2271 6000 โทรสาร 0 2271 6000

e-Mail: saraban@dwr.mail.go.th

4. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาตในพื้นที่ชุ่มน้ำ ต้องเป็นไปตามมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 3 พฤศจิกายน 2552 วันที่ 12 พฤษภาคม 2558 และวันที่ 20 ธันวาคม 2565 ดังนี้

มาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. ประกาศกำหนดให้พื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นที่สาธารณะทุกแห่งทั่วประเทศโดยเฉพาะพื้นที่ชุ่มน้ำ แหล่งน้ำจืด เป็นพื้นที่สีเขียวและมีให้ส่วนราชการเข้าไปใช้ประโยชน์เพื่อสงวนไว้เป็นแหล่งรองรับน้ำและกักเก็บน้ำต่อไป	กระทรวงมหาดไทย	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมประมง กรมที่ดิน กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ** กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
2. ให้มีการสำรวจและตรวจสอบขอบเขตพื้นที่ชุ่มน้ำตามทะเบียนรายนามพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่นที่ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2553 เพื่อเป็นแหล่งรับน้ำตามธรรมชาติ โดยเป็นพื้นที่ที่กักเก็บและชะลอการไหลของน้ำ เพื่อป้องกันน้ำท่วมและภัยแล้ง	กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	สถาบันการศึกษา กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ให้มีการติดตาม ตรวจสอบและดำรงรักษาพื้นที่ชุ่มน้ำตามทะเบียนรายนามพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่นเพื่อสงวนไว้เป็นแหล่งรองรับน้ำตามธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ชุ่มน้ำที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ตลอดจนควบคุมและป้องกันการบุกรุกเข้าใช้ประโยชน์ที่จะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นพื้นที่สาธารณะประโยชน์	กระทรวงมหาดไทย	กรมเจ้าท่า** กรมที่ดิน กรมทรัพยากรน้ำ** สถาบันการศึกษา
4. ให้สร้างจิตสำนึกและปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ ในคุณค่าและความสำคัญและการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืนแก่ทุกภาคส่วน และประชาชนทุกระดับ และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติด้วย	กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	สถาบันการศึกษา กรมประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมทรัพยากรน้ำ
5. ให้นำเสนอพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ (Ramsar Sites)	กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมประมง กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น

มาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
		กรมการปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง
6. ประกาศให้พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ และระดับชาติ เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าหรือพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม หรือพื้นที่อนุรักษ์ในลักษณะอื่น	กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรมประมง กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น กรมการปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
7. เร่งรัดให้ออกหนังสือสำคัญที่หลวงในกรณีพื้นที่ชุ่มน้ำมีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติเป็นที่สาธารณประโยชน์ และเร่งให้ดำเนินการจัดทำแนวเขตที่ชัดเจนเพื่อป้องกันปัญหาการบุกรุกโดยไม่ให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศของพื้นที่ชุ่มน้ำ	กระทรวงมหาดไทย	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
8. ให้มีการฟื้นฟูระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติที่เสื่อมโทรม และต้องการการปรับปรุงโดยด่วนเพื่อให้พื้นที่ชุ่มน้ำนั้น สามารถดำรงบทบาทหน้าที่ทางนิเวศวิทยาและอุทกวิทยาได้ตามธรรมชาติ	กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรมพัฒนาที่ดิน สถาบันการศึกษา กองทัพเรือ กรมทรัพยากรน้ำ
9. ให้มีการจัดทำแผนการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อคุ้มครอง พื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำ โดยมีการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นเขตอนุรักษ์และเขตพัฒนา พร้อมทั้งกำหนดแนวเขตกันชนพื้นที่ ตลอดจนกำหนดกิจกรรมที่สามารถกระทำได้และห้ามกระทำในพื้นที่	กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรมประมง กรมเจ้าท่า** สถาบันการศึกษา กรมพัฒนาที่ดิน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมทรัพยากรน้ำ
10. ให้มีจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (EIA) สำหรับโครงการหรือกิจการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามประกาศที่ออกตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535*	หน่วยงานเจ้าของโครงการ	สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมประมง

มาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
หมายเหตุ แก๊ซชื่อ “รายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA)” เป็น “รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA)”		สถาบันการศึกษา
11. ให้มีการศึกษาวิจัยระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติและเผยแพร่ข้อมูลแก่สาธารณชนอย่างต่อเนื่อง	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม*** กรมทรัพยากรน้ำ**
12. ติดตามตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดปัจจัยหรือดัชนีชี้วัดที่ชัดเจน	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	สถาบันการศึกษา
13. ให้มีการศึกษาสำรวจพื้นที่ชุ่มน้ำและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมทะเบียนพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติตามเกณฑ์	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	สถาบันการศึกษา
14. ให้มีการควบคุมและป้องกันมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ชุมชนอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและกิจกรรมอื่น ๆ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กรมโยธาธิการและผังเมือง สถาบันการศึกษา
15. ให้มีการควบคุมป้องกันไฟป่าในพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติที่อาจเกิดจากชุมชน หรือเกิดจากกิจกรรมอื่น ๆ โดยมีมาตรการ ดังนี้ 1) มาตรการป้องกันไฟป่า (1) ให้ดำเนินการควบคุมระดับน้ำของป่าชุ่มน้ำให้คงที่ (2) ทำแนวกันไฟเปียก (wet-line firebreak) ตามแนวพระราชดำริ (3) ดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงรุกทุกรูปแบบ เพื่อสร้างจิตสำนึกและความเข้าใจให้กับชุมชนถึงอันตรายที่เกิดจากไฟป่า เป็นผลให้ชุมชนยุติการจุดไฟเผาป่า	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	สถาบันการศึกษา

มาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
<p>2) มาตรการดับไฟป่า</p> <p>(1) จัดตั้งสถานีควบคุมไฟป่าพื้นที่ เพื่อทำหน้าที่กำกับ ดูแลและดำเนินการควบคุมไฟป่าในพื้นที่ชุ่มน้ำที่สำคัญ</p> <p>(2) ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ป่าไม้ให้ปฏิบัติงานดับไฟป่าในพื้นที่ชุ่มน้ำ</p> <p>(3) ใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ดับไฟป่าให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ที่เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ</p>		
<p>16. ให้มีการศึกษาและจัดทำแผนกายภาพ ออกแบบภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบและในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ และระดับชาติ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ดังกล่าวทั้งระบบ</p>	<p>กระทรวงมหาดไทย</p>	<p>กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช</p> <p>องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>กรมประมง</p> <p>กรมที่ดิน</p> <p>กรมชลประทาน</p> <p>กรมทรัพยากรน้ำ</p> <p>กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</p>
<p>17. ให้จัดทำรายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมติคณะรัฐมนตรี ข้อ 1 – 16 โดยติดตามตรวจสอบจากหน่วยงานหลักเสนอต่อคณะกรรมการการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำเป็นประจำ</p>	<p>กระทรวง</p> <p>ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>กรมทรัพยากรน้ำ**</p>

หมายเหตุ * คือ มาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำที่ปรับปรุงตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2558

** คือ มาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำที่ปรับปรุงตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2565

*** พระราชกฤษฎีกา เปลี่ยนชื่อกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2566 ลงวันที่ 17 สิงหาคม 2566

ในกรณีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำหรือพื้นที่ชุ่มน้ำ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนการบริหารจัดการภารกิจถ่ายโอนด้านแหล่งน้ำ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดหา และดูแลรักษาแหล่งน้ำที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ทั้งด้านอุปโภค/บริโภค การเกษตรและอุตสาหกรรม ซึ่งเป็น **แหล่งน้ำที่มีปริมาตรเก็บกักน้อยกว่า 2 ล้านลูกบาศก์เมตร** (ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0810.8/ว 921 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2562)

5. ขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาต

ขั้นตอนการขอตรวจสอบความเกี่ยวข้องของโครงการ/กิจกรรมกับพื้นที่ชุ่มน้ำ

5.1 ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการเสนอเรื่องเพื่อตรวจสอบความเกี่ยวข้องของโครงการ/กิจกรรมกับพื้นที่ชุ่มน้ำมายังกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.2 กรมทรัพยากรน้ำ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการงานวิชาการพื้นที่ชุ่มน้ำ ของคณะกรรมการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

5.2.1 กรณีโครงการ/กิจกรรมมีการดำเนินการสอดคล้องกับมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำที่เกี่ยวข้องจะแจ้งผลให้ดำเนินการขออนุมัติ/อนุญาต จากส่วนราชการที่มีอำนาจในการอนุมัติ/อนุญาตของแต่ละพื้นที่ เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย/ผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี (ที่สาธารณประโยชน์) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (พื้นที่ป่าอนุรักษ์) อธิบดีกรมป่าไม้ หรืออธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (พื้นที่ป่าสงวน) อธิบดีกรมป่าไม้ หรืออธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แล้วแต่กรณี (พื้นที่ป่าไม้/ป่าชายเลน) เป็นต้น รวมถึงการอนุญาตตามกฎหมายอื่นในพื้นที่ทับซ้อน

5.2.2 กรณีโครงการ/กิจกรรมมีการดำเนินการที่อาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่ชุ่มน้ำ หรือมีความซับซ้อนและใช้เทคนิคทางวิชาการสูง ส่งผลกระทบต่อ การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของพื้นที่ชุ่มน้ำ หรืออาจไม่สอดคล้องกับมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำที่เกี่ยวข้อง จะเสนอเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการงานวิชาการพื้นที่ชุ่มน้ำให้ความเห็นและพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

5.2.2.1 กรณีมีการดำเนินการสอดคล้องกับมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำที่เกี่ยวข้อง ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ (กรมทรัพยากรน้ำ) จะแจ้งผลการพิจารณาให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการ/กิจกรรม เพื่อดำเนินการขออนุมัติ/อนุญาต จากส่วนราชการที่มีอำนาจในการอนุมัติ/อนุญาตของแต่ละพื้นที่ รวมถึงการอนุญาตตามกฎหมายอื่นในพื้นที่ทับซ้อน

5.2.2.2 กรณีมีการดำเนินการไม่สอดคล้องกับมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำที่เกี่ยวข้อง จะแจ้งผลการพิจารณาให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการ/กิจกรรมทราบ เพื่อให้หน่วยงานระดับกระทรวง (เจ้าของโครงการ) เสนอขอยกเว้นการปฏิบัติ ตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำที่เกี่ยวข้องต่อคณะรัฐมนตรีเป็นรายกรณี

(1) สำหรับขั้นตอนการยื่นขออนุมัติ/อนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่ชุ่มน้ำ ภายหลังจากการตรวจสอบความเกี่ยวข้องของโครงการ/กิจกรรมกับพื้นที่ชุ่มน้ำแล้ว ให้ใช้แนวทางการยื่นขออนุมัติ/อนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ป่าสงวน ป่าชายเลน อุทยานแห่งชาติ ที่สาธารณประโยชน์ หรือพื้นที่อื่น ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้เป็นไปตามขั้นตอนที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ที่มีอำนาจในการอนุมัติ/อนุญาตของแต่ละพื้นที่ กำหนด รวมถึงการอนุญาตตามกฎหมายอื่นในพื้นที่ทับซ้อน

(2) สำหรับการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการ ให้ถือปฏิบัติ ตามมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2552 เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2558 และเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2565 อย่างเคร่งครัด

(3) สำหรับโครงการ/กิจกรรมที่เป็นการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี หรือสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีในด้านการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อการสูญเสียการทำหน้าที่เป็นแหล่งรองรับน้ำและกักเก็บน้ำ การกีดขวางทางน้ำ อุทกวิทยารวมทั้งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนผลกระทบต่อวิถีชีวิตและ การดำรงชีวิตของประชาชน สามารถดำเนินการในการขออนุมัติ/อนุญาต จากหน่วยงานที่มีอำนาจในการอนุมัติ/อนุญาตของแต่ละพื้นที่และดำเนินการตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ต้องทำหนังสือเพื่อหารือกับกรมทรัพยากรน้ำ

ขั้นตอนการขอใช้ประโยชน์ในพื้นที่ชุ่มน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ

ส่วนราชการเจ้าของโครงการ
/หน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการ

ยื่นคำขอ + เอกสารที่เกี่ยวข้อง
เพื่อตรวจสอบความเกี่ยวข้อง
ของโครงการ/กิจกรรม กับพื้นที่ชุ่มน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำ
(ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานวิชาการพื้นที่ชุ่มน้ำ)

พิจารณา ตรวจสอบ ให้ความเห็น

ส่วนราชการเจ้าของโครงการ/กิจกรรม

เอกสารหลักฐาน

- หนังสือของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ
ที่ประสงค์จะเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ชุ่มน้ำ
- รายละเอียดข้อมูลโครงการ/กิจกรรม วัตถุประสงค์
ลักษณะการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมผู้ได้
รับประโยชน์จากโครงการ/กิจกรรม แนวทางการ
บริหารจัดการโครงการ/กิจกรรม รายละเอียดงบประมาณ
พร้อมแบบแปลน แผนผังรายละเอียด
ของโครงการ/กิจกรรม และแผนผังแสดงบริเวณ
ที่ขอใช้พื้นที่
- แผนที่สังเขปและแผนที่มาตราส่วน 1: 50000
แสดงบริเวณที่ขอใช้พื้นที่พร้อม Shape File
- กรณีเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - หนังสือมอบอำนาจให้ดำเนินการแทนจากผู้
บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - หนังสือแสดงการได้รับความเห็นชอบจากสภา
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สภาองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด/เทศบาลนคร/เทศบาล
เมือง/เทศบาลตำบล/องค์การบริหารส่วน
ตำบล/เมืองพัทยา)
- บันทึกยินยอมแก้ไขปัญหาทางธร
- เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ

- สำหรับขั้นตอนการยื่นขออนุมัติ/อนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่ชุ่มน้ำ ภายหลังจากการตรวจสอบ
ความเกี่ยวข้องของโครงการ/กิจกรรม กับพื้นที่ชุ่มน้ำแล้ว ให้ใช้แนวทางการยื่นขออนุมัติ/อนุญาต
ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ป่าไม้ ป่าสงวน ป่าชายเลน อุทยานแห่งชาติ ที่สาธารณประโยชน์ หรือพื้นที่อื่น
ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้เป็นไปตามขั้นตอนที่ส่วนราชการหรือ
หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ที่มีอำนาจในการอนุมัติ/อนุญาตของแต่ละพื้นที่กำหนด รวมถึงการอนุญาต
ตามกฎหมายอื่นในพื้นที่ที่ทับซ้อน
- สำหรับการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการ
ให้ถือปฏิบัติตามมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2552
เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2558 และเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2565 อย่างเคร่งครัด
- สำหรับโครงการ/กิจกรรมที่มีการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี หรือสอดคล้องกับมติคณะ
รัฐมนตรีในด้านการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้ที่ดินสาธารณะ เป็นแหล่ง
รองรับน้ำและกักเก็บน้ำ การกีดขวางทางน้ำ อุทกวิทยา รวมทั้งผลกระทบต่อทรัพยากรและความ
หลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนผลกระทบต่อวิถีชีวิตและการดำรงชีวิตของประชาชน สามารถ
ดำเนินการในการขออนุมัติ/อนุญาต จากหน่วยงานที่มีอำนาจในการอนุมัติ/อนุญาตของแต่ละพื้นที่
และดำเนินการตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ต้องทำหนังสือเพื่อหารือกับกรมทรัพยากรน้ำ

6. แบบฟอร์มคำขออนุญาต

- 6.1 แบบฟอร์มการอนุมัติ/อนุญาตของแต่ละหน่วยงาน/ส่วนราชการที่มีอำนาจในการอนุมัติ/อนุญาตของแต่ละพื้นที่ รวมถึงการอนุญาตตามกฎหมายอื่นในพื้นที่ทับซ้อน
- 6.2 แบบฟอร์มการตรวจสอบความเกี่ยวข้องของโครงการ/กิจกรรมกับพื้นที่ชุ่มน้ำ

7. เอกสาร/หลักฐานประกอบการพิจารณา

สำหรับการตรวจสอบความเกี่ยวข้องของโครงการ/กิจกรรมกับพื้นที่ชุ่มน้ำ

- 7.1 หนังสือของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ประสงค์จะเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ชุ่มน้ำ
- 7.2 รายละเอียดข้อมูลโครงการ/กิจกรรม วัตถุประสงค์ ลักษณะการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรม ผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการ/กิจกรรม แนวทางการบริหารจัดการโครงการ/กิจกรรม รายละเอียดงบประมาณ พร้อมแบบแปลน แผนผังรายละเอียดของโครงการ/กิจกรรม และแผนผังแสดงบริเวณที่ขอใช้พื้นที่
- 7.3 แผนที่สังเขปและแผนที่มาตราส่วน 1: 50000 แสดงบริเวณที่ขอใช้พื้นที่พร้อม Shape File
- 7.4 กรณีเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 7.4.1 หนังสือมอบอำนาจให้ดำเนินการแทนจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 7.4.2 หนังสือแสดงการได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด/เทศบาลนคร/เทศบาลเมือง/เทศบาลตำบล/องค์การบริหารส่วนตำบล/เมืองพัทยา)
- 7.5 บันทึกยินยอมแก้ไขปัญหาราษฎร
- 7.6 เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง

20

พื้นที่เขตทาง

- กรมทางหลวง
- กรมทางหลวงชนบท

พื้นที่เขตทาง

- กรมทางหลวง
- กรมทางหลวงชนบท

“เขตทาง” หมายถึง เขตถนนที่วัดจากฝั่งด้านหนึ่งไปยังฝั่งตรงข้ามในแนวตั้งฉาก ความกว้างของเขตทางในถนนแต่ละสายได้จากผลรวมของส่วนประกอบต่าง ๆ คือ ทางเท้า ช่องจราจร เกาะกลางถนน ซึ่งมีขนาดต่างกันตามปริมาณการจราจรและประเภทถนน โดยในคู่มือฉบับนี้จะกล่าวถึงการขออนุมัติ/อนุญาตใช้พื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบท

1. พื้นที่ทางหลวง

กรมทางหลวง

เขตทางหลวง ตามพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 ระบุว่า ทางหลวง หมายความว่า ทางหรือถนนซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจรสาธารณะทางบกไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้หรือเหนือพื้นดิน หรือใต้หรือเหนือสิ่งหรือสิ่งอื่นใดอย่างอื่น และหมายรวมถึงอาคารหรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์งานทางบรรดาที่มีอยู่หรือที่ได้จัดไว้ในเขตทางหลวงเพื่อประโยชน์แก่งานทางหรือผู้ใช้ทางหลวงนั้น

การกระทำการใด ๆ ใน/ริม เขตทางหลวง ต้องได้รับการอนุญาตจากผู้อำนวยการทางหลวง ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549

นิยามของผู้มีสิทธิขออนุญาตกระทำการใด ๆ ใน/ริม เขตทางหลวง ได้แก่ นิติบุคคลทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงบุคคลธรรมดา ซึ่งผู้ได้รับอนุญาตใช้เขตทางหลวง หมายความว่า ผู้ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงหรือรุกกล้าเข้าไปในเขตทางหลวง โดยต้องชำระค่าใช้เขตทางหลวงให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนด ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าใช้เขตทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงชนบท และทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. 2564

1.1 ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535
- พระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549
- กฎกระทรวงกำหนดค่าใช้เขตทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงชนบท และทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. 2564

1.2 ผู้มีอำนาจอนุมัติ/อนุญาต

- ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน คือ อธิบดีกรมทางหลวง
- ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน ประกอบไปด้วย รองอธิบดีกรมทางหลวงฝ่ายวิชาการ ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวง และผู้อำนวยการแขวงทางหลวง

1.3 สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

หมวดทางหลวง หรือ แขวงทางหลวงที่รับผิดชอบในพื้นที่ที่ขออนุญาต

1.4 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต

การกระทำการใด ๆ ในเขตทางหลวง ควรเป็นกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือบริการสาธารณะ หรือกิจกรรมที่กรมทางหลวงกำหนด โดยสามารถตรวจสอบหรือศึกษาข้อกำหนด หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาเพิ่มเติมได้ที่ www.doh.go.th ในหัวข้อ บริการทางหลวง

1.5 ขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาต

1.5.1 กรณีการขออนุญาตทางเชื่อมทุกประเภทและทุกรณี (มาตรา 37)

1.5.1.1 การเตรียมเอกสาร ผู้ยื่นคำขอ (กรณีบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล) เตรียมเอกสาร ดังนี้

- (1) บัตรประจำตัวประชาชน
- (2) หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
- (3) ทะเบียนบ้าน (เฉพาะกรณีบุคคลธรรมดา)
- (4) บัตรประจำตัวข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ (เฉพาะกรณีนิติบุคคล)
- (5) หนังสือรับรองนิติบุคคล (เฉพาะกรณีนิติบุคคล)
- (6) แบบฟอร์มใบขออนุญาต มาตรา 37
- (7) หนังสือยินยอมหรือมอบอำนาจจากเจ้าของที่ดิน (กรณีเป็นการเช่าที่ดิน)
- (8) แบบผังบริเวณอาคารที่แสดงที่จอดรถ
- (9) สำเนาเอกสารโฉนดที่ดิน
- (10) แบบทางเชื่อมตามมาตรฐานหรือรูปแบบพิเศษ
- (11) หนังสือยินยอมจากผู้รับจ้างงาน (กรณีที่ดินติดจ้างงาน)

1.5.1.2 การยื่นหนังสือขออนุญาต

ยื่นเอกสารตามข้อ 1.5.1.1 ด้วยตนเอง ติดต่อหมวดทางหลวง/แขวงทางหลวงในพื้นที่

1.5.1.3 การออกหนังสืออนุญาต

- (1) การตรวจสอบเอกสาร (1 วันทำการ)
- (2) การพิจารณา (65 วันทำการ)
- (3) การลงนาม/คณะกรรมการมีมติและแจ้งผลการพิจารณา (7 วันทำการ)

หมายเหตุ กรณีงานทางเชื่อมที่มีรูปแบบไม่เป็นไปตามมาตรฐานกรมทางหลวง ต้องมีการส่งเรื่องให้ทางสำนักต่าง ๆ ในส่วนกลางที่เกี่ยวข้องพิจารณา โดยจะใช้ระยะเวลาในช่วงขั้นตอนการพิจารณาเพิ่มขึ้นจากเดิม 65 วันทำการ เป็น 100 วันทำการ

ขั้นตอนการขออนุญาตเชื่อมต่อ ทุกประเภทและทุกกรณี (มาตรา 37)

**หลักฐานสำหรับ
ผู้ยื่นคำขออนุญาต**

1

เตรียมเอกสาร

กรณีบุคคลธรรมดา

บัตรประจำตัว
ประชาชน

ทะเบียนบ้าน

หนังสือ
มอบอำนาจ (ถ้ามี)

กรณีนิติบุคคล

บัตรประจำตัว
ประชาชน

บัตรประจำตัวข้าราชการ
หรือพนักงานของรัฐ

หนังสือรับรอง
นิติบุคคล

หนังสือ
มอบอำนาจ (ถ้ามี)

แบบฟอร์มใบขออนุญาต
มาตรา 37

หนังสือยินยอมหรือมอบ
อำนาจจากเจ้าของที่ดิน
(กรณีเป็นการเช่าที่ดิน)

แบบผังบริเวณอาคาร
ที่แสดงที่จอดรถ

สำเนาเอกสารโฉนดที่ดิน

แบบทางเชื่อมตามมาตรฐาน
หรือรูปแบบพิเศษ

หนังสือยินยอม
จากผู้รับจ้าง
(กรณีที่ดินติดข้างเอง)

2

ยื่นหนังสือขออนุญาต

ยื่นด้วยตนเอง ติดต่อ
หมวดทางหลวง/
แขวงทางหลวงในพื้นที่

3

ออกหนังสืออนุญาต

ขั้นตอนที่ 1
การตรวจสอบเอกสาร
(1 วันทำการ)

ขั้นตอนที่ 2
การพิจารณา
(65 วันทำการ)

ขั้นตอนที่ 3
การลงนาม/คณะกรรมการมีมติ
และแจ้งผลการพิจารณา
(7 วันทำการ)

หมายเหตุ

เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง ศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 น. (มีพักเที่ยง)

1.5.2 กรณีการขออนุญาตเชื่อมต่อท่อระบายน้ำ (มาตรา 39/1)

1.5.2.1 การเตรียมเอกสาร ผู้ยื่นคำขอ (กรณีบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล) เตรียมเอกสาร ดังนี้

- (1) บัตรประจำตัวประชาชน
- (2) หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
- (3) ทะเบียนบ้าน (เฉพาะกรณีบุคคลธรรมดา)
- (4) บัตรประจำตัวข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ (เฉพาะกรณีนิติบุคคล)
- (5) หนังสือรับรองนิติบุคคล (เฉพาะกรณีนิติบุคคล)
- (6) แบบฟอร์มใบขออนุญาต มาตรา 39/1
- (7) เอกสารรายการคำนวณระบบระบายน้ำทิ้ง
- (8) ใบประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมของวิศวกร
- (9) แบบรายละเอียดก่อสร้าง

1.5.2.2 การยื่นหนังสือขออนุญาต

ยื่นเอกสารตามข้อ 1.5.2.1 ด้วยตนเอง ติดต่อหมวดทางหลวง/แขวงทางหลวงในพื้นที่

1.5.2.3 การออกหนังสืออนุญาต

- (1) การตรวจสอบเอกสาร (1 วันทำการ)
- (2) การพิจารณา (58 วันทำการ)
- (3) การลงนาม/คณะกรรมการมีมติและแจ้งผลการพิจารณา (7 วันทำการ)

หมายเหตุ กรณีงานขออนุญาตที่ต้องมีการส่งเรื่องให้ทางสำนักต่าง ๆ ในส่วนกลางที่เกี่ยวข้องพิจารณาจะใช้ระยะเวลาในช่วงขั้นตอนการพิจารณาเพิ่มขึ้นจากเดิม 58 วันทำการ เป็น 93 วันทำการ

ขั้นตอนการขออนุญาตเชื่อมต่อท่อระบายน้ำ เพื่อระบายน้ำที่ลงสู่ทางหลวง (มาตรา 39/1)

**หลักฐานสำหรับ
ผู้ยื่นคำขออนุญาต**

กรณีบุคคลธรรมดา

บัตรประจำตัว
ประชาชน

ทะเบียนบ้าน

หนังสือ
มอบอำนาจ (ถ้ามี)

กรณีนิติบุคคล

บัตรประจำตัว
ประชาชน

บัตรประจำตัวข้าราชการ
หรือพนักงานของรัฐ

หนังสือรับรอง
นิติบุคคล

หนังสือ
มอบอำนาจ (ถ้ามี)

1 เตรียมเอกสาร

แบบฟอร์มใบขออนุญาต มาตรา 39/1

เอกสารรายการคำนวณ
ระบบระบายน้ำทิ้ง

ใบประกอบวิชาชีพวิศวกรรม
ควบคุมของวิศวกร

แบบรายละเอียดก่อสร้าง

2 ยื่นหนังสือขออนุญาต

ยื่นด้วยตนเอง ติดต่อ
หมวดทางหลวง/
แขวงทางหลวงในพื้นที่

3 ออกหนังสืออนุญาต

ขั้นตอนที่ 1
การตรวจสอบเอกสาร
(1 วันทำการ)

ขั้นตอนที่ 2
การพิจารณา
(58 วันทำการ)

ขั้นตอนที่ 3
การลงนาม/คณะกรรมการมีมติ
และแจ้งผลการพิจารณา
(7 วันทำการ)

หมายเหตุ

เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง ศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 น. (มีพักเที่ยง)

1.5.3 กรณีการขออนุญาตป้ายแนะนำบนทางหลวง (มาตรา 47)

1.5.3.1 การเตรียมเอกสาร ผู้ยื่นคำขอ (กรณีบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล) เตรียมเอกสาร ดังนี้

- (1) บัตรประจำตัวประชาชน
- (2) หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
- (3) ทะเบียนบ้าน (เฉพาะกรณีบุคคลธรรมดา)
- (4) บัตรประจำตัวข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ (เฉพาะกรณีนิติบุคคล)
- (5) หนังสือรับรองนิติบุคคล (เฉพาะกรณีนิติบุคคล)
- (6) แบบฟอร์มใบขออนุญาต มาตรา 47
- (7) แบบรายละเอียดก่อสร้าง

1.5.3.2 การยื่นหนังสือขออนุญาต

ยื่นเอกสารตามข้อ 1.5.3.1 ด้วยตนเอง ติดต่อหมวดทางหลวง/แขวงทางหลวงในพื้นที่

1.5.3.3 การออกหนังสืออนุญาต

- (1) การตรวจสอบเอกสาร (1 วันทำการ)
- (2) การพิจารณา (57 วันทำการ)
- (3) การลงนาม/คณะกรรมการมีมติและแจ้งผลการพิจารณา (7 วันทำการ)

1.5.3.4 ชำระค่าธรรมเนียม

ชำระค่าใช้จ่ายเขตทางตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และดำเนินการก่อสร้าง

หมายเหตุ กรณีงานขออนุญาตที่ต้องมีการส่งเรื่องให้ทางสำนักต่าง ๆ ในส่วนกลางที่เกี่ยวข้องพิจารณา จะใช้ระยะเวลา ในช่วงขั้นตอนการพิจารณาเพิ่มขึ้นจากเดิม 57 วันทำการ เป็น 92 วันทำการ

ขั้นตอนการขออนุญาตป้ายแนะนำบนทางหลวง (มาตรา 47)

**หลักฐานสำหรับ
ผู้ยื่นคำขออนุญาตฯ**

กรณีบุคคลธรรมดา		กรณีนิติบุคคล	
บัตรประจำตัวประชาชน	ทะเบียนบ้าน	บัตรประจำตัวประชาชน	บัตรประจำตัวราชการหรือพนักงานของรัฐ
หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)		หนังสือรับรองนิติบุคคล	หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)

1 เตรียมเอกสาร

แบบฟอร์มใบขออนุญาตมาตรา 47	แบบรายละเอียดก่อสร้าง
----------------------------	-----------------------

2 ยื่นหนังสือขออนุญาต
ยื่นด้วยตนเอง ติดต่อ
หมวดทางหลวง/
แขวงทางหลวงในพื้นที่

3 ออกหนังสืออนุญาต

ขั้นตอนที่ 1 การตรวจสอบเอกสาร (1 วันทำการ)	ขั้นตอนที่ 2 การพิจารณา (57 วันทำการ)	ขั้นตอนที่ 3 การลงนาม/คณะกรรมการมีมติ และแจ้งผลการพิจารณา (7 วันทำการ)
---	--	--

4 ชำระค่าธรรมเนียม

- ชำระค่าใช้เซตทางตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และค่านินการก่อสร้าง

หมายเหตุ
เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง ศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 น. (มีพักเที่ยง)

1.5.4 กรณีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวง (ยกเว้นงานทางเชื่อมงานเชื่อมท่อระบายน้ำทิ้ง และงานระบบสาธารณูปโภค) (มาตรา 47)

1.5.4.1 การเตรียมเอกสาร ผู้ยื่นคำขอ (กรณีบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล) เตรียมเอกสาร ดังนี้

- (1) บัตรประจำตัวประชาชน
- (2) หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
- (3) ทะเบียนบ้าน (เฉพาะกรณีบุคคลธรรมดา)
- (4) บัตรประจำตัวข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ (เฉพาะกรณีนิติบุคคล)
- (5) หนังสือรับรองนิติบุคคล (เฉพาะกรณีนิติบุคคล)
- (6) แบบฟอร์มใบขออนุญาต มาตรา 47
- (7) เอกสารรายการคำนวณที่เกี่ยวข้อง
- (8) ใบประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมของวิศวกร
- (9) แบบรายละเอียดก่อสร้าง

1.5.4.2 การยื่นหนังสือขออนุญาต

ยื่นเอกสารตามข้อ 1.5.4.1 ด้วยตนเอง ติดต่อหมวดทางหลวง/แขวงทางหลวงในพื้นที่

1.5.4.3 การออกหนังสืออนุญาต

- (1) การตรวจสอบเอกสาร (1 วันทำการ)
- (2) การพิจารณา (58 วันทำการ)
- (3) การลงนาม/คณะกรรมการมีมติและแจ้งผลการพิจารณา (7 วันทำการ)

1.5.4.4 ชำระค่าธรรมเนียม

ชำระค่าใช้เขตทางตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และดำเนินการก่อสร้าง

หมายเหตุ กรณีงานขออนุญาตที่ต้องมีการส่งเรื่องให้ทางสำนักต่าง ๆ ในส่วนกลางที่เกี่ยวข้องพิจารณา จะใช้ระยะเวลา ในช่วงขั้นตอนการพิจารณาเพิ่มขึ้นจากเดิม 58 วันทำการ เป็น 93 วันทำการ

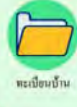
ขั้นตอนการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใด ในเขตทางหลวง (ยกเว้น งานทางเชื่อม, เชื่อมต่อระบายน้ำทิ้ง และงานระบบสาธารณูปโภค) (มาตรา 47)

หลักฐานสำหรับผู้ยื่นคำขออนุญาต

กรณีบุคคลธรรมดา

บัตรประจำตัวประชาชน

ทะเบียนบ้าน

หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)

กรณีนิติบุคคล

บัตรประจำตัวประชาชน

บัตรประจำตัวข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ

หนังสือรับรองนิติบุคคล

หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)

1 เตรียมเอกสาร

แบบฟอร์มใบขออนุญาต มาตรา 47

เอกสารรายการคำนวณที่เกี่ยวข้อง

ใบประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมของวิศวกร

แบบรายละเอียดก่อสร้าง

2 ยื่นหนังสือขออนุญาต

ยื่นด้วยตนเอง ติดต่อ
หมวดทางหลวง/
แขวงทางหลวงในพื้นที่

3 ออกหนังสืออนุญาต

ขั้นตอนที่ 1
การตรวจสอบเอกสาร
(1 วันทำการ)

ขั้นตอนที่ 2
การพิจารณา
(58 วันทำการ)

ขั้นตอนที่ 3
การลงนามคณะกรรมการมีมติ
และแจ้งผลการพิจารณา
(7 วันทำการ)

4 ชำระค่าธรรมเนียม

- ชำระค่าใช้จ่ายทางคานอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และดำเนินการก่อสร้าง

หมายเหตุ

เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง ศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 น. (มีพักเที่ยง)

1.5.5 กรณีการขออนุญาตกระทำการใด ๆ อันเป็นกิจการสาธารณูปโภคในเขตทางหลวง (มาตรา 48, 56 วรรคสอง)

1.5.5.1 การเตรียมเอกสาร ผู้ยื่นคำขอ (กรณีบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล) เตรียมเอกสาร ดังนี้

- (1) บัตรประจำตัวประชาชน
- (2) หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
- (3) ทะเบียนบ้าน (เฉพาะกรณีบุคคลธรรมดา)
- (4) บัตรประจำตัวข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ (เฉพาะกรณีนิติบุคคล)
- (5) หนังสือรับรองนิติบุคคล (เฉพาะกรณีนิติบุคคล)
- (6) แบบฟอร์มใบขออนุญาต มาตรา 48 , 56
- (7) แบบการจัดการจราจร
- (8) แผนดำเนินงานแผนซ่อมคืนพื้นที่
- (9) เอกสารรายการคำนวณระบบระบายน้ำทิ้ง
- (10) ใบประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมของวิศวกร
- (11) แบบรายละเอียดก่อสร้าง

1.5.5.2 การยื่นหนังสือขออนุญาต

ยื่นเอกสารตามข้อ 1.5.5.1 ด้วยตนเอง ติดต่อหมวดทางหลวง/แขวงทางหลวงในพื้นที่

1.5.5.3 การออกหนังสืออนุญาต

- (1) การตรวจสอบเอกสาร (1 วันทำการ)
- (2) การพิจารณา (58 วันทำการ)
- (3) การลงนาม/คณะกรรมการมีมติและแจ้งผลการพิจารณา (7 วันทำการ)

1.5.5.4 ชำระค่าธรรมเนียม

ชำระค่าใช้เขตทางตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และดำเนินการก่อสร้าง

หมายเหตุ กรณีงานขออนุญาตที่ต้องมีการส่งเรื่องให้ทางสำนักต่าง ๆ ในส่วนกลางที่เกี่ยวข้องพิจารณา จะใช้ระยะเวลาในช่วงขั้นตอนการพิจารณาเพิ่มขึ้นจากเดิม 58 วันทำการ เป็น 93 วันทำการ

ขั้นตอนการ **การขออนุญาตกระทำกรไค** อันเป็นกิจการสาธารณูปโภคในเขตทางหลวง (มาตรา 48 , 56 วสสค 2)

**หลักฐานสำหรับ
ผู้ยื่นคำขออนุญาต**

1 เตรียมเอกสาร

กรณีบุคคลธรรมดา

บัตรประจำตัว
ประชาชน

ทะเบียนบ้าน

หนังสือ
มอบอำนาจ (ถ้ามี)

กรณีนิติบุคคล

บัตรประจำตัว
ประชาชน

บัตรประจำตัวราชการ
หรือพนักงานของรัฐ

หนังสือรับรอง
นิติบุคคล

หนังสือ
มอบอำนาจ (ถ้ามี)

แบบฟอร์มใบขออนุญาต
มาตรา 48, 56

แบบการจัดการจราจร

แผนดำเนินงาน
แผนชอนคืนพื้นที่

เอกสารราชการจำนวน
ระบบระบายน้ำทิ้ง

ใบประกอบวิชาชีพวิศวกรรม
ควบคุมของวิศวกร

แบบรายละเอียดก่อสร้าง

2 ยื่นหนังสือขออนุญาต

ยื่นด้วยตนเอง ติดต่อ
หมวดทางหลวง/
แขวงทางหลวงในพื้นที่

3 ออกหนังสืออนุญาต

ขั้นตอนที่ 1
การตรวจสอบเอกสาร
(1 วันทำการ)

ขั้นตอนที่ 2
การพิจารณา
(22 วันทำการ)

ขั้นตอนที่ 3
การลงนาม/คณะกรรมการมีมติ
และแจ้งผลการพิจารณา
(6 วันทำการ)

4 ชำระค่าธรรมเนียม

- ชำระค่าใช้จ่ายตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และดำเนินการก่อสร้าง

หมายเหตุ

เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง ศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 น. (มีพักเที่ยง)

1.5.6 กรณีการขออนุญาตสร้างหรือตัดแปลงต่อเติมอาคารต่าง ๆ ในที่ดินในเขตทางหลวง เฉพาะทางหลวงบางสายที่ได้มี พ.ร.ฎ. ออกมากำหนดไว้ (มาตรา 49)

1.5.6.1 การเตรียมเอกสาร ผู้ยื่นคำขอ (กรณีบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล) เตรียมเอกสาร ดังนี้

- (1) บัตรประจำตัวประชาชน
- (2) หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
- (3) ทะเบียนบ้าน (เฉพาะกรณีบุคคลธรรมดา)
- (4) บัตรประจำตัวข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ (เฉพาะกรณีนิติบุคคล)
- (5) หนังสือรับรองนิติบุคคล (เฉพาะกรณีนิติบุคคล)
- (6) แบบฟอร์มใบขออนุญาต มาตรา 49
- (7) แบบแปลนผังอาคารที่แสดงพื้นที่จอดรถ หยุตรถ ถนนภายใน ทางเข้า - ออก

และแนวอาคารที่ห่างจากเขตทาง

1.5.6.2 การยื่นหนังสือขออนุญาต

ยื่นเอกสารตามข้อ 1.5.6.1 ด้วยตนเอง ติดต่อหมวดทางหลวง/แขวงทางหลวงในพื้นที่

1.5.6.3 การออกหนังสืออนุญาต

- (1) การตรวจสอบเอกสาร (1 วันทำการ)
- (2) การพิจารณา (58 วันทำการ)
- (3) การลงนาม/คณะกรรมการมีมติและแจ้งผลการพิจารณา (7 วันทำการ)

หมายเหตุ กรณีงานขออนุญาตที่ต้องมีการส่งเรื่องให้ทางสำนักต่าง ๆ ในส่วนกลางที่เกี่ยวข้องพิจารณา จะใช้ระยะเวลา ในช่วงขั้นตอนการพิจารณาเพิ่มขึ้นจากเดิม 58 วันทำการ เป็น 93 วันทำการ

ขั้นตอนการ ขออนุญาตสร้างหรือตัดแปลงต่อเติมอาคารต่างๆ ในที่ดินในเขตทางหลวง เฉพาะทางหลวงบางสาย ที่ได้มี พ.ร.ฎ. ออกมากำหนดไว้ (มาตรา 49)

หลักฐานสำหรับ
ผู้ยื่นคำขออนุญาต

1

เตรียมเอกสาร

กรณีบุคคลธรรมดา

บัตรประจำตัว
ประชาชน

ทะเบียนบ้าน

หนังสือ
มอบอำนาจ (ถ้ามี)

กรณีนิติบุคคล

บัตรประจำตัว
ประชาชน

บัตรประจำตัวราชการ
หรือพนักงานของรัฐ

หนังสือรับรอง
นิติบุคคล

หนังสือ
มอบอำนาจ (ถ้ามี)

แบบฟอร์มใบขออนุญาต
มาตรา 49

แบบแปลนผังอาคาร ที่แสดงพื้นที่จอดรถ
หยุดรถ ถนนภายใน ทางเข้า-ออก
และแนวอาคารที่ห่างจากเขตทาง

2

ยื่นหนังสือขออนุญาต

ยื่นด้วยตนเอง ติดต่อ
หมวดทางหลวง/
แขวงทางหลวงในพื้นที่

3

ออกหนังสืออนุญาต

ขั้นตอนที่ 1

การตรวจสอบเอกสาร
(1 วันทำการ)

ขั้นตอนที่ 2

การพิจารณา
(58 วันทำการ)

ขั้นตอนที่ 3

การลงนามคณะกรรมการมีมติ
และแจ้งผลการพิจารณา
(7 วันทำการ)

หมายเหตุ

เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง ศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา 08.30 น. (มีพักเที่ยง)

1.6 แบบฟอร์มการขออนุมัติ/อนุญาต

1.6.1 กรณีการขออนุญาตทางเชื่อมทุกประเภทและทุกกรณี (มาตรา 37)

- แบบฟอร์มใบขออนุญาต มาตรา 37

1.6.2 กรณีการขออนุญาตเชื่อมต่อท่อระบายน้ำ เพื่อระบายน้ำทิ้งลงสู่ทางหลวง (มาตรา 39/1)

- แบบฟอร์มใบขออนุญาต มาตรา 39/1

1.6.3 กรณีการขออนุญาตป้ายแนะนำบนทางหลวง (มาตรา 47)

- แบบฟอร์มใบขออนุญาต มาตรา 47

1.6.4 กรณีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวง (ยกเว้นงานทางเชื่อมงานเชื่อมท่อระบายน้ำทิ้ง และงานระบบสาธารณูปโภค) (มาตรา 47)

- แบบฟอร์มใบขออนุญาต มาตรา 47

1.6.5 กรณีการขออนุญาตกระทำการใด ๆ อันเป็นกิจการสาธารณูปโภคในเขตทางหลวง (มาตรา 48, 56 วรรคสอง)

- แบบฟอร์มใบขออนุญาต มาตรา 48, 56

1.6.6 กรณีการขออนุญาตสร้างหรือดัดแปลงต่อเติมอาคารต่าง ๆ ในที่ดินในเขตทางหลวง เฉพาะทางหลวงบางสายที่ได้มี พ.ร.ฎ. ออกมากำหนดไว้ (มาตรา 49)

- แบบฟอร์มใบขออนุญาต มาตรา 49

2. พื้นที่ทางหลวงชนบท

กรมทางหลวงชนบท

สำหรับเขตทางหลวงชนบท ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 20 กำหนดให้อธิบดีกรมทางหลวงชนบทเป็นเจ้าหน้าที่กำกับ ตรวจสอบและควบคุมทางหลวง และงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงชนบท ดังนั้น การดำเนินการขออนุญาตติดตั้งป้ายแนบในเขตทางหลวงชนบท และการขออนุญาต/ต่อใบอนุญาตติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวงจึงต้องดำเนินการขออนุมัติ/อนุญาตตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เจตนารมณ์/วัตถุประสงค์หรือการใช้ประโยชน์ในพื้นที่

1) การขออนุญาตติดตั้งป้ายแนบในเขตทางหลวงชนบท

- (1) กิจกรรมเพื่อประโยชน์ สาธารณะ เพื่อให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนโดยทั่วไป
- (2) เพื่อให้บริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการใช้เพื่อบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน โดยประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้บริการได้และถูกเรียกเก็บเงินค่าใช้บริการ ดังนี้
  - (ก) กิจกรรมของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การไฟฟ้านครหลวง หรือหน่วยงานของรัฐ ที่ให้บริการสาธารณะอันเป็นประโยชน์แก่งานทาง
  - (ข) กิจกรรมของผู้ได้รับอนุญาตใช้เขตทางหลวงอื่นนอกจาก (ก) คือกิจกรรมเพื่อให้บริการสาธารณะขั้นพื้นฐานแต่ไม่เป็นประโยชน์แก่งานทาง
- (3) เพื่อกิจกรรมเพื่อมุ่งหวังประโยชน์ทางธุรกิจ ซึ่งเป็นการใช้เพื่อแสวงหากำไรหรือเอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ได้รับอนุญาตใช้เขตทางหลวง

2) การขออนุญาต/ต่อใบอนุญาตติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวง

เนื่องจากชาวบ้านที่อยู่ 2 ข้างทาง หรือหน่วยงานอื่น ๆ อาจมีความจำเป็นต้องติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวงชนบท เช่น ติดตั้งเต็นท์ งานเลี้ยง กองวัสดุก่อสร้าง เพื่อก่อสร้าง ต่อเติมอาคาร บ้านพักอาศัย เป็นต้น ซึ่งเป็นเรื่องที่กระทำเพียงครั้งคราว ผู้ได้รับมอบอำนาจสามารถพิจารณาอนุญาตได้ตามความจำเป็นเป็นกรณี ๆ ไป ภายใต้หลักเกณฑ์ ดังนี้คือ

- (1) สถานที่ที่ประสงค์จะติดตั้ง แขนว วาง หรือกอง จะต้องไม่รูกล้ำช่องจราจร ทางเท้า ไหล่ทาง หรือขอบไหล่ทาง
- (2) จะต้องมั่นคงแข็งแรง ไม่บดบังป้ายจราจร และทัศนวิสัยในการขับขี่
- (3) การติดตั้ง แขนว วาง หรือกองดังกล่าว จะต้องอยู่ในสภาพเรียบร้อยปลอดภัย และต้องอยู่ห่างจากทางร่วมแยกสำคัญ ๆ ไม่น้อยกว่า 100 เมตร

2.1 ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตติดตั้งป้ายแนบในเขตทางหลวงชนบท

- 1) พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549
- 2) กฎกระทรวง กำหนดค่าใช้จ่ายเขตทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงชนบท และทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. 2564
- 3) ประกาศผู้อำนวยการทางหลวง เรื่องการขออนุญาตกระทำการใด ๆ ในเขตทางหลวงชนบท พ.ศ. 2553 ประกาศ ณ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2553

4) คำสั่ง กรมทางหลวงชนบท ที่ 2363/2560 ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2560 เรื่อง มอบหมายให้ข้าราชการปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535

5) ประกาศกรมทางหลวงชนบท เรื่อง การขออนุญาตติดตั้งป้ายแนะนำ ประกาศ ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2550

2.1.2 ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาต/ต่อใบอนุญาตติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวง

- พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2549) มาตรา 38 วรรค 1

2.2 ผู้มีอำนาจอนุมัติ

2.2.1 กรณีการขออนุญาตติดตั้งป้ายแนะนำในเขตทางหลวงชนบท คือ ผู้อำนวยการสำนักบำรุงทาง ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมทางหลวงชนบท

2.2.2 กรณีการขออนุญาต/ต่อใบอนุญาตติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวง คือ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงเป็นผู้มีอำนาจลงนาม

2.3 สถานที่ยื่นคำขออนุญาต

2.3.1 กรณีการขออนุญาตติดตั้งป้ายแนะนำในเขตทางหลวงชนบท

สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดทุกจังหวัด หรือที่สำนักบำรุงทางหลวง กรมทางหลวงชนบท เลขที่ 9 ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220 โทร.0-2551-5000 ต่อ 5215, 5216, 5218

2.3.2 กรณีการขออนุญาต/ต่อใบอนุญาตติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวง

กรมทางหลวงชนบท สำหรับส่วนกลาง หรือสำนักงานทางหลวงชนบทที่ 1 – 18 และ แขวงทางหลวงชนบทในพื้นที่แล้วแต่กรณี

2.4 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต

2.4.1 การขออนุญาตติดตั้งป้ายแนะนำสถานที่ในเขตทางหลวงชนบท (มาตรา 47 วรรค 1)

2.4.1.1 ผู้ยื่นคำขอ

เป็นเจ้าของสถานที่หรือผู้รับอำนาจหรือผู้แทนโดยชอบธรรมหากเป็นนิติบุคคล ต้องเป็นผู้ที่มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคลที่มีความประสงค์จะให้ผู้ใช้ทางเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางของสถานที่นั้นได้ถูกต้องรวดเร็ว

2.4.1.2 หลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาอนุญาต

1) เอกสารครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน หากคำขอหรือเอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วนและ/หรือมีความบกพร่องไม่สมบูรณ์เป็นเหตุให้ไม่สามารถพิจารณาได้ เจ้าหน้าที่จะจัดทำบันทึกความบกพร่องของรายการเอกสารหรือเอกสารหลักฐานที่ต้องยื่นเพิ่มเติม โดยผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการแก้ไขและ/หรือยื่นเอกสารเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนดในบันทึกดังกล่าวโดยเจ้าหน้าที่และผู้ยื่นคำขอหรือผู้ได้รับมอบอำนาจจะลงนามบันทึกดังกล่าวและจะมอบสำเนาบันทึกความพร่องดังกล่าวให้ผู้ยื่นคำขอหรือผู้ได้รับมอบอำนาจไว้เป็นหลักฐาน หากผู้ยื่นคำขอไม่ดำเนินการแก้ไขและ/หรือยื่นเอกสารเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนดในบันทึกดังกล่าวเจ้าหน้าที่จะคืนคำขอ พร้อมทั้งแจ้งเป็นหนังสือให้ทราบเหตุแห่งการคืนคำขอ ผู้ยื่นคำขอจะอุทธรณ์คำสั่งคืนคำขอหรือจะยื่นคำขอใหม่ก็ได้

2) รายละเอียดแบบแปลนที่ยื่นมาพร้อมคำขอต้องมีความถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิศวกรรมโยธาและตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด รวมทั้ง ต้องไม่เป็นปัญหาการจราจร และเป็นไปตามข้อเท็จจริงสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับพื้นที่

ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขข้อกำหนดทั่วไปและเป็นไปตามแบบมาตรฐานที่กรมทางหลวงชนบทกำหนดไว้ในสาระสำคัญ <http://www.drr.go.th/sites/default/files/09.pdf>

หมายเหตุ: ในกรณีที่มีการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองสถานที่ที่ได้รับอนุญาต ให้ผู้ได้รับอนุญาตและผู้รับโอนสิทธิ์แจ้งให้ผู้อำนวยความสะดวกทางหลวงชนบททราบ ภายใน 30 วัน หากไม่ดำเนินการให้ถือว่าการอนุญาตสิ้นสุดลง และให้ผู้ได้รับอนุญาตหรือถอนป้าย

2.4.1.3 การตรวจสอบสถานที่

ในวันยื่นคำขอ เจ้าหน้าที่จะนัดหมายกับผู้ขออนุญาตเพื่อทำการตรวจสอบสถานที่ที่ขออนุญาตฯ ภายใน 10 วันทำการนับแต่วันที่รับคำขอ กรณีรับเรื่องแทนหน่วยงานอื่นเป็นผู้รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบจะโทรศัพท์นัดโดยเร็ว

2.4.2 การขออนุญาต/ต่อใบอนุญาตติดตั้ง แขนง วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวง

2.4.2.1 จุด/บริเวณที่ประสงค์จะติดตั้ง แขนง วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวงชนบท จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

1) ไม่รบกวนช่องจราจร และไหล่ทาง โดยจะอนุญาตไม่เกินเขตความกว้างที่ดินด้านติดกับเขตทางที่ครอบครองเท่านั้น

2) กรณีรูปแบบถนนก่อสร้างเต็มเขตทางมีทางเท้า สามารถดำเนินการได้บนทางเท้า ทั้งนี้ต้องเหลือพื้นที่ทางเท้าสำหรับการสัญจรของสาธารณะกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

3) ไม่บดบังป้ายจราจร และทัศนวิสัยในการขับขี่ หรือทำให้มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดอุบัติเหตุและเป็นอันตราย ซึ่งหากมีความจำเป็นต้องบดบังป้ายจราจรและได้รับการอนุญาตจากเจ้าพนักงานทางหลวง จะต้องจัดหาป้ายที่มีรูปแบบและความหมายทดแทนของเดิมที่ถูกบดบัง โดยลักษณะการติดตั้งจะเป็นไปตามที่เจ้าพนักงานทางหลวงกำหนด

4) ติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันอันตราย อันจะเกิดขึ้นกับผู้ใช้ทาง และผู้อยู่อาศัยข้างเคียงอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ตามที่เจ้าพนักงานทางหลวงกำหนด

5) ไม่ก่อให้เกิดภาวะที่เป็นพิษภัยอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

6) ไม่ทิ้ง/ระบาย สิ่งของ ของเหลว ที่จะก่อให้เกิดมลภาวะ และ/หรือ ท่วมขังผิวจราจรและไหล่ทาง

7) ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของทางราชการ หรืออาคารบ้านเรือนที่อยู่ข้างเคียงหรือผู้สัญจรผ่าน

8) ในทุกกรณีต้องผ่านการตรวจสอบจากเจ้าพนักงานทางหลวงแล้วเท่านั้น จึงสามารถติดตั้ง แขนง วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทาง ทั้งนี้ต้องพร้อมที่จะเคลื่อนย้ายทันทีเมื่อทางเจ้าพนักงานทางหลวงแจ้งให้ทราบ

2.4.2.2 ผู้ได้รับอนุญาตต้องติดตั้งป้ายจราจรตลอดจนเครื่องหมายควบคุมการจราจรอื่น ๆ

ช่วงเวลากลางคืน ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องจัดให้มีไฟฟ้าแสงสว่างอย่างเพียงพอ และป้ายจราจรที่ติดตั้งต้องเป็นชนิดสะท้อนแสง (Reflective) หรือมีผู้ให้สัญญาณในการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยตลอดเวลา ทั้งนี้รูปแบบหรือคุณสมบัติให้เป็นไปตามที่เจ้าพนักงานทางหลวงกำหนด ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขการขออนุญาต/ต่อใบอนุญาตติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวง และเป็นไปตามแบบมาตรฐานที่กรมทางหลวงชนบทกำหนดไว้ในสาระสำคัญ การอนุญาตตามมาตรานี้เป็นการอนุญาตเพียงชั่วคราวเท่านั้น ระยะเวลาจะเป็นไปตามที่เจ้าพนักงานทางหลวงกำหนด

“สำหรับการขออนุมัติ/อนุญาต กรณีการขออนุญาตทางเชื่อมทุกประเภทและทุกกรณี, กรณีการขออนุญาตเชื่อมต่อท่อระบายน้ำ, กรณีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงชนบท, กรณีการขออนุญาตกระทำการใด ๆ อันเป็นกิจการสาธารณูปโภคในเขตทางหลวงชนบท และกรณีการขออนุญาตสร้างหรือดัดแปลงต่อเติมอาคารต่าง ๆ ในทางหลวงชนบทบางสาย ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการแจ้งไปยังสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดทุกจังหวัด หรือที่สำนักบำรุงทางหลวงในพื้นที่แล้วแต่กรณี ทราบก่อนดำเนินโครงการ/กิจกรรมดังกล่าว”

การขออนุญาตติดตั้งป้ายแนะ ในเขตทางหลวงชนบท

การตรวจสอบเอกสาร

- ✓ ผู้ยื่นคำขอ ยื่นแบบคำขออนุญาต/คำขอต้อใบอนุญาต
- ✓ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน

การพิจารณา

- ✓ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสถานที่ (พิจารณาสถานที่)
- ✓ เจ้าหน้าที่สรุปสาระขึ้นรูปจัดทำความเห็น

การลงนาม/คณะกรรมการมีมติ

- ✓ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสรุปจัดทำบันทึก และร่างใบอนุญาต
- ✓ เสนอผู้มีอำนาจลงนาม

แจ้งผลการพิจารณา/หนังสืออนุญาต

2.5 ขั้นตอนการขออนุมัติ/อนุญาต

2.5.1 กรณีการขออนุญาต/ต่อใบอนุญาตติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวง

2.5.1.1 การตรวจสอบเอกสาร

- (1) ผู้ยื่นคำขอ ยื่นแบบคำขออนุญาต/คำขอต่อใบอนุญาต
- (2) เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน

2.5.1.2 การพิจารณา

- (1) เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสถานที่ (พิจารณาสถานที่)
- (2) เจ้าหน้าที่สรุปสาระขึ้นรูปจัดทำความเห็น

2.5.1.3 การลงนาม/คณะกรรมการมีมติ

- (1) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสรุปจัดทำบันทึก และร่างใบอนุญาต
- (2) เสนอผู้มีอำนาจลงนาม

2.5.1.4 แจกผลการพิจารณา/หนังสืออนุญาต

2.5.2 กรณีการขออนุญาต/ต่อใบอนุญาตติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวง

ขั้นตอนที่ 1 การตรวจสอบคุณสมบัติผู้ยื่นฯ และเอกสารประกอบ ระยะเวลาประมาณ 1 วัน

- (1) ตรวจสอบคุณสมบัติผู้ยื่นต้องเป็นเจ้าของที่ดินที่ติดเขตทางหลวง
- (2) ใช้แบบฟอร์มคำขออนุญาตและกรอกเอกสารให้ครบถ้วน
- (3) ตรวจสอบเอกสารประกอบ ได้แก่ สำเนาบัตรประชาชน สำเนาโฉนด

ที่ดิน หนังสือมอบอำนาจ

- (4) ตรวจสอบแบบแปลนแผนผัง

- แบบแปลนแสดงตำแหน่งการติดตั้ง แขนว วางหรือกองสิ่งใดในเขตทาง

โดยมีมาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1:50 อย่างน้อยจำนวน 1 แผ่น

- แบบแสดงรูปด้านการติดตั้ง แขนว วางหรือกองสิ่งใดในเขตทางโดยมี

มาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1:50 ทั้งรูปด้านหน้าและด้านหลัง หรือรูปแสดงอื่น ๆ ที่จำเป็น

ขั้นตอนที่ 2 การนัดหมายผู้ยื่นฯ เพื่อตรวจสอบสถานที่ ระยะเวลาประมาณ 1 วัน

กำหนดนัดหมายระหว่างผู้ยื่นขออนุญาตกับเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบสถานที่ไม่เกิน 1 วันทำการ (ให้ทำทันทีเมื่อรับเรื่องเสร็จสิ้น)

ขั้นตอนที่ 3 การส่งเอกสารให้ผู้รับผิดชอบตรวจสอบสถานที่ ระยะเวลาประมาณ 1 วัน

ส่งเอกสารประกอบการตรวจสอบสถานที่ ได้แก่ แบบแปลน แผนผังแสดงรูปแบบ และตำแหน่งที่ขออนุญาตกระทำการและสำเนาโฉนดที่ดิน

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบสถานที่ ระยะเวลาประมาณ 7 วัน

(1) ตรวจสอบตามแบบฟอร์ม การตรวจสอบสถานที่ขออนุญาตติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวง (ภาคผนวก)

(2) ถ่ายภาพจุด/บริเวณที่ขออนุญาตกระทำการ พร้อมกับวัดระยะตำแหน่งที่เกี่ยวข้อง ประกอบการรายงานผลการตรวจสอบสถานที่

ขั้นตอนที่ 5 การส่งรายงานตรวจสอบสถานที่ ระยะเวลาประมาณ 1 วัน

จะต้องส่งรายงานตรวจสอบสถานที่พร้อมภาพถ่ายและเอกสารประกอบการตรวจสอบภายในระยะเวลา 1 วัน

ขั้นตอนที่ 6 การตรวจพิจารณาตามหลักเกณฑ์ ระยะเวลาประมาณ 4 วัน

จุด/บริเวณที่ประสงค์จะติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวงชนบท จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

- (1) ไม่รูก้ำฝิวจราจร และไหล่ทาง โดยจะอนุญาตตามเขตความกว้างที่ดินที่ท่านครอบครองเท่านั้น
- (2) กรณีรูปแบบถนนก่อสร้างเต็มเขตทางแต่มีทางเท้า สามารถดำเนินการได้บนทางเท้า ทั้งนี้ต้องเหลือพื้นที่ทางเท้าสำหรับประโยชน์ใช้สอย ของสาธารณะกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร
- (3) ไม่บดบังป้ายจราจร และทัศนวิสัยในการขับขี่ หรือทำให้มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดอุบัติเหตุและเป็นอันตราย
- (4) ติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันอันตราย อันจะเกิดขึ้นกับผู้ใช้ทาง และผู้อยู่อาศัยข้างเคียงอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ตามดุลยพินิจของเจ้าพนักงานทางหลวงผู้ตรวจสอบ
- (5) ไม่ก่อให้เกิดภาวะที่เป็นพิษภัยอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนทั้งระยะสั้นและระยะยาว
- (6) ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของทางราชการ หรืออาคารบ้านเรือนที่อยู่ข้างเคียง
- (7) ในทุกกรณีต้องผ่านการตรวจสอบจากเจ้าพนักงานทางหลวงแล้วเท่านั้นจึงสามารถติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทาง ทั้งนี้ต้องพร้อมที่จะเคลื่อนย้ายทันทีเมื่อทางเจ้าพนักงานทางหลวงแจ้งให้ทราบ

ขั้นตอนที่ 7 การสรุปเรื่องและเสนอให้ผู้มีอำนาจลงนาม ระยะเวลาประมาณ 3 วัน

แบ่งเป็น 2 กรณี คือ

- (1) เป็นเรื่องที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การพิจารณาสามารถอนุญาตได้
- (2) เป็นเรื่องที่ไม่สามารถอนุญาตได้

ขั้นตอนที่ 8 เสนอผู้มีอำนาจลงนาม ระยะเวลาประมาณ 2 วัน

ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ลงนามพิจารณาตามความเห็นของการสรุปเรื่อง

ขั้นตอนที่ 9 แจ้งผลให้ผู้ยื่นทราบ ระยะเวลาประมาณ 1 วัน

แจ้งผู้ขอโดยตรง หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ดำเนินการหลังจากขั้นตอนที่ 8 ภายในระยะเวลา 1 วัน

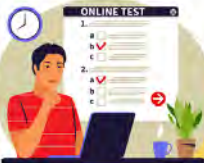

การขออนุญาต/ต่อใบอนุญาตติดตั้ง แขวน วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวง

1

การตรวจสอบเอกสาร

- ✓ ผู้ยื่นคำขอ ยื่นแบบคำขออนุญาต/คำขอต่อใบอนุญาต
- ✓ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน

การพิจารณา

2

- ✓ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสถานที่ (พิจารณาสถานที่)
- ✓ เจ้าหน้าที่สรุปสาระขึ้นรูปจัดทำความเห็น

3

การลงนาม/คณะกรรมการมีมติ

- ✓ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสรุปจัดทำบันทึก และร่างใบอนุญาต
- ✓ เสนอผู้มีอำนาจลงนาม

แจ้งผลการพิจารณา/หนังสืออนุญาต

4

2.6 แบบฟอร์มการขออนุมัติ/อนุญาต

2.6.1 กรณีการขออนุญาต/ต่อใบอนุญาตติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวง

- แบบคำขออนุญาต/คำขอต่อใบอนุญาตกระทำการใด ๆ ในเขตทางหลวงชนบท (แบบ ข.1)

2.6.2 กรณีการขออนุญาต/ต่อใบอนุญาตติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวง

(1) แบบคำขออนุญาตติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวงชนบท (แบบ ข.4)

(2) เงื่อนไขการขออนุญาต/ต่ออนุญาตติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งของใดในเขตทางหลวง

(เอกสาร ง.5)

2.7 เอกสาร/หลักฐานประกอบการพิจารณา

2.7.1 กรณีการขออนุญาต/ต่อใบอนุญาตติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวง

(1) กรณีเป็นบุคคลธรรมดาให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชน จำนวน 2 ฉบับ

(2) กรณีเป็นนิติบุคคลให้ใช้หนังสือรับรองการจดทะเบียน จำนวน 2 ฉบับ

(3) เอกสารการใช้ประโยชน์ในที่ดิน/โฉนดที่ดิน จำนวน 2 ฉบับ

(4) สำเนาใบอนุญาตของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม จำนวน 2 ฉบับ

(5) แบบแปลนแสดงรายละเอียดและแผนผังแสดงตำแหน่งที่ตั้งพร้อมรายการคำนวณ

ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 ชุด

(6) กรณีมอบอำนาจ

- ต้องมีหนังสือมอบอำนาจ ลงลายมือชื่อผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ จำนวน 1 ชุด

(ติดอากรแสตมป์ 10 บาท หรือ 30 บาท แล้วแต่กรณี)

- หากผู้มอบอำนาจเป็นบุคคลธรรมดา ให้แนบสำเนาบัตรประชาชน รับรองสำเนา

ถูกต้อง

- หากผู้มอบอำนาจเป็นนิติบุคคล ให้แนบหนังสือรับรองการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล พร้อมประทับตรา และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ผู้มีอำนาจลงนามรับรองสำเนาถูกต้อง

- แนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้รับมอบอำนาจ รับรองสำเนาถูกต้อง

หมายเหตุ : กรณีมอบอำนาจต้องมีหนังสือมอบอำนาจ ลงลายมือชื่อผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจติดอากรแสตมป์ 10 บาท หรือ 30 บาท แล้วแต่กรณี ฉบับจริง 1 ชุด สำเนา 2 ชุด หากผู้มอบอำนาจเป็นนิติบุคคลต้องแนบหนังสือรับรองจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล พร้อมประทับตรา และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้มีอำนาจลงนามรับรองสำเนาถูกต้องและประทับตรา

2.7.2 กรณีการขออนุญาต/ต่อใบอนุญาตติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวง

(1) เอกสารยืนยันตัวตนที่ออกโดยหน่วยงานภาครัฐ

- บัตรประจำตัวประชาชน ใช้เอกสารฉบับจริง 1 ฉบับ

- กรณีเป็นนิติบุคคลต้องมีหนังสือรับรองนิติบุคคล ใช้เอกสารฉบับจริง 1 ฉบับ สำเนา

2 ฉบับ

(2) เอกสารอื่น ๆ สำหรับยื่นเพิ่มเติม

- แบบฟอร์มขออนุญาต/ต่อใบอนุญาตกระทำการใด ๆ ในเขตทางหลวงชนบท (ตามแบบ ข.๔)

ใช้เอกสารฉบับจริง 1 ฉบับ

- เงื่อนไขการขออนุญาต/ต่ออนุญาตติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งของใดในเขตทางหลวง

(เอกสาร ง.5) ใช้เอกสารฉบับจริง 1 ฉบับ

- เอกสารการใช้ประโยชน์ที่ดิน ใช้เอกสารฉบับจริง 1 ฉบับ สำเนา 2 ฉบับ

- สำเนาใบอนุญาตของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมรวมทั้งรายการคำนวณเฉพาะประเภทและขนาดของงานที่ถูกควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกร ใช้เอกสารฉบับจริง 1 ฉบับ สำเนา 2 ฉบับ
- แบบแปลนแสดงรายละเอียดและแผนผังแสดงตำแหน่งที่ตั้ง พร้อมรายการคำนวณที่เกี่ยวข้อง ใช้เอกสารฉบับจริง 3 ฉบับ
- หนังสือมอบอำนาจในกรณีที่มีมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำการขออนุญาตแทน ติดอากรแสตมป์ 10 บาท หรือ 30 บาท แล้วแต่กรณี ใช้เอกสารฉบับจริง 1 ฉบับ สำเนา 2 ฉบับ

2.8 คำถาม/คำตอบ (Q&A) กรณีการขออนุญาต/ต่อใบอนุญาตติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวง

คำถาม : ระยะเวลาดำเนินการกี่วัน

คำตอบ : 21 ทำการ

คำถาม : หนังสือมอบอำนาจ ติดอากรแสตมป์กี่บาท

คำตอบ : ติดอากรแสตมป์ 1 การกระทำ ติดอากร 10 บาท หรือมากกว่า 1 การกระทำ ติดอากร 30 บาท แล้วแต่กรณี

คำถาม : อัตราค่าใช้เขตทางดูได้จากที่ไหน

คำตอบ : สามารถเข้า Google เพื่อ download กฎกระทรวงกำหนดค่าใช้เขตทางหลวงพิเศษทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงชนบท และทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. 2564

ที่ปรึกษา

นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ
นายพรพจน์ เพ็ญพาส
นายสมคิด จันทมฤก
นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์
นายโชตินรินทร์ เกิดสม

ปลัดกระทรวงมหาดไทย
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

คณะผู้จัดทำ

นายภฤชณะ พิณอ

นายสรารุส สุขรินทร์

นายสันติ วงศ์จิระสวัสดิ์

นางสาวฉัตรทิมา สถาพรจิตรกุล
นางลักขณา ไวประเสริฐวงศ์
นางสาวอริญาพร สอดศรี
นายวิรัชชัย พงษ์เกาะ
นายชลวีร์ ขอรบุญ
นายจารุวิทย์ คงนคร
นายวิษณุพล พิระพันธุ์
นางสาวณัฐฐณิชา คงพุ่ม
นายวิษณุ เมืองแก้ว
นางสาวจรรย์ยา บัวคงสระ
นางสาวภัทรวดี ใยน้อย
นายนวดล เด็กหลี่

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและส่งเสริม
การบริหารราชการจังหวัด

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาและส่งเสริม
การบริหารราชการจังหวัด สบจ.สป.

ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการบริหาร
ราชการจังหวัด สบจ.สป.

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สบจ.สป.

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สบจ.สป.

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สบจ.สป.

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สบจ.สป.

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สบจ.สป.

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สบจ.สป.

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สบจ.สป.

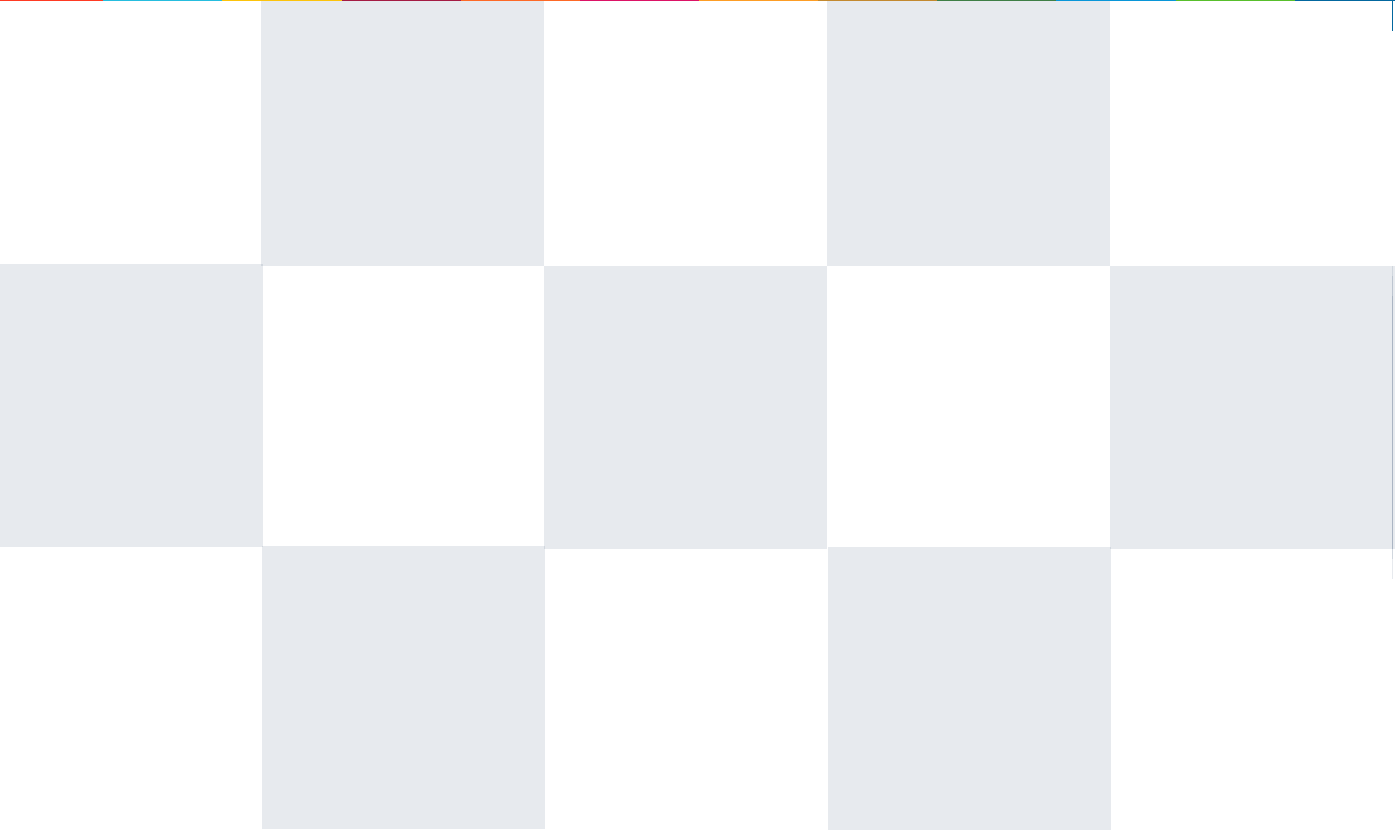
พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน สบจ.สป.

เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานมหาดไทย สบจ.สป.

เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานมหาดไทย สบจ.สป.

เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานมหาดไทย สบจ.สป.

E-BOOK

**สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด**

ถนนอัษฎางค์ แขวงราชบพิธ เขตพระนคร
กรุงเทพมหานคร 10200 โทรศัพท์ 0 2222 7821